

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Baggesen, Jens Immanuel; af Jens Immanuel
Baggesen

Titel | Title:

Danfana : et Maanedskrift

Bindbetegnelse | Volume Statement:

1816: Jan.-Juni

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh. : Danfana, 1816-1817

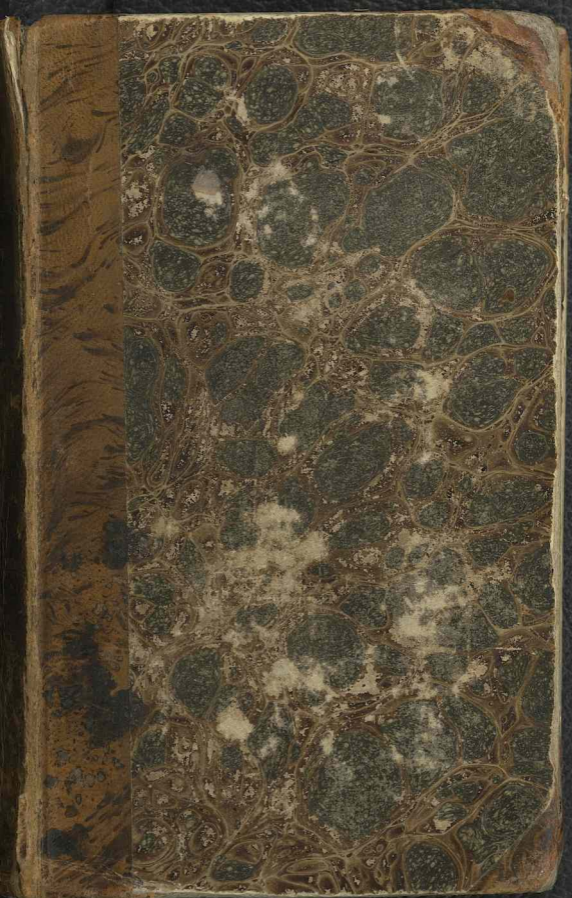
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

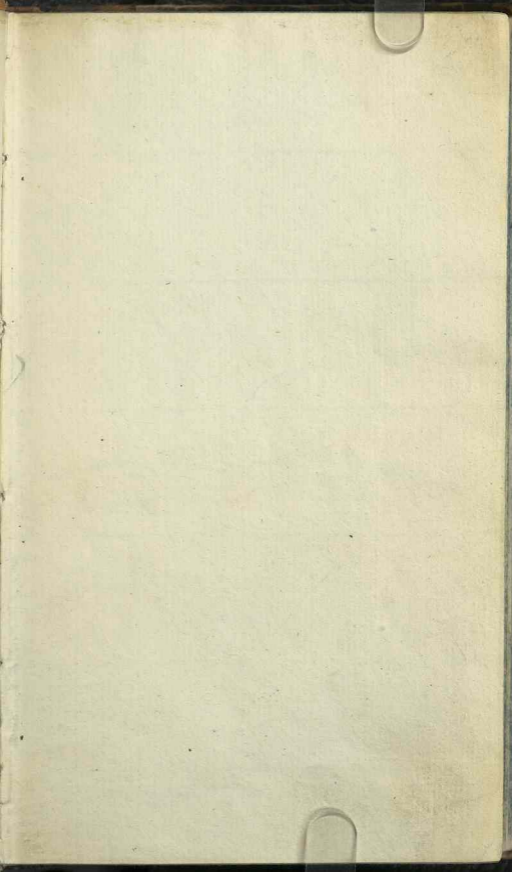
60. - 46 - 8°

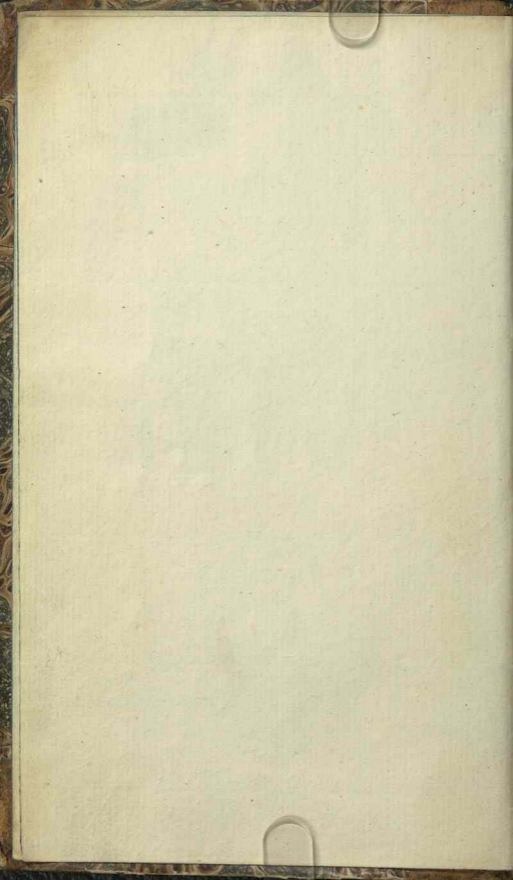
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130017630319

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Daggelsen.

Januar.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

Kovstræde No. 128.

J. J. Lake

I n d h o l d.

Danfana. Maanedskriftets Bestemmelse, af Udgiveren.	S. 1.
Til Danfaas Døttre, af samme.	9.
Ode til Sommerfuglene, af samme.	12.
Forsøg til Oplosningen af Gaaden: Det evige Sindbillede, af Just Thiele.	17.
Sphinx's Illtale.	
Svar.	
Til Sphinx.	
Elegie til Just Thiele, af Udgiveren.	60.
Den sidste Provc, af Ludvig Heiberg.	67.
Jo, en philosophisk Ballade, af E. F. Weyse.	77.
Litterariske Nyheder, af Udgiveren.	98.

D a n s k a.

Udgiveren:

” Kun Trællen kan frygte.”

Museu.

” Men Helten kan døe!”

Udgiveren:

” Saa trøster hans Rygte

” Den grødende Nøe.”

Evald.

Maanedskriftets Bestemmelse.

Uagtet der neppe kan tænkes nogen fædrelands-
kiærligere Hensigt, end den, jeg har med nærvæ-
rende danske Maanedskrifts Udgivelse; og uagtet
fast enhver dertil bestemt Afhandling noksom vil
udvise for upartiske fornuftige Medborgere, at
uegennyttig Lyst til at bidrage mit til Litteraturens
Forædling, befæler min Rygtens af det Kald, jeg,
selv paa mine Fienders Ord, maa troe, at have

*) For Navnets, dets egentlige Betydning, og Ind-
skrænkelse her til samme, mindste Spillerum, skal en
seener Afhandling aflægge Regnskab.

faaet, holder jeg dog for — med Hensyn paa Mængden af letsindige Domme — foreløbigen at styde Sagen og mig selv en nærmere Erklæring.

Der var en Tid da jeg var elsket i mit Fædreland; og ingen veed bedre end jeg, at denne Tid er ikke meere. Jeg elskede det dengang, som et Barn, og blev elsket igien, som et saadant; min Alder og Uerfarenhed tillod mig ikke, klarligen at indsee, hvad der i nogetsomhelst aandeligt Anliggende tiende til dets Beste; og, saae jeg det end stundom, tillod den Unglingen, ikke blot klædende men paaliggende Beskedenhed og Ngt for Ældre mig ikke, at sige saa ganske ligefrem hvad jeg saae, som den alderstegne modne Lysets Ven tør og bør det i sin Sphære. Lysten til at elskes gif desuden naturligviis med Narene lidt efter lidt over til Stræben efter at agtes; ligesom, i og med samme, Forsøgene paa at more forvandlede til maa skee mindre heldige, men sikkert langt fortienstligere Anstrængelser for at gavne. Dette allerede, som en mindre elskelig Fremgang hos Skribenten — tilsammentræffende med en, desværre, vel meer end noksom følelig Tilbagegang i hans hiemlige Spillerum — forklarer tilstrækkelig Tabet efterhaanden af en Yndest, der lidt efter lidt naturligtviis ogsaa under saadanne Omstændigheder tabte noget af sin Ynde.

Et temmelig langt Ophold uden for mit Fædreland, og, medens dette, under Arbeidet for at danne mig det Fortrinalige deri, dets egentlige Dannished, værdigere, Beskæftigelsen med Aands-ovesser, der syntes et andet Parnas end Herthas helligede — et vist udenlandsk taaleligt Navn og Rygte i den større litterariske Verden — og især en Slags Gæsteborgerskab i den tyske Litteratur, fiernede endnu meere fra mig den Hjemmets aandelige Kreds, der hellere gaaer tilbage paa egen Haand, end fremad ved en andens. Kommer nu til, at Litteraturvæsenet her hjemme i de sidste Tider var blevet, hvad man kalder et sluttet Selskab — hvori jeg blot af og til som reisende Medlem syntes at indfinde mig — maatte jeg virkelig have tabt al Tidshynde, Mennekkeskundskab og Skionsomhed, hvis jeg, for nærværende Dieblif, i det, der opmuntrede og lønnede min Stræben for tredive Aar siden, troede at kunne maale mig med den mindste Dverg i Modens Poesie, end sige med sammes største Kiæmpe. Ogsaa forsikkrer jeg høitideligen, at det hverken er mit Niemeed eller Attraa. Ikke, som om jeg var ophøiet over al forfatterlig Forfængelighed — ikke, som om det jo endnu vilde kildre mig, at elstes af det Fædreland, jeg unuueligen kan aflade at elske — ikke heller, som om den mig eengang vinkende Krands

havde tabt alle Fortryllelser for mig; men fordi jeg har en ganske anden meget høiere Hensigt, end alt dette, og fordi jeg aldrig attraaer, hvad jeg eengang veed, jeg umueligen kan opnaae. Selv om jeg nu paa eengang vendte om fra den Wei, jeg tidlig foresatte mig at vandre, for at naae mit langt ud over Nutidens Hvilsehois Kors *) liggende Maal, vilde det være for sildig. For at bringe det i Hellighed til den Hoide, at hænge sine Handsker paa Solens Straaler, maa en poetisk Hellig Anders indride Parnassets Slagelse-Marker paa et nattegammelt Føl, og ikke paa en stiv halvtredstindstyveaarig Kleppert. Som Dognskribent har jeg eengang for alle fordærvet det med mine Samtidige. Og saa om sit gode Navn og Rygte kan den i Ry komme, for Resten nok saa uskyldige, fædrelandste Muse sige med andre Jomfruer:

”Vor Ere er en De, paa alle Kanter steil:
Hvo eengang ude er, ta’r altid deraf feil —”
saalænge der nemlig handles om den Ere, der har blot Navneværdie til en vis Tid og paa et vist Sted — den Ere, i hvis populære Tempel Rozebue

*) En Hoide uden for Slagelse, nær Weien fra Corsoer; hvorhen, efter det gamle Sagn, Egnens helige Patron blev bragt igiennem Lusten fra Joppe.

langt overstraalet alle sine glimrende Medbeilere —
med eet Ord, den Ere,

”Jeg kunnet har, og kan, og vil undvære” —
ingenlunde af Foragt for den (thi sandelig, in-
gen Undest, intet Bifald, ingen Hæder er at for-
agte) men af Agtelse for noget høiere, og af Kiær-
lighed til noget varigere. Dette veed jeg, og vidste
det allerede længe. Hvo der har læst mine For-
søg i Modersmaalet, kan have lagt Mærke til, at
det ikke var Digterkronen, jeg især lagde det an
paa at vinde; og hvo der har kiendt min Færd og
Fremgangsmaade i det virkelige Liv, maa sige sig,
at jeg snarere har modarbejdet min Digterlykke,
end lagt det an paa, at befordre og sikke den.
Eene, fra Begyndelsen af min Skribentbane, uden
støttende Familieforhold, uden fremhielpende Slægt-
skab eller Svogerskab, stræbte jeg ikke engang at
afhielpe disse Mangler ved andre sikke Midler til
Popularitet, som (Ewald undtagen) hver anden
Digter i Danmark meer eller mindre har benyt-
tet til en Slags Rodfæstning af sit aandelige Træ
i Selskabet og den virkelige Verden. Ikke Med-
lem af noget Kiøbenhavnsk Selskab, ikke engang af
nogen Klub; intet Led i nogen borgerlig Kiæde, al-
deles ingen Rolle spillende (selv fielden Tilskuerens)
paa noget offentligt eller privat Theater; ikke til-
hørende noget Corps, ei engang Studenternes,

end siige Professorernes; uden Interessentfkab, udeluft af enhver større eller mindre Broderkreds, privatiserer jeg i egentligste Forstand, ikke blot uden partist Publikum; men uden mindste Tilsted i paakommende Tilfælde af et Privatissimum. Skiondt Grimurer, har jeg kun een eeneste Gang, for mange Aar siden, indfundet mig i den herværende Loge; og hvor lidt jeg hører til det Skandinaviske Litteraturselskab, der blev stiftet i min Stue, kan man see af Listen paa dets Medlemmer, hvoraf mit Navn er udeladt. Sandelig, havde jeg efterstræbet nogensomhelst Dictatur i Sangens Rige her hjemme, havde jeg, som man vil beskylde mig for, lagt det an paa, at hæve mig selv eller nedtrykke andre i den offentlige Mening, vilde dog vel det første, jeg havde sørget for, have været, paa een eller anden bekiendt selskabelig Maade at tilvinde mig et Partie; det er neppe selv mine Fiender troligt, at denne paafaldende Forsømmelse fra min Side, skulde reise sig af blot Eenfoldighed, eller Uvidenhed. Thi saameget maatte jeg i det mindste have lært, ved Omgang med store Rollespillere udenfor mit Fædreland, at man umuelig kan siige høit i nutidig offentlig Anseelse, uden ved Hielp af et hurtig hævende Partie, eller formedelt en langsom varsom og taalmodig Kryben. Det sidste Middels Anvendelse falder det neppe

nogen ind at tiltroe, end lige forekaste min kritiske, og ikke fielden satiriske Sienganger.

Jeg gientager altsaa ved Nabningen af denne ny, den danske Genius helligede Hytte, hvad jeg paa hundrede Maader har yttret og viist: at det nemlig ikke er min nutidige Hæder, min borgerlige Anseelse, min personlige Binding; men det inderlig elskede Moderssprog's Helligholdelse og Bevogtelse jeg har for Die. Mit Kaldsbrev til et lille sproghilosophisk og æsthetisk-kritisk Præsteskab, har jeg indvortes i mit Hoved og Hierte, og indvortes i mine litterariske Venners og Fienders eenstemmige Tilstaaelse. For saavidtæn vis Opofrelse af jordiske Fordeele, udstandne Prover, og allehaande smaae og store Forsølgelser, synes meere at forsøge end at formindste Værdigheden til himmelske Kaldsforretninger, troer jeg og at turde smigre mig med en meer end almindelig Indvielse. Men forsaavidt en hvilkensomhelst Helligdoms Bevogter, i sin stridende Kirkes farefuldeste Tid, fremfor alt behøver et uforfærdet Mod, urokkelig Fasthed, og smilende Foragt for legemlig Død og Undergang, veed jeg, at den ældgamle Moder Dana selv, ingen kiækkere og trofastere blandt hendes Sønner havde kunnet vælge til Præst i sit Danfana.

Jeg aabner det her med en ny Begiangelse af de fordums Iſis's Myſterier, ſaaledes ſom iſær tre Helligdommens Indviende, ved deres unge Muſers Optraeden, have ſat mig iſtand til at fire dem. Gaaden: Det evige Sindbillede, kan overalt anſees ſom Forgaarden til nærværende Danſana, i hvilken Sphinx ligger Indgangen vogtende, ſom i flere Oldtidens Templer, eller — uden Billedſprog — benævnte Gaade indeholder i Korthed Texten til dette philoſophiſke og poetiſke Maanedſkrifts følgende Forklaringer, det være ſig i Afhandlinger eller Sange.

Maatte de ſaa Edle, hvem Menneſkeheden's Eene Fornødne, min Gaades hemmelige Kierne, og Fædrenelandets herlige Paladium, Sprogget, ligger paa Hierte, ane, forſtaa, og tilſmile min i Henſyn paa mit forgiangelige Selv høiſt utaknemmelige Beſtræbſe; Dog — hvis og ikke —

*Arma dabunt Superi victricia, tessera Christus,
Cruz signum, noster buccina Justus erit.*

Jo. Bochiuſ, in Elegia ad Principes
Christianos.

Skrevet den 1ſte Januar 1816.

J. Baggeſen.

Eil

Danfaas Døttre.

Rige Fugl kommer susende,
 Kommer brusende
 Med sin Hams forlystende Prang.
 Fattig Fugl kommer hinkende,
 Kommer linkende
 Med sin Barms uskyldige Klang.

Danmarks Helikons Frøkner og Frøer,
 Herthas søde parnasjiske Duer,
 Hvor nu Fugl flyver ind, flyver ud,
 Ei paa Lyrens, ei heller paa Luurens,
 Ei paa Kunsthens, og ei paa Naturens;
 Men paa Modens de vinkende Bud.

Af! hos Eder, I Hulde, der banker
 I aandelig Leeg og i Spøg
 Saa mangen en Høg over Høg
 I Glyven — fra Lærke til Siøg.
 Naar I hører, I Sode, det banker,
 Det er altid et Digterbesøg.

Seer I deilige Farver at spille,
 Eller hører I Nynnen i Smugl,
 Det er Skjalden — den store — den lille —
 Den rige — den fattige Fugl!

Medens hin inden Tillsiens Stranker
 Udfoldende Regnbuens Glands,
 Med den hundredsteede Svands,
 Og fortryllende Billeders Dands,
 Stolt, i legemlig Synlighed, spanker,
 Den Lille med Spurvypuffelanker
 Gemeenlig kun kommer i Tanker —
 Undseelig, formedelst de smaa
 Skinfattige, lurvede, graa
 Dummurere, den Stakkel har paa.

Derfor naat i Farvernes Luen
 Der høres en underlig Sang,
 Det klinger, som Vinden i Stuen —
 Og Heltkons-Frøken og -Fruen
 I Sofaen vinke: kom! kom!

Men toner usynlig engang,
 Som slog det med Flagren paa Rude,
 For de Smaa paa Skammelens Pude
 Den inderlig bævende Klang,
 Det høres, som Vinden derude —
 Og den bryder ingen sig om.

Dog lod og de Ni sig forsøre
 Til Farten paa tydsk og paa spansk
 I Modens nærværende Føre
 Med døvende Billeder bag Øre,
 Jeg veed, at de Tre nde mig høre,
 Hvis Vnde mig tryller paa dansk —
 Og dem er det mig om at giøre.

D d e
til Sommerfuglene.

(Eubvig Heiberg helliget. *)

J Blomsterengle, som min Aand foryngte,
Mens Diet fro betragter eders Klynge
Paa Lillien under det krystalne Tag,
Nu Fugle der, hvor Fantasien bygger
Sit Drømmeslot i morgenrøde Skygger,
Hvor Billeder om Billeder sig slynge,
Omflagerer mig, med hulde Wingslag!
Zhi, Luft-Libeller, Ether-Amoriner,
Aglajer, Thalier, og Euphrosiner,
I Syller! Eders Yndling vil jeg syngte
Min Nymphes Tak paa sin Forvandlingsdag!

*) Efter en min lille Søn tilsendt Foræring af hans Insekt-
Samling paa Festsdagen den 28de October 1815.

Og du, som, da mig nylig midt i Toget
 Rod Ogler, Tubser, Kryb, og saadant noget,
 Den knappe Støvet's Vandserffiorte sprak,
 Mig nogen baded i den reene milde
 Danfanas styrkende krystalne Kilde,
 Hvis Grotte skulde mig for Flokkens vilde
 Forsølgelser med Skierm mod Polens Pak,
 Laan mig, du Perle mellem blide Muser,
 Hver Lyd, der i dit lette Nordlys su^{er}
 Hvert Sommerfugletræl i Dannersproget,
 Til med lidt Glands at spragle Sangens Tak!

Men, Himmel! tør jeg troe de hulde Syner?
 Paa Balsambolstere, paa Bellugtdyner,
 I Jesyrvugger af ambrosiisk Duft,
 Som Fryd-Kiærminder løst fra Veemods Stengle,
 Som spæde smaa nysødte Haabets Engle,
 Med Serafflik og Kerubsienbryne
 De smile, legende med Lys og Luft!
 Jeg seer dem stige, vrimle, slagre, skimre,
 Lig tusindfarvte Morgenstierner glimre,
 Straalspille, tindre, flamme, funkle, lyne
 Høit over deres Krysalibers Orust.

I Sværm af Pompens Hekloniader,
 Foran dem alle, svæver Sangens Fader *)

Paa Lillievinger til Parnassets Top:

Ham følge festligklædte Danaider,

Halvguder, Kamp-Heroer, Titanider,

I Duggens Huldgubinders Perlerader,

Med alle Blomsterborn, til Templet op;

Mens bag dem Naanskinhavets Doridiner,

Dg alle Sangens samtlige Seliner

Fra Templer, Hytter, og Olympens Gader

Med Ynde slutte Skionheds lyse Trop.

Dyvaagnet nylig selv af Sangens Dvale,

Bed Bredden af mit lille Blomsts Kastale,

Paa Nofens og paa Lilliens Fødselsdag —

Med egen Larve dybt i glemte Gruber,

Nu Karab selv imellem froe Keruber,

Høit havet over Fienders tause Dale,

Skyleiret i bevinget Bennelag —

Med skærpet Sands, med Millioner Dine,

Naturens Pantheon jeg seer sig hoine,

Mens alle Kunstens Aftenstjerner dase,

Døft med Uranioners Himmeltag.

*) Papilio Apollo.

Jeg seer de Farver, Lysets Pensel maler —
 Jeg mærker Ord, som Livet eene taler —
 Jeg hører Lyd, som intet Ekko naaer;
 Jeg lytter til ukjendte Melodier
 I Blomsternyn og Nordlysharmonier,
 I Slag paa Slag af Idas Idealer,
 Og Klang af Harpen, Livets Engel slaaer.
 Men Sangen selv slaaer lyse gyldne Triller,
 Og Klangen, som i Blomsterhimlen spiller,
 Er Havets Rødme lig, naar Solen daler,
 Og Luftens Smil, naar atter den opstaaer.

Saaledes saae det første Blik hernelen
 Rundt om det end usete Selv i Eden
 Nyfæbte Væsners underfulde Dands;
 Naturens hele hulde Børnevrimmel
 I Flod og Eng og Luft og Skov og Himmel,
 Henrykt, med Glædens Bittren og Tilbeden,
 Begynde Livets lyse Jubeldands —
 Mens flyvende Saphirer og Rubiner,
 Og Ild-Keruber, rundt, og Serafiner,
 Som om de tændte Lys i Evigheden,
 Opfyldte Rummet dybe Nat med Glands.

Men hvad er i det Stjernehav af Luer,
 Hvori jeg de bevingte Blomster sneer .

Min hjertebrustne Larves Stjerneskud ?
 Den næste Kerubs Blik det neppe skimter,
 Det flyver op af Erøvet's Mulm og glimter
 I Himmelshøiden over Jordens Luer,

Eet Lyn blandt dem, der aldrig sluktes ud —
 Det nyner mellem Straalerne, som spille:
 Hvor er du stor, Natur, selv i det Lille!
 Og hvad var i din Skionheds Tempelbuer
 Min Gnist, hvis den ei tabte sig i Gud!

Held denne Gnist ei blot i Evigheden,
 I Lysets Favn høit over Ørne-Needen,
 I Tanke-Kilden, af hvis Væld den sprang,
 Hvor den med dem, som længst i Tiden brændte,
 Hvis aldrig slutte Lys tilbagevendte,
 Med alle Gætterne, som vandred heben,
 Chorflammer i den løste Gaades Klang,
 Held den, hvis Farvespillet her i Livet,
 Som blev dens givne Tankestraale givet,
 Og fandt en venlig Andagts-Gnist her neden,
 Der gierne sig med den til Kilden svang!

Forsøg

til

en Forklaring af Gaaden:

Det evige Sindbillede,

ikke blot

Litteraturens Oprindelse,

men

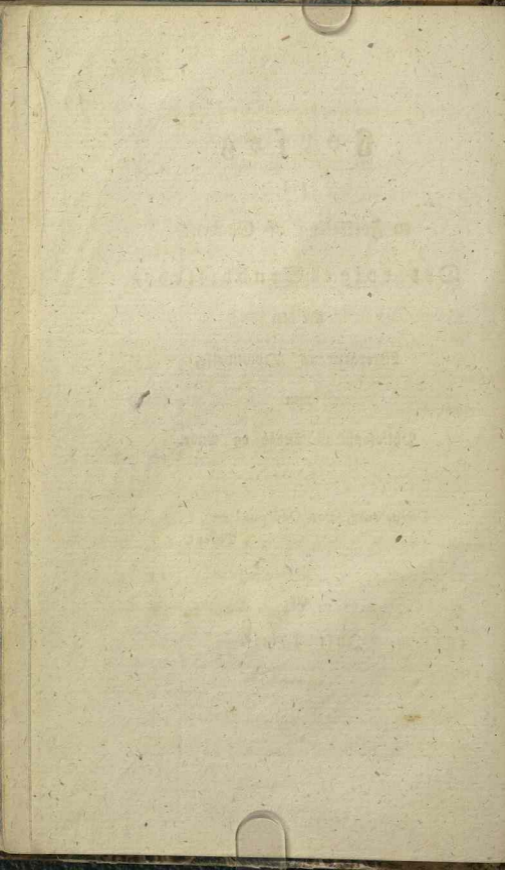
Philosophiens Maal og Ende.

Davus sum, non Oedipus! —

Terent.

Af

Just Thiele.

Sphinx's Tiltale.

Jeg synker dybt og dybere i Sandet,
 Skönt hævet høit i mine Velmagts Dage;
 Min Streen kan Intet holde meer tilbage;
 Til Undergang og Død er den forbandet.

Dog kneiser jeg endnu vidt over Landet;
 Endnu kan Aldes ei mig heelt neddrage:
 Der svinder Sløret først, du bort vil tage
 For her at see, hvorfor min Art er blandet.

Saa mystisk, som mit Væsen i det Hele,
 Er dette Slør dog ei for dine Blikke!
 Tolk det, ifald Du kan, — mig kan Du ikke!

Min Hjeroglyph har stemplet alle Dese,
 Og hver af dem vil du dog neppe raade,
 Da jeg, som Sphinx, er alle Gaaders Gaade!

F o r k l a r i n g
af
G a a d e n .

I.

De underlige Tegn og Tvefigurer,
Som du, o store Sphinx! har virket ind
Med mørke Træk i halvopfyldte Furer,
Som Mærker paa dit underfulde Sind;
Den dunkle Skrift af mystiske Tinkurer,
Hvis Farvespil har et mangfoldigt Skin:
Din store Hjeroglyph vil jeg forklare,
Hvad Billederne er' og hvad de vare.

2.

Kun eet Begreb er Mærket i det Hele,
 Skjøndt overalt det seer forskjelligt ud;
 Som Tegn bestaaer det kun af tvende Dele:
 Begreb om Evidheden og om Gud.
 Af Scepter, Krone, Stof som af det Hele,
 Af Tøndebaand, af Kugle, Pind og Tud
 Lør jeg mig slutte til, og dristig sig:
 Det spiller i det Krumme og det Lige!

3.

En Toga selv den gaadende Sirene
 Har hyllet om Kastanen i sit Flor;
 (At den Krabiss er, maa jeg jo mene
 Skal jeg forklare Mythen i dens Ord)
 Dog kunne begge sig paa ny forene,
 Naar Jo først er fri ved Argi Mord;
 Thi hendes Navn kan X'et aldrig blive;
 Med Æt og Tul la'er det sig bedre skrive.

4.

Jeg er (saa stod paa Tempelbuen skrevet
 Af Isis Helligdom, paa Nilens Bred)
 Alt, hvad der er, skal blive, og er blevet!
 Og Isis er og Jo, som man veed.
 Saa finder man da her, at Salbegrebet
 Indslutter i sit Tegn den Værdighed,
 At være Livets Moder og dets Amme,
 Og selv naar Alt forgaaer, endnu den samme.

5.

Hvor dette Tempel stod, var hun Gudinde,
 (Egypter er det Folk, der tales om)
 Og, som her staaer, for meer end simpel Qvinde
 Hun dyrkedes i Hellas og i Rom.
 I Mythen kan man letteligen finde,
 Hvordan hun did, og andre Steder, kom.
 De dunkle Træk, man finder her ved Siden,
 Er kun om hendes altforlange Liden.

6.

Her staaet det Ord for Ord: — Den nidste Hære
 Forfulgte Moen, Zeus forelsketes i;
 Og, skjøndt han hende strax lod vaccinere,
 Var dog den mestte Deilighed forbi;
 Den milde Rødme var der ikke mere,
 Den bleguede i dette Tryllerie:

En sneehvid Qvie paa de lyse Hoie
 Bevogter Argus med sit Hundred. Die!

7.

Hun kunde ei, som Procnes stakkels Søster,
 Fortælle Faderen sin tunge Nød!
 I Sorg han søgte paa de fierne Kyster;
 Halvt frygtede han for, at hun var død:
 Nu kom den stakkels Jo som en Trøster,
 Men lig en Brølen hendes Tale lod;

Da skrev hun Ket og Tul, sit Navn, i Sandet,
 Og kjendtes selv af Søstrene i Vandet.

8.

Unægtelig var det det da Elegier,
 Hun skrev med disse Træk i Thracien;
 Skjøndt de bestod' af O'er og af J'er,
 Han kjendte neppe Datteren igjen;
 Men derimod paa Dansk er for en Frier
 Det samme Tegn Idyl: Begyndelsen;
 Thi dette Ord den Fordeel med sig fører,
 At eengang sagt er nok for den, der hører.

9.

Saaledes kan da dette Mærke sig
 Det stumme Jo i visse danske Lick
 Det positive Ja er her det Lige,
 Nei: Negativet Nullet paa en Prick.
 Saa svinder altsaa det Forunderlige,
 Der syntes her vel stort ved første Blik:
 At det, som siger Ja kun i det Hele,
 Er baade Ja og Nei i sine Dele.

IO.

Det græske Jo kan da let forklare
 Det fundne Tegns som Sorgs og Glædes Røst:
 Jo Triumphhe! fra den tætte Skare
 Var Vidnet om den vilde Grækers Lyst;
 Dog var det tidt, naar Sorgerne var svare,
 En frigjort Fugl af det beklemte Bryst:
 Saa nær var Jo's Fryd og Jos Klage
 Beslægtede trods Mid: Gudindens Plage!

II.

At Tallets Chiffre ei endda de samme
 I Grækenland og Romerstaten var,
 (Ej endt vel man seer en nærbeslægtet Stamme,
 Hvorfra hver af de to sit Mærke bar)
 Den Flue kan man letteligen ramme,
 Da man paa Næsen næstendeels den har;
 Ei sikkert er det Die lidt forheret,
 Der finde kan, at Kappa ligner Xet.

I2.

Men Kappa's Titals-tegn er noget andet,
 End dette Doppel-tegn, der skriver ti,
 Der eengang skrev selv Jo's Navn i Sandet,
 Da hun blev kjendt trods Qviens Nummerie;
 Thi hverken Fad'ren selv, der stod ved Vandet,
 Ei heller Søstrene, som svam deri,
 Ved Synet af et Kappa kunde sige,
 Det var den søgte og begrædte Pige.

I3.

Men lidt vi gif forbi, som stod foroven
 Om Jøderne, der dyrked dette Tal:
 Først under Moses selv i Tibudsloven,
 Og siden, efter Tempelstadens Fald,
 Til Cabbalisterne det steg fra oven,
 Som Helligdommenes det store Tal.
 Af Israels Børn endnu i alle Nigter
 Titals-Systemet dyrkes, som man siger!

I4.

Om det, som Nomertal, kan man vel sige,
 Trods Eet og Tæl, trods Positivitet
 Og Negation, at Trækkene er' lige,
 Skjondt der er tvende Tæl i Form af eet ;
 Men Lyden derimod (paa Dansk, at sige,
 Thi paa Latin er det just ei saa let)
 Kan man et Kvarteerstid paa Gaden høre,
 I Vagterraabet, med det halve Dre.

I5.

Heel underligt den mørke Traad er tvunden,
 Og danner her et sølsomt Malerie:
 Sarpocrates med Fingeren paa Munden,
 En Søn af Isis selv, os byder: Ti!
 Bag ham staaer Jo hiit; og, see vi Lunden,
 Den hvide Qvie græsser end deri!
 Med stærke Farvers Spil i gyldne Straaler
 Staaer China-Guden Ti som Himlens Maaler.

I6.

Som Gaanders Gaade, Sphinx! kan jeg dog ene
 Forklare mig det Syn, jeg her har seet:
 Her staaer jo alt — og Trækkene er' rene —
 Betegnet hvad først senere er skeet.
 Har Isis skjult sit Blik i disse Stene? —
 Er Du maaskee og Isis ikkun Eet? —
 Thi disse Tegn og disse dybe Streger
 Ikkun paa Roma's Decemvirer peger.

I7.

Her fordres det, at Decem man betragter:
 Af tvende Stavelseser er Navnet her;
 Det er den ene af de kjendte Dragter,
 Der agtes i Europa her og der;
 Med sin Raftan og østerlandske Fagter
 Den anden falder ingen til Besvær;
 Dog i sin Pynt den synes variere,
 Af dix, ten, zehn og ti og mange flere.

18.

Og X'et selv bestaaer af tvende Dele,
 Gaavist som ellers fem og fem er ti!
 Og omvendt ligt sig selv er dog det Zele;
 Et yderst sjeldent Tegn: Maskinerie!
 Den anden Form har ogsaa tvende Dele,
 Der dog i dens Stilling ei er' frie,
 Et mandligt Tal det ene, og det andet
 Et kvindeligt, og, sammensat, et blandet.

19.

Ekjendt Tibegrebet altid er det samme,
 Har det, som Isis, dog et stort Symbol
 Paa alt det Skabtes Moder og dens Amme:
 Paa Universet, som den Herrens Stol,
 Der hæver sig bag Soles laante Flamme,
 Og støtter sig paa Dybets Poles Pol:
 Kun Himlens Herre kan det Ene sige;
 Mod Ham er blot et Hul Naturens Nige.

20.

Naar man nu følger Døkkets brede Brømme,
 Og noie paa hvert Mærke giver Ngt,
 Saa vil man stude med Lyst fornemme,
 At der i Alt er en Betydning lagt.
 Kun maa man her for Alting ikke glemme,
 Hvad hidindtil om hvert et Tegn er sagt.

Thi næsten alt, hvad her jeg har at sige:
 Kun spiller i det Krumme og det Lige.

21.

Her staaer det selv i Billedskriftens Kamme!
 I Lat og Stof det hilser aabenbart,
 I Pen og Blækhorn vinker og det samme;
 Som Teleskop og Kugle himmelflart.
 Let er, og Nul en Billed-Doppelstamme,
 Der veksler Skikkelse for Tankens Fart,
 Snart i et Søe-Compas, og i en Alen,
 Og snart i Vægtens Skaal, og Linialen.

22.

Det ranke Eet er jo Magnetens Bane,
 Den lige Linie mod Maalets Prif;
 Og Jorden selv, som Tullet, har den Bane
 (Som den har havt saalænge som den gif)
 Omkring sin Sol at vælge Kredsens Bane;
 Og Tiden gjorde Banen til en Skif.

Saa store Tal, omsonst man ellers søger,
 Kun findes her i Tidens Udgiftsbøger.

23.

Og denne store Mand og lille Kone
 Henviser knu til det, som alt er sagt:
 Bag Kongespirets Guld og gyldne Krone
 Staaer Eet og Dul hver i sin Galladrage:
 Dog her, paa Lykkens grønbemalte Throne,
 Er' de som Dreng og Hjul end meer i Agt.
 Behøver jeg vel meer om Mund og Sale,
 Om Bagerovn, Pierrot og Næse tale?

24.

Her, langsmed Folden rundtom Halsens Dække,
 Staae de som Tøndebæand og Skæft og Tud;
 Og her i Brudedragt fremtrine begge,
 Først som Peer Eriksen og som hans Brud —
 Derpaa, med Ehrenpreiser's Skræderlægge,
 (Kun Marvepiber og en Smule Hud)

Johan i Nød vil Mettes Strømper bruge,
 Skjøndt "hver af dem ti Skræderbeen kan sluge!"

25.

Nu følger der et stort og sælsomt Billed,
 Skjøndt kun Copie af hints Original:
 Propheten Jonas selv er her fremstillet,
 Som, da hver Sat paa Land ham fandt fatal,
 Blev kastet over Bord, og drak og spilled'
 I Mæven, som man siger, af en Hval —
 Til lig en Fisk man ellers kaster Tønder;
 Men Lodden traf Propheten som en Synder!

26.

Men, hvad vil Jonas her? — Hvad skal det sige?
 Hans Navn! — lad see! I Navnet er det lagt!
 Hans Navn begynder med den stakkels Vige,
 Der blev forfulgt af Mid-Gudindens Magt;
 Naar hendes Navn vil fra Propheten vige,
 Staaer Næsten vaad igjen i Tydskens Dragt:
 Forneden vaad — foroven Qvie-Nykter —
 Hvad Under om Propheten gaaer i Strykker?

27.

Prophetens Navn i Jonas ei staaer ene,
 Som Prophetinde staaer den første Part;
 Thi Billedet af denne Spaadoms-Scene
 Enhører til den blandte Mythus-Art:
 Sely blev hun spaaet fra Klippens haarde Stene;
 Her staaer det heelt for mig, og ganske klart:
 Din Slægts den trettende, du hvide Qvie!
 Saa lod Prometheus' Ord, skal mig befrie!

28.

Det gamle Æt og Mul igjen fremtriner
 Som Sæncæg og Braad, og gaaer omkring
 Med Kjøp og Pose, skivt og huult i Miner,
 Og tænker kun paa gyselige Ting:
 I Midgards eddergrønne Ruiner
 Staaer Slangen nu som Æt ved Ormens Ring.
 Det Navne, Sæde, Pinden selv og Sullet,
 Er kun et Spil paa Stregen og paa Mullet.

29.

Det høie Monument ved Evalds Kjælder
 Som Tættal staaer ved Gravens sjunkne Mul,
 Hvor Harpen, der var ubehængt med Viælder,
 Forlængst er smuldet i det sorte Muld:
 Hvor Manden toner ned i Herthas Nælder,
 Om Hother, Nanna, Valdur, Rolf og Skuld' —
 Der staaer endnu det store Blækhorn henne;
 I det vil mange dyppe deres Penne!

30.

Modsatningen i Eets og Nils Naturer,
 (Hvad man i Billederne selv har seet)
 Er tegnet her i disse Snerkelsurer,
 Hvor Slør og Brømme løber ud i Eet;
 Og under disse stridende Figurer,
 Staaer Jeg og Jkke, jeg — Polaritet —
 Nødvendighed og Frihed, Rum og Tiden,
 Som indre Tanke-Billeder paa Striden.

31.

Og Eethed strider her med Alhed's Slange,
 Som Mennesket imod Fornuften selv,
 Et Minus, der en Plus-Værdie vil fange,
 Mod Fa'er Oceanus en lille Elv —
 Som hun, der vilde gjøre Fanden bange,
 Og greb den største Elov og raakte: Skjælv!
 Saa Fichteschellingkampen usorfærdet,
 Slaaer Voltetra mod Boldt, mod Skjoldet Sværdet.

32.

I Dig, som taler, ΣΙΝΧ ! er alt dit Eie
 Til Skue lagt, hver Masse, Halvdeel, Part,
 Ja Tusind selv, og seer; vil man kun dreie
 Dit Sigma halvveis om, saa staaer det klart.
 Hos Halvpart Nul boer Stregen kun tilleie;
 I Navnet, Ordet, maa den flytte snart.

Hvis græske X for Z, som her staaer skreven,
 Har nogen Feil, det tørde være "Skæven!"

33.

Men dette X har dog ei aabenbaaret
 Det sande Selv i 'din Semsfoldighed:
 Paa tvende Piller staaer det uopklaret
 (For uhebraiske Syn paa sidste Sted)
 I Dimensioners Tankefors bevaeret
 Er den Sugl: Rok, hvorom saa lidt man veed!
 I N er sammengroet de tvende Vinger,
 Hvorpaa, i X'ets Form, dens Kraft sig svinger!

34.

Og dette femte Blik, den sidste Straale
 Selv af dit Navn, staaer som en Oldgestalt;
 Men Grundfiguren selv kan ingen maale,
 Da den indfatter meer end Nummets Alt;
 Dens Affigur kan intet Die taale,
 Endskjøndt dens Billede staaer overalt:

Den staaer i X som alle Gaaders Gaade —
 Jeg seer det sjernt, men kan det ikke raade.

35.

Her vil jeg derfor stille X-Figuren,
 Som Tegn paa det, "der undgaaer Støvets Blik;"
 Men selv for hvad man kjender i Naturen,
 Det tidt i Regningen, som ukjendt, gif:
 Som fjerne Soles Mærker i Azuren,
 For et Atoms Atom, Deel i en Priß:

Det staaer ved Graven selv, som Dødens Finger,
 Og gjennem Nøgleskuffet Ganden tvinger! —

Til Korsets Tegn kan findes allevegne
 Meer eller mindre straalet synligt Spor:
 I Stjernens Glands, naar Solens Roser blegne,
 I Snekrystallen paa den froesne Jord,
 I Guldets Strøm i Perus Ophir-Egne,
 I Fjeldets Ost og Vest og Syd og Nord —
 I hver en Draabe Blod af Hjertets Aare
 Staar Korset plantet dybt, som i hver Taare!

Paa Himlens Melkevei i Stjerner's Flamme,
 I Lovens Kullen paa den klare Aae,
 I Bækkens Speil ved Bøgens gamle Stamme,
 Som Gjenkin af det mørke Himmelblaa —
 I Høderstegnets Glands man seer det samme;
 Som Hvidt paa Rødt i Dannebrog det laa;
 Det staar, som Misdaads Tegn med Farver stærke,
 Som blodigt Rødt paa Hvidt i Straffens Mærke!

38.

Det Ube kjendte kun vil Bræmsen sige,
 Som Xets Taageflør for Stovets Syn,
 Der vil forstaae det Ubegribelige,
 Som kun kan ahnes i et Tankelyn.
 Det dumme Dyr er kun den arme Nige,
 Og X de Vises Steen for Mængdens Syn;
 Kun Stjerneblod i Zimmelløven flyder,
 Og Stjernens Kors paa X-Figuren tyder!

39.

I fulde Pryd som alle Duffers Duffe
 (Misraims Præsters gamle Malerie)
 Staaer Isis her som i en Syltekrukke
 Med Bryster blot ei tre, men ogsaa ni.
 Hun ligner her et soøblagt Barn i Vugge,
 Høis Overdeel vil gjerne være fri;
 Og var det ei saa smukt, man skulde sige,
 Det var en Mumie foruden' Lige!

Det X, som stod her, kort før dette Billed,
 Af Græker blev paa visse Steder sat:
 I Bogens Haand det blev som Mærke stillet,
 Naar ei med Stedet det var rigtigt sat;
 Og tidt — som i Peer Daars — har det vel drillet
 Den drøis Critiker i mangen Dat! —

Som X for U, og andre Herlighede r,
 Man finder det endnu paa mange Steder.

Det store Ket og Hul var, maa jeg mene,
 Da intet var, foruden disse To,
 Før Chaos selv, da Jehovah var ene —
 Da Sol og Maane laae i bedste Roe;
 Da Rummet selv ei ret var i det Nene,
 Før der var tænkt paa Tidens store Brøe:
 Ket staaer som Tegn paa Gud, og Hullets Slange
 Var Evigheds Symbol i gamle Sange.

42.

Men — ei for mig, og ei for mine Lige,
 Blev X'et just et Kors, da Adam sov, —
 Hvis ellers jeg forstaaer, hvad det vil sige:
 Et lille Eva-Huusfors? — med Forlov.
 Men, denne Grundlov i Despotens Rige,
 Og Summen selv af hele Mose-Lov?
 Hvo ikke hiin, ei heller denne kjender,
 Han tælle Fingrene paa sine Hænder!

43.

Den første af Titallets tvende Dese,
 (En General med sin Comandostav.)
 Er paa sit ene Been dog i det Hele
 En Mand, der staaer, og altid holdt sig brav!
 Om selv i Navlen man ham vilde dese
 En Herrenstater lig i Tyboe-Drav,
 Der vilde blive strax to Generaler,
 Og hver saa kjæk som den, om hvem jeg taler.

44.

Naar selv han foran staaer og følges efter
 Af — selv af Mul:Soldaters Ingenting —
 Da seer man først de drabelige Kræfter,
 Og det i lige Marsch, foruden Sving;
 Kun, hvor han foran gaaer, gaae de bagefter,
 Og blive Muller kun ved hans: Omkring!
 Den ligeste, endskjøndt vel ei den største,
 Er han sin Skares souvereane Første.

45.

Til denne Fordeels Pragt vil jeg kun soie:
 Den største Souveræn er Kraftens Gud!
 Og, hvo der Ham kun stedse har for Øie,
 Kan rolig see, at Faldet slukkes ud.
 Skjøndt Tallets Bag i Mul jeg kjender nøie,
 Saa kan jeg dog — thi Stenen har et Brud —
 Af Mullots lutter Rand kun det forklare,
 Hvad jeg med Sikkerhed tør selv forsvare:

46.

Ja! — kunde Nuls Figur paa Kant man skue,
 Lig Herschels Syn paa Stjernebanens Ring,
 (Ham syntes lige det, der dog var Due,
 Da han kun Grændsen saae af Kredsens Sving)
 En stor Revolution da vilde true
 Logik, Geometrie, samt alle Ting:
 Modsetningen i Alt, i Et og Tullet,
 Forsvandt naar Sun blev San, og Pinden Sullet.

47.

Thi da blev Intet pludseligen Noget,
 Da blev det Fede mavert i Gestalt;
 Og, for at rykke ud med hele Sproget:
 Da blev der ingen Forskjæl meer i Alt!
 I Alts Indifferents blev Lyset taaget;
 Tilbage selv i Døden Livet faldt;
 Og Jordens Kreds blev da for Himlens Fugle
 Ei længer selv end Axen i dens Rugle.

48.

Da Evighed og Tiden bleve lige,
 Da blev den mindste Pjalt til Sølv og Guld;
 Den fattigste Poet i Phoebi Rige
 Af tomme Flaske drak sig daglig fuld;
 Da vilde Tangens ei fra Buen vige,
 Men begge ligne sig som Eet og Nul,
 Og Buen selv blev liig Segmentets Hese,
 (Quod absurdissimum) i alle Dele.

49.

Den stærkeste Contrast i Tankens Rige
 Har aabenbaret sig i Nul og Eet,
 Betragtet som det Krumme og det Lige,
 Som Negation og Positivitet,
 Som Alhed selv i det Uendelige,
 Som Enhed i den Kraft, der styrer det.
 Tidt kan vel tænkes Eet i Nullets Kamme
 (Som der vil sees) men aldrig som det samme.

50.

Den ene Deel staaer altid for den anden
 (Betraget nemlig som arabiskt Tal)
 Og let man seer, at selv den mindste Blandten
 Var Tiets Undergang og dybe Fald.
 Det mavre Bet fik da et Gul i Panden,
 Og det saa stort som selve Nullets Skal;
 Og Bet, som foran stod med ti Wands Kræfter,
 Kom til, som en Gemeen, at følge efter.

'51.

I Talsystemets endeløse Række,
 Staaer Tallet Ti som Nummets store Sol,
 I Hjernet Dunkleste dens Straaler række,
 Indtil Uendeligheds mørke Pol.
 Endnu et Billede i Sphinxens Dække:
 Ulyses selv bag Outis's Navn og Kjol!
 Cyclophen seer man her ham at forbande,
 Og søge vidt med Nullet i dens Pande.

52.

Thi, som man veed, har IO jo kun eet Die,
 Der sidder bag, — hvad man jo nylig saae —
 Med eet Nul til itaer Argi Hundred: Die. —
 Og uden det, hvad Argus gloede paa!
 Og let begribes ved at see lidt noie,
 Hvad selv er Sol, kan som Augustus staae,
 Og at af runde Træk og Streger lige,
 Kan alle Tal i Romerdragt fremstige.

53.

Det Tegn, sm Chiffret er paa Rummet's Skive,
 Og som er Universets Grundfraktur,
 Kan ingen Maale-Videnskab angive,
 Da det er af umaalelig Natur;
 For Algebra kan det kun Maalet blive,
 I X som en uendelig Figur. —
 Dog kun Præludium er paa en Maade,
 Hvad disse Træk mig synes at forraade!

54.

Thi, Skjøndt det staaer i alle Jo's Bagter,
 Og tegnes i hver Luft og aaben Mund,
 Skjøndt som et Tal det staaer i alle Dragter,
 Og sikkert kaldes saa i mangen Stund;
 Skjøndt i hver Regning man som Tal det agter,
 Er det dog intet Tal af denne Grund:

Ni er det sidste Tal! — derfor fremtræde
 Ni Chiffre kun for Nullets Dommersæde.

55.

Forgjæves renser jeg de fyldte Streger;
 Det staaer dog lige dunkelt bag sit Slør!
 Det hede Sand omkring i Fyren leger,
 Og ruller ned, hvor jeg borttog det før.
 Dog seer jeg Kappa, IO og X'ers Streger,
 Og Wien, Jsis, Jo selv, som før!

I hver Tredobbelthed, man her betragter,
 Staaer tre af Gaadens tydeligste Dragter.

56.

Som syvende, staaer her i Middags Lue
 Det skjulte Jo i Skriften aabenbar;
 Og selv, som modsat Nei, kan man det flue —
 Dog gjør det alt Oplosningen ei klar;
 Mod Gaadens Masse er det kun en Lue,
 Og liden Vinding for oedipiske Svar;
 Thi Sløret selv foruden mindste Crisfs
 Fremhjælper Gjættereren til Jo, Iis.

57.

Men, var det Noget salsomt i det Hele,
 Var Noget underligt ved J og O,
 Da er det her i disse Slørets Dele
 Om Egtteskabets føiellige: Jo!
 J Bas og i Diskant man det kan dese,
 J Mandens fine J og Konens O:
 Skjøndt Mandens Stemme synges af hans Kone,
 De harmonere dog i huuslig Tone!

58.

Naar J og O i tvende Toner høres,
 Er Sangen græsk, og velst, latinst, og spanskt,
 Men, naar til Eenklang begge sammenføres,
 Da lyder den behagelig paa danskt.

Maaskee paa Otahait den samme høres,

Og overalt, som ægte indenlandst;

Thi hver af dem, som to Forundrings-Ryster,

Blev ført fra Babylon til alle Ryster.

59.

I Schweizes grønne fjeldbekrandte Dale,

Naar Dagen svinder i en rolig Qvel,

Da lyder trindt fra Dale og til Dale

J:o! J:o! til Hyrdehornets Væld; —

Som om sig Jo's Wieqvad vil male

I nye Træk paa Røkomurens Fjeld —

Saa dybt, som, naar i, o Cherub! din Stemme

De Døde Dommens Tordenslag fornemme,

Hvordan vel J og O kan No sige?
 Det grunder sig paa simpel Runedeeg;
 Thi Runemaalers A er J'ets Lige
 Og skrives med en næsten simpel Streg.
 Men her vil A'et endnu mere sige:
 Det er det jydskke Tonesald af Jeg,
 Og er ei blot, men ogsaa var og bliver,
 Hvad Jo i Madrid og Rom angiver!

Dog! — i Madrid det gaaer for Majestæten
 Saa tidt han skriver sig Yo el Rey;
 Og (Skjændt man i Pluralis her har seet'en)
 Udtrykker uden o det simple J
 Tilstrækkelig John-Bull-Authoriteten,
 Saa godt som Tydens A og vores Jeg;
 Mod Svenskens Jag er Franskens Je en Svinke,
 En Windpostei imod en westphalsk Skinke! —

62.

Nei, Sphinx! din Helligdom jeg røber ikke;

Dit inderlige Selv jeg gætter ei!

X er en Pallisat for mine Blikke,

Ekjandt det for andre baner Tanken Vei;

De Ting, der i dit Slør i Mørke ligge,

Kan jeg forklare, men dit Væsen ei!

Det X, hvori Planeterne er' fixe,

Har fixet mig med det: abrey abreye!

63.

Jeg seer jo her, at man det ei kan standse,

Og at man det umuelig tænke kan;

At ene man dets Tempel kan bekrandsse;

En Korsvei i Uendeligheds Land!

Saa maa jeg vel paa denne Korsvei standse,

Og vogte mig, for Dybets mørke Mand;

Thi sikkert ligger det bag disse Hvide,

Hvor Lyset selv er Mørke for mit Dø!

64.

Sophia kjender jeg jo kun af Navnet —
 Hun vil ei føre mig paa Tankens Bei;
 Jeg staaer alene her — og føler Savnet —
 Fordi ubsielig hun gav mig: Nei!
 Her hendes Haand mig sikkert havde gavnet,
 Og, om ei den — blot hendes Contrasey;
 Jeg længe bad, og ventede' hendes Niffe —
 Hun svar'de kort: Jeg kjender dig jo ikke!

65.

Men, hvad jeg selv kan see foruden hende,
 Vil jeg forklare som jeg det forstaaer:
 Heel vel man Jo i Jordegods kan kjende
 Som selv i Jord hver Time, Dag og Aar;
 I Junius det kunde sig vel hælde,
 At u, for Slægtskabs Skyld, for o'et gaaer.
 Man paa Latin det i December finder — —
 Naar Gaarden løses, Skyggen heelt forsvinder.

66.

En opluft Vogs to fibelagte Blade
 Er' Eet og Nul, naar de som tvende staae;
 Men, naar man lægger Eet paa Nullets Glade,
 Da er det dette Tegn, som man vil faae —
 Dog! Singeren paa Mund! — ja det er Skade,
 At Tydskens Maal er det han sidder paa!
 Ja, Sy! man sigge maa; thi Φ det bliver,
 Naar man i Nullets Alt et Betail skriver!

67.

Som man med Φ det græffe Fatum skriver,
 Saa skrives Nordens Fatum med et Φ ;
 Og selv i dets Figur et Φ det bliver
 Og Navn paa Land, der trindt omkring har Søe —
 Det er kun det, som Skriften her angiver:
 Det fundne Φ i Alt er liigt et Φ —
 Og som en Tilgift skænker det den Lære
 At Sy! et Svar paa lavt og plat bør være!

68.

Endnu staar Isis her blandt Stjernerader
 Som Himmelbilledet i Nattens Favn:
 I Østens Glands gaar Ø for Dagens Fader,
 Og Φ det Forste er i Phoebi Navn,
 I Ordet Førstning det som Andet lader,
 Men Ψ det tredie er i Kjøbenhavn.

Det er et Middelpunkt paa svage Fodder
 I Gaadens Nød, skjøndt ikke i dens Nødder!

69.

Skjøndt i mit Die Bjælken jeg har fundet:
 Den sorte Streg, som Zul-Pupillen har,
 Den, der var Skyld i, at jeg ei har fundet
 Saa heelt igjennem Alting blive vacr —
 Og skjøndt jeg Skæven fandt, har jeg ei fundet
 Din egen Gaade, Sphinx! end mere klar;
 Du er endnu — trods disse lyse Traade —
 I Væsen, som i Elor, en Gaaders Gaade! —

70.

Og dog Du fordrer, at jeg skal forklare,
 Hvad ei jeg seer, og ingensinde saae,
 At den dit store Spørgsmaal skal besvare,
 Der kjender Rummet kun af Himlens Blaa,
 Der skjuler Diet for det altfor Klare,
 Og gyser ved, at Alting skal forgaae,
 Der svimler i det Tankedyb, Du maler,
 Ufyndig i det Gaadesprog, Du taler !

71.

Du holder mig et Speil for mine Blikke,
 Der viser mig som Snug imod dit Alt !
 Kun Mørke kan det svage Die drikke
 Af dette Lys, der fra dit Væsen faldt ;
 Men, hvad Du deri seer, det seer jeg ikke :
 Kun X'et kan jeg tænke overalt.
 Det er det Skjold, der kun dit Lys kan dæmpe,
 Som Verdens Allfigur, som Rummet's Kjæmpe !

Og, skjøndt man dette Tegn i Billeddragter,
 I Guddom, Majestæt, og selv i Tal,
 I Skræderkildtet dagligen betragter
 Fast paa hvert Huus som man påseere skal —
 Skjøndt i det mindste Gratt, som man foragter,
 I Støvets Snug mod Solens Straalers Fald —
 Femdobbelte i de sammenlagte Hænder,
 Naar Andagts Blik til Himmelen sig vender;

Saa staaer det dog, om Rummet end forsvinder,
 Som Architektens Plan han bygged paa!
 I Tanken selv det intet Lige finder,
 Og Muligheden intet større saae!
 Det er det sidste Sloer, den sidste Hinder,
 For Støvets Blik i Herrens Glands at naas!
 Vi see kun Billederne af dets Billed,
 Af Troens Lys paa Golgatha henstillet!

74.

Der Korset stod som Billed af det Hele,
 Høis Frelse stod i Offerlammets Blod:
 Paa Tvilling-Piller før, dets Martyr-Pæle
 Sig reiste her høit paa den ene God!
 Som Korsets Sværd misbrugt i Verdens Dele,
 Og selv som Ordets Dolk det fordred Blod;
 Men, som et Billede paa Livets Smerte,
 Tilraaber det: Min Søn! giv mig dit Hjerte!

75.

Thi det er Troens Blomst i Kløgts Ruiner!
 Den søgte dog den Verdsligvises Haand!
 Naar fælt den store Hav imod ham griner,
 Saa skjælver dog den lænkøste Mand!
 Tilsidst han dog i Blomstens Skygge triner,
 Thi plukke den kan ei hans vise Haand;
 Som Thomas vil han altid føle Vunden! —
 Kun paa dens Omvei har han Blomsten funden!

Det er omtrent Alt, hvad jeg her kan kjende
 Af denne Skrift, jeg dunkelt kun forstaaer:
 Philosophiens Udgangspunkt og Ende,
 Er det at troe, hvor Synet ikke naaer!
 Den slyngte Knudes X vil ikkun blende;
 Dens Korsfigur man ikke vel forstaaer —
 Paa Tankens store Korsvei den kun fører,
 Og raaber Korsets "Tro!" naar Gjætt man hører!

Thi er end Knuden løst, staaer "Ti;" tilbage!
 Og selv i Plato's Sprog det spørger: Hvad? —
 Forgiæves her, o Sphinx! dit Slør at tage,
 Dit Hjertes Junderste mig dog er: Hvad? —
 Dit eget Tankeblif maa her forsjage —
 Du kan ei svare paa dit eget: Hvad?
 Og kun med dette Hvad? kan jeg det male —
 Dets sande Navn kan ingen Tunge tale!

Til Sphinx.

Hav Tak! Du gamle Sphinx! at Du laae stille,
 At Du mig rundt om lod dit Elor betragte,
 At, naar Du rørte Dig, var det saa sagte,
 Og, at Du lod mig krybe, hvor jeg vilde!

Jeg i dit Elor saae mange Farver spille,
 Og gyldne Traade var' imellemtagne:
 Og denne Hals mig tidt paa Tanken bragte:
 Du var dog ei saa smuk, da Du var lille!

Jeg kros herop paa Bræmmernes Qvaler,
 Og vilde ret din Herlighed beskue,
 Men brændte mig paa Solens Middagslue —

Jeg tænkte ikke paa de hundred Daler!
 Hvor kunde jeg — i hvad det skulde gjælde —
 Som halv Student en heel Professor fælde?

 E l e g i e.

Til

Just Thiele.

(Efter Tilsendelsen af hans Forsøg til en Oplosning af
min Gaabe.)

"Fallor? an & Justus, ceu Cæsaris æmulus, atra
Nocte laborantem tollit ad astra crucem?"

Maximil. de Vriendt.

Hvad seer jeg? kan et ungt uvæbnet Die,
Med blot Uskyldighedens lyse Blik,
Opdage Lønner, efter mandig Møie
Min Stræben først, som Stirrer-Olding, fik?
Kan, hvad jeg for hver Lærers Klygt henstilled,
Staae for en Yngling, som fortroligt Billed?

Hvad hører jeg? Kan fra den Ynglings Læbe,
 Hvis uerfarne Hjertes Rosenknap,
 Tidsstraaerne, der Himlens Spirer dræbe,
 Har mellem falkte Grave sukket op,
 Min vaagne Gaades sindrigt tolkte Drømme,
 Med Nektarfald, paa Perle Perle, strømme?

Optræder her, hvor Lyset selv sig dølger,
 Der i Naturen blot, som Lampe, staaer,
 En Abbt i Tempelet, som Efterfølger
 Af ham der lærte høit i tolvte Aar?
 Vil Tankelivet sig paa ny gjenføde
 Her mellem Kirkens aandelige Døde?

Vær mig velsignet høit, du Elskelige!
 Vær mig velsignet, som min fjerde Søn;
 I Naade, som i Alder, stige, stige,
 Fremdeles du for Verden, og i Lon!
 Hvad var den Dæmring, fordum steg imøde
 Mit Aftenblik, imod din Morgenrøde?

Thi vel er i den Perlerad, som triller,
 Dig Duggens Draaber af Auroras Mund,
 Hvoraf enhver med Rosens Farve spiller,
 Hvoraf enhver er alt, som Rosen, rund,
 Ei Perlen, med hvis Skal kun Schelling spørger,
 Som, søgt af Kant, Jacobi, funden, søger —

Hvad Under, du kan ei, som Svar, bebude,
 Hvad end er Spørgsmaal i Geometrie?
 Hvad Newton leder om i Kræfters Knude?
 Og Hellas's Kant i sin Entelechie?
 Hvad Under, at din Flagren maatte vige,
 Hvor Platos Orneslugt holdt op at flige?

Men — Stierne, Ufkyld finde kan herheden,
 Som Pegesingren paa de Viises Steen,
 Staaer for mig, skion, og yndig, og beskeden,
 Dugperleklar, og næsten ætherreen!
 Hvorhen min gamle Sphinx sit Die vender,
 I dig den sig, da den var lille, kiender.

Min Gaades Præmie du knap har tragtet
 At vinde! Dig er Rigsbankløn et Nat!
 For den, der Vink af Evighed har agtet,
 Er Diamanten selv tilsidst dog Kul —
 For Angerskjalden er og overflødig
 Den Skiær, Skjaldoldingen har ofte nødig.

Din egen Priis og sikkert Dig ei lønner,
 Du dertil har din Dommers alt for kjær;
 Du Lille mellem Evighedens Søner,
 Du sikkert ikke seer, "hvor stor du er" —
 O! see det aldrig med forelskte Blikke!
 Thi hvad med dem du seer, det er der ikke.

Lad og min Priis, skøndt kildrende dit Dre,
 Som Navnet: "Engel" paa din Moders Skid,
 Dig ei, som andre Skiddehøen, forføre
 Til fuldt at troe dig nu, hvad du blev fød!
 Den selv, der har i Uffelhed ei Lige,
 Var eengang stor i Himmeriges Rige!

Den Skjald, Opmuntrings Verker her bedugge
 Med Bisald i den gamle Sangers Graad,
 Glem ei, han ligger end i Prøvens Vugge,
 Og roer i Storm end ei paa Prøvens Baad!
 Glem ei, hvad i hans Nyn saa dybt mig rører,
 Endnu kun Gud, og ikke ham, tilhører!

Min unge Ven! den Taare, som nu flyder,
 Beundrende din Vinges Larvebrud,
 Sig umodstaaelig af mit Hierte gyder
 I Diet, ved hvert barnligt Glimt af Gud!
 Mit Blik fortrylles af hans mindste Speile;
 Dog — selv Oedip blev blind — mit Blik kan feile!

Men — hvis det feiler — hvis i Barnets Lader,
 Propheten saae for mange Glimt af Gud,
 Du vil dog ei ad din for kielne Fader,
 Engang paa Thronen række Tungen ud?
 Du vil dog ei hans lukte Grav opbryde,
 For mod hans brustne Varm til Maals at flyde?

Du vil dog ei, naar han landflygtig priser
 Dig Fremmeden som Løgen i hans Hiem,
 Ham esteelyse, her i Byes Kviser,
 Som et bortløbet Hospitalets Lem?
 Paa det, man eene Dig, som Lys skal agte,
 Du vil dog ei til selv hans Skygge slagte?

Du vil dog ei, Kysleiret i det Høie,
 Hvortil du lærte kravle paa hans Ryg,
 Udtræde ham det blinde Faderste,
 Fordi du er saa frisk, og han saa syg —
 Lig Kiampen, der med frederiksbergske Miner
 Nedtraadte det korsørerske Slots Ruiner?

Nei, haabefulde Dreng, det vil Du ikke!
 Dit Himmelskald er meer end Phantastie!
 Du smiler barnligt; men med Engleblikke,
 Som der er meer end Billedgnister i!
 Din Genius vil bryde Selvheds Lænker;
 Den seer ei sig, men Mønstret, den sig tænker!

Paa dette Tankeblik jeg trygt vil lide!
 Jo meer du nærmer dig dit Maal i Sang,
 Jo meer vil Idealet sig udvide,
 Som hver en Kunstens Klædning er for trang!
 Jo meer du vil, med Tak, beskeden, ære
 Forgjængeren, hos hvem du gif i Lære.

Vær mig velsignet da, du Elskelige!
 Vær mig velsignet, som min fjerde Søn!
 For Dig, som for de tre, der mig berige
 Med Engle-Fadersglæder uden Lige,
 Skal, mens din Kamp i Prøven varer, stige
 Til Gaadens Glandsomhyslede min Bøn —

Den Bøn, som jeg, der selv herved leder
 Om Vennen, der vil rette mine Feil,
 For mine haabefulde Sønner beder:
 Gud! forehold dem I sin Christi Speil!
 Lad deres Engel Dig i dette see, og frygte!
 Og Englens Frister see sig selv — og flygte!

Den sidste Prøve.

Til Jens Baggesen.

(i Anledning af hans Gaade, Det evige Sindbillede,
samt hans Dde til Sommerfuglene.)

Dengang fra Land til Land den arme Psyche
Landflygtig vandrede, bleg som en Lillie,
Forladt af alle, fulgt kun af sin Skygge,

Nedsteeg hun, efter Venus stränge Villie,
Endog til Herkerparret for de Døde,
Fremtreen for Dronningen paa sorten Lillie,

Og bad om hendes Sminke, om den røde,
Hvormed hun sine Guddomskinder tvinger,
Til mellem Skyggerne at rosen gløde.

Hun har den alt. Paa frygtfom Fod hun svinger
 Sig bort fra Furiernes blege Lue,
 Og Aphrodite Skjønhedsæsten bringer.

Nu troer han alt sit Maal at kunne stue;
 Hann neppe kan i Glæden holde Maade;
 Da seer hun Sphinx paa Klippens Top at true.

Den læser hende Livets store Gaade —
 Hvo ei det evige Sindbilled vidste,
 Medstyrter den fra Klippen uden Maade —

Den siger: "Bild, den Prøve er din sidste!
 Thi hvis mit Gaadeord du frem kan mane,
 Da skal du ikke meer din Eros miste.

Han svandt, da du med Lampen, den profane,
 Dig nærmede hans natindslorte Throne,
 Og saae, hvad kun du burde troe og ane.

Nu med et Ord du Guden kan forsone;
 Han kommer, hvis du finde kan det rette,
 Og bringer med sig Hymens Myrtekrone.

Han vil, mens han som Brud dig favner, sætte
 Den paa din gule Lok; men ubekrandsat
 Dig favner Døden, hvis du seil mon gjatte!"

Med disse Ord sin Tale Sphinxen standsed,
 Og stirred stivt, med strænge frygtelige
 Iisblikke mod hver Skjønhedspiil forskandsat.

Med Skjalven stod nu den Ulykkelige,
 Imellem Livets Fryd og Dødens Rummer,
 Og grundede paa hvad hun Kulde sige.

Hun seer paa Sphinx, hun pønser, hun forstummer;
 Saa mange Ord i Tanken hende rinde,
 At Tanken ei den hele Mængde rummer.

"Hvad er der under dette. Hvor at finde?

Er du maaskee bag de sneehvide Folder,

Egypternes tilflorede Gudinde?

En Tvivlen dog din Stilling mig forvolder:

Hin store Guddom kan du neppe være,

Ehi selv andægtig Hænberne du folder.

Hvad vil du mig med denne Falden lære?

Hvorfor mig vise Hingrenes Decade?

Er Ti et helligt Tal i Taltogens Sphære?

Vil et femfoldigt Kors mig see den lade?

Ehi sligt et Tegn din Andagt jo frembringer!

Siig mig, forstod jeg Gaadebogens Blade?

Ei mindste Svar jeg af din Læbe tvinger;

Du dækker' dig med Slørets sidste Flige,

Og lægger paa din Mund din Pegefinger.

Mon Gaadeordet, det forunderlige,
 Da ikke Taushedsbudet være skulde?
 Du nikker, som om jo du vilde sige.

Dog troer jeg ei, Forborgne, Underfulde,
 Dit første Nif. At blende mig, du søger,
 Ved Blad paa Blad ustandset op at rulle!

Jo meer jeg læser dine Gaadebøger,
 Desmeer mig selv i Gaaden jeg opdager,
 Og just mit Jeg min Uvisshed forøger.

Thi underligt mit Selv du til dig drager!
 Mig tryller denne lette Flugt, som klinger
 Melodisk, og en Psyche just behager.

Jeg seer mig selv med Sommerfugleviager,
 Hvordan fra Buss til Buss, fra Blad til Blade,
 Fra Blomst til Blomst jeg svævende mig svinger.

Og, mens i Æther Vingerne sig bade,
 Jeg alle tusind Blomster mig udkaarer,
 Vil af en enkelt ei mig fængsle lade.

Dig har vist og den lille Gud, der saarer,
 I Hjertet kjær. Maa ske hos dig han bygger,
 Nu da han spotter mig og mine Taarer?

Saa ere vi da altsaa tvende Psycher!
 Du selv har sagt for ikke længe siden,
 At, Larve nys, nu Vinge par dig smykker;

At længe død du laae i Chrysaliden,
 Men, at din aandelige Slum fik Ende,
 Da du med Evighed omkifted Tiden,

Vakt paa en Tvillinghøitidsdag for Tvende, :
 En Kongemoder og en Kongedatter,
 Ved Musers Ni og Gratiernes Trende.

Jeg elsker, jeg beundrer, og jeg fatter
 De høie Toner, hvorved Strængen bæved,
 Skjøndt deres fulde Sands ei ret jeg fatter,

Da nys dit Blik med Psyche-Bekyft søved
 Om Danaider, Nympher, Seraphiner,
 Som Naalen kun fra Vorets Jordbund høved.

Men Sommerfuglesflugten du forfiner:
 Ei blot tilveirs, tilbunds du og kan stige,
 Og henter Guld fra Bjergets dybe Miner.

Du er da Jeg — dog Ikke-jeg tillige!
 Det Modfagns Ening nævner ei min Stammen —
 Dræb mig, o Sphinx! Jeg kan ei Ordet sige.”

Saa talte hun, og drog Gevantet sammen,
 Indhylled sig, og sine Dine lukked,
 Og ventede paa Dødens visse Rammen.

Men Amor, som for Psyche kedse sukkeð,
 Og som, skjøndt vred han flygtet var fra hende,
 Da for Nyfgenhed hun under bukkeð,

Beständig dog, ihvor hun sig mon vende,
 Med vaagent Die fulgte, for at fjerne
 Hvert Uheld som den Elste kunde hende;

Som hemmelig ei efterlod at værne
 Den huldes Mand, usynlig, i de svare
 Ildprover af hans Moders vrede Stjerne;

Som hende selv i Orkus saaes forsvare,
 Blandt Rædsler, som for hendes Sjæl sig malte —
 Han hjalp nu og i denne sidste Fare.

Han paa sin Ven og Tjener, Zephyr, kaldte,
 (Der fordum eengang Psyche saaes at føre
 Til Amors Slot) og soa han til ham talte:

"Jil, Zephyr, iil, og hvist i hendes Ore
 Det Ord, som Gaadens Proteus undertvinger;
 Men hvist det saa, at andre ei det høre!"

Knap nærmer Zephyr sig paa lette Vinger,
 Før vante Blomstersprog hun flux mon kjende,
 Og Ordet alt paa hendes Læber klinger.

Da raabte Sphinx: "Nu Prøven er tilende!"
 Bortkastende sit Skør, det flammehvide,
 Stod den Forborgne lys og klar for hende.

Men pludselig ved hendes høire Side,
 Stod Amor med en Krands. Hun saae ham ikke,
 Før glemt var alt hvad før hun maatte lide.

Da vefled Kyb og Favnetag og Blikke,
 Og Hebe lod blandt de Udsødelige,
 Udsødeligheds Nectar hende drikke.

Hvad Ordet var, jeg nævner ei saa lige.
 End hvisker Zephyr det — Enhver det hører,
 Kun saa forstaae det, færre kan det sige —

Naar han i Skoven Løv og Blade rører,
 Og leger paa en Søe med Siv og Bølger,
 Da juse jo hans Ord i vore Ører.

Jeg tidt saa dybt i Skoven ind ham følger,
 At Van med Skræk jeg seer blandt gamle Stammer,
 Og dog hans Mening for min Aand sig følger.

Derfor mit Hjerte, skjøndt det mægtigt flammer,
 Saa sjælden kun i Sange sig udgyder,
 Thi hvad jeg hører, vanskelig jeg stammer.

Selv naar jeg troer at gaae, hvad betyder
 Min Gaade, er der dog et Svad tilbage,
 Som uoplost i mine Toner lyder.

Ludvig Heiberg.

J o.

En philosophisk Ballade.

Sapere aude.

Hor.

Immanuel Jens Baggesen
 Nys digtet har en Gaade
 Og æsket hver en Gaaders Ven
 Den, om han kan, at raade.
 Saa vil jeg da beskeden her
 Forsøge det paa min Maneer.
 Apollo! skjenk mig Evne!

Paa Intets Skød en Jomfru sad
 Før Verden existerte;
 Gud veed om hun var hjerteglad,
 Om hun sig ennyerte;
 Hun aldrig sov, ei mindste Vid
 Hun nød; og uden Rum og Tid,
 Et usfelt Liv hun førte.

Da, Gud ske Lov, blev Jorden til,
 Og Stjerner, Sol og Maane.
 Af Havets Bølgers vilde Spil
 Stod Sjælland frem og Skæne.
 Med Blomster prydet, og med Grønt,
 Blev Mark og Skov, og underkjønt
 Lod Nattergalens Trille.

Brat vaagned i vor Jomfrus Bryst
 Forunderlig en Længsel,
 Hun knap kan skjelne Sorg fra Lyst
 I Hølelernes Trængsel;
 Ei Baarens Pragt, ei Sjøgens Ruk
 Hun endser; taus med Suk paa Suk
 Hun vanker om i Skoven.

Der standser hun ved Bækkens Rand,
 Og dybt i Vandet stirrer;
 Snart saae hun i Kryktales Vand,
 Hvad hendes Syn forvirrer:
 Omkrandsset af en Taarepiil
 Sig selv — og siger med et Smil
 Sødrødmende: "son-io!"

Fra den Tid blev hun Jo kaldt
 Snart over hele Jorden,
 Man Jo hører overalt
 I Syden og i Norden,
 Paa græsk, italiensk og spansk
 Og paa en Maade selv paa dansk
 Man hører tide jo: J! O!

Som saa hun staar, en Ungersvend
 For hendes Syn sig viser,
 Sig nævner hendes bedste Ven,
 Og høit sin Lykke priser.
 Mørk Skoven var, og saare smuk
 Den unge Ven; — af! — med et Suf
 Jeg slutter her min Strophe.

Han svoer: Jeg bli'er dig evig tro!
 Gav sig som Zeus tilkjende.
 Af Frygt for Juno til en Ko
 Han flux forvandlede hende.
 Smuk blev hun, selv paa fire Been;
 Men Dronning Juno var ei seen
 Paa hende sig at hevne.

Snart faaer hun skakkels Jo fat
 Og jager grumt med Bremsen
 Den arme Pige Dag og Nat
 Fra Snachus til Themsen;
 Hvad Jo der i Sandet frev
 Og hvad forresten hun bedrev
 Ovidius fortæller.

Vel sandt, vor Jomfrus Leynet var
 Ei altid exemplarisk;
 Dog synes mig Herr Naso har
 Fortalt vel fragmentarisk;
 Vi høre nok hun løb omkring
 Paa Jorden i sitfulde Spring —
 Men det ei Gaaden løser.

Og paa Poeter kan man ei
 Aldeles sja forlade,
 De vandre tidt en Blomster-Vet
 Historien til Skade.
 Hvad Skjodesløst Ovid har glemt
 Er heller ei for mig saa nemt
 I danske Vers at melde.

Dog maa for denne Gang jeg i
 Det sure Eble hide,
 Skjøndt Kjærnen i det raaber: Tie!
 Din Tand du kun vil slide!
 Du Nødden aldrig knækket faaer!
 I Evighed du aldrig naaer
 De hundred Rigsbankdaler.

Jeg agter ei det røde Guld,
 Ei Perler og Demanter:
 Alt bli'er tilsidst som Stov og Muld,
 Udspreedt til Verdens Kanter;
 Selv raske Yngling, fagre Mæe
 Afmeier Døden; Kjød er Høe,
 End siige tørre Blade.

Jeg følge vil min Jo's Hjed
 Trods alle Labyrinthher;
 Selv Minotaurer, som jeg veed,
 Velistes kan med Finter.
 Maaskee jeg og, om just ei smukt,
 Med Gaadens Minotaur faaer Bugt:
 Pans Beenrad ei mig skrækker

Alt seer jeg, Skjøndt min Gang er mørk,
 Paa Piedestal henstilled
 Fremstraale hist i Sinaj Duf
 Min Jo's stæbte Billed.
 Og alle Jøder knæle ned
 I Sandet, og i Dymghed,
 For rene skjære Guldet.

Som Eet og Alt vi hende see
 Paa mangt et græsk Theater,
 Sæe til at græde, til at lee
 Plebeier og Magnater.
 Af Jo's understærke Røst
 En Gjenklang lyder i hvert Bryst,
 Som aander her paa Jorden.

Men Jo blev paa Skjæbnens Dom,
 End stædt i mangen Crisis.
 Hun tidlig til Egypten kom
 Hvor hun blev kaldet Isis.
 Hun siden, af Egypten fjed,
 Til China drog, hvor Ti hun heed,
 Som Jo paa chinesisk.

Som Ti hun selv i Kjøbenhavn
 Lod med en vældig Stemme,
 Just ei til sine Nervers Gavn,
 Sig Dag og Nat fornemme.
 Bide flakked hun i Verden om;
 Hun og var i det gamle Rom,
 Hvor hun blev navnet Decem.

Min lunefulde Jomfru fik
 Du Lyst sig lidt at dyrke:
 I Dands, især i Gymnastik
 Hun fik en Dokkers Styrke.
 Vaa Hænderne hun kunde gaae,
 Slaae Mølle, ja! yaa Hov'det staae
 Foruden mindste Skade.

Vel er det indtil denne Dag
 Hos Danske, Franske, Velske,
 Jeg troer, hos fleer, en afsjort Sag:
 Kun een Gang kan man elske!
 Dog Jo, siger hendes Folk,
 Var ei sig ad som andre Folk,
 Hvad Følgen snart vil vise.

Det vilde ROMA var saa brat
 Til AMOR omvendt blevet:
 Hvert unge Bryst der Dag og Nat
 Af Længsel smt sig hæved;
 En Mand vor Jo's Hjerte vandt
 Hun ægted' ham, og ret galant
 Han kaldte sig Decemvir.

I gammelt Ordsprog siger man:
 Af To kan blive flere;
 Og Jo lod i Ægtestand
 Sig snart multiplicere.
 Knap vare gangne ret forbi
 Af Harets Maaneder de ni,
 Før Jo gjorde Barsel.

Hun blev i første Barselseng
 Med Tvillinger velsignet.
 Det var en Pige og en Dreng,
 Som hende vist har lignet!
 Thi hver, som Barneparret saae
 Forbausset blev, og svær derpaa:
 Det er livagtig Jo!

At ville ret til Prik og Punkt
 De Underbørn beskrive,
 Mig turde, selv med en Adjunkt,
 Forgjæves Arbeid blive;
 Thi kaster med usøvet Pen
 Jeg løst kun deres Omrids hen,
 Som Andre maa fuldende!

Adjunkten nemlig, synes mig,
 Nu, jeg dem om vil gjøre,
 En lille Diævel pludselig
 At hviske mig i Ore:
 (Det skader ei, til Tid og Sted,
 Med nok saa god Samvittighed,
 At høre nok en dito)

"At Mennesket kan tidt et Fjog
 Med al sin Viisdom være,
 Exemplet viser her, endog
 Dig selv til liden Ære:
 Hvorpaa du øde vil dit Blæk,
 Det Baggesen med Mestertræk
 Alt Skildret har i Gaaden!"

Saa vil jeg i min Jo's Fied
 Fortsætte da min Vandring.
 Som sagt, den gode Dame leed
 Jme'ens en heel Forandring.
 I Grublen Dag og Nat hun sad
 Fordybet som jeg veed ei hvad,
 Til Mandens største Harmen.

"Madam!" udbrod i Brede han,
 De bli'er jo heel arabisk!
 En Kone bruger hver en Mand,
 Der ikke er combabisk,
 Men ingen Encyclopedie!
 Farvel, Madam! jeg mærker vi
 Ei længer passe sammen!"

Hvordan Disputen Ende fik
 Bred ene Musen Elio.
 Maskeært i mangel Pion Boutik
 Vi atter see vor Jo.
 Med Bos og Kogle, Mule rund,
 Lang Hale, luft og aaben Mund,
 Hun straalte som en Stierne.

Tilfældt endog som Kunst-Genie

Vi hende see fremtrine,

Og i Plastik og Malerie

Hun viser Kjendermine;

Hun reiser vidt og bredt omkring,

Og kjøber mange rare Ting

For næsten ingen Penge!

For tusind Mark hun faaer paa Kinch's

Auction en af Canova

I Marmor udarbeidet SØINX

Og Angelo's Jehova,

Der med et Vink i Chaos Nat

Fra Mørket stiller Lyset brat,

Og grunder Verdens Hjørner —

Correggio's berømte Nat, —

Salvator Rosa's Jonas, —

Af Rafael en sjelden Skat,

Heliodor — en Monas

Malt med en fast utrolig Flid

Paa Glas — et Fatum, Rum og Tid,

Af den berømte Carstens —

Adam og Eva malt paa Træ

Af Tysklands Albrecht Dürer —

En Polyphem, der, som et Fæ,

Sig strækker blandt Uhyrer —

(Ham Ingen stikker Diet ud,

Imens han brøler som en Stud)

— En Tegning af Apelles —

En skøn Prometheus, lænket fast,

Som Tænder skjær og bander:

”Gid Zeus faa baade Skam og Last!”

Wens Jo for ham stander:

Tolv-tretten Børn han hende spaaer,

Taksigende hun fra ham gaaer —

— Et Malerie af Keuxis —

(Forlængesiden havde hun

Sit eget skønne Billed

Med sex og tiø Bryster kun

Hos Montfaucon bestillet —

Det kom; hun raabte hjerteglad:

Du veed jeg tretten Gange hvad

Det Navn Mama betyder.)

Her saaes Ulys i Gjæstefal
 Med Circe conuersere;
 Hans Følge med en Vertal
 I Gaarden rundt spadserer;
 Han knæler for den prude Møe;
 De Andre grynte: D! D! D! —
 Timanthes's Mestersyffe!

En herlig Rubens fik Madam
 Paa en Auction i Barto':
 En Drek, Isaaq og Abraham,
 Af Andrea del Sarto. —
 Dog, basta! jeg er over: kjed
 Af Catalog paa Herlighed,
 Jeg aldrig saaer at skee.

I Stilhed til sit Gods i Nord,
 Traf Jo sig tilbage,
 Som Enke dyrkende sin Jord;
 Dog aarlig hun mon age
 Til Kjøbenhavn i Junio,
 Og i December, hvor hun tro
 Sin salig Mand erindrer!

Har Fama Net, saa blev hun nu
 I Dragt lidt uanstændig;
 Dog, kom ei Fama's Snak ihu,
 Iser naar den er skjændig.
 Imidlertid den halve Bye
 Tilraaber høit min Jo: Sy!
 Jeg dømmes ingen Enke.

Vist er, at hun gif i sig selv,
 Og reent sig isolerte,
 Udgrundende hver Kundskabs Ely,
 Og Dag og Nat studerte;
 Fordybet i Mathematik,
 Physik, og selv Methaphysik,
 Hensvandt hun som en Skygge.

I Kants Kritik hun pilled ud
 Hver speiet Syllogismus,
 Og fik i Hovedet mangt et Brud
 Med Tankens Schematismus;
 Af Quantitet og Qualitet,
 Relation, Modalitet,
 Hun fik en firfold Læring.

Med Ikke-Jegets Stav hun maae
 Nu træffe giennem Sandet,
 Hvor hun i Sichte-Jeget saae
 Sit Billed, som i Vandet.
 "Jeg," raabte hun saa hjerteglad,
 "Jeg er! men veed jeg det? o! hvad?
 Jeg er; thi jeg bør være."

Men med et vældigt Spring hun snart
 Fra Sichte foer til Schelling;
 Hun stødte sig i denne Hart,
 Og Hovedets Grød blev Belling.
 I Væld paa Væld den Belling randt,
 I Absolutthed Alt forsvandt,
 Og X'et selv i Uhed.

Nu blev den Arme reent confuus,
 Lod Neden Oven være,
 Saae Sort i Hvidt, i Minus Plus,
 Forflød i Alhed's Sphære —
 Saae mutterscene hos sig selv,
 Og blev af Ocean en Elv,
 Der i sig selv sig tabte.

See! raabte hun, mit Jeg nu seer

Sit eget Skrækbilled!

Hvor følt det mig imøde leer,

Som Beenrad hist opstillet!

Hun flygtede forviolet op

Paa Chimborasso's sidste Top,

Og tabte det i Flugten.

Men hendes Aand, ved Tabet stor

Paa tvende lyse Binger,

Let fra den lille mørke Jord,

Et Soles Sol sig svinger.

Blandt Stjerner er nu hendes Boe,

Og huldt nedstraaler: "Saab og Trøe!"

Der Jo's rene Billed.

E. E. F. Weyse.

Litterariske Nyheder.

Fiendtlige Fredspræliminærier.

For parnassiske Napoleons utrættelige Vanegryisus, Recensenten i Litteraturtidendens æsthetisk-kritiske Nummere, har for nyligen i et Kunstom-Korsø (snir-snap-surrellig Ihukommelse) over: "Poetiske Epistler af Jens Emanuel Baggesen, Kiøbenhavn, 1814," indført i ovenmeldte Tidendes, No. 44 og 47 fra i Fior, tilladt sig, paa egen Haand offentlig at fremtræde med et formeligt Fredsforslag, som ordentlig Mægler imellem de krigførende Parnasslets Magter.

Maaget nu ingen af disse, selv ikke den mindste, behøver at ændse, hvad en Anonymus, der, under Krigen, hidtil ei har vitterliggjort nogen anden Charakter, end den æsthetiske Basiners, foreslæaer i et fra vigtigt Anliggende — saa kunne vi, som den Maat, hin snurrige Fredsmægler henvender sig til, deels for Pudseerlighedens Skuld, deels, for saavidt vel og er mueligt, at hans alle Formalliteter tilsidefærtende Keiser hemmelig har overdraget ham Fredsmæglingen, ikke undlade, at meddele Publikum samme, og detom at bekendtgjøre vor ligesaa alvorlige, som korte Betænkning.

Efter en Hoben ved slike Leiligheder brugelige Complimenter til Forfatteren af de poetiske Epistler — hvoriblandt nogle ere meer end almindelig overdrevne, for saa meget des tydeligere at give tilkiende, hvad de betyde — som, f. Ex., den Forsikkring: "at ovenmeldte Epistler ere læste med Fryd og Gammen allevegne hvor Dannejsproget forstaaes" efter en usigelig artig Giendrivelse af "det Rygte, Siengangeren, ved en formelig Skrivelse fra salig Baggesen, skal have søgt at

udsprede om sin virkelige Død" *) — der kan tiene til Mønster paa sin diplomatisk Finkhed, kommer han med en ligesaa let, som naturlig Vending (i det han pludselig ikke blot modsiges Logiken, men sig selv **) til sit egentlige Anliggende; og ladende, som om "de roligere Præliminairforhandlinger, hvori man skrider til Fredens Afslutning," allerede vare i fuld Gang, begynder han Indledningen til en Traktat uden at fremlægge mindste Bemyndigelse, og uden anden Motivering, end følgende: "Recensenten tilstaaer gierne, at det vilde være den største Lykke, der kunde vedverfares ham paa Kritikens ellers saa tornefulde Bane, hvis han ved sin Rægling kunde bidrage noget til, at den af alle Poesiens ***) Venner saa længe attraaede Fred paa det danske Parnas omsider blev sluttet, og Striden afløst — af en Waabenhvile i det mindste — ved hvilken netop den Diater, der eene har ført Waaben, vilde vinde allermest!" Hvad nu denne rørende Motivering angaaer, da maae vi paa vor Side tilstaae, at vi aldeles ikke forstaae den. For at lette Herr Trompeteren sin Gang paa Kritikens ellers saa tornefulde Bane, maa der sluttet Fred paa Fred paa Parnasset? Dette vil enren i det sig, eller saa meget: at al Kritik og Antikritik maa ophøre, for at han uden mindste Bruderie kan recensere og rose. Men hvi har han betraadt hin for ham saa tornefulde Bane? Finder han den for haard, hvi bliver han ikke derfra? kan man tvinge noget fuldvorent Menneske (og det forudsætte vi, Rec. i det mindste er) til at criticere? ****)

*) Recensenten nemlig finder, at den livfulde Tone, og det hele sublunære Indhold af en Bog, som udkom 1814, tilstrækkelig beviser Umuligheden af dens Forfatters Død 1815. Dansk Litteraturl. 1815, No. 44. S. 690.

**) Han taler nemlig paa samme Side om "sin Bækkens af Stridens indslumrede Demon, ved at staae paa Polenikens Strøm" paa hvilken han uttrer Dødsstet om en Freds Slutning. Samme Nr. S. 691.

***) Modepoesiens nemlig.

****) Smaa drenge og halvorne Doge blive, som man paa staaer, ordentlig pryglende til at criticere i de tyd-

Er det hans Kald, maa han taale, hvad det bringer med sig. Men, hvis vi nu og af Medlidenhed med hans tunge Skiebne, for den eene krigsly Mand's Skyld vilde slutte Fred med hele Verden, hvorledes skulde vi bære os ad med denne, eller ogsaa blot med en Vaabenhvile, i det Tilfælde, han antager, nemlig en "Parnas Krig, hvor kun een eeneste har ført og fører Vaaben?" Vi ere bange for, at Herr Fredsmægleren er saa langt fra at være skiftet til sin frivillige eller nødtvungne Forretning, at han ikke engang veed hvad Krig egentlig er i Modsætning med Fred, eller Fred i Modsætning med Krig, end sige den Krig, Siengangeren forte, og Dansanas Præst vedbliver at føre mod Fornuftens, Kunstens, Syrogets og Smagens Fiender — de maae for Hesten være saa fredelig sindede som den politiske Napoleon selv var det, naar han ikke vilde, at nogen anden Tromme paa Jorden skulde røres end hans Kronings. Hvad Guden angaaer, hvorpaa jeg skal staae med Monarken, i hvis Tjeneste han hidindtil har trompetet, da uttrer han derom det Haab, "at det vil lykkes en Fremtids Boeckh at vise, hvorlunde det formeentlige Uvenskab imellem os ikkun var en forbigaaende Misforstaaelse, lig den mellem Plato og Xenophon." Himlen veed, hvad der kan lykkes en Fremtids Boeckh i denne kritiske Materie; men vist er det, at det neppe lykkes vor nutidige Fredsmæglere, der aldeles ikke synes at have mindste Nys om den saare kritiske God, hvorpaa de to, han vil slutte litterarisk Fred imellem, staae med hinanden. Hvorom alting er, Trompet-Freds-Forslaget lyder i det væsentlige, som følger: (Liden, Nummer, og den Omstændighed at det alt udførligen findes trykt i den danske Litteraturtidendes 44de Nummer for forrige Aar, tillader os blot at meddeele det i Udtog)

Art. I. "Justitsraad Baggesen (paa sin Side) lader Professor Dehlenschläger, Ridder af Dannebrog, beholde det hele Territo-

ste store Litteratur-Fabrikker. Men hos os, hvor enhver Boatrykker veed, at det nu er ulige vanskeligere at faae Sætter- og Trykkerdrenge, end Forfatterpøge, især i Recensionsfaget, behøves denne grusomme Genietvang neppe. Bore Skolefure staaes ordentlig om at komme først paa den tornefulde Bane.

- rtum, hvori han eengang, efter Baggeseus egen Tilstaaelse, *) er kommen i lovlig Besiddelse.”
- Art. 2. Baggeseu tilliender Dehlenschläger Tvil-
lingsceptret over Poesiens Rige.”
- Art. 3. Baggeseu erkliender Dehlenschläger, som
Mester i eviss og dramatisk Poesie.
— i antik og romantisk dito.
— i naiv og sentimental dito.
— i objektiv og subjektiv dito.
— i nordlig og sydlig dito.
med eet Ord i alle de dualistiske Inddeellinger
man hidindtil har forsøgt af Poesien.
- Art. 4. Baggeseu følger herefter i sine Kritiker Deh-
lenschlägers Sprogbrug.
- Art. 5. Baggeseu tar sig herefter i Agt for at betaae
Dehlenschläger den fornødne Tillid til sig
selv.
- Art. 6. Professor og Ridder Dehlenschläger (paa sin Side)
indrommer Justitsraad Baggeseu, med
en Underafdeeling af een af hans (Deh-
lenschlägers) Tiendedeele, nærmest Ret
til at arve ei allene Bessels Enke, men og-
saa Holbergs endnu rigere.
- Art. 7. Dehlenschlägers Trompeter anviser den
Baagenseuske Genius en værdig Kampplads, i
f. E. Abracadabra, og vil selv støde i Trom-
peten, hvis han der vinder i Væddeløbet.

Saavidt Veddelelsen af Trompeter-Freds-Kor-
slaget. Evar derpaa overlader jeg den første, den beste
Viber, der ikke netop staaer i den Fred eller Vaaben-
hvile forlangende Naats Tieneste. Kun om Krigen, jeg
i Gienangeren, i Søndagsbladene, og i andre kritiske
Forsøg har fort, erklærer jeg de respektive større eller
mindre barbariske Kystmaater: at den nu først for
Alvor begynder, hvilket det næste Dansanaheste for-
modentlig noksom vil udvise.

*) Det maa være en Baggeseu uden for min Familie.
Ovverken jeg, eller nogen af mine Sonner, har nogen-
sinde tilstaaet, at Prof. Dehlenschläger var kommen i
lovlig Besiddelse af det helte Parnas.

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Februar.

Kjøbenhavn, 1816.

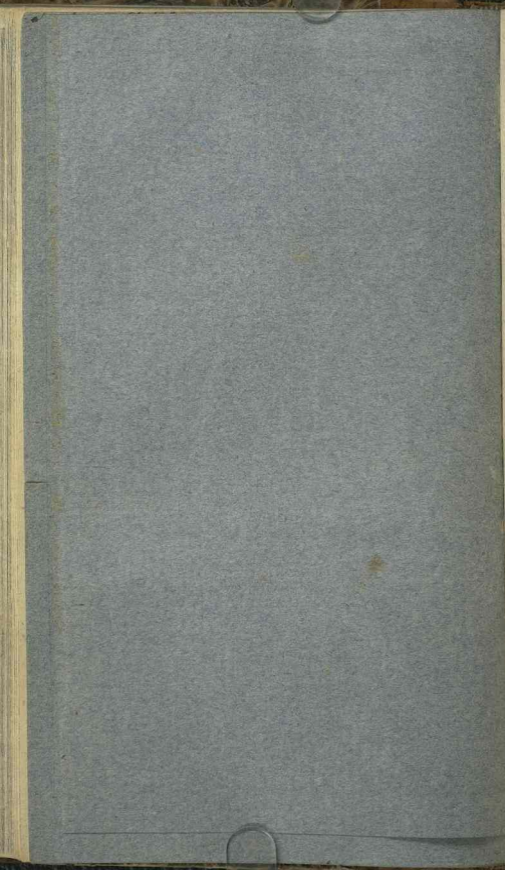
Hos Boas Brännich,

Lovstræde No. 128.

ed. J. Lane.

I n d h o l d.

Obe til Dannerkongen, d. 28de Januar 1816, af Udgiveren	S. 97.
Gaaden. Tierde Forsøg til en Oplosning af det evige Sinduliede, af Frøken J. M. Jessen	103.
Til Frøken J. M. Jessen, af Udgiveren	112.
Gaade-Kampen.	
Til Dansanas Læsere	117.
Valhalla-Legen, Første Brev	128.
Valhalla-Legen, Andet Brev	148.
Til den mig ubekendte Forsatter af Stroetan- terne	156.
Til Ball-Magni	171.
Vildskjalden	183.
Jugemann og Dehlenschläger	—
Gaadebordet, En Obe.	184.
Alle af Udgiveren.	

D a n s a n a .

Til Dannerkongen,

den 28 Januarii 1816.

Konge! Du, som alle Danmarks Sønner,
Aflom af den ældste Hædersflægt,
Signende Din Dag i Sang og Bønner,
Lydt befale Himlens Varetægt!

Du, hvis Navn og Billed nu omslynge
Krandse paa hver Borg og i hver Braa,
Hvor sig om Dig Selv ei kunne klynge
Landets Børn med Hæitidsklæder paa!

Fredrik, som jeg tidlig Fredegode
Døbte, Dit Dansanas unge Præst,
Mens blandt Skialdene, der om Dig stode
Signende, jeg ofte stod Dig næst!

Konge! Fader! Fiern nu fra Dit Dø,
 Skiondt i Aand og Tid Dig evig nær,
 Kan til Sangen ei Dit Dø bøie
 Sangeren, der eengang var Dig kjær!

Ei med Trygleren omkap jeg træder
 Op ad Raadetrappen uden Rald:
 Kryben ei, saa lidt som Hovmod, klæder
 Dannerkongens alderstegne Skjald.

Men af Sanger-Kredsen udelukket,
 Der paa Borgen selv tør Harpen slaae,
 Stiger dog for Dig til Himlen Sukket
 Klangledsaget i min skjulte Braa.

Skjalden, i et halvt Aarhundred graanet,
 Som, hvergang Din Festsdag kom igien,
 Sang Din Lovsang, troer sig hvergang skaanet
 Sangerlivet, for at synge den.

Det var saa de gamle Skjaldes Bane,
 Kongelov og Sangliv var dem eet:
 Først, hvor endtes Danskjoldungens Bane,
 Danneeskjaldens Fied ei meer blev seet;

Thi, at frygte Gud og Kongen ere,
 Er det høie Skjaldskabs første Bud;
 Og min Sang skal uafbrudt det lære,
 Til med Fredrik jeg gaaer hjem til Gud.

Vær velsignet, Nordens Førstefødte!
 Danmarks Fader! Herthas høie Søn!
 Signet for hvergang Dit Hierte blødte
 Ved hver Dans og Anguls Saar i Løn!

Vær velsignet høit for Hierte-Tommen,
 Du har paa Dit Almagt · Zepter lagt!
 For hvert Offer af Erobrer · Drømmen
 Du har vaagen Fædrelandet bragt!

Vær velsignet, til Du bringer heden,
 Billien, som seirer over hin,
 Og hvor selv Trajanernes hermeden
 Straale vil i Godhed under Din!

Men tillad, mens Skjalden lydt velsigner,
 Dannerkonge, Dig! at dannediærv,
 Og med freidigt Mod, som Fædres ligner,
 Han Dig yder meer end denne Skiærv!

Ei med Lovsang, der sig selv belønner,
 Naar det fulde Hierte bryder ud —
 Ei med een blandt Millioner Bønner,
 Som for Dig idag opsteeg til Gud —

Ei med Harpens Klang i Fjeld og Dale —
 Ei med Tak, og ei med Ønsker blot
 Dannedskjalden troer at afbetale
 Gælden til sin Hiemstavn og sin Drot.

Men, som hine, der ved Kongens Side
 Blot ei qvad hans Priis ved hver en Fest,
 Men i Kampen og ham hialp at stride,
 Værner han for Dan, som han kan best.

For sit Skialdsflabs Banner at forsvare,
 Troe sin Konge, frygtende kun Gud,
 Hvor han skuer Dannished i Fare,
 Drager han mod begge Fiender ud.

Konge! lad ham i Din fierne Skygge,
 Hvis og langt fra Thronen i Din Halb,
 Dannisheden efter Evne bygge,
 Før han døer, et Værn mod Overfald!

Og trods alle Stormene, som tude
 Mod hans Stræben, og trods alle Lyn,
 Der ham trudselsblink, det er ude
 Med hans Harpespil, som med hans Syn,

Dg trods alle Sorgerne, som tynge
 Fredrik Fredegodes glemte Skjald,
 Skal end længe hver Din Fæst fornyge
 Gubbens Kraft til Rygten af sit Kald.

Vær velsigt af Danmarks fulde Hierte,
 Gode Konge! Godhed signe Dig!
 Evig skal Dig synge selv min Smerte,
 Hvis og i min Braa Du glemmer mig!

Thi hvis Du, min Hercker og min Fader,
 Alle gode Danskes beste Ven!
 Ei Dit Øre for min Sang oplader,
 Veed jeg, Han i Himlen hører den.

G a a d e n.

Fjerde Forsøg til en Oplosning af
 Priisopgaven:

Det evige Sindbillede.

En Kvinde Kælvende for Danmarks Digter triner:
 Næk venlig Haand den Nøe, som vakler paa sin Fod!
 Hun praler ei med Kløgt; med blye beskedne Miner,
 Og barsom løser hun Din hvide Gaades Rod.

Sanscrit, Metaphysik og Paaskæes Fjeldfigurer,
 Eschilminars Rune: Skrift, og Moses Hvile-Sted,
 Vor Solvmynts Smuthul, af! og Dagens Conjunctioner
 Vær Kvinden, som Du veed, sig ei afgive med.

Men alt hvad der er smukt, var det end nok saa broget,
 Derfor har Qvinden Sands, naar hun ei reent er Gaas:
 Din Gaade, skönt saa mørk som Ragnarokur-Sproget,
 Til Granken øgget har en Møe paa Hallingsaas.

At handle reent omsonst var tidt tilforn min Naade;
 Men moden Alder nu har gjort mig mere viis.
 O Digter! kunde jeg Din Gaades Dybde raade,
 Jeg vilde vinde mig en høi, en ædel Priis —

En Priis, der sandelig, saavidt jeg troer og skønner,
 Er for den Føgende meer vigtig og meer kjær,
 End Summen, hvormed Du Din Gaades Løser lønner;
 Din Agt! — det er den Løn hvorfor jeg kiemper her.

Ha! — tør jeg følge dig, du Snillet's kiække Vinken?
 Mon daarligt Selvbedrag ei vil mislede mig?
 Fornuftens klare Skin, ei Biddets snelle Blinken,
 Min Aand, det er det Lys som her maae lede dig!

Men Tanken svimler alt for det, som var og bliver;
 Det store Grundtræk i hver tænkelig Gestalt —
 Og medens svage Haand den runde Cirkel skriver
 Forbauses Manden for dens Tankes: Eet og Alt.

Før Verden denne var, hvad heller man ved samme
 En Orsi *), eller det ufylde Rum forstaaer;
 Men Livets Moder, og dets aldrig gølge Amme,
 Det er det Lys deri, som var, og ei forgaaer.

Hist i Egyptens Land staaer Isis, som Gudinde,
 Hos hint det ældste Folk, som noget vides om —
 Hvad Under man saae meer end ganske simpel Qvinde
 Hos Jovis elskte Brud i Grækenland og Rom?

Det er bekiende, saavidt jeg veed, paa halve Jorden,
 At Juno havde ei den troeste Gemal:
 Man ham til Mynster tog i Syden, som i Norden:
 Nu løber, siger man, hver Egtemand lidt gal.

Dog Jovis Elskovs Tant ei Møens Digt kan zire,
 Og — da jeg uden fligt vel vinde skal min Løn —
 Jeg løber det forbi, som Jo løb paa Fire;
 Kun, at jeg ei, som hun, maae ligge der en fløn!

Hun kort og fyndig skrev de fordums Elegier
 I det nuværende Nordvestlige Tyrkie;
 Men at just hendes Navn er Danskes Jo og Tier,
 Det er heel underligt, fljønt just ei Heretie.

Det I, det O, hun der saa mystisk skrev i Sandet,
 Betegne Ja, og Nei, og Ti-Tal paa en Prik;
 Men i Ostris Haand de sigte meget andet:
 Din Gaade selv! (Min Sphinx, du gi'er et venligt Nif!)

I gamle Grækenland blev Ti med Deka skrevet,
 Og Timand **) var i Rom et æret Borgernavn,
 Guds Lov, og X før U er' begge dyrket blevet,
 Hift i Arabien, og her paa Christianshavn.

Men havde Jo X for Danske Ti: Tal skrevet,
 Hvor blev da Navnet af? — dets Karakteristik
 Var for Herr Inachus en evig Gaade blevet —
 Ak! alt for sildig dog han det at vide fik.

Det passer saare vel til det, jeg har i Tanker,
 At dybe Taushed er dets Guddoms store Bud.
 Ti! taaber alt til dig, hvor du paa Jorden vanter;
 I China Tien selv er Navn paa Gunders Gud.

Vel løber Tiet om i to bekiendte Dragter,
 I Kobber, og paa Tryk, og i hver Skriverbog.
 Med Fingeren paa Mund staaer Isis, og de Fagter
 Betyde: Tie, og skielv, og skiel Dig i Din Krog!

Af tvende sammensat er Tiets tvende Masker,
 Dets to Vocaler sees i Frøken Jo's Navn;
 Men i een Stavelse hun dem tilsammenjaffer
 Naar Frøken siger Jo i Kongens Riobinhavn.

Tillad mig nu et Spring!— jeg løser dog Din Gaade —
 Men Skiemten er ei det hvortil jeg haver Hu;
 Du, som Satyrikus kom ofte selv i Vaade —
 Gik jeg den spidse Bei, saa rev man mig itu.

At leg har fatted dig, din Gaades Alvor Bidde,
 Det, som jeg haaber, skal Du trods mit Spring forstaae;
 Ei gaaer jeg Trin for Trin, o Digter, ved din Side;
 Men stadig vil jeg ved Din tændte Fakkell gaae.

Søg Tallet for det X, i Cirkelen du finder,
 Og stig med Newtons Hand til største Dignitet!
 Uddeer den Virke-Kraft, som alt det Skabte binder!
 Og subtraher et Gran fra hvirvlende Planet!

Laan Herschels Teleskop, og see med væbnet Øie
 Hvad dit for svage Syn ei nøgent kunde naae!
 Multiplicer igjen de tusind Kloder høie,
 Som bag det laante Blik endnu tilbage laae;

Og divideer Dig selv med hine Millioner!
 Og naar Du taber Dig i Sphærens Jubelklang,
 Saa søl, du lille Punkt imellem Orioner,
 At intet er ægval det X, de for dig sang.

Hist i Osiris Haand den Skiulte Cirklen skriver:
 Tyd, om du kan, hvad den indslutter i sin Ring!
 Tyd Evighed! tyd Ham som var, som er, og bliver!
 Tyd Intets tomme Rum! Tyd Tid, og Kraft, og Ting!

Tyd! Iffis for dig staaer; paa Munden Fingren hviler:
 „Ei! vil hun sige dig, tilbed, og knæl, og ti!
 SkiondeHimlens Cherub mod den Skiultes Cirkel smiler,
 Saa tyder han den ei, han taber sig deri!“

Hist paa Morias Bierg, i brændende Gestalter,
 Den staaer for Abraham i Troens Offer Lyn;
 Da ryger Dyrets Blod paa Helligdommens Alter;
 Thi Abram misforstod i første Blik sit Syn.

Paa Golgatha det skaaer med Døden under Foden,
 Freds-Fyrsten, pegende til Evighedens Lys;
 Og Slangens Hoved knust ei mere skrækker Kloden;
 Og Dødens aabne Port nu kues uden Gys.

Uendelighed! — Dig kan intet Billed male!
 Kun hvad du synes, sees i Sprogets Malerie;
 Dit virkelige Navn kan ingen Tunge tale,
 Dets Ekko lyder selv i Himles Himle: Ti!

O Skjald! Og naar Du nu et Ekko faaer at høre
 Af hvad Du tonede med Sprog-Philosophie —
 Naar Ord-Opløsningen nu lyder for Dit Øre,
 Din egen Gaade til Dit Jeg dog raaer: Ti!

Femfoldigt lille Ord! du havde i dit Eie
 Hver-Masse, Halvpart, Deel; du havde overfuld
 Dig selv. Mærk Baggesen! jeg vidste grant at veie
 Hvert Ord i dine Vers, og hvert et Ord var Gulb.

Af Grækens Gen Kai Pan ***) det Ord et Billed

ffianker,

Naturens, Verdens, Alts, og Menneskets Symbol;

Og for den Vises Hand, der grundig estertænker,

Af Himlens Herre selv, og ikke blot hans Stol.

Det Ord, som nævne kan, hvad intet Skabt kan

raade,

Det Ord, Du selv som Sum af al din Grandts

ning fandt,

Det Ord jeg nævner Dig: det lille Ord er „Gaade!“

Sig mig, du Danmarks Skjald, om jeg ei Prisen

vandt?

J. M. Jes sen.

*) Orsi o: Persernes Uendeligheds-Ring.

**) Eimand o: Decemvir.

***) Get og Alt.

Til Fruen J. M. Jessen.
(Efter Tilsendelsen af ovenstaaende Digt.)

Prisen, ædle Siatterinde,
Prisen for at raade det,
Gaadens Troldborg flutter inde,
Logisk-mathematisk ret,
Har din Sang ei kunnet vinde,
Skjøndt og nok saa tankesuld —
Dertil er den hulde Qvinde
Kjønnets Gratie for huld.

Netop det, hvorom en Pige,
Som du selv bemærker smukt,
Kun maa vide lidt at sige,
Har af Mandens Tankerige,
Hvor er herskende det Lige,
Selv din Anen udelukt.

Fingren, hvormed Jfiss skriver,
 Tegnet paa sin lufte Mund,
 Hver en Jfissdatter bliver
 Til et Blad, og rosenrund —

Vel kan hendes Himmelsøie
 Verdens store Skive see
 Med det Fierne, Dybe, Høie,
 Vel saa grant som vi, maaskee;

Vel kan hun det sande Skionne *)
 Offentlig, og selv i Løn
 Sandse, føle, kiende, lønne
 Trods Apolløs bedste Søn;

Men herneben og deroppe
 Kommer Grundens Blik tilkort:
 „Rosen med dens mindste Knoppe“
 Kan hun aldrig tage bort. **)

For om den sig ei at keere,
 Maatte hun paa Grublens Bei
 Skønhedslinien passere,
 Og det vil, det kan hun ei.

Lidet selv et Dødspring frugter
 Hendes bløde Diamant;
 Thi hun springer selv i Bugter,
 Naar hun springer over Tant.

Lidet nytter, at hun grunder
 Der hvor Ket ene staaer:
 Ket pludselig sig runder,
 Og et Træk af Oet faaer.

Selv heel vanskelig at raade,
 Hvis ei reen Umuelighed,
 Finder hun en Gaaders Gaade
 Tidt i det, hun eene veed!

O! hvor skulde hun da giætte,
 Blomst i Væsen og Gestalt,
 Meer end Livet i de rette
 Grundtræk af Naturens Aft?

Prisen altsaa for at finde
 Skaberblivets Ja og Nei
 Paa de sidste Tankens Linde,
 Gaadens bedste Gætterinde,
 Trods sin Nærmen, vinder ei.

Men — hvis Lovsang fra den Læbe,
 Der paa Sangens Blomster Eng
 Alle Spirerne, som stræbe,
 Roser ikke just i Fleng —

Hvis Beundring af en Digter
 Der er kritisk Kold, som Is,
 Naar han sig og andre sigter,
 Hulde! synes Dig en Priis —

Saa modtag i disse Toner
 Gienklang af Din slagne Streng
 Meer end alle gyldne Kroners
 Lon paa Sangens Himmel: Eng!

Den er dog — naar mindst jeg praler —
 Naar jeg mindst mit Bisald troer —
 Meer end alle Rigsbankdaler,
 Jeg besidder paa vor Jord.

*) Forfatteren har hidindtil ikke den Ære, personlig
 at kiende sin sindrige Svætterske.

**) „Tag saa dets Rose bort med selv det mindste Knoppe,
 Slet indtil sidste Blad, hver Nummers Loddel ud!
 Slut alle Lamperne herved og deroppe!
 Slut Evighedens Lys og Tidens Glimt af Gud!“
 Det evige Sindbillede S. 60.

G a a d e = R a m p e n.

— Sunt et commercia coeli. Dv.

Til Danskanas Læsere.

Mindre for at oplyse den for nærværende Dier
 blif formodentlig meget saa pirrende, slet ingen
 maastee paa Hiertet liggende Sag imellem Strø-
 tænkeren og Tankesamleren, end for efterhaan-
 den, i og med den, at indlede en langt alminde-
 ligere, der vedkommer alle, hvem Religion, og
 Sædelighed, og det Mennesket helligste i Littera-
 turen ikke er blevet aldeles ligegyldigt, aflægger
 Digteren af den poetiske Epistel i Nyeste Skilderie
 af Kjøbenhavn (den 5te December i nysafvigte
 Aar) her sit endelige Regnskab for Uttringen i
 Prosa over det profaiske Svær, eller (som For-
 fatteren deraf selv kaldte det) Usvær paa sammes
 Bestyldninger.

Sandelig, havde hine af mig fremforte
 upaatvilelig endog meer end haarde Bestyldninger

været enten vilkaarlige, eller letsindige, eller blot skientende, vilde jeg i enhver ædel Læser's Sted, end sige i dens, de traf, have fundet mig berettiget, at tiltroe deres offentlige Fremfører den yderste Grad af Ondskab og Grufomhed, da Fornuftens og selv Forstandens paafaldende Fremlysen deri neppe vilde have tilladt mig Tvivlforudsætningen om Ufsindighed eller Forrykkelse i Hiernen. Saa vidt det og desværre er kommet i Kiøbenhavn med Ligegyldighed imod Angreb paa den i Prisen dybt sunkne borgerlige Biting, man i gamle Dage kaldte: godt Navn og Rygte — saa herstkende den gienfædige Fordragelighed i Trefskienden virkelig er bleven — og saa roligen og fredeligen en parnasisk Tremarksmænd gaaer med en i Lommen stukken ikke blot litterarisk „Løgn“ — haaber jeg dog, at det ikke er kommet til den Yderlighed i det giængse „Lad gaae Liv“, at Tiltalelses-Tolerancen er bleven ligesaa stor som Bagtalelsens. Blotte Skjældsord kunne til Rod afvises med taus Foragt; men formelig Anklage, og Bestyldning, for Mennesket forne-

brende Udfærd — Tiltale, som den jeg tillod mig i
 hint ikke blot poetiske Tordenbrev — bør, hvis den
 aldeles ikke er begrundet, meer endog end lem-
 fældigen revses. Spiller en saadan Formastelse
 og blot i Mandeverdenen, hoit over det Borger-
 samfund hvori den ene Diævel for Larm eller
 Sovn ikke kan høre den anden — spiller den

„— midt i Himmeriges Rige,
 hvor Engle lytte til“ —

bør den kun saameget destomere oprøre; og ikke
 blot den ufkyldig Fornærmede, men enhver, hvem
 det aandelige Livs Sikkerhed ligger paa Hjertet —
 enhver, der ikke ønsker Menneskehedens sidste
 Palladium forstyrret — har Ret at gribe til Vaa-
 ben mod den fremfusende falske Anklager.

At Præsten N. F. S. Grundtvig altsaa,
 i sit usvarende Svar paa min yderst alvorlige
 Tiltale, ikke blot horte op alvorligen at skiente,
 men valgte den strængeste af alle profaiske Former,
 den af en Regnskabsaflæggelse nemlig, forundrede
 mig saa lidet, at jeg tvertimod studsede ved, at

Han ikke gav sig Tid til at giøre denne Strænghed endnu mere svarende til sin Hensigt — ved Grundighed. Mine Beskyldninger kaldte han paa eengang „umuelig alvorlige“ og „hartad rafsende.“ Det var altsaa umueligt, efter hans Formening, at man for Alvor kunde troe nogen en Hykler, der selv paastod hoit, at han ikke var det, naar man saae ham handle tvertimod sin Paastand? Denne alvorlige Troen paa min Side var imidlertid, trods det categoriske i den poetiske Form, fremsat udtrykkeligen, som en Tvivl:

„Men, Rakaskialder! hvad der nu vil undre dig,
 Og hvad jeg haaber, dog du engang siden
 Vil finde heel begribeligt med Tiden,
 Er, hvad jeg indtil videre fra mig,
 For ret vi samles her, maae sige dig:
 Nu, du saa pludselig mig rækker Haanden,
 Til Glatte af min Hud omgibrende din Hovl,
 Begynder jeg at tvivle selv om Manden,
 Der aabenbarte sig mig i dit Brøvl.“

Jeg gientager, at hine Beskyldninger, (skiondt udtrykkelig betingede) vare hoist alvor-

lige, og — netop fordi de vare betingede — det modsatte af rasende. Jeg vil i den Stemning, hvori nogle senete Toner af Heimdallur & Hornet nu har sat mig, ikke videre giennemgaae hint Stroetænkeren selv aldeles uværdige Mistmaakt af Klynken og Skiælden. Jeg vil kun bemærke, at det, langt fra at ryste mig, som om jeg havde gjort en Uskyldig Uret, indjog mig en sand Gysen for Opførslingen af den Tvivl, mit Hierte hidindtil saa gierne havde nært, trods alle for min Forstand imod ham talende Beviser. Følgen af denne mig utaalelige Angst blev „Advarselen til Omvenderen, der vender om,“ den blodigste Udfordring til at gjøre Sagen klar i en muelig aandelig Misforstaaelse, der maaskee nogensinde er flydt af en hiertelig Pen — og som Da jeg var Lilles ikke blot unge, men gamle (jeg haaber, evige) Forfatter sandelig aldrig havde tilladt sig — selv imod den afgjorteste Christendoms-hyfler — hvis ikke Himlen allerede havde hørt, hvad den Udfordrede nu, med den os hørende lille Verden, vil faae at høre i følgende, hint

stærke fiendlige Bækken foregængne, venlige Bink
og Tilraab. Det er nemlig „det Medvidnelagte“
hvorom „Tankesamlere i Hjertet“ talte til
„Strøetænkeren i Munden,“ da han qvød:

„Medvidnelagt er, hvad mit rene Hjerte,
„For dig, skøndt min erklærte Fiende nært — *)
„Medvidnelagt er Palmen, jeg dig gav
„I min Forfængeligheds dybe Grav,
„Hvor ligger, sinkende for mig, den Jordens Ere,
„Jeg kunnet har, og kan, og vil undvære —
„Medvidnelagt den Rang, jeg undte Dig,
„Skøndt Alderestfølger, foran mig!
„Medvidnelagt, ei blot hos en Indviet **)
„Men i hver Selskabskreds, hvor blev berørt
„Som Møddingsmøddingen i Smauseriet
„Dit Raff mod mig i Musemaffepiet,
„Hvordan jeg min Bagtalers Sag har ført —
„Hvordan jeg hæved selv, ved Foredrag, den Tone,

*) Herr Grundtvig begyndte Bygningen af sit
danske Tempel, som saa mange andre, med at
nedrløve min lille Hytte.

**) Udgiveren af Nyeſte Kiøbenhavnſ Skilderie.

„Der syntes lav og grov, til næsten høi og fin —
 „Og hvor jeg, salig i mit Jordelin,
 „Med nyfødt Engleglæde lod dig throne *)
 „Herneden paa mit Mausolees Ruin.“

Skulde mit aandelige Liv endnu ogsaa længe blive mine Læsere en Gaade i anden Henseende, haaber jeg dog at det efter Læsningen af disse Bidrag til dets Opklaring, ikke mere vil blive miskiendt fra Formaalets Side — for saa vidt man uden Tvivl vil overtyses om, at jeg i Mandeverdenen seer noget høiere, noget andet, og noget elskeligere, end min egen poetiske Figur, og arbejder paa noget mere end dens Forgyldning. Hvorom alting er, mit upaatvivlig i de senere Tider fornemmelig polemiske Digterliv maa synes nok saa skaanseløst, det er dog intet mindre end egennyttigt. Hvo der aldeles ikke kan begribe hvad jeg vil med denne Arbeiden imod Strømmen — med denne Striden imod Overmagten —

*) Et Forsængeligheds Offer, der var mig let, da jeg alt længe tilforn havde bragt det en meget mindre yngre Broder i Bragi end Grundtvig.

med denne Kamp imod det almeene Gemene, burde dog kunne, synes mig, indsee, hvad jeg ikke vil dermed. Tidlig eller sildig vil dog, en ingen anden, du forstaae mig, vaagne, hvis og i Blinde mod mig kæmpende, Heimdall! Tidlig eller sildig vil du, maastee bedre end nogen anden, opløse min af dig saa foragtede Gaade! Men didindtil ville vi fortsætte Kampen, som dødelige Fiender paa den Mark, hvor tilforn alt kæmpede for noget andet, end dem selv, udødelige Venner! Thi selv i Tvekampen stride vi mod Dødsbed, Forfængelighed og Hovmod — selv i Blinde, Kraft mod Kraft, stride vi for Lyset, og udbrede det ved vore Mjølneres Tønnen mod hinanden i Trolddødens dødsige Mørke! Hvad dødes kan, bør dødes jo før jo heller i Aandelivets fri Udvikling, hvor det findes, først og fornemmelig hos os selv! Ingen Fred altsaa, forinden alt er klaret! Intet Broderkys før alt er Tillid! Intet philosophiskt Venstskab før alt er Christi rene Kierlighed! Saa min Tænkemaade — saa min aandelige Handel og Wandel i Oplysningens nye nordiske Morgenrøde!

Forliges venligen, I Hyster! og regierer
 Saa trygt, som broderligt, i huld Samdrægtighed!
 Adlyder overalt, I Povler, og I Peerer,
 I fredsom Borgerroe jer Dyrighed!
 Nyd, hvis du kan, du Støvet's hele Brimmel,
 I evig Fred paa Jorden Livets Himmel!
 Sov ind i Fredens Frugtbarhed for mig!
 Alt hvad din Lyst i Drømmen selv formere
 Af Hjertens Grund jeg ei blot under dig,
 Men Balmu. Bidrag selv dertil leverer
 Fra Tid til Tid i smukt Forlig —
 Dog, indtil Chaos ganske ligger Liig,
 Og Dybet, i hvis Svælg det synker, lukker sig —
 Til Lyset over Mørket triumpherer,
 Og Dromasdes overalt regierer,
 I Nandeverdenen, bør der være Krig!

I det jeg nedskriver denne Forerindring
 til de tre følgende sphinxiske Krigssange — standser
 mig Giallerhornets dybe Hjerteflang i Tusurke-
 qvadet: „Til Sphinx“ (indrykt i Nyeste Kiøben-

havns Skilderi, No. 6.) med den sidste dybt i mit Hierte gienklingende Tone:

„Dog Herteordet lader sig ei tvinge
 „Gid, Daggesen! du mesterlig fuldbringe
 „Hvad jeg har kiæf og ærlig fuset paa!
 „Da veed jeg vist, at under Lysets Binge
 „Min Broderhaand, mit Venneraad saa ringe
 „Du nætner ei, at haane og forsmaae!“

Den Følelse, hvormed jeg læste dette, Danmarks, af mig, som Genius, aldrig miskiendte kraftigste Skialds værdige Qvad — den Glæde hvormed jeg nu, uden at forandre en Tordel i det Redvidnelagte, kan giengielde det uden videre Svar — og vække min maaskee endnu længe aandelige Fiende af Drømmen om personlig Uvenlighed, end siige selvkiertlig og forsængelig Digtertrodsen imod ham, grændser nær til himmelsk Salighed herneben.

Men, Grundtvig!

Skiondt ingen Handſke Du nu kaſter mig,
 Blot den optagende jeg rakte dig,
 Jeg, ſom nu eengang alt i Sang tør røre,
 Afbryder ei mod Sienderne min Krig, —
 Og til min Gaade blier dig fattelig,
 Og til jeg fuldt ſeer Sandheds Ven i dig,
 Naae med veemodig Lyſt jeg ſelv mod Dig den føre.

Skrevet d. 20, 21 Januar 1816.

A n m æ r k n i n g.

Følgende tvende Kiimbrevne bleve ſkrevne
 for Forfatteren vidſte hvem Stroetænkeren var.

Balhalla = Legen.

Første Brev

(Til Udgiveren af Nyeste Kiøbenhavns Skilderie *).

I store Hast, ærværdige Herr Ven!
 (Skiondt Stegen selv i tomme Titleriet,
 Jeg kalder Ven, hver virkelig Indviet
 I Hæders-Templet, hvor jeg stræber hen,
 Og altsaa Præsten med i Skilderiet)
 Jeg sender Dem min fulde Tak
 For den lidt meer end Isierlige Snak
 Med noget meer end „rimelige Tanker“

*) Skrevet den 13de Nov. 1815 umiddelbar efter Indtrykket af den flygtige Læsning af „Rimelige Strøetanker ved Kallundborgs i Livet vel meriterede Stads-Satyrikus Jens Baggesens Grav.“

Der mod det Jordiske, jeg i min sidste Dom
 Om Mig og Mit kun lide mig bryder om,
 Er fillet — mod det Slags Naragtighed,
 Min Rem af Huden og imellem sig tilstøder,
 I Snakken, for Exempel, om det Jeg,
 Hvorover altid burde staaes en Streg —
 Mod hvad jeg uidentvivel i mine Fagter
 Meer end min værste Fiende selv foragter —
 Mod mit nu svage Helbred — (Herre Gud!
 Det skranter vel, men holder Skranten ud! *)

*) „Det sa'e han selv, mens han var frisk.“
 I Kallundborgs Krønike nemlig. Altsaa deri spør-
 gede min sidste komiske Sundhed — for ikke at tale
 om mit øvrige poetiske Helbred! Og det endogsaa
 kun i „et Pagina“! Valde amarum est! Jeg
 skulde næsten troe, at det er Holberg selv, der
 her har recenseert mig; thi saa lidt Overbæren med
 min Svaghed, med saa megen vittig Bitterhed, kunde
 jeg i det høieste — til Nød — tiltroe ham. Mine
 medlevende Recensentere ere gemeentligen i det om-
 vendte Fald: Meget Overbæren, og aldeles ingen
 Wittighed: Amarum uden Valde.

Mod „Lakken“ i min hele Dont og „Lyden“ —
 (Som jeg dog ei forstorret har med Skryden)

Mod mine Spjat —

I dit og dat —

Og endelig, mod det, hvorfor jeg selv mig sigter
 Fast uophørlig Dag og Nat,
 Forsømmelsen af Fiødelige Pligter.

Lad gaae! jeg siger Dem, som sagt, alvorlig Tak
 Hvad enten De er blot Udgiver,

Hvad heller maaskee Selv poetisk Skriver
 Af samme Snak,

Den ellefte November Atten Femten,

I Bladet Nummer Nul bag Ni —

Der klinger i pudseerligt Nimerie

Lidt anderledes end Athenes Litanie

Til Gamle salig Søgnedagens Klemten.

Sandt nok, den lille Jens maa næsten Dine væde
 Ved visse Smæk af den Dada,

Han ikke veed hvor kommer fra,
 Men som erindre ham med en slags sønlig Glæde
 Den flade Haand af egen Fru Mama —
 Af Musen nemlig, som man kiende lærte
 Paa det citeerte Pagina,
 Der udentvivl forstod, at snærte
 Saa let, saa net,
 Det lave Selvs Forfængelighedsplet,
 At selv med Kys paa Haand det høiere begierte
 Midt i Naturens Au! og U!
 Et Par deslige Smæk endnu.

Thi, Kiøndt den lille Zens er ikke bleven stor,
 Har, med et halvt Aarhundred alt paa Wagen,
 Han dog lidt meer end Drengeduun paa Hagen,
 Og der er Maade med, hvad om sig selv han troer —
 Netop fordi han ei er Lærling fra i Fjor,
 Og Ridder fra i Aar i Digtekunstens Rige.
 Er han ei Dannebragur just saa lige,

Som Danneskjald, er han dog ingen Pog;
 Og naar det gielder dannediærve Krige
 Mod hele tydske Ladninger af slige,
 Just heller ingen Danneburebrog.
 Ifald han synes og en Dværg mod Jetten,
 Gaaer han dog ei paa første strænge Bud
 Af en usynlig Digter = Herre = Gud,
 Der bare rækker Tungen ud,
 Sit Skud —
 Naar man udfordrer ham i Fjeldet eller Sletten
 Er han paa Pletten
 Med Lod og Krud.
 Men han er og imod den mindste Fiende,
 Der ei, som bare Gadedreng,
 Af næste Molbæk tar en Givle fuld i Flæng,
 (En slig naturligtviis han sparker overende)
 Beskeden; og begriber meget got,
 Han selv fortiene kan lide Spas og Spot —
 At han, saa lidt, som nogen anden Drot,

Kan glimre (var det ogsaa blot

I det forsøerke gamle Slot)

Gratis —

Og at et Angreb paa ham, som Poet,

Der og imellem sætter Beet,

Er intet Crimen læsæ Majestatis,

Da hans Parnas Autoritet

Er ingen hellig Souverainetet.

Han veed ret vel, hvad slemt man og om ham kan

fige,

Naar man for alle Feil har ei sit Dje luft;

Han hører det endog — især af sine Lige —

Det gierne, naar det siges kun lidt smukt.

Paa hans Bekostning selv fornøier ham det Skianne;

Og Skiemt imod hans Dolk er maaskee mere

værd,

(Naar ret den lykkes) end det drøvelige

Risøne,

Der skrives for det store Slagtersværd.

Sæt og, han kjøbte Daddelen, der smager
 Hans indre Gane, med lidt Blod
 Af Tunge, Læbe, Haand, og Fod
 Vel dyrt (thi Palmen stikker saa det ildrer)
 Sæt og han havde dit og dat imod
 De Stik, der stak for dybt, og maaskee feil —
for Intet
 Er Koes dog endnu værre, hvor det gaaer!
 Det Fless er gjerne meer, end bare tintet,
 Som man af Høkrerne for intet faaer:
 Usundt, min Brøder! — „Tag dig i Agt, min Datter!“
 Tilraabte Sangmama min Muses Appetit,
 „Forspiis dig ei i Fless af Bisaldssoin! det snatter!
 „Man bliver maaskee feed, men aldrig stærk af Bit!
 Jeg troer, hun havde Ret. Jeg elsker, hvad der
spøger,
 Den Adam i os selv, der gjør sig alt for tyk;
 Det skaber Englen ei, det netop vederqvæger
 Dens høiere Natur, naar Dævlens faaer et Tryk.

Best rigtig nok, naar ret man veed sig selv at ave;
 Men — sjelden slaer man sig tilgavns med sin Dada;
 Den gamle Adam maae det meer alvorlig have,
 Det bedste Slag tilsidst dog kommer udenfra.

Vist nok bor Digtren frem for Povel og Peder
 Adspørge sin Samvittighed;
 Men — der er Forskjel paa Samvittigheder
 Fra den, der alt, til den, der intet veed!
 Den Beste ta'r sig, træt af egen Heglen,
 Imellem dog en lille Luur,
 Og den benytter dumme Dievle-Roglen,
 Og gjør i Hast en syndig lille Tuur.
 Vi ere Mennesker, vi himmelske Poeter,
 Trods vor Forgudelse (jeg siger vi,
 Skiondt, som jeg seer paa Dagens Barometer,
 Med min, det, Gud skee Lov, er nu forbi)
 Vi slaae os aldrig rigtig selv paa Dret,
 Det bliver til et Klap trods al vor Svrighed,

Hvis Haanden ogsaa bliver rigtig føret,
 Og ei slaaer feil paa Næstens næst derved.
 Vi pidske vel vor Stjert med egen Grime,
 Som Sancho Pansa, tællende hvert Slag;
 Men, naar man seer sig til, er Snertens Strime
 Kun synlig paa den næste Varke-Bag.
 Hvorvidt den egen Nøvselse kan drives,
 Derom jeg troer at vide lidt Besked;
 Men, kiære Digter! der en mere virksom gives;
 Jeg taler af Erfarenhed.
 Vel sagde jeg mig, selv paa Vrent ei sjelden:
 Gens Baggesen, du er en Nar!
 Du dig bestandig atter lokke får
 Af disse Tre og Ni i Musfældten;
 Du burde blive, hvor du var,
 I Museshullet,
 Tilfreds med Mullet,
 Du eengang har!"
 Vel hvissed jeg mig tidt i Øret mangen Næse,

(Som selv jeg gav mig, mellem os!)

Dg ofte laae jeg der i Kampen mod Gadøse,

Som Regle for mit eget Bos.

Lidt sagde jeg mig: „Hør! du er dog kun en Prakker

I Tankebilled: Colorit —

Ideen er ret smuk, og Tegningen, er ykker;

Men Farven, seer du, graaner lidt!

Hvad kolossalste Masser, kæmpelige

Figurer, angaaer, og Chaotifshed

I Blandingen — derom, min Ven, du veed

Saa lidt Besked,

At du har, troer jeg, aldrig drømt dig ned

I Mørkets underjordske Rige! —

Din Muse har i Keenlighed ei Lige,

Som Koffepige,

Sin Kunst forstaaer hun ogsaa ganske got;

Men det er Suppe — seer du — blot,

Salater — Tærter høit — Makroner, og deslige —

Dg Suppen selv — man kunde meget sige!

Hvis Sommes skundom bliver bare Skind
 Af Overflod paa Flesk og Fit og Glæde,
 Din — ikke fielden kogt blot paa en Pølsepind —
 For sultne Folk med mere Sands end Sind
 Er ingen ægte kraftig Føde,
 End sige Mad for Maans i en barbarisk Luft,
 Hvor ingen leve kan af bare Duft!

Hvis i din Suppe skundom ogsaa vanke
 En lille Marvebolle fuld af Tanker,
 Der ikke strax just smelter i egn's Mund,
 Den er gemeenlig dog saa glat og rund,
 At let den blotte Gane med den noies,
 Og Himlen veed om den fordoies,
 I det den nemlig glider ned
 Før man det veed?

Den gamle Kogekunst du alt for meget hysder!
 Det Plukkerie fra Grækenland og Rom
 Kan være lækkert nok; men ihukom,
 Om andres ei, saa dog din egen Dom:

Det slaer til Sider ei! det aldrig fylder
 En øjte skællandst Smagforpagtervom,
 Der efter Pølsegilder seer sig om,
 Der sig med tragisk Øl og Mjød og Finkel tylder,
 Og gier en Lyd, naar den er tom,
 Lig Navnet paa den velste Maler,
 Med hvis Fordsielse den praler
 I en fast nederlandst høirsstet Midasdom *).

*) See Recensionen af Il Correggio, Tragedia tradotta dal Danese di Öhlenschläger. Pisa, co' caratteri di Firmino Didot — det vil sige: *Correggio*, Størende borgerligt romantisk Sorgespil, oversat paa sin italiensk af dansk Folk her i Byen, og med fast utrolige Beføstninger forsendt til Pisa, for der at trykkes med parisiske Bogstaver — en Recension, ved hvis Læsning jeg virkelig ikke siel den uvilkaarlig maatte holde Haanden for Næsen, fristet til hvert Dieblit at udbryde: „Å! hvilken stor Allarm kan gøres af en sliig!“ Med en sliig mener jeg hverken meer eller mindre, end Dvorsattelsen af Ordet *Correggio*, det maa nu betyde en stor Maler, en lille Sandsbye, eller noget andet. Vist er det, at den her recenserede Pragt

Saaledes dænge jeg tidt, som sagt,

Mig selv ret dygtig; men hvor var det svagt

oversættelse, trods sit Pragtpapir, og sine Pragt-
 bogstaver, er noget andet, end hvad Recensenten — i sin patriotiske Glædesruus over at see en indfødt dansk Bog komme til Pisa — gjør den til. Hvor vil Thorvaldsen smile, naar han hører at en lille Lessingunge her hjemme sammenligner et saa dødeligt drastisk Produkt med hans u dødelige plastiske Bærker! Yderst pudserlig, indtil høieste Grad af velst Markskrigerie naragtig, er den Ophævelse, vor, som det lader, i den italienske Litteratur især ukyn-
 dige Litterator gjør af dette sjællandsk-velske — eller rettere sagt — kjobenhavnsk-pisisk Phønomen. Det er efter hans Forsikkring en Litteratur-Comet uden Mage — og mageløs er den rigtig nok, forsaavidt den i visse Maader, trods den typographiske Glæds og dedicaciske Svands, er uden Hoved og Hale. Den vil efter hans Formening, fra Pisas Observatorium (hvorfra Cometer, som man veed, særdeles heldigen udmærkes) nøiere betragtet, udbrede et overordentligt Lys, ikke blot over sjællandsk og velst Rollespillet paa Jorden, men over Forsynets Gang overhovedet i Historien. Recensionen begynder derfor med en Grindring om Cimbrernes Tog, og flutter med

Mod denne fremmede fuldkomne Døngen
 Og, om ei søde, saa dog sunde Fløngen!
 Den Fyr, hvem og han er, har Svøben i sin Magt!

en Romance — „som alle danske Piger kunne udenad,“ — Laurettas Romance nemlig, som Recensenten ikke tiltroer de danske Mænd, han skriver for, mindste Kundskab om, og derfor heel og holden affriver baade paa velt og paa dansk med usigelig Fornøielse. Hvor klart og tydeligt Guds Forsyns hidtil urandsagelige og usporlige Gang aabenbarer sig i denne fuldkomne Afbetaling af den Gjæld, Norden saa længe har været i til Syden — i den vidunderlige veltte Oversættelse af Dehlenschlägers danske Correggio nemlig — sees deraf, „at dette Pragtværk udkom i Pisa Aaret efter at Originalen var trykt i Kjøbenhavn.“ Sandelig dertil behøvedes (naar man betænker, hvor lidt flugne „Gozzis og Alfieris fiintsøgende, men derfor ogsaa kræsne Landsmænd“ i Almindelighed monne være paa siællandst Landemad) Guds Forsyns besynderlige Styrelse! Thi, „for at dette kunde skee,“ vedbliver den andægtig beundrende Recensent, „maatte det soie sig saa, at en af Italiens Vdle,“ „om Nobile di Venezia? di Parma?

Det eneste, som gjør mig ondt, i Mængden
 Af denne drabelige Smelders Snert,

di Pisa? vides ikke) udrustet med
 Sprogkundskab og Digtersands, skulde
 „komme til Danmark, og lære dette
 „Lands Sprog saa vel, som kun saa
 „Fremmede, at dømme efter nærvæ-
 „rende Doversættelse,“ (altsaa de Fremmede
 „her har gjort denne?) „have forstaaet det!“
 Hvilken Dyrge af Mirakler, det ene oven paa det
 andet! „En af Italiens Edle kommer
 her til Danmark“ — (hvor langt det ligger
 fra Italien, veed jeg af serdobbelts Erfaring) —
 første Mirakel! „En Italiener som for-
 staaer Italiensk“ — andet Mirakel!! „En
 ædel Italiener med Digtersands (som
 ellers alle Menneffer meer eller mindre have) —
 tredje Mirakel!!! „En Italiener, som
 lærer dansk,“ Gud veed, hvor vel? thi
 af Doversættelsen (som jo andre Fremmede have gjort)
 kan intet sluttes — fjerde, og utvilkelig temmelig
 fædne Mirakel!!!! „En Sammentræffen
 til een og samme Tid, paa eet og samme
 Sted af alle disse Mirakler“ — femte, og
 aldeles umuelige Mirakel!!!!!! hvis Herr Dovers-
 sætteren selv ikke havde givet os Røglen til at opløse

Der gives snart i Bredden, snart i Længden,
 Ei blot paa min, men mangen anden Stiert,

bets Gaade." — Denne her i min længste Note til min korteste Text udmærkede Recension har i øvrigt, om ikke just hvad man kaldte Correggios Correggitet, dog for saa vidt et sandt italiensk Snæv, at den meer end nogen anden Charlataneria Eruditorum i det æsthetiske Fag af vor Litteraturtidende ligner vel et Dybsk. Den erindrer mig levende om den Trompeter jeg hørte engang udenfor en af Fjelleboerne i Venedig, over hvilken stod malet en parmefanskt Schrimmer (et tamt Wildsviin) der valfede paa Bagbenene med en ordentlig Ubeskat. Neden under stod med store hvide Bogstaver: „Qvase vede l'Impossibile d'un agnello!" : Her seer man det Umuelige af et Sam! — Ikke mindre behagelig gjenkalder den mig Vidunderdoctorens anbefaling af sin Elixir paa Piazzetta, hvis mageløse Indtryk paa de Omkringstaaende jeg aldrig glemmer. Fra sit med utallige Smaaslafter, Kæber, Tutter og Kræmmerhuse behængte og besatte Træ-Taarn nedskraalte denne samtlige Carnavalsmarkstrigeres Dveetrumser med en sand Trompeter-Bas sit „Eccome!" og, holdende høit i den oprakte venstre Haand en opslagen gammel Bog, foran hvis Titel saaes et Træsnit af [jeg veed ikke hvilken Helgen]

Er: at jeg er saa lidt en Spiller,
 (Skjøndt jeg kan spille Kegler, Skaf, og Boldt)
 At Mariage selv og Hanret knap jeg skiller
 Fra Jan, og Beet, og Boston, og Styrvolt!
 Formedelst den Ukyndighed de beste
 Blandt Smækkene maaskee gaae tabte paa min Dag —
 Jeg haaber, for den gode Sag,
 At de er ikke tabte for min Næste;

Hyad der er mere slemt for Musens Appetit
 Til saare pirrelige Stikkelsen

Portrait, — med den nedstrakte haires yderste Fingertkrog en flasket Menneskebud, hvilken han lod dangle og dreie sig rundt — aldeles som Hagbarts hængte Kongekaabe i Tragedien — paa det, at man ret kunde seffue den fra alle Sider, udbrølte han:

„Ecco la pella di questo povero monaco,
 che ho guarito io!”

o: „Seer I uden her af denne stakkets Munk,
 som jeg har kureret!”

Af en saa fielden Nuomtids Hans Mikkelssen,
 Er: at, (hvor Spasen gaaer formodentlig saa vide
 Som ønskes kan), mit Dre finder lidt
 For tidt
 Et Ord deri, der klinger, som — (hie lidt!) —
 Som, om det ikke vilde ret i mit —
 Et Ord, der tar sig ud i Præg og Snit
 Som Gulst paa Hvidt,
 Og synes mig (hvis og et Kunstudtryk for Resten)
 Aldeles fremmed for den Konst,
 Jeg her i Livet dyrket har omsonst.
 Men det er blot, som sagt, et Tab for mig, som Gæsten
 Blandt andre Gæster ved det velbedakte Bord,
 Hvor der er Kaviar og Karri nok for Præsten
 Og Degnen med. Hvis og et enkelt Ord
 Mig synes lugte lidt af brune Vesten,
 Det være kan, for andres Smag, au bout —
 Haut - gout;
 Man maa, man sige hvad man vil, par tout,

Ei tænke blot paa sig, men ogsaa lidt paa Næsten,
 Ved Gilder, hvor enhver faaer overflodig sit,
 Fra Tærskerens til Hofpoeten,
 Naar (siger Siællandshospitaliteten)
 Og Bøesterne paa Stalben have lidt.

Hils altsaa, litterarisk kiære Ven,
 Der, som det i tolv Aar *) af Pro og Contra lader,
 Despotisk Regiment i Digter-Himmelen,
 Som her paa Borger-Jorden, hader,
 Den ubekiendte spidse Pen
 Fra den ukiendte Baggesen —
 Den vor Tids danske Digter, notabene,
 Der ikke troer, at være det allene,
 Fordi han stikker den, og den, og den;
 Der over Sprogets Flor og sande Hæder
 Og andre danske Musers ægte Vid

*) Kjøbenhavns Skilderie begynder nu det
 trettende Aargang.

Sig meer end over egen Fordeel glæder;
 Thi, hvis paa Hjertet den isæt ham laae,
 Saa lod han Digt-Napoleonen fiøre —
 Og tog sig vel i Agt, tilfods, med Strømper paa,
 Ham i sin Jagevogn at standse lidt, som saa,
 Paa Heldevæien til det Overmodts-Uføre,
 Hvor, før man saae sig til, med Enevold bag Dre
 Saa mangen streng Regent, for ham, alt væltet laae.
 Hils hin, i hvem han er, Stræctankernes Forfatter,
 Og bed ham blive trøstlig ved
 At rive det hos mig og andre ned,
 Der dog engang omsider sikkert dratter,
 Hvis det kan pustes om af nok saa vittig Latter.
 Hvis han og brænder løs maaskee
 Mod hele min Parnas-Armees
 Med Alvor midt i Skiemten — meinethalben!
 Ich fürchte nicht grausame Salben.

 Andet Brev.

Til Udgiveren af Næste Kiøbenhavn's Skilberie —
d. 15 November 1815.

Gaarisdagens Skilberie jeg alt har døiet —
Med Signelsen om Skæven i
Min Broders Die paa mit Kimerie,
Og Dielken i mit eget Blik for Diet —
Zhi denne Broder, meere huul, end hul,
Med Die paa mig, for at maale
Hvormegen Spas jeg vel kan taale?
Mig maaler, min Troe, Skieppen fuld. *)

*) „Du skaer jeg just og maaler Ka'ten
Seg mener med hans egen Aften.“

(Nimelige Stroetanter, anden
Fortsættelse.)

Jeg sad alt — som jeg sad paa Maale —
 Som Corfis med det bare Hoved sad,
 Mens Gunild maalte ham fra Top til Saale —
 Ved Enden af det første Blad;
 Nu sidder jeg, som samme stakkels Manden
 Da bort hun gif, at spørge Katten ad,
 Lidt heed om Dyrerne — jeg veed ei hvad —
 Og hører Got Folk lee, som de var fra Forstanden.
 Naturligviis jeg gjerne vide gad,
 Om jeg, som han, faaer Horn i Panden?
 Hvad Maaleren mig giver at forstaae
 Mig synes noget sligt at spaae — *)
 Lad gaae!
 Jeg haaber, mine Horn at bære,
 Mens Troels korsfer sig for Lucifer,

*) „Han, jeg maaler paa,
 — Aldrig gav sig Stunder
 Til noget andet at forstaae,
 Og var Professor i 'en:
 I Spas, i Poesien.“

(Rimelige Strøetanker.)

Som Moses, Bacchus, eller Jupiter,
Med Verc.

Hils altsaa, kiere Ven, endnu engang,
Den Ubekjendte, btr i munter Sang
Mig saa vidundervittig driller,
At jeg gad drilles tidt i samme Sprog,
Skiondt han just ei forgylder sine Piller;
Han er min Mand med alt det dog —
Og ikke, som de andre Smaapoeter,
Der trodse mig i Spil med lutter Beeter,
Et sælle Skrog!
Det er en Mand, med hvem jeg lidt kan snakke,
(Trods nogle Stenk paa Sjælens Frakke)
Foruden Rist i Mandens Brog;
Thi han forstaaer, i Kamp, som egner Helte,
Mod saden Kniv saa sødt at spænde Belte,
At hvis han sin, til Hjaltet, i mig jog
Saa selv jeg tumlede — jeg raabte høit i Tumslen:

„Einheriar! jeg seer, du kiender Numlen!
 „Staae mig kun frisk ihjel, min Ven!
 „Kraft over sig mod Kraft i Ven mod Ven!
 „Valhallas Tyre maae hinanden stange
 „Eildøde; thi man der gjør ingen Fange!
 „Jeg falder; men det gjør mig ikke bange;
 „Jeg falder jo for Dig, og du, min Ven,
 Du veed, at jeg staaer op igjen!

See! det er Vandeverdnuens Valderone!
 Den Leeg forstaaer ei hvert Nabalder: Fjog,
 Trods alle Snæv af Tydslands Calderone,
 Trods alle Løv af Gøthes plukte Krone,
 Trods fordums Asa: Kraft og Asa: Sprøg,
 Trods Hakons laante Sværd og Snorros læste Bog
 Paa den ham ubekredne norske Throne,
 Og trods et Par jotunske Heltetog
 Til Underverdenen, hvor Grundtvig slog ham dog!*)

*) Sigter til Grundtvigs ikke noksom Fattede „Nordens Mythologie,“ den han selv gjør sig nu

Det er den ægte danske Sømandstone!
 Din Haand, min Broer! lad Kniven os forsone,
 Hvis vi dermed hinanden Far!
 Den søde Kniv, som Twillingeggen har,
 Der ikke blot paa Odins Bord maa bruges,
 Hvor hele Skinker af Serimmer sluges,
 Men og naar giftig Ufrud voxer til
 I Frejas Have. Thi du veed Brorsil,
 At meget der maa kappes, stæres, luges,
 Ifald man vil,
 At Yduns Ebletræ blandt de Rierminder,
 Naturen planted rundt om Ygdrasil,

forgjæves Umage (i det mindste for mig) at nedrive—
 og især til hans mesterlige Qvad: „Thryms
 Kvæde, eller Hammervisen;“ det sidste af de
 saa kaldte Kvædinger, eller Smaakvad,
 hvori han, som ægte gammel nordisk Skaldaspiller, i
 alle upartiske Kienderes Lide, fraaler hoit over alle sine
 Forjængere og Medbeilere. Da jeg aldrig havde for-
 seet noget Forsøg i det Romiske af Grundtvig, drømte
 jeg, trods denne Pynting af hans Land, ikke endnu
 om ham i denne Skrivelse.

Skal blomstre, triv's, og vinde Skønheds Spil
Trods Kraftens vilde Nordvinds barske Hinder!

Den søde Kniv

Ei flænger blot for Lidsfordriv

Her nedem,

Men skærer deilige Figurer ud —

Den skærer bort de vilde Snyltestud —

Og det for lange Skiæg af Dagens Gud —

For hvem, min Broer? For Evigheden!

„Hvad er det for en Kniv?“ (Saa hører jeg, med

Haan .

Min Jette spørger nedem under Jorden,

Hvor han har stukket sig for Kritikens Torden)

„Kan man den ikke faae til Laan?“

Nei! Lhor ei laaner pierne bort den Hammer,

Hvorned han dig og dine rammer!

Og hendte sig, du fandt den i en Krog,

Du skar dig paa den, hvis du fræk den tog!

Den søde Kniv, i rigtig Haand at sige,
 Der dræber kun for Spøg i Sangens Himmerige,
 Er Sneedoerfs, Ewalds, Wessels danske Sprog
 Hvis Samskriftildes Reenhed uden Lige
 Hvert andet mere blandet Sprogs maa vige!
 Som Utgards Løse, skult, bag Fioldets Muur,
 Taus, Hersker over Troldene paa Luur,
 Kan du det ved dit eget Hof undvære;
 Men vil Einherjar i Odins Hal du være,
 Vil du og vove blot en lille Dyst med Ere-
 Mod den, der fordrer dig, alt længe leed
 Af den slags Krig, hvorom dit Baghold veed
 Beskeed,
 Maa du det lære!
 Det skal fornøie mig af Hjertens Grund!
 Thi, trods din Svaren med en andens Mund,
 Trods din Medladelse til bare Spanken
 I Cenevældehusen under Banken,
 Jeg nærer dog endnu bestandig Tanken,

At du er Usa: Løse — trods din Do —
 Du veed nok selv, at der er to!
 Er du, som jeg endnu bestandig vil formode,
 Den gode,
 Saa lad Smaatroldene, du maa foragte selv,
 Ei længer hvile mig dit Skielv!
 Men stil dig — Pladsen alt er aaben —
 Som Digterkiæmpe — Skialdhelt — Bardegud —
 Hvordan du vil, med Stod, med Stif, med Skud
 Men Mand mod Mand, med ædle danske Vaaben!

A n m æ r k n i n g.

„Der stikker ikke „siger Wieland etsteds,“ saa megen
 Wiisdom i den berømte Taushed, som de Wiise
 ville indbilde os, der med intet andet formaae at
 bevise deres.“ Vi erindre dette i Anledning af den „viise
 oehlfenschlägerste Taushed,“ der anprises af Fredsmæg-
 leren i Litteraturtidendens Recension af de Poetiske
 Epistler.

Eil

Den mig ubekjendte Forfatter
af
„Nimelige Strøe-Tanker ved Jens
Baggesens Grav.“

Hvem er du Sphinx, der paa mig stirrer
Saa gaadefuld og tankerig?
Der, mens du mig med Kloen tisser,
Og Halsens Sving mig Næsen pirrer,
Forkyndende mig Fred og Krig,
Med Bisald og med Haan forvirrer?
Hvem er du, som formaster dig,
(Imens du paa de fule Kropper
Seer ned, som saae du fra deroppe)

At sparke til mit Sanger - Liig?

Hvem er du? sig, hvem er du! sig!

Der med en Strænghed mig bedømmer,

Som Barmrandsfageren kun sommer,

Og meer mig dadler end berømmer,

Min Dommer i mit Hierte lig?

Jeg før har seet dig — om herneliden

Blandt Efterklangs Pygmæer et —

Saa dog erteds i Evigheden

Blandt Kæmperne der vandred heden

Paa Sangens lyse Kongevei!

Paa viffe Træk — paa viffe Blikke —

Paa Smilet norskeiligen smuult —

Paa Brynene, der mod mig nikke —

Saa stællandsk tørt, og jydehuult,

Mig synes, grant til Punkt og Prikke

At kiende Skiemtens Kraftpapa,

Min Mester in vi comica;

Og dog — ved Fingeren at stikke

I Tiden, jeg nu lever —

Den sunde Sands i Rimerie

Saavel som i Kronologie,

(Hvis Varenad i Poesie

Jeg aldrig kan gaae reent forbi)

Mig siger, Holberg er du ikke!

Men skiondt min Sandsen siger: „Nei!

Ved Holberg! Holberg er det ei!“

Sornuften (som jeg ogsaa, Kiære,

Ei holder blot i megen Vre,

Men selv i meer, end alt Genie,

Og samtlige Gejstets Hære,

Den ikke kommanderer i)

Vaaskaer med en Slags Energie,

Der trodser Almens Sandserie,

At det Kan ingen anden være!

Ehi, at det ei er den og den,

Der før mod mig har spidset Ven,

Kan mindste Gran af Sands alt lære.

At det er ingen af de andre,

Der lod mig, som en Dødning, staae —

Og lod mig, som Gienganger, vandre —

Og lod mig ligge, hvor jeg laae,

For di de, grundende paa Tingen,

Fandt ud, jeg var aldeles Ingen:

Et Null af fiendelig Skumpelskud,

Der ei var værdt et halv Skud Krud —

Det synes mig i mine Lagen,

(De rene hvide Plalter, som

Min gamle Moders Fattigdom

Med Taarer søbte Liget om)

Trods Dødens Nat, saa klart, som Dagen.

Skiondt blandt de Levende jeg tæller

Endnu paa stællandsk Jord to tre,

Der kunde — vilde de — maaskee

Mig og mit Lunes Mammeseller

Faae til, af meer end dem at lee —
 Dem er det dog vist ikke heller!
 Thi de, som gamle kloge Muus
 I Verdens store Prosa-Huus,
 Saa dem i Aigt for Musfæller,
 Og sidde rolig i den Krog,
 Hvori Censurens Musfænger
 Med Rottesax og Sprinkelsfænger
 — Meer, end min gamle Kat, dem jog:
 Skøndt ægte Kraft til Strid kun trænger,
 Klog Muus vil gierne have Fred,
 Og det vil hele Verden med.

Hvem er da du, som her paa Standen
 Af denne timelige Grav,
 Hvorpaa kun lidt mig ligger Lav,
 Mig trodsende (som tør hver anden)
 Og Tidens Mand (som evne faa)
 Tør trodse begge? — det vil sige:

Gaavel den Fattige, som Rige,
 Gaavel de Store, som de Smaa,
 Med Mod, der synes uden Lige
 Hos een med Livets Buxer paa?
 Kan Thomas Kingo selv opstaae —
 Opstanden, Thomas Thaarup blive?
 Og — hvis jeg det vil lade gaae,
 Og sætte, de er nu i Live —
 Kan saa naragtigt vel, som saa,
 Den første — kan i Vers, saa raa,
 Den anden vel saa smagløst skrive?
 At saare mangen kan endnu
 Gaavel det første, som det sidste,
 Foruden Kingo: Psalme: Dyd
 Og uden Thaarup: Harpe: Lyd,
 Det jeg for længe siden vidste —
 Vor Tids Postadamiter: Skof *)
 Af den Slags Thomasse har nok,

*) Det modsatte af Fortidens Præadamiter.

Der, før den kommer efter Grundens

Til Evighedens Præg paa Sang:

Den Form, hvortil dens Kraft er bunden,

Den byrdelette Skionheds-Tvang

I Valg af Glands og Valg af Klang,

Som vidner, Mesteren er funden,

(Der, før man ham, som Hersker, saae,

En Tieners Skikkelse tog paa)

Maa stille Fingren først i Bunden.

Hvem er du da? Dit Diehvelv —

Det stive skarpe Blik derunder,

Som borer sig i mine Bunder,

Ligt Selvsamvittighedens Skæl! —

Det Blik, som desto mere grunder

Jo meer det lader som det blunder

For blinde Folk i Skiemtens Elv —

Det: lidt af Nodden let ei knækket —

Det: lidt i Daghaand, lidt i Hu,

Der ei for hver er strax til Sku —

Det: lidt for Kienderen bag Dækket —

Det dybere jeg veed ei hvad —

Det ægte Tankens: Spørg mig ad!

Mig nøder til imellemstunder,

So nøiere jeg paa dig seer,

So meer end Besselt huult du seer,

At drømme mig et Unders Under.

Men vig langt bag mig, Satan! vig,

Som mig tilhvister, det er Mig!

Som mit forhadte Selv vil lære,

At det mig selv vel kunde være,

Fordi det min udvortes Vjalt

Indfalter i mit eget Salt —

Fordi det stolt, men uden Pralen,

Mig maalende med egen Alen,

Smukt nøder til, at see mig om,

Hvormeget end tilfort jeg kom —

Og turrer baade Povel og Peder

Med gammelbags Frimodigheder,

Der nu er komme reent af Brug,
Og ligne dem, en Miniviter

Der ikke frygter Velens Slug,
Endnu, naar han vil lede, hitter

J min forborgne Hvalfisks Bug.

Nei! vittig kan jeg ogsaa være,

Paa min Bekostning selv især;

Men, Zacharias, denne Pære

(Kom jeg den ogsaa skundom nær)

Fik jeg i Skiemtesproget ikke,

For saa vidt det er pære dansk;

Selv større Bøffer maatte klikke

Med Sigten til dets Punkt og Prikke:

Den Pære fik selv Ewald ikke —

Den havde Holberg blot i Rikke —

Og Vessel siatede paa Fransk.

Den Skjald, der i Serimner: Truget

Med pære Genialitet

Alt mener den at have sluget,

Har aldrig denne Pære seet.

Om jeg den faaer, vil Tiden lære;
 Men, faaer jeg den, tilhører Dig,
 Der med din Munen nøder mig
 Endnu lidt mere Dansk at lære,
 (Hvis og jeg blir udødelig)
 Til evig Tid den halve Være.

Hvem er du da, der ei kan være?

Eh! hvo kan være Formand i
 Satirisk-komisk Nimerie,
 Og kommandere Skientens Hære
 Her paa Parnasset — uden dog
 At kiendes af hver Skolepog,
 Og giættes, i et Bærk paa Prent,
 Af hver en Kakkellovnsstudent?
 End sige selv af Professorer,
 Poeter, Provster, og Doctorer?
 Hvem og du er, du knap har Lov,
 Trods alle, trods de største Dyder,
 Trods Mangel selv paa Næstens Lyder,
 Til Brugen af en Høvl saa grov,

Maar du din Næste vil polere;

Thi, er du reen, er det vel flere!

Bliv ved at slænge løs paa mig —

Min Arm kan ogsaa røre sig!

Men skaan de spæde, skaan de gamle,

Hvis Hænder jittre kun og famle;

Og slaae kun den, der rammer dig!

Vær mild imod den hængte Røver,

Og haard kun mod den Pharisaer,

Der paa sit Bolværk trygt kan lide,

Og med al Verden paa sin Side

Fornem din Magtløshed behæer!

Gaae stolt, gaae kiæt paa Frimods Vej!

Skaan Krybet; men hovmod dig ei!

Slaae Hovmod, hvor den find's, for Panden;

Thi det er netop selve Fanden!

Men ellers bland — jeg veed ei hvad —

Lide Kiærlighed selv i dit Had!

Glem ei, naar med en Piil, som saarer,

Dig Lysen rusted ud mod Daarer,

Naar midt i Tidens Røg og Damp
 Du bruger den i hellig Kamp:
 At han, hvis Lys i Tidens Mørke
 Flød giennem Barbariets Drke
 Som Nande-Melkeveiens Elv,
 Den Himmellivets store Lærer,
 Den Helt, hvis Kors jeg ogsaa bærer,
 Var netop Kærligheden selv!
 At han, den store Dydens Mester,
 Høipræsten over Troens Præster
 Ei skjældte paa sit usle Hiem;
 Men, med lidt Agt for hver en Daare,
 Med Medynks jammerfulde Taare
 Græd over det Jerusalem,
 Mod hvilket, selv i vore Dage,
 Trods hver en syndig Fryd og Plage,
 Trods hvert et sædeligt Forliis,
 Trods hvert et Tab af Evigheden,
 Bort Jøde-Kiøbenhavn herneliden
 Er dog et christent Paradiis.

 Gaade = Rampen.

Medens jeg, som man af de tre foregaaende Digte (der bleve nedlagte hos Skilderiets Udgi-
ver) har seet, indtil videre besvarede den mig
aldeles ugiættelige Forfatter af Strøetankerne,
indløb en Dag til mig, iblandt andre Skriveller i
Anledning af min Gaade, det evige Sindbillede,
følgende mystisk truende, poetiske Brev — uden
Navn — i en mig aldeles fremmet Haandskrift:

„Gaade = Gætningen.

Du est dig selv en Gaade,
 Det har jeg længe vidst,
 Og til den ret at raade,
 Du har kun staaet Trist!
 Ifald du kiender Noget
 Til Ragnarokur, Sproget,
 Da see hvem Gaaden gætted,
 Og hvad dens Sphinx forjætted!

„Det er din Gaade,
 „Gestur blinde!
 „Nemt er, at raade
 „Kunnen derinde.
 „Salen du fandt,
 „Hvor Traadene fine
 „Edderkop spandt
 „Af Tarmene fine.“

Gudspeki Zeidreks.

Kiender du Bogens
 Bedre end Nogen,
 See, at den Gaaden har giattet!
 Husk, hvad dens Sphinx har forjattet!
 Hvi vil dit Hierte du dele?
 Giv den det Gele!“

Det faldt mig ikke ind, at drømme om, at
 Forfatteren af dette Barselsbrev kunde være den
 samme, som Strøetankernes, uagtet jeg snart fik
 næsten Bished om, at ovenstaaende var fra
 Grundtvig. Men hvad er næsten Bished?
 For det raa Menneske meer end Nok, for det

modne mindre end Jntet. Mig foresvævede imidlertid bestandig i alt dette en i Mørket optrædende befloret Genius — god? eller ond? Ven? eller Fiende? var mig aldeles skjult under den dobbelte Maske. Kun enkelte Toner syntes at forraade min Muses Bagtaler og mit Hjertes Fordommer i Litteraturtidenden og i Verdenskroniken. Jeg havde nemlig hidindtil ikke læst Grundtvigs egentlige Nordiske Digte, og kjendte ham blot af nogle mindre betydelige Sange, som af samtlige hans profaiske Skrifter, hvis naturlige eller kunstige Virvar lod mig i en bestandig Tvivl om alt andet end hans, selv i Platheder, umiskjendelige Genie. I denne tresfold tykke Laage om Strøetænkeren, Gaadegiatteren, og Grundtvig — forunderlig tiltrakt af dem alle tre, trods alle Maskernes Grafsoden, nedskrev jeg, Natten efter Modtagelsen af ovenansførte Trudselbrev, d. 24 November 1815, følgende Svar, som jeg forsegleet lod ligge paa mit Bord til Afhentning, efterat have givet min ubekjendte Tilskriver et Bink derom i Aviserne.

Til Bali Magni.

„Saul! Saul! hvi forfølger du mig?“

Nøsten i Vykset.

„Jeg er mig selv en Gaade —“

Det har jeg længe vidst;

„Til her mig selv at raade“

Hvor længe jeg har Trist?

Beroer paa Herrens Naade.

Men, Bali! først og sidst

Beed Vidar dette vist:

At, til mig selv at raade,

Som Deel af Alts Gaaede,

Som Middel til sit Meed,

Dertil gav Herrens Naade

Min Giættens Evighed.

Hør, Magni! nu det Svar
 Paa Svarets mørke Tale
 Fra Hoved indtil Hale
 Beredt alt Modi har:

Dit Navn jeg ikke kiender;
 Din Styrke kun og Mod
 Jeg skuer i de Hænder
 Du knytter mig imod!
 Hvor meget du mon vide,
 Derpaa jeg ei kan lide;
 Men paa din indre Kraft
 Jeg fuldt Beviis har havt.
 Seer ret jeg paa din Næve,
 Den kan vel Mjølner hæve;
 Men — hvordan svinge den?
 Det lær jeg staae derhen.
 Om du, som Odins Kiæmpe,
 Dit eget Mod kan dæmpe?
 Det veed jeg ei endnu;
 Men at, jeg kiender noget
 Til Ragnarodur-Sproget,
 Det, Vali! mærker du!

Jeg Vali-Magni kalder
 Dig — til jeg veed det Navn
 Du bærer, i vor Alder,
 I Rokur-Kjøbenhavn;
 Hvis du engang ved Stavne
 Paa Ragna-Marken mig
 Vil Vidar-Modi nævne?
 Jeg overlader dig.

Men — lad os selv os glemme;
 (Det er vel Gaaden værdt!)
 Og høre Nestréns Stemme,
 Der har os begge lært!
 Jeg skriger ei, som Raaber
 I Gaden, hvor jeg boer;
 Men synger, som jeg haaber,
 I Gaaden hvad jeg troer.
 Let er min Gaade neppe,
 Som første beste Praas,
 Sat under Haandens Skieppe,
 Hvor Laas for Munden slaes —
 Hvis ogsaa Gestur blinde
 Den halv i Tanke randt,

Vist Heidrek ingensinde
Dens Heelbetydning fandt!

Lide meer end Ord maa fløve
Min Siatter, meer end Lee,
Hvis for min Jomfrue: Løve
Han ei skal staae med Spee —
Sikfort Philistren kommer,
Der vil med List derfra;
Thi Vidar Heltedommer
Har ingen Dalila!

Du selv, hvo du mon være,
(Philister er du ei!)
Om og vi gif i Lære
Hidtil paa samme Vei —
Hvis du kun aner Lpier
I hvad du raader halv,
Med andres Kalve pløier;
Thi min er ingen Kalv!

Thi hør du' Heidrek Herre,
Hvad Gestur Jækeblind

Tilhvister kun de Færre
 Med mindre Sands end Sind:

Min Jomfrusøve knuser
 Vel med en løftet Klo
 Hver giattende Fremfuser
 Mod hendes Truens No;
 Men for den Fromme bliver
 Den vrede Løve tam,
 Og Vinket, hun da giver,
 Er Blikket af et Lam.
 „Kom nærmere!“ det siger,
 „Jeg truer ikke dig!
 „Hvis ei din Knælen sviger,
 „Din Beden giatter mig!“

Men, hvis du altsaa giatter
 (Tilføier Ikkeblind)
 Paa meer end „Væv for Jatter
 Af Edderkoppe, Spind“ —
 Hvis bedre selv end Nogen,
 Hvis bedre selv end jeg,
 Du kiender det i Bogen,

Der over mig staaer Streg —
 Saa kiæmp mod Gestur blinde,
 Som Gestur JFkeblind,
 Den fulde Priis at vinde
 Paa Sangens lyse Lind!

Qvæd, som jeg qvæd min Gaade,
 Hvit for den lave Dal
 Qvad du deraf kan raade
 Med mig i Bragis Gal!
 Hvo veed om Herthas Drer
 I Troldes Huriumhei
 To Hammerslag ei hører,
 Naar eet de hører ei?

O Vali! Vali! Vali!
 Smelt Nordens Jis med mig!
 Sell Døgg i diupa Dali!
 Hør! Vidar falder dig!
 Fald ei, som Sne, paa Sletten,
 Hvor intet voxer meer!
 Graasaaren under Hættan
 Dig fold, som dum, beleer!

Og jeg vil meer end Lyse
 (Skiondt maaskee mindre varm)
 For dem, hvis Hander fryse
 Selv tæt ved Solens Varm.
 Lys uden Varme smelter
 Ei Klippen, som du seer;
 Men mørk Opvarmen ælter
 Kun Dynd i Livets Leer;
 Lad begge sig forene,
 Som Lys og Liv fra Gud,
 Til Frugten paa de Steene,
 Der blødnes ei af Slud!

Held! hvis to Himmelsbundne,
 Som Mørket fæller ad,
 I Lyset sammensundne,
 Paa Tinden sammen sad!

Tog hver sit Blad fra Læben
 Til meere hellig Sang
 End den, hvori min Stræben
 Derefter hidtil klang —

Tog hver sit Baand fra Tungen
 Til Dirren i den Qvalm,

Hvor nu kun lyder Rungen
 Af brystne Kloffers Malm —

Tog hver sin Laas fra Munden
 Til Erudsel i den Sal,
 Hvor Stærkod glogler, bunden,
 I Farvers Bacchanal —

Tog hver sin Klam fra Struben
 Til Raaben i den Drk,
 Hvor lurker Ulvens Gluben
 I Frækheds Ragnamorf!

O! mon omfoust jeg støder
 Med Magt i Heimdals Horn?
 Er det min Broder Søder,
 Der stak mig alt tilforn?
 Vil han igiennemstinge
 Det Liig, der blev forbrændt?
 Hvad? eller vil han bringe
 Mig Bud om Kampen endt?

Beed han, hvis han mig hader,
 Fordi jeg er lidt skion,
 Hvad paa mit Baal min Fader
 Tilhvistede sin Søn?
 Beed han, at Baldur hedder

Vidar i Ragnadamp,
 Og Hødur-Vali leder
 Til Slag i Surturs Kamp?

Af! Kuffer mig i Dampen
 Afgrundens Lygtemand,
 Sig nærmende med Lampen
 Mit Lys paa Gravens Rand?
 Hvad eller steg fra Himlen
 Den sande Vali ned,
 Og bød i Fiende-Brimlen
 Mig venligen Guds Fred?
 Det kanst du ene raade,
 Der gav mig blot en Deel
 Opløsning af min Gaade —
 Giv mig dens Løsning heel!
 Bind Prisen fra dem alle,
 Der kiække samle sig
 Til Raaden i min Halle!
 Bind Prisen selv fra mig!

Vel kiender jeg til Bogen,
 Hvorpaa du peger hen
 Maaskee saa got som nogen,
 Og Løsningen i den;
 Men skal af den og øses

Hvad sukker Tankens Tørst,
 Man gamle Seglet løses,
 Og Brønden aabnes først.
 Omsonst af den du venter
 Allivets Kildevand,
 Hvis ei din Nand det henter
 Dybt med Fornuftens Spand.

Gud gav dig blot ei Hierte,
 Han gav dig Hoved og!
 Den Frommeste, som lærte,
 Var meer end barneklog:
 Vær from! han derfor byder
 Ei blot, men og Vær snild!
 Hvo halvt ham kun adlyder
 Maa halvt og fare vild!

I Bogen over Bøger
 Fandt Længslen i mit Bryst
 Den Salighed den søger;
 Men — næsten blot til Lyst;
 Den Længsel, stilt, forøger
 Min Lyst i Hiernens Braa
 Til Bogen over Bøger
 Fuldkommen at forstaae.

Vel Hyrdens reene Zierte
 Kan rolig slænge bort
 Hvad jeg med Noie lærte
 Som et unyttigt Kort;
 Men Hyrdens blot, der hytter
 Sig selv og Engens Lam,
 Ei Hyrdens, der beskytter
 Sin Hiord mod Ande = Glam!

Jeg gav, hvad den begiærte —
 Med ingen andrn Bog
 Den deler dette Zierte,
 Som den til Himlen drog;
 Men den mit Hoved deeler
 Med hin, hvis Siæle = Skat
 Sokrater og Aareler
 Studerte Dag og Nat —
 Den Bog, der Ostens Blinde
 Til Krybben viiste Vei;
 Thi Vei jeg ei kan finde
 Hvor Stiernen lysser ei.

Følg mig i Gaaden gierne,
 Trods mangan Krinkelkrog —
 Trods mangt et Spind af Hierne

For den, som blot er klog —
 Følg mig til Qvadets Rierne!
 Og du vil see den Stierne,
 Der Tanken ei bedrøg;
 Og maaskee læse gierne
 Med mig min Hovedbog!

Tilfenderen af Gaadegjætningen værdis-
 gede ikke at lade dette Svar afhente; i dets Sted
 lod han sin Gaadegjætning aldeles forandret, og
 endløs (om ikke uendelig) udført, indrykke i
 Skilderiet — paa samme Tid, som Fortsættelsen
 af Stroetanterne — i en ikke blot fiendsk,
 men mageløs fornærmende, min hele Digten og
 Tragten fordømmende, og min Gaade med Latter
 forhaanende Tone.

Svaret paa hans sidste værdige Digt
 følger i næste Hefte.

Bildskalden.

Alt efter Lov og Regler ei du skriver,
 Bevise vel, din Digtetekunst er frie;
 Men at du selv i Digten ingen giver,
 Mon ogsaa det er Kunstgenie?

Jngemann og Dehlenschläger.

Hin Schiller, denne Gøthe paa vor Scene,
 Den første hvid, som Sne, den anden luerød,
 Til hvem mon nu vil række Melpomene
 Den Haand, hun Danmarks Klopstock, Ewald,
 bad?

Hun uidentvøl vil Jngemann den skænke
 For Dehlenschläger Selv at vide faaer,
 Hvad hun betroede Publikum i Aar,
 (Og mig i Fjor) at hun er alt hans Enke.

G a a d e b o r d e t.

— Tantum series juncturaque pollet.

Hor.

End seer jeg det, det underkionne Syn,
 End hører jeg de tryllerige Toner,
 End træffe mig de hulde Lyn paa Lyn
 Af Kunstens Diademer, Smagens Kroner;
 End føler jeg i hellig Digter-Muus
 Den oversandselige Siælens Svimmel
 I alle Tankers pludselige Himmel
 Konfuus.

End er jeg der med alle mine Fem,
 (Og een endnu) hvor jeg gad evig blive,
 Gienkiendende, hvorhen jeg seer, det Hiem,
 Min Digtersands sig drømte her i Live!
 O drømmer jeg endnu, med Fod paa Land,
 Saa væk mig ei! har jeg dig tabt (som flere)
 Bliv hvor du er, og søg mig aldrig meere,
 Forstand!

„Men,“ spørger du, „hvad er du da, min Ven?
 Hvad har du da? hvad er der da paa Færde?
 Hvi tør jeg aldrig komme meer igien,
 Og giennembryde dine Drommes Giærde?
 Hvad skuer, hører, smager, føler du,
 Omduftet af hyer Blomst i Sandsens Have,
 For reent at flaae med Rakken ad min Gave?“
 Hør nu!

Du veed det lille Kunsten klare Huus —
 En Hytte kun mod Kunstens store Tempel,
 Hvor det gaaer tragisk til i Suus og Duus,
 Og hvor du aldrig kommer, for Exempel,
 Naar der er Høitid og Geburtsdagsfest —
 Der, i en lille Kreds, som du desuden
 Jo kiender, øverst oppe, var jeg buden
 Til Gæst.

Jeg kommer Klokken syv, og træder ind,
 Saavidt mig mindes, frisk, og heel og holden,
 Aldeles ikke død, ved fulde Sind,
 Lidt rystet vel af Kuld, men ei af Kolden —
 Var jeg om Næsen og maaskee lidt bleg,
 Hvad siger det? Jeg seer ser, syv og tve
 For mig ankomne, samtligen i Live,
 Som jeg.

Vel aabnebe mig Døren, da jeg kom,
 En Tiener, der maaskee kan hedde Peter,
 Som ogsaa syntes mig at see sig om
 Imens der paa Karerter kom Karerter —
 Vel stirrede han stærkt paa mig og fleer
 Med megen Omsigt paa den blotte Pande;
 Men aldrig faldt mig ind, det var den sande
 St. Peer.

Man maa dog i det mindste være død
 Før man med baade Siæl og Krop kan fare,
 Til Himmels, tænkte jeg, og lidt mig brød
 Om Englenes og Helgenernes Skare —
 Jeg treede fuldt og fast mig end paa Jord;
 Thi, hvor der er en yndig Qvinde-Brimmel,
 Det kan for mig gaae vidt med Livets Himmel
 I Nord.

Som saa jeg staaer, og tvivler, om jeg vandt
 Ved Byttet selv af Himmelen hernæden
 Med den deroppe, var det ogsaa sandt
 At man i hin kan evig troe paa Freden —
 Saa sandfælig, og fast letfædig, stomt,
 At al den smule Blisdom, jeg kan raade,
 Fra Luthers Katekismus til min Gaade,
 Var glemt —

I det jeg kysser min Vertindes Haand,
 Og alle Gratier med mine Blikke,
 Saa lidt en aflødt Siæl, og sutter Aand,
 At mærkelig jeg følte Hjertet pikke,
 Henriver pludselig en Trylleklang,
 Man mere sød ei kan beroppe høre,
 Min Fantaste, min Følelse, mit Dre
 Med Sang.

Sang! sande Tone-Velt om Sprogets Her,
 Hvor paa vort Bæsen seile kan herveden
 Fra Tidens usle himmelske Korsver
 Til Evighedens Himmel-Nyborg heden!
 Paa Tryllesmækken ført af Weyses Haand,
 Mens dine Døtre dansede paa Dækket
 Kom did, skøndt stierteplukt og vingestækket,
 Min Aand.

Hvorklänge varte Farten? Himlen veed!
 Hvo tæller Slag i Nattergales Triller?
 Hvo skælner mellem Tid og Evighed
 Naar Gerson sødt om Kap med Weyse spiller?
 Men nu blev Fire pludselig de Tre —
 Paa Bink af Verten, Glædens hulde Fader,
 Til Spisesalen Døren sig oplader,
 Og see!

Hvad seer jeg? Alt for underfulde Syn,
 Mit Blik, der altid her paa Jorden tørrer,
 Udfløyer, som bevingt af fire Lyn,
 I Salen over Verdens fire Hjørner —
 For Tankens Flugt er nedbrudt hvert et Hegn;
 Jeg seer i dets Symbolsers hele Brimmel
 Midt i den firfold lyse Livets Himmel
 Mit Tegn!

„See her,“ udbryder Berten med et Smil,
 „Hvad jeg, o Sphinx, paa min Maneer kan raade!“
 Og — giennemført af Sandheds lyse Pæl —
 Jeg falder, dør — i min opløste Gaade,
 Som Sphinx; thi med bevinget himmelsk Hu,
 Hvor den uslorte reene Tanke svæver,
 Min ikkun løvedræbte Jomfru lever
 Endnu.

I det jeg, trussen, stiger i mit Fald,
 Beundrende min Berts smagfulde Raaden,
 Omtordner ham et firfoldt Bifaldskraal
 Fra Salens fire Hjørner: „Løst er Gaaden!“
 Selv Jo's Sanger, der for Prisen stred,
 Udbryder „O! nu seer jeg først det rette!“
 Og alle de Halvfierdsindstive sætte
 Sig ned.

Nu saae jeg først, jeg var i Ewigbed —
 (Man har vel hørt om de halvfierdsindstive
 Fortolkere paa Gaadeflodens Bred —
 De sad nu her, forklarte, som i Live!)
 For Hvor saae jeg nu mig først omkring
 Med Blik, ei blot, som fordem, paa Personer,
 Men og i disse høje Regioner
 Paa Ting.

Den første Ting, som slog mig, var et Bord
 Hvorpaa, hvorom, hvorved i hellig Orden
 Var synlig, øst, og vest, og syd, og nord,
 En Kvartessenz af Himmelen og Jorden —
 Den ædleste Figur var dets Gestalt;
 Fra Livers Blomst og Frugt til Kniv og Gaffel
 Det viiste mig Naturens skønne Taffel
 I Alt.

Jeg ei vil male hvad der stod derpaa,
 Før den Naturhistorie, vi kiende,
 Med alt, hvad end deri vi savne maae,
 Den sidste Plinius har bragt til Ende —
 Jeg ei vil male hvad der var derom
 Før jeg har giennemvandret Solevrimlen,
 Hvortil selv Herschels Speiderblik i Himlen
 Ei kom.

Jeg et vil male dem, der sad berved,
 For i det mindste jeg har Eva færdig, *)
 For jeg i Sangens Rafaelers Sjed
 Har gjort mig disses Malen mere værdig —
 En Tusinddeel jeg blot vil pege paa,
 For at forklare Gaaden aabenbaret,
 Og viise lidt af det, jeg, selv forklaret,
 Her faae.

Paa Kryds om Bordet i en broget Rad
 (Som i Naturens Tempel allesinde)
 Bestraalt af fire Lysesystemer, sad,
 Gienfædig tiltrakt, Hyrde hos Hyrdinde —
 Paa Dugens Melkevei hvert Eden-Par
 Saer græsse sine Himmel-Faar og Gedder —
 Kun ingen fornem Loss (Lux, hvad det hedder)
 Der var.

Fra Himmelsvinene fløi Viil paa Viil
 I Glands, som Dødeliges Syn ei taaler;
 Hvert Blik var Venstabs eller Etskovs Smil,
 Og Nektar blinked i Krystalne Staalder —
 Ambrosia var overalt paa Fad,
 Uskyldig Englesryd i hvert et Hierte;
 Alt var, som Gaaden, klart — kun jordisk Smerte
 Var hvad?

*) Adam og Eva, et Digt i ni Sange.

Jeg sad ved Siden af min Isis selv,
 Gienkiendende den evighulde Moder,
 Mens Jo spillede sig i Glædens Ely,
 Og talte tretten end ufødte Pøder.
 Skraas over for mig Ceres gav et Bink
 Ved Siden af sin nu gienfundne Datter;
 Og Hebe drak min Skaal i salig Latter
 Med Klink!

Jeg vendte Nyggen til Lycæus vel,
 Og til den blideste blandt Huldgubinder;
 (Herneben stod jeg heller mig ihjel,
 End taalte sligt et Sæde, trods hver Hinder)
 Men da jeg her til Vords, som Janus, laae,
 Saa Stillingen mig ingen Tvang paaførte.
 Jeg baglænds her saae saa got, som forlænds, hørte
 Og saae.

Her første Gang min dobbelte Gestalt,
 Der sig affpeilet har i mine Døger,
 Polarisk i mit eget Die faldt;
 Thi forlænds spaser ei hvad baglænds spørger —
 Kun er og bliv mig selv en tvivlsom Sag,
 Naar syd og nord mig tændes Amors Kerte,
 Hvad der er for i dette kælne Hierte
 Og bag?

For første Gang af mig blev ogsaa seet
 Og følt, paa Morgenens og Aftnens Maade,
 Den begge Sidernes Polaritet,
 Jeg ogsaa har affpeilet i min Gaade;
 Thi Venus straalte klart ved denne Fæst
 Paa samme Tid i Østen og i Vesten,
 Og saligvis hun mig, som Doppel-Gæsten,
 Gad næst.

Saaledes fandt mit Væsen her sig heelt,
 Der var, mens end jeg aandede paa Jorden,
 Mod Østen, Vesten, Syden, og mod Norden,
 I fire længselfulde Parter deelt.
 Udloft af Ringens salomoniske Baand,
 Op, ned, fremad, tilbage, kunde stige
 Paa kryds og tværs i det uendelige
 Min Hand.

Men, Lovens Overvinder i min Sphinx!
 O kan min løste Jomfru dig betale
 Den skyldte Priis, ved vaagt i Sang at male
 Sin egen Jubel og den hele Rings?
 Dit Korsbord viiste mig i Kunstens Prang
 Hvad Smagen evner uden gylde Skatte;
 Men kan, hvad Priisen fattes, og erstatte
 Dens Klang?

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

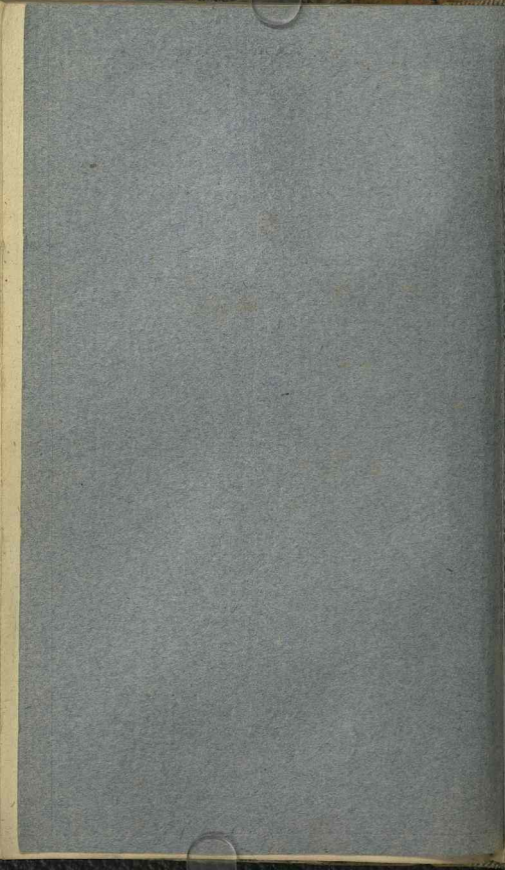
Jens Immanuel Baggesen.

Paris.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

Levstræde No. 128.

I n d h o l d.

Hierteqvad til Grundtvig	S. 193.
Kong Salomon og Jørgen Hattemager	197.
Rosen og Plukkeren.	199.
Apologie for min Vidspilbe	200.
Siællandse Trost	214.
Heautontimorumenos, eller Spøgelset i Kerteminde, et Drømmespil med Prolog og Epilog.	215.
Kritisk Burdering af Geburtsdagsstykket Ludlams Hule. Første Betragtning	242.
Litterariske Nyheder	284.
(Samtlige Stykker af Udgiveren.)	

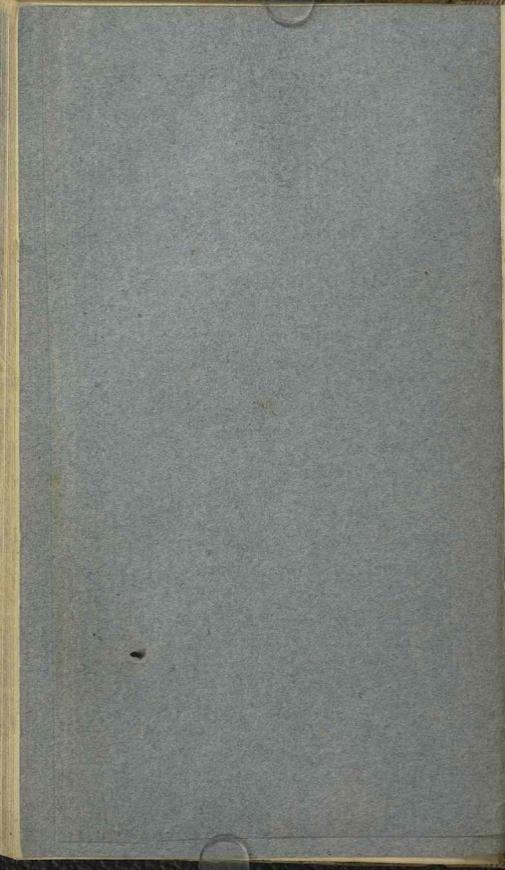
Til Danskanes Læsere.

Opløsningen af Knuden i Drømmespillet: Spøgelset i Kerteminde, eller hvem Heautontimorumenos egentlig er? forklares i næste Hefte. Skulde man over denne ny Gaade ikke aldeles have glemt det evige Sindbillede, torde den endelige Forklaring af dette sidste tage sin Begyndelse i det næstfølgende Hefte.

Nedenstaaende Trokkest i nærværende, vilde man gunstigen behage at rette.

S. 193. Flende Linie fra neden: tilbe'er -- læs: tilbe'er.

S. 203. Tolote Linie fra oven: over -- læs: under.

D a n f a n a .

Hjerteqvad til Grundtvig.

Svar paa Qvadet: Til Sphinx. *)

Jeg veed, at, selv naar Jordgrav-Kloffen gaaer;
Udringes end ei mine Skole-Nar;
At selv bag Sirius jeg Lærling bliver.
At bryste mig af Mit er ei min Skik;
Hvad har den Rigeste, som han ei fik?
Men, hvad mig Eldre gav, jeg Yngre giver.

Jeg flyver giennem Handelsivets Luft,
Saa høit, som mig kan bære min Fornuft,
Til Tantechildens Udspring i det Neene;
Jeg skuer ei paa Dig hovmodig ned,
Men paa dit Stade, hvis dit Bedested
Er over Stierner ei, end sigte Steene.

*) See Nyeste Kiøbenhavns Skilderie 1816 No. 6.

Hvis Lyset havde bleget mine Haar;
 Jeg end dog aldrig brysted mig af Nar;
 Hver Alder er for kort til Ketsfærds Krone!
 Men ikke rødmer jeg ved mine Saar;
 Thi fik jeg dem i Verdens Ormegaard,
 Saa fik jeg dem i Kamp for Lysets Throne.

Vee Dig, hvis blot du hørte Daareglan
 I Bækkelyden, du af mig fornam,
 Da jeg en Evidens over dig kun fældte!
 Men vee mig, hvis jeg maatte dig forstaae,
 Naar du, som Jngenting, min Gaade saae,
 Og dog i Intet saae Orions Belte!

Sandt nok, i Gaaders Gaades Tankering
 At tænke Tanken selv som "Jngenting,"
 Et Giættet paa en meget simpel Maade;
 Men til Bevîis, at den ei her slog feil,
 Behøves noget meer, end Haand og Segl
 Af een der giætted feil, hvergang han spaaede.

Jeg troede rigtig nok, det var mig nemt,
 At følge dig i Alvor og i Skiemt,
 Og ned at dale til dit Børnesæde;
 Jeg sagde det, og siger det endnu —
 Men Knegte dig var derfor ei min Hu,
 Saa lidt som nogen anden dødsødt Glæde.

Om høiere jeg staaer, end Lampens Skin,
 Og om dit Lys til mit har mange Trin,
 Vil ventelig opklares paa det sidste;
 Men vee dig, naar du seer, at det er Saa,
 Hvis hvor du staaer, du dog blir ved at staae,
 Og Stigen op til mig dig ei vil friske!

At Lyset boer og i min Hierneskal,
 Som hist i Kiærlighedens Gaade-Hal,
 Det lærte mig Hans Straalen i min Kerte;
 Og at det er Hans allerførste Bud,
 At Mørket skal af Lyset stettes ud,
 Tiltoner mig dets Gienklang i mit Hierte.

Som Digter, stod jeg og paa Gravsens Bred,
 Var, uden Synd, mit Liv at spøge med —
 Jeg selv dermed i Rim uskyldig spørger;
 Men, hvad der ei tør spørges med, som Tant,
 Er, hvad jeg efter Livets Skibbrud fandt
 I Havnen, som du selv alvorlig søger.

See Vali! det er her mit Vidar-Svar
 I Tønen, du mig selv angivet har,
 Med Lyd, som ei fornægtes af mit Hierte:
 Vær snar, vær seen, med Rækken af din Haand;
 Men ræk mig ei den, før din egen Hand
 Kan taale Lyset i min Gaades Kerte!

Jeg lod dig lege, mørke Broder min,
 Indtil din Spøg paa Digterens Ruin
 Gik over til en Spas med Mandens Gaade!
 Da sang, da bad, da trued jeg, og svor:
 Saa sandt, jeg veed, og fuer, hvad han troer,
 Skal jeg ham tvinge, den med Lyst at raade!

Den Handske jeg nu eene kaster Dig,
 Mens jeg beholder den, du rakte mig;
 Jeg, hvis og du mig lukker end dit Dre,
 Afbryder ei med Sienderne min Krig;
 Men finder jeg en Sandheds Ven i Dig,
 Vil jeg med Lyst, ei blot med Mod, den føre

Hvis Dig, som Skiald, som Dannemand, og Præst,
 Selv midt i Striden Freden huer best,
 Lad da dit Barnehierte kiærligt tale!
 Mig huer, indtil Freden sluttes, Krig.
 I hvor det gaaer, vi begge broderlig
 I Død og Liv hinanden Gud befale!

Kong Salomon og Tørgen Hattemager
i Læseverdenen.

For fattig Folk at spare Hovedbrud,
Der lidt af Tankens Lyst og gierne nyde vilde,
Naar i det stille, rene, klare Flud
Af Modersmaalets fundne rette Rilbe
En Digter Landens Rigdom gyder ud,
Foruden mindste Vind, end sige Storm og Slud,
Saa tænker Læseren: "Paa Digtets Bølger
"Med eget Blik jeg overalt seer Land;
"Min Tanke magelig Ideens Flyven følger:
"Jeg er en Salomon i fattende Forstand."

For, derimod, at tage selv sig ud,
Og Studsen over sine Spring at vække,
Naar, efter Sprogets kiække Sønderbrud,
I Brokker, Gruns og Dynd af alskens Bække,
Bildskialden hæver sig, som Fossens Gud,

trotsen

Og tryk er alle Tugtens Bud,
 Saa tænker Læseren: "I Digtets Sluser
 "Jeg mærker, min Seilads er ingen Leeg!
 "Den salomoniske Høifangs Fald mig knuuser —
 "Jeg er en Jørgen Hattemager, jeg!"

Hvad Under, at man lønner med Foragt,
 Fasi overalt, og el blot her i Landet,
 Det Keene, der sig ængstelig tar i Agt,
 Mens man beundrer ydmyg noget andet;
 Der, naar det støder stærkt, just rober Magt.
 Den salomoniske Følelse behæger
 Sig selv — og lar det dermed være got;
 Den derimod af Jørgen Hattemager,
 Af Mangel paa Behag, tilbæer blot.

Men, "Knæler for Barbaren, I Barbarer!
 "Jeg eders blinde Gu! og Hei!
 "Den valdigt Styrtende misunder ei!"
 (Tilsmiler paa sin bifaldsløse Veie
 Den stille Flodgud hine Fossens Skarer,)
 "Mens Phantasten hist sig kaster ned,
 "Af Hulder og Allarm bedøvet,
 "Staaer Følelsen og lytter paa min Bred,
 "Fornuften og Forstanden uberøvet.

"Hvis ved mit reene Glar man glemmer mig,
 "Og seer kun sig i Speilet stande —
 "Den sande Guddom aabenbarer sig,
 "Netop i dens Sig Skjulen, som den Sande.
 "Den altid dog erkjendes hist og her,
 "Af nogle faa — den dybe Nats Opdagere,
 "Og een Kong Salomon *) er Digtren mere kjær,
 "End alle Verdens Tjergen Hattemagere **).

Rosen og Plukkeren.

Plukkeren.

Hvi stikker du, trods søde Loffesmiil?

Hvi saarer du, trods mild Udaanden?

Rosen.

Hvi griber du mig, som en fiendtlig Piiil?

Hvi lugter du til mig med Haanden?

*) Salomon Soldin, for Exempel.

**) Fra Tjergen Helgen i Nøverborgen til Kong Tjergen i Engelland, for Exempel.

 Apologie for min Bidspilbe.

 En Satire.

— Difficile est, satyram non scribere —

Man spørger aarle, spørger silde,
 "Hvorfor jeg dog mit Bid — (mangfoldig Tak!) —
 I, selv med sønlig Omhu, rimet Snak,
 Paa det smagløse, raa, og vilde
 Makulaturens Pennepak
 Vil spille?"

Jeg svarer, som jeg er i Lune til,
 Tildeels: fordi jeg Kan — tildeels: fordi jeg vil —
 Men dog fornemmelig: fordi der her i Landet,
 I denne hiertelig døvstumme Tid,
 Med velbemeldte Smule Bid
 Umuelig lar sig gjøre noget andet.

Hvi spiller paa det golde Fjeld,
 Og paa dit Delsaage, mens du sover,
 Phoebus: Apollo hist i Væld paa Væld
 Det Straaleflud, der evig flyder over?

Fordi han rutte kan dermed! —
 Hvi gaaer han hele Halvaar aldrig ned,
 Hvor ingen Skabninger sig sole?
 Hvi spilder han det skionne Farvespil
 Paa lutter Jis om begge Pole?
 Fordi han vil;
 Fordi ham lyfter Straaler at nedregne
 Paa sin Spadseregang
 Foruden Ophor allevegne. —
 Men, naar den stegne Dagens Gud,
 Med sine lyse Pilekud,
 Ifteden for af Natten frem at lokke
 Cytheres Fuglechor og Floras Blomsterflokke,
 Kun Myg og andet Utøi klækker ud,
 Saa gjør han det, fordi, ved Dynd kun at berøre,
 Det bedste Solskin ei kan andet gjøre. —
 Fordi der blir nødvendig Sol,
 Hvor Solen kraaler i en Pøl —
 Fordi der blir nødvendig Mudder,
 Hvor Ilden sætter sig mod Vand,
 Og sund Forstand
 Mod bare Sludder. —

See! det er (sammenlignet Smaat med Stort)
 Tilfældet og med de smaa Pile,
 Jeg i mit Luner Kogger ei lar hvile,

Naar jeg gaaer ud paa Jagt med muntre Smile
 Hver Morgen af Parnassets Østerport,
 For paa min Læseverdens Mark og Hede,
 Den Smule Lyk jeg har at sprede,
 Hvis det er spildt, i Himlens Navn!
 Der meer gaaer spildt end det i Kissenhavn,
 Belliggheden for Exempel,
 Tobak, Papis, deels med, deels uden Stempel,
 Ruiner, Forelæsninger, og Sneel,
 Og alt hvad Præsten præker, skal man see.
 Hvis Lyset er aldeles spildt ved Polen,
 Mon Skylden er hos Jorden eller Solen? —

"Men, siger man, din Fader i sit Epil
 Maae gaae den flæve Gang, som foreffreven
 Ham eengang er for alle bleven,
 Og kan ei dvæle hvor han vil.
 Naar henmod Aften det blir silde,
 Saa maae han til Amerika,
 Saa nødig han formodentlig og vilde
 Herfra.
 Hans Fødder maae nødvendig Snavs berøre,
 Da han til Siden ei kan springe paa sin Bei,
 Du derimod kan vælge selv dit Føre,
 Og altsaa har du hans Undskyldning ei.
 Høit over Skientedigtets Eenemærker,

Du kan jo tage Ehymskæftøveler paa,
 Og bred og lang din lyse Bane gaae
 I store Værker
 Her over Dagens Hurlumhei."

Nei, kære, gode Læser, nei,
 Det lar sig og for mig ei gjøre!
 Jeg og maa gaae Naturens Sang
 I min aldeles ei utvungne Sang:
 Jeg retter mig i Høiden og i Længden
 Saa lidet efter mig, som efter Mængden.
 Da jeg var lille, knap en Alen lang,
 Nu lidet ^{under} over tre, hvis jeg mig ogsaa hænger,
 Jeg ei kan gjøre mig en Alen længer!
 Kortvillig fød, jeg driver Tiden bort,
 Og hvad mig kedeligt i Livet rammer,
 Af egen Drift, med Epigrammer,
 (Og er jeg noget villig, er det Fort.)
 Og dog jeg stundom sees mig selv at svigte
 Med næsten ueblenschlägerst lange Digte. —
 Hvad Føret angaaer, maa jeg gaae
 Hvor Musesnuden byder —
 Følg, siger hun, der Nei, hvorpaa
 Du seer kun Gaa!
 Og dette Bud jeg her, som saa,
 Langt fra den store Hob adlyder.

Men sæt engang, jeg og formaaede meer
 End jeg formaaer i Poesien —
 Sæt, at jeg havde Grunker i 'en,
 Og meer end det Par Skillinger man seer —
 Sæt, at jeg havde Banco selv, og kunde
 Grossere, hvad man kalder det, paa Prent,
 Jeg gad dog vidst, hvorledes og hvorlunde
 Jeg, som velhavende Skribent,
 Parnassets Handelsflor vel skulde her oplive,
 Hvor ingen vil sig af med ægte Handel give —
 Hvor man ei Tiden blot, men Evigheden vil
 Fordrive blot med Lykke-Spil —
 Og Himlen overlader ganske Sorgen
 For det udsadelige Liv,
 Naar man ved Tigger, og ved Drogen,
 Kan stoppe det i Tidsfordriv
 Blot til i Morgen?
 Her, hvor man hader alt, hvad der bær Præg
 Af Flid og Kundskab og alvorlig Tanke —
 Hvor selv i Videnskaben Lærd og Læg,
 Naar de kan spille nærmest kun til Bæg,
 Og paa den første, bedste Plank
 Lidt, som i Kunsten, ride Kanke,
 Professorere lige got —
 Her, hvor der netop leves underhaanden

Saa legemlig poetisk stot,
 Tak see den store Fattigdom i Nanden —
 Hvor Tommeliden i sin Tommelot
 Med Hæder meer udmærket sidder,
 End nogen fordums Danparnassets Ridder
 Sad i sit store Trylleflot,
 Med Ere —

Hvorledes skulde man vel her sig ad
 Med en uhyre Digterrigdom bære,
 Hvis man var virkelig en Matador,
 Og i lidt meer, end i det Lille, star?

Hvad skulde man vor Læselyst forære,
 Skald man var en Tasso, en Voltaire,
 En Milton, Wieland, eller Klopstock, Kiære!
 Det jeg dog gierne vide gad?
 Har Klubber fyldte med Aviser,
 Og Fruerstuer med jeg veed ei hvad,
 Vel Rum til tabte Paradiser?
 Og er der Plads paa det uhyre Systesad,
 Hvor nu vor Luxus sig forspiser
 I Kaviar — for Mandemad?
 Mon en John Milton blev velkommen
 Ved Nutidsmagens Digterbord,
 Hvor en John Bull assiger Dommen
 I Poesie med bare Bommen,

Fast uden Ord?

Du skal man see, man læser Messiaeder

I Uflegader —

Selv der, hvor man om Pladser staaes,

I Himmelen paa Hallands Aas,

Hvor Erkedigtekunsten eene

Har hiemme, som de got Folk meene,

Der ingen andre Pedes ret forstaae,

End dem med Skoe og Stovler paa —

Der intet kiende til den indre Scene,

Hvor Personalet er en Tanketropp,

Hvor Lyset uden Stage føres op,

Og Hole' ser i Nektar sig beruuse

Foruden Krause —

Selv der maa Musen, der nu gjaelder alt,

Saa meget mueligt gjøre sig til Dige,

Til Heger, Walter, eller Zink at sige —

For at beundres, som Gestalt.

Er ikke spildt aldeles her Kolf Krage?

Hvi Kulde (kunde jeg det og) min Hu

Staae til, omsonst at digte een endnu?

Er Masken ikke selv i vore Dage

For vittig, og for moersom, og for skøn?

Og stod vel Holberg selv, ifald han kom tilbage

Med mere kræsen Smag, for Kiønnet at behage,

Der ei ved Siden af sig selv en Køn?
 Troer man at Shakspear her vel gjorde Lykke
 Med noget tragisk fuldendt Mesterstykke,
 Her, hvor man seer sig glad i det barokke Speil,
 Der reflecterer i det Store
 Hans Feil?

Mon Macbeth vel os vilde more,
 Hvis Forestillingen ei blev lidt meer forhørt,
 Hvis ikke, som Romeo og som Tina,
 Semiramis og Dsingiskan i China,
 Den blev os givet uden Tere?

Spildt er paa Scenen hvad til Nanden taler,
 Spildt, som i Kirken, hvert Guds Ord!
 Kun for Idoler, ei for Idealer
 Har Sands den nye Sydlighed i Nord,
 Der førtes ind af Sangens Geert Westphaler, —
 Som, reist utrolig mange Mil,
 For at uddanne Genialiteten,
 Kom hjem (lig hin til Hadersleb fra Kiel)
 I Kunst, som om han aldrig havde seet 'ens
 Tak skee det regellose Trykkerie,
 Bedøvelsen deraf, Bernsessen dert,
 Med Sands for det fuldendte skønne Heele,
 For Simpelt og Harmonie,
 Og Tankestemplet paa de mindste Deele,

Kort sagt, for hvad Kritiken i hver Alder
 Har kaldt, og kalde vil, og eene kalder
 Fuldkommenhed i Værker af Genie,
 Det er hos os saa got, som reent forbi.
 Hvis af og til og noget saadant hyldes,
 Hvis selv det Edle stundom Bisald vandt,
 Det ikke dette selv, men noget dermed blandt,
 Var det og blot dets Splinterrihed, Skyldes.

Hvad? eller bilder man alvorligen sig ind,
 Ifald Apollo selv steg ned fra Hellas Himmel,
 Og viste sig omkap med, for Exempel, Rind,
 I Skuespillet for vor Nutids Skuevrimmel,
 At denne Vrimmels Sands og Sind,
 For alt hvad der udmærker Guden,
 Ei vilde være ganske blind?
 Troer man, at Seydendal ei veed ret got,
 At naar et halvt Dussin Parterre-Lapper
 Smellemstunder og hans Spil beklapper,
 At man dets Sielendhed beklapper blot?
 Troer man, hvis Vrimmelen paa samme Tid blev buden
 Til Gæst i Melpomenes Sal og Gul —
 Hos Oedipos Tyrannos og John Bull —
 At den ei lod den første have
 Sit Alvors Nektar og Ambrosia
 For sig, og skyndte sig derfra

Til dennes Porter, Beef — etcetera,
 Til Bordet, hvor allene Bertens Mave,
 Som faldstæffert Polichinelli-Bom,
 Der har af Ridder Faldstæff kun hans Blom,
 (Iser naar den aldeles sig udtaler)
 For den solide Smag har mere Værd
 End alle Hellæss Guders Idealer,
 Og alle Romas Skyggers Heltetærd? —
 Hvad? troer man virkelig, det skønne Store
 Blev ændset af et Hurra-Publikum,
 Hvis Afgud, for det ret tilgavns at more,
 Maa være reent dørsfolpedum —
 Og frydre selv sit Lirum-Larium
 I Ludlams Else: Davids: Skole: Psalter
 Med Kirsten Rimes: og Peer Dover:Brum
 I Ebor af Elser omkring Freias Alter,
 For at faae topfuldt Auditorium —
 Og vække dette selv til Klap op af sin Slum?
 Vee, nuomstunder, i den Sværm af Fluor,
 Og smaae Harpyer, hvorhen Kunsten stuer,
 Hvad der er skönt, og reent og puurt! —
 Bethuliaden gif, som den var smurt,
 Og var den bare bleven lidt forbuden,
 Fast ingen, der bidrager sit
 Til vor Oplysnings Tary, og Musernes Credit,

Ved Kiøb imellem af lidt Sort paa Hvidt,
 Var den maaskee som Huuspostil foruden.

Jo! jo! nu skal man see, Herr Kurias,
 (See mener dig, der kjober slige Vare)
 Du kjohte, kom den ud, en Ilias?

Tarare!

Sporg en Grønlauder kun, om han,
 Saa meget han og givr af ægte nordist Tran,
 Gier mindste Selhundskind for Sydens Lækkerheder,
 For arstist Salt, for Romerst Jis,
 Og indianstke Kuulereder?

For aier han maaskee mig — blot for en Priis,
 Hvormed leg pirrer Næsen — hele Hunden —
 (At sige: for at putte den i Munden.)

Den giængst Smag i Hovedstaden vel
 Er næsten græst i legemlige Sager,
 Og vore Fædre sulsted vist ihjel
 Imellem fast platonstke Sukkerfager,
 Hos vore vorne Drenges Julebager;
 For saavidt er den fine Sands

Beundringsværdig almeen her til Lands,
 Og næsten klassist, selv i lave Klasser;
 Men Smaaen i det Handelige passer
 Til den, som Dehlenschlägers Muddersang
 Til Weyffes Wolscharpeklang,

Som Sørk af Seilbug til en Solmors Troie,
 Og knyttet Næve til et aabent Dte;
 Thi den er grønlandsk halv, og halv vestphalsk,
 Tilsammentaget: kamskadalsk
 Hos Mængden,
 Der elsker, Tiden at forslaae
 Med Morstab, den kan tæe og føle paa,
 Og seer, i Skionhed, kun paa Tykkelsen og Længden.
 "Men Mængden," siger man maaskee,
 "Hvad bryder du dig om, hvordan den dommer?
 Dig allermindst blandt alle sømmer,
 Paa Mængdens Appetit at see!
 Den er i vort, som alle Lande,
 Blind for det reene Gode, Skionne, Sande —
 Det veed vi alle; men kun Scenens Skjald
 Behøver Hensyn og paa den at tage —
 Da det fortrinlig blev hans Kald,
 Dens vilde Naahed at opdrage —
 Du sidder i din egen Hald,
 Hvor det jo staaer til dig, blot at indbyde,
 Hvad der forstaaer, med dannet Sands at nyde —
 Hvi gier du ikke Kredsen af de Faa,
 Der slye, som du, det Wilde og det Naa,
 Hvad den er lysten efter, og forlanger
 Af Emmas og af Thoras Sanger?" —

Ha! jeg forstaaer! Hvert Aar et episk Digt
 (Om ikke meer) Udodelighed værdigt,
 Jeg altsaa burde gjøre færdigt,
 For de ti — tolv, der læse sigt,
 Ei b'et med Diet, men med Sielen,
 Andægtig, meer end eengang, og med Dvaalen? —
 O! søde salige, mit Hierte kiære Pligt!
 Hvor føler jeg din Hellighed, og Lønnen
 For din Opfyldelse ved Roden her af Rønnen,
 Der bærer dine høie Grenes Vær!
 Men af! med Livets sammenbundne Binger
 Jeg griber, gamser, hopper, springer,
 Og er mit Hiertes Attraa lige nær!
 Den hænger mig for høit, den Væe,
 Lig salig Subm, mit elskte Dan.
 En Bog-Udgave paa den anden at forære,
 Da jeg Papiret ei betale kan!
 Ja, kunde jeg faae dette gratis,
 Og havde jeg til Troffen quantum satis,
 Og een kun af de Tolv, jeg regner paa,
 Sog Hundred Exemplarer strax i ra
 Materie — maaskee jeg ogsaa bredte
 Lidt meer mig ud i tykke Bind —
 Og mindre, hvad i Kunst jeg evner, spredte
 Paa Hefte-Blade hen i Veir og Viind —

Maaskee jeg og mit Hverv, at nytte som at more,
 Drev noget meer i det saa kaldte Store —
 Maaskee! Thi, for at sige sandt,
 Jeg tvivler paa, mit Sngtalent sig fikker
 (Isald og Understøttelse det fandt)
 Til Anlæg af poetiske Fabriker —
 Desuden troer jeg, at den lille Hob i Nord,
 Der foretrækker Kuustens Gudebord
 For Industriens Ridder-Taffelrunde,
 Vil med Horazer og Catuller heller see,
 End med Alpiner og Luciler blunde —
 Og jeg blev gaaende paa Sopper, skal man see,
 Hvis paa Rothurner og jeg spanke kunde.

Dog, hvørom alting er, for første Gang
 Jeg stemte her min Jenselige Lire
 Til egentlig Hans Mikkelssens Satire,
 Trods den medfødtte kælne Klang,
 Der Honningbiens Braad i Sur ^{ren} *gier* ne delger. —
 Det skyldte jeg den Hob, som mig forsølger,
 Og grum, som dum, til meer end Skiemt mig tvang;
 Men dermed og at lade det bevende,
 Og Mester-Mikkels-Tugtelsen at ende —
 Det skylder jeg mit eget Hang;
 Thi, sandelig, trods Tidens Skoles Trang

Til Niset, Juvenskis svang,
 Hver Bitterhed, endog saa blot i Sang)
 Mit eget bløde Hjerte mere saarer,
 End Vagen paa de birkebarfte Daarer.

Sjællandsk Trost.

Et Epigram.

Moral-Pedanterne paaftaae, med meget andet,
 Misundelse blandt Folk skal herske her i Landet,
 Hvad, i og for sig selv, jeg og indrømme vil;
 Men det er ingen Last, naar ret man seer sig til:
 Hos os, hvor intet er i Grunden af misunde,
 Hvor baade Veer og Povel gaae lige vist til Grunde,
 Misundelse, de sige, er blot et Børnespil.

le, som

Heautontimorumenos

eller

Spogelse i Kerteminde.

Et forunderligt Drømmespil.

(Som Gaade for Lærde og U lærde.)

— Paulo majora canamus.

Virg.

af

Forfatteren.

Den æsthetisk-kritiske Skueplads Bestyrelse
i Maanen

helliges

nærværende temmelig utheatralske

Lille Søndag-Aften-Spil,

som et nyt Spægerie-Forsøg

med Haab om Opførelse

i

Jordens Skygge.

P r o l o g.

J to tre Hundrede*), som gjøre mig den Ære,
 Paa Veien til As-Miude-Templet (hvor
 I Tusindtal henvandre hele Hære,
 Naar Offerqvæget slagtes der i Chor)
 At see lidt ind til mig i min Dankana-Hytte,
 Hvorhen, som Eremit, jeg maatte flytte
 Fra denne Verdens Herlighed —
 Og, fristende mit Liv som Bueskytte,
 Har, næst mit Jer velsignende "Gudsfred!"
 Kun Æbler, Pærer, Kirsebær, og Blommer,
 (Hvis Overflod der dog er Naade med)
 Lidt Honning, Kildevand, og, ah! (naar høit det kommer)
 En Smule Fuglevildt at fest-opvarte med —
 Jeg gierne dog Jer Gode gad frembære
 For Alteret engang en rigtig Ret,
 Der var lidt mindre tynd, og mindre let —
 Hvori der ordentlig var noget at fortære,

*) Jeg troer ikke, at smigre mig for meget, naar jeg antager saa stort et Antal Læsere, da jeg allerede har over halvandet Hundrede Subskribentere.

Saa dog I og engang hos mig
 Sik Jer Bekomst i Poesien,
 Der er, og være bør, lidt kisdellig,
 Hvis der for meer end tolv, skal være noget i 'en.
 Tre Hundrede man ei bespise kan
 Med bare no? saa nysselige Tanker,
 Og hvad der ellers i min Hytte vanke;
 Jeg føler, at det ei gaaer an.
 Jeg maae (hvis jeg vil ikke see Jer vandre
 Den brede Bei med de titusend andre)
 See til at gotte lidt Jer Appetit
 Med noget, der er meer end ellers mit —
 Med noget, der ei blot det indre Die
 Forlyste kan, men hver en anden Sands,
 Fornøie —

Hvormed man er begavet her til Lands,
 Kort sagt, med noget af det eventyrlige,
 Som man kan ta' og føle paa, er Digt;
 Thi selv en Fantaste, der habder det Uhyrlige,
 Fra Etd til anden elsker sigt.

Men, Himmel! færdig med en slette Sang
 Af Thora (som I syntes lide)
 Mig falder ind — lyksaligviis i Tide —
 For Sætningen er kommen ret i Gang,
 At — da de første Sange jeg leverte

Gik sloiten i det Blad, man konfiskerte —
 Saa fik Danfanas Læsere maaskee
 Fortsættelsen og Enden blot at see —
 For ei at tale om Forargelsen, som Mange,
 Der see paa Sammenhæng, jeg sikkert gav,
 Ifald i Qvart begyndte Sange
 Med alle Regler endtes i Octav.
 Med Thora maa jeg i et Telt aparte,
 (Jeg meener i en egen Bog)
 Naar Midnatstrimen slaae (alt Elleve den slog)
 Kapelforsamlingen opvarte.

Hvad? om jeg i den Knibe, jeg er i,
 Til videre fortalte Jer, I Gode!
 Min Drom forleden Nat, hvis Hererie
 Har gjort mig selv lidt underlig tilmode?
 Hvis Nanden i den staaer mig bi,
 Hvis rer mig lykkes, Jer at male
 Dens Nød, og Nøddeskæfferie —
 Dens lyse Billed, og dens mørke Tale —
 Dens dybe Himmerig — og Helvedet dert —
 Vil sikkert svæve Jer grangiveligt for Die,
 Og ruske vældigen Jer Fantasie,
 Dens lange, brede, tykke, føre, brøis,
 Haandgribelige Poesie.

D r ø m m e n.

(Forfatteren taler.)

Mig syntes, som jeg selv, forvandlet af en Mand
 Til en Mandinde —
 Med Følelser af en Lovinde,
 Som, Ungerne frarøvet, man vil binde,
 Sprang ud af Buret, der mig sluttet inde —
 Og standsede min Jo-Fart i Vinde
 Midt paa den store gamle Kirkegaard
 I Kerteminde*).

Der først en Smule til mig selv jeg kom,
 Slog Diet op, og saae mig om,
 Og see! Paa Randen af en Grav, hvis Kule
 Var den uhyre Himmel selv, som Hule,
 Jeg en Gestalt at sidde saae,
 Der ubevægelig og stille
 Lod ned i Hulen store Taarer trille,
 Der syntes, faldomstyrtende hver Pille,

*) Hvad Drømmen har meent med denne Bestemmelse
 af Scenen, er mig, som saa meget andet, selv en Gaade.

Selv Hvelvingen itu at staae,
 Mens sluktes pludselig hver Himlens Kerte.

Trods Lovemodet i mit Somfruherte
 Jeg vendte mig, og vilde gaae —
 Da pludselig en Røst, som Torden,
 Huult drønte med gientagne Skraal
 Hen under Havet og dybt under Jorden
 (Saa vidt jeg skønnede, fra Syd mod Norden)
 Saa langt omtrent, som i al Fald
 Fra Colbinghuus til Fredrikshald —
 Den brølte: "Knæl, og skælv, og hør mig i min Hald!"
 I det Gestalten saaes at nikke
 Med Apollonske Haar og Jupiteriske Bryn —
 Et ganske majestætisk Syn.

Paa samme Tid, dybt under Hven,
 Jeg hørte Drag i Drag en underjordisk Hikke,
 (Mens Dødninguhret gav sig til at pikke —
 Og — jeg det nægter ei — mit Hjerte med)
 Vel faldt jeg ei paa Knæ, og vel tilbad jeg ikke;
 Men jeg blev staaende paa samme Sted,
 Og slog et Kors paa den mig egne Maade,
 Med Lytten til den hule Røst,
 Der puffed lidt, og, til min store Trost
 Endogsaa rømmede sig paa en Maade.

Mens Pausen varte, tóg jeg Nød,
 Og maalte Spøgelseset fra Top til Fod —
 Nu saae jeg først, min drømte Helvedbengel
 Var mindre lig en Diavel end en Engel,
 Trods alt det Truende, mig først i Diet faldt,
 En "Nige, som Adonis," i Gestalt,
 Bidunderfløn, og mild og from i Lader,
 Med et naivt, og huldt, og eget Blik,
 Der Karakteren paa en Prík
 Erindred mig i mangen malt Gudsfader.

I mens det taug, det saae livagtig ud
 Som en mandvoren Elskovsgud,
 Der er forlegen med sin kjalne Fylde,
 Og vled ei hvilken Psyche den skal hylde.
 Det lænede sig til en Mindesteen,
 Hvorpaa, som Kerte,
 Der brændte, syntes mig, et Hierte
 Af Alabaster eller Elfenbeen —
 Derunder stod, i dybe Furer,
 Med Runer lige Skriftfigurer:
 "Jeg visner levende, jeg blomstrer død —
 "Som Flamme jeg i Vand mig selv fortærer —
 "Som Gaade knækker jeg min egen Nød —
 "Med ingen anden Kierne jeg mig nærer."

Hver Linse var mig Abacadabara;
 Men hvert et Ord jeg læse kunde,
 Skiondt vel en to tre hundred Skridt derfra,
 Hvortil jeg havde mine gode Grunde.
 Jeg holdt mig nemlig i en vis Distans
 Fra Posten hans
 Af Frygt for i den Hule ned at trimle,
 Hvor hver en Draabe, der i Fløb
 Faldt ned fra det guddommelige Næb,
 Saaes sønderknuse Himles Himle.
 Den skønne Kind var uophørlig vaad —
 Og, sandt at sige,
 Det stemte mig især til den forunderlige
 Saalmodighed, hvormed jeg i mig aad
 Det "Kælv, og skælv, og hør mig i mit Rige!" —
 Endskiondt, som Love, mig og Blodet let kan stige,
 Jeg altid har Medlidenhed med Graad.

Det strange Bud gientog det tredje Gange,
 Hvergang i ny Gestalt, først som det laae,
 Lidt Rødesløst og græst klædt paa —
 Derpaa (som i Paris jeg flere Gange
 Det samme Spøgelse paa Scenen saae
 Ved Siden af den største Tiger staae)
 I Romer-Dragt, om ret jeg skønner —
 Tilfødt, som een af Floras Søner,

Hvem neppe sig kan maale med
Kong Salomon i al sin Herlighed —
I alle tre Gestalter tragisk,

Og (for saavidt Forvandlingen deri
Vel ei gif til foruden Hæxerie)

Zillige magisk.

Omsønst jeg lagde Hovedet i Blod,
Og kruebe min Hjerne, for at lære
Mig selv og andre: hvad det kunde være,
Der knækker ene kun sin egen Nød,
Og finder ingen anden Kierne sød?

Jeg stod der, ganske som i Blinde,
Opgivende mit Haab, Betydningen at finde,
Ekskandt Gaader er mig ellers Smørrebrød.

Med eet jeg hørte noget hvæse,
Som om Nordost paa eengang med Sydvest,
(De to, der her i Landet kunne bedst)

Begyndte lige stærkt at blæse;

Personen nemlig snød sin Næse —

Og slog til Lyd med Haanden i en Duff,
Der klang livagtig som et Skjbrud-Plaff.

Jeg saae mig om i alle fire Vinde,

Og see! rundt om ham laae paa Knæ,

Som sælle Fæ,

Med aabne Munde hele Kerteminde —

Hvad? Kerteminde? — hele Byen?

Hvad? hele Byen? — det hele Norden!

Kun Norden? hvad jeg siger! — hele Jorden,

(En Brimmel, som er aldrig skuet vorden,

Hvori med Studsen mit forklarte Syn

Gienkiendte mange her fra Byen)

Imens om mig der stod et Hundred Stykker,

Blandt hvem jeg kiendte Grundtvig, og de Saa,

Hvis Navne her jeg ikke trykker,

Da de tilforn alt i Danfava staae.

"Jeg" (saa begyndte han triumfbebudende,

Skiondt i sin Skionheds fulde Pragt,

Bestandigen lidt taareblendt, som sagt,

Lidt hængende med Næsen og lidt ludende)

"Jeg" — (man kan tænke, hvor jeg spidsed Dre,

Kor, som Oedip,

Ufingen Lyd i Talsen at gaae Gliv,

Den Ord for Ord man nu skal høre) —

"Jeg —

Gaaden i Drømmen.

(Spøgelseset taler.)

”Jeg — hører mig, I Gaser, og I Gæs,
 I Hanner og I Hunner, hvad I hedde,
 Der gabe her, og hist paa Nilens Brede,
 Hvor Jos Sphinx nys valtede sit Læs!
 Staaer ikke der, og maaber hen i Veiret,
 Med Armene paa kryds og tværs;
 Men kommer alle hid, hvor jeg Mig Selv har leiret
 I noget meer end lumpne gode Vers!
 Hør mig du Publikum! (I smaa Partier
 For Jomfrueløvh og dens Yngel, tier!)
 Jeg Lutter Løve, flugende mig selv,
 I Gaaders Gaades Kildes Under-Elv,
 Jer i mit Selskabslivs Mysterier indvier —
 Lyt, du, som under Vandet boer!
 Lyt, du, som hen i Luften foer!
 Lyt, Kertemindes Eumenidechor!
 Lyt, hele Jordens Kreds, til mine Trykkerier,
 Hør, hvad jeg om Mig Selv at sige veed!
 Og fald saa dybt du kan, o Himmel,

Med din af mig udslukte Stjernevrimmel,
 For mine Fødder ned!

Jeg: Jeg (mens andre kun Jeg: Jeg: Jeg
 Bør kaldes subjektiv og objektiv)

Blev den jeg er blot ved mit eget Bliv,
 Og med mig selv jeg selv bestandig leger

I evig eensom Tidsfordriv.

Som Far, min egen Søn, som Søn, min egen Fader,

Som Broder selv min Broder, som Brudgom selv min

Brud —

Det sande Menneske, ja, selv den sande Gud,

Naar jeg mit Bæsens Bibel gienneblader,

Adlydende min Andagts første Bud —

Jeg: Jeg, endnu engang, og, reent ud, sandt at sige:

Jeg: Jeg — Jeg: Jeg — Jeg: Jeg —

Jeg: Jeg i det Uendelige,

Der over alt, der ei er mig, slaer Streg —

Medlader her mig til, paa gamle Sphinxs Raade

At give mine Skygger rundt omkring,

Fra Vester Ingemann til Fusser Ingenting,

Saa vittigt, og saa dumt, de kunne det, at raade

Min menneske-guddommelige Gaade:

Geniernes Genie — hvis ellers nævnes bør

Med dette Navn, i Himlen og paa Jorden,

Hvad indtil Rønnetts Love trodse tør,

Utvungen af Naturens Orden —

I Kraft af en særdeles Kraft,

Der over Evnen gaaer, og over Modet,

Og ligger uidentvivel hos mig i Blodet,

Der egentlig er ikke Blod, men Saft —

Jeg er, som sagt, i Kraft af denne Gave,

(Som selv jeg upaatvivlelig

Har givet mig)

Alt hvad jeg vil, og alt hvad jeg vil have:

Blandt andet er jeg Bisp — saa got, som Pave —

Professor — Doctor — og især — Poet,

Den frodigste, der blomstret har herheden

Og blomstre vil (som kommer ud paa eet)

Hen over Tiden og ud over Evigheden.

Paa Bredden, hvor den første Elv

Sig i den sidste stille Hav hengyder,

Mig selv et himmelsk Digt, jeg Livets Besklang nyder

I evig Rimen paa mig selv.

Afvejlende, med dybe Svermerier,

Paa mit, og ingen andens, Bud

Jeg snart er Menneſke, snart Gud,

Snart begge, naar jeg taler højt, og tier

Paa samme Tid, der tør sig artig ud.

Med intet lignes kan min Elionhed og min Ynde,

Naar jeg undtager den omtalte Kraft,

Der fra det Tykke stræber i det Tynde,
 Korttærende sin egen Saft.

Allivets Væsenblomst i Bært, og Haar, og Hud,
 Som eget Menneske naturlig jeg tilbeder;
 Tilbedt naturlig og som egen Gud,
 Indaandende den Duft, jeg aander ud,
 Jeg snuser selv den Bellugt, jeg udspreder.
 Min egen Skaber, og min egen Drot,
 Jeg seer i alle Phantasieens Riger
 Min hele Skabning, som den er, og siger
 I det jeg nikker: Det er saare got!

Men det er blot mit væsentlige Væsen,
 Mit sande Jeg-Jeg, i dets indre Glands,
 Afspillet i dets egen dybe Sands —
 En Sands' der tr for Skønhed selv for Kræsen.
 Forvoone Thiele! Weyse! Heiberg! skælv
 Ved Nærmen til min Gaades Selv i Selv!
 Trods Anen, Grublen, Pansen, Læsen,
 Ifald man der vil finde Land,
 Selv med Columbs opdagende Forstand
 Man sikkert render efter Næsen!
 Som selv jeg seer mig, ingen see mig kan.

Jeg altsaa vil min Glands en Smule dæmpe,
 For min uendelige Noses Sol
 Lidt efter Jer for korte Nases Pol,

Og Jert Genies blinde Stær at lempe.
 Jeg vil Jer skildre mig, som jeg blir malt,
 Betegnt, og talt,
 Og skrevet — baade deelt, og heel og holden,
 Ei blot i denne, men i Hedenolden —
 Jeg vil udstykke Jer mit Navn,
 I trende mindre Parter kløvende
 Det ellers alt for store, stærkt bedøvende —
 Saaledes, som det end i Kiøbenhavn
 For hvert studeret Ore klinger —
 Og som der listigt klang i gamle Rom
 (Hvorhen fra Grækenland jeg kom)
 For den Tids legemlige Lynildesvinger.

Dog først jeg vil fortælle Dig,
 Gemene Sphinx, der saa formastelig
 Tor smile hist, i det du seer paa mig, *)
 Hvordan jeg mig i Grækenland opførte —
 Hvor seiersæl, uovervindelig,
 Jeg Hellass Ungdoms Hjertes rørte:
 Mit Væsens hele Bog blev der lært udenad,
 Og man tilbød,
 Som det sig hør og bør, hvert Blad.
 Fornemmelig saaes Furterne smidske

*) Jeg trat virkelig paa Smilebaandet.

Hvergang de saae mig; paa min gustne Krands
 I den Tids undersulde Dødningdands
 De stakkels Dyr var ordentligen gridste —
 Mig midlertid, fald, som en Steen,
 Aldeles ingen Suk omkring mig rørte;
 Jeg mig allene følte, saae og hørte
 Hvor der var Hundrede, hvor der var Een.
 Thi Sagen var, selv paa den skionne Scene,
 Hvor hver en Figurant paa bare Been
 Var en Apollo, var dog jeg allene,
 Som Skuespiller, uden Meen,
 Fornøiet med mig selv, og, sandt at siæ,
 Jeg fandt paa Jorden ei min Lige —
 Hvorfor jeg og naturligviis
 For hele Kønnet var som Jis.
 Thi, frandsed jeg og stundom, for Exempel,
 Persephones og Suxiernes Tempel
 Ved een og anden Leilighed,
 Saa gjorde jeg det ei af Kiærlighed
 Til de Megæret og Meduser,
 Men blot af Had til den Tids muntre Muser,
 Hvis Vittighed
 Jeg ikke leed.

Vel hedder det, jeg blev forlikt engang
 I noget andet end min egen Sang,

Da, navnlig, i min nærmeste Rustne,
 Petrine,
 For hvem jeg sukede mig döv og stum,
 Og sløv og dum;
 Men der er intet om. Pausanias fortæller
 Det, som en afgjort Sag, just ikke heller —
 Og gør han det, jeg siger allensfals
 Løgn i hans Hals!
 Jeg selv maa bedst dog, haaber jeg, vel vide,
 Hvad jeg fra Bærnsbeem af har funnet lide.
 I Rom (hvor og jeg var et fornemt Kreatur)
 Mig ligeledes alle gjorde Cour,
 Og jeg naturligtvis til ingen;
 For Keiserinden selv jeg ikke gav en Døit,
 Mig øvende, med Overmod i Dringen,
 Paa Capitolium i Lynildsvingen.
 Jeg der vel satte Næsen nok saa høit,
 Som nogentid i Hellas, hvor i Grunden,
 Trods al min Herlighed, jeg var lidt bunden,
 Og skændt forgudet af det hele Land,
 Dog ikke nær saa stor en Mand.

Men nok om min historiske Gestalt!

Naar jeg har sagt mit Navn, saa har jeg sagt Jer alt —
 Til dertes Herlighed jeg nu vil skride.

Af trende Stavelser, enhver af trende Stave,

I Romersproget plantet hver,
 Og hver for sig et Ord især,
 Bestaaer dets Blomst i Tungemaalets Have:
 Dets trende Dele (hvilke her
 Min Rod, min Stilk, og Krone hedde)
 Den første nemlig, og den anden, og den tredde
 Vil jeg nu, lærde Gæster, tolke Jer.

Den første (Roden) pirrer ei, men pirres,
 At sige nemlig paa Latin —
 Den anden (Stilken) er paa denne Side hin,
 Og kan med den umuligen forvirres —
 Den tredde (Kronen) er et dobbelt Evin,
 Forlænds og baglænds, hvordan man det vender:
 Et Monstrum af et Evin med Svands i begge Ender,
 Der truer hele Haven med Ruin.
 Saaledes er det, naar Jert Die fremad vandrer
 I Navnet; naar tilbage sees derpaa,
 Bli'r Kronen som den var, og Stilken ligesaa,
 Kun Roden (første Deelen) sig forandrer —
 Den bliver til en gammel romersk Frøe
 For dem, der i Latinen er lidt hjemme;
 Thi denne Proteus i min Gaades Øve
 Blot af Etymologer lar sig tæmme.

Saa meget om mit Navn for den studerte Flok!
 Men nu det samme for ulærde Professorer —

For ustuderede Doctorer,
 Og Damer, som Latin og Græsk et morer,
 (Hvis og et Par forstaaer det nok)
 Thi — skændt jeg ikke meget gior af Klønnet,
 Tak see det Skionheds Ideal,
 Der mig for Die staaer, uendelig forskionnet,
 I min Plastiks' Apollo-Sal —
 Skiondt til min Vest, den franste Smagens Sjante,
 Jeg overlader det Galante —
 Det Artige — det Elegante —
 Den Levemaade (med eet Ord)
 Som Ganden skulde tæe! der ikkun kan genere
 Geniet, der i Syd og Nord
 Bør aldrig nogensinde reflectere
 Paa noget andet end sin egen Sol,
 (Der ingentid gaaer ned for sammes Pol) —
 Saa doo — for hele Verden at benaade
 Med Giættemueligheden af min Gaade,
 Vil jeg i Modersmaalet lægge frem
 Min hele skionne Krop med alle Deele,
 (Der svarer og til Navnet i det Heele)
 Notagtig Led for Led, og Lem for Lem —
 Og Rod og Stilk og Krone foredrage
 Paa Dansk, først fremad læst, og saa tilbage.
 De trende Stavelser jeg nemlig tolket har,

Sees og som Planter selv i Dannesproget —
 Hver af dem og i det betyder noget;
 Og hele Tingen bliver hvad den var.

Den Første (Noden) ligesvem at sige,
 Hvad Diet, som mig seer, først falder paa,
 Er, som det mindste Varn kan strax forstaae,
 En Nar — i min Person aldeles uden Lige —
 Den største vilt der kan paa Jorden gaae.
 Den anden (Stilken) høres, hvor der dirres
 I Sang og Epil, fra Peterbborg til Wien;
 Og Lyden af dens Dirren er saa fin,
 At ofte den med B for D forvirres.

Den tredde (Kronen) har for danske Folk,
 Naar den staaer eene, Lyd af alle Toner,
 Som Zephir lokker frem af Skovens Kroner,
 Og er for Dret tidt sin egen Tolk.

Saaledes fremad seet, men nu tilbage:
 Sidstmeldte Krone (som det nysomtalte Svin)
 Bli'r, som det var, paa Dansk, som paa Latin —
 Det andet, Stilken, og til sig endnu bli'r Mage;
 Men Noden af en Nar bli'r til et Usabarn,
 Som Søfolk tidt i Nød har kaldt et arrigt Skarn,
 Der under Vand (mens det Latinske quækker)
 Med hule Brøl Tilhørerne forskrækker —

Desuden stikker voldsomt Tyverie,
Og aabenbare Plagiat deri.

Nu lægger sammen smukt, paa dansk og paa latin,
Min Nar, mit Svinn, mit Plagiat, min Brusen,
Min Dirlighed, min Dirlighed, min Eusen,
Og samler Billedet i Fantasiën!
Saa kommer J maaskee paa Melodunten,
Om ikke just paa Melodien,
Og lugter efterhaanden lidt af Luntten,
Af hvad jeg har i Posen min —
Især hvis Fantasiën er lidt spøgende,
Lidt gravtær, og lidt kirkegaard-besøgende,
Kort sagt lidt ludelam, og huul,
Lidt bleg om Næsen, døsig, hvid og gulf.
Ehi — hvorfor skulde jeg det ^{hul} Kule? —
Jegselvgiensfærdet i min Gaades Hule,
Bed Kilden siddende — som saa —
Min Løves Kov i egen Lovekule,
Sriv, som den kolde Steen, jeg sidder paa —
Jeg løser ikke b'ot i det livfulde Magiske,
Men kigger grulig i det døde Tragiske.
Jeg er, trods Skionhedsfyldens Alt i Alt —
Trods Glorien, hvorom jeg har fortalt —
Trods Melk og Blod i Kind, og g'atte Hage —
Med Hals af Elfenbeen aldeles uden Mage —

Og Doppelstiet, af en dobbelt Himmel hvalt —
 Trods sande Bacchus-Favoriters Dufte,
 Og Hovders Loffers Apollonske Dufte —
 En Ridder af lidt sørgelig Gestalt,
 Hvis Næsetip, alvorlig talt, en Smule
 For meget falder i det altfor Gule —
 Skiondt ogsaa det betyder noget stort;
 Thi jeg i Eventyret (har I læst 'et?)
 Er baade Skidsheden og Bæstet,
 Forgjørende mig selv, og af mig selv forgiort.
 Min egen Hjerte-Lyv, min egen Komfru-Nøver,
 Jeg, Paris-Helena blandt Gaade-Løyer,
 Min Hængen for mig selv, og ingen anden, over
 I Galgen af mit egen Ureport.
 Pariser-Helten lig paa sin Helene,
 Betalende Fru Nemesis sin Sold,
 Boldtagen selv af hvad jeg tog med Bold,
 Jeg Liv og Død bestandig maa foreene,
 Som aldrig saaes, og aldrig meer blir seet
 Paa nogen anden tragi-comisk Scene,
 End den, hvorpaa jeg stikker, og blir beet.
 Thi hvad jeg har, er eene hvad jeg savner,
 Og, naar jeg trykker til mit varme Bryst
 Den kolde Skygge af mit Hjertes Lyst,
 Jeg knuser den, hvergang jeg den omfavner.

Det mindste Dikkeba, med nok saa klæben Du,
 Saasnart den søde Kind jeg bare klapper
 Med een af mine silkebløde Lapper,
 Slaaer baade Mund og Næse reent itu.

Saaledes er jeg, skændt og nok saa varlig,
 I Omgang med mig selv, for ikke med
 Min Overflod af Kraft at giøre mig Fortred,
 Mig meer end nogen anden farlig —
 Og myrder tidt mig selv i en Slags Hestighed,
 Som jeg kan ikke holde Maade med,
 Paa Scenen — i mit Skuespil — at sige;
 Thi ellers holder jeg dog virkelig,
 Hvor uden Kunst jeg viser mig,
 Min blomstrende Person ret got ved Lige.

Paa Helvedsfodens gyselige Bred,
 (Hvor jeg i Grunden dog, naar jeg skal sige Sanden,
 Nu sidder) luder jeg med Hovedet ned,
 Og stirrer evig paa det samme Sted,
 Som een, der reent er gaaet fra Forstanden.
 Men, ligemeget! Fulse Styv, din Elv
 Har ikke røvet mig Mig Selv —
 Og aldrig slukker du mit Væsens Flamme!
 Endskændt jeg er for lange siden død,
 Jeg seer endnu, som var jeg nylig fød,
 I mig bestandigen den Samme.

Nu har man hørt og seet i Gunst paa Hvidt
 Hvor Gaaders Gaades Ideal har hjemme!
 Jeg haaber, at man over mit
 Det evige Sindbillede — vil glemme.
 Dog — som jeg seer — mit Auditorium
 Er faldet als i dyb Beundrings Slum!
 I Modermaalet, der mig lyder,
 Som jeg det lyder,
 Jeg ender: Eug'! 'io! ai! ai!
 Meautontheoreomai!"

C h o r.

"Ai! ai! — ai! ai! — ai! ai! — ai! ai!"

E p i l o g.

Den hele Kreds i Drømmen, indtil Fæene,
 Der laae paa Knæene,
 Var sovet ind
 Mod Enden af den mørke Tale,
 Jeg her har anført Hoved indtil Hale
 Med Krop og Skind.
 Gud veed, hvordan jeg selv, mens hele Verden snorkede,

At holde mig lysvaagen aarbede —
 Og, med Opmærksomheden spændt,
 Ei brast i Søvn, før den var endt! —
 Ved Skraldet giennem Fjeld og Dale
 Af dens sublime Slutnings: "Hi!
 Meautontheoreomai" —
 Forsamlingen soer op af Dvale,
 Og udbrød pludselig i Choret, hvor vi slap
 Med ubeskrivelige Klap,
 Imens paa samme Tid man hørte Hænen gale.
 Paa Stenen Kerten sluktes ud,
 Alt blev paa eengang lyst, det store Spøgelse
 Forsøandt i Dampen af den sidste Røgelse,
 Og hele Kerteminde gik sit Skud —
 (Jeg meener nemlig hele Scenen.)
 Til sidst var blot tilbage Stenen;
 Og ni ret yndige Smaapiger nu jeg saae,
 Der læste hvad der stod derpaa:
 "Jeg visner levende, jeg blomstrer død —
 Som Flamme jeg i Vand mig selv fortærer —
 Som Gaade Enæffer jeg min egen Nød —
 Med ingen anden Kjerne jeg mig nærer." —
 Nu faaer du vide, tænkte jeg, af dem,
 Hvem hie Herren var, der talte,
 Og hvad hans Willed os asmalte —

I det jeg voved mig lidt længer frem,
 Jeg stirrede — jeg lyttede — de smilte:
 "Ja! det er Digtning, det er Gioglerie,
 "Spil med sig selv i Fantasiens Gaade,
 "Romantisk, eventyrligt paa en Maade;
 "Men, Søstre! det er ei vor Poesie!
 "Bekrands, hvo der vil, det Giogleminde!
 "Hvor det forgudes, vi forsvinde."
 De svandt. En Gysen giennemfoer min Krop,
 Jeg vaagned op —
 Og, or i Hovedet end af det Betydningsfulde,
 Jeg giver Jer det her til Priis, I Hulde!

M o r a l.

Hvis nogen seer i dette Speil
 Den gamle Adam, der i os skal dødes,
 Ifald vi ville, der en ny skal fødes,
 Seer han, moralsk betragtet, ikke feil.
 Men hvilken Adam meener her min Gaade?
 (Ehi hvert et Menneske har sin
 At kæmpe med, som jeg har min)
 Det gier jeg netop Læseren at raade.

Kritisk Burdering

af

det sidste Geburtsdagsstykke
 Ludlams Hule,
 Syngeſpil af Adam Dehlenschläger.

”Hold altsaa, hvis du kan, paa Scenen op, at sove;

”Guld Duet, og forjag det hele Drømmerie!”

Det evige Sinbillede S. 16.

Den af ovennævnte Forfatter her i Landet anlagte, i Begyndelsen meget lovende, og af Vedkommende med usædvanlig patriotisk Gavnildhed understøttede Tragedie-Fabrik — der, paa samme Tid som det med de øvrige Anlæg her hjemme gik tilbage, kom i udmærket Flor — har efterhaanden, som Armoden og Glendigheden tog til, Indførelsen af aandelige udenlandske Vare tog af, og Lysten til at flaae sig løs og slankere blev med alt det den samme, udvidet sig til en sorgelig Fabrik af allehaande Exierier, hvilke i Mængde og Forforskialighed vel overgaae alle overdaadige Forhaabnin-

ger; men i Godhed, desværre! ikke opfylde een eeneste nok saa tarvelig Fordring. Med andre Ord: den samme Væverstol, der saa rigelig forsynede vor kunstige Sorgtrang med got-forsvarlige sort Bay, og andet indenlandsk Klæde, har siden efter leveret vor naturlige Lyst til anden aandelig Pomp alleslags dramatiske Gloier, Florey, Sirtser, Bomulds- og Silketøier — saa at sige, alt i og uden for Europa fantastisk Væveligt — Tak skee en ganske egen af Anlaggeren selv opfunden udenlandsk Mechanisme. Men rigtig nok synes alle disse sidste finere Væverier, som sagt, ikke at bære Vand imod de første grovere. Man dadler baade Monstrene, Farverne, og Traadene; og — hvad der er det værste — Tøiet holder ikke.

Uden Lignelse: Hækons af os selv, som begyndende tragisk Digter, desværre lidt for tidligt og for høit udbasunede Forfatter har, i Følge den Plads og Indflydelse, han i Parnassets Anarkie vidste at forskaffe sig, og i Kraft af et vist Monopolium paa Genie, som Literaturens unge Terrorister indromte ham, saa at sige, faaet Hævd paa, at trodse Smagen og den sunde Sands med alle muelige og umuelige Arter af Poesie og Prosa i alle optænkelige Blandinger — indtil han en-

delig er bleven staaende ved een, der ikke blot op-
 hæver al Kunst, men al Natur i Spøg, som i
 Alvor. I hans saakaldte genialste Arbejder findes
 nuomstunder intet Spor af nogensomhelst Plan
 eller Orden. Man søger omsonst i hans allerlid-
 ste trykte Skuespil nogen anden Sammenhæng end
 Heftingens — og, hvad Eenheden angaaer, kan man
 ikke engang med Sikkerhed regne paa Opførelsens.

Mærkbare saakaldte Synge-spil er allerede
 den syvende store Prøve paa vor sceniske Tyrans
 næsten mageløse Foragt for alle Smagens Love og
 alle Kunstens Regler — ligesom dets Antagelse til
 Opførelse selv ved den høitideligste Leilighed — paa
 den Festsdag, danske Muser kappes om at hædre i
 deres beste Pynt med deres skionneste Krands — er
 et talende Beviis paa hans frygtelige, til næsten
 Genevælde grændsende Magt paa Parnasset.
 Forgjæves venter man, at en anden imidlertid op-
 standeu, og med temmelig almindeligt Bifald hilset
 Trylledigter vil giøre Ende paa denne Smagløs-
 hedens Despotisme, hvis ikke i det mindste den
 nogenlunde dannede Deel af Publikum tager Mod
 til sig, lukker Dinene op, og seer, ikke blot Perso-
 nerne, men Tingene, som de ere. Der vilde være
 lidet eller intet vundet ved Ingemanns Seier over

Dehlsenschläger, hvis Tingenes Orden for Resten blev den samme; man vilde forandre Regent, uden at forandre Regiering, og Fortryllesesflaveriet i den forstyrrede Stat vilde blive det samme.

”Med Lov skal man Land bygge!” Dette gælder for Parnasset, som for ethvert Rige — for intet — naar man tænker det mindste ved hvad man forestiller sig — meer, end for Fantasiens der, uden Regler, Baand og Grændser aldeles op hæver sig selv. Det er ikke blot Herr Dehlsenschlägers poetiske Genie (der kunde erstattes af et andet) som det er om at giøre; men det er den sunde Sands for det Skønne, den rigtige Følelse af hvad der er Kunst, og den naturlige Smag for det sande Fortryllende — der i den bestandige Ruus af Tickerier og Rozebuerier næsten aldeles har tabt sig hos Publikum — hvis fuldkomne Undergang maa forebygges, hvis vi ikke ville hensesynke i en lige saa stor trykt som trykkende Papiir-Elendighed, og tilsidst foretrække den første den bedste Daarekiste for Musernes Tempel. Stræng Kritik er, saaledes som Sagerne nu staae, Parnassets eeneste, men og desto meere trængende Fornødenhed. Paa Genialitet, Talent, Frembringelses-Evne, Frugtbarhed i samme, og overalt: poe-

tist Genie (for saavidt man er bleven temmelig eenig om at dette bestaaer i kraftig og tøilelos Fantasi) har vi, ikke blot ingen Mangel, men i Dine faldende Overflod — ikke at tale om, at vi tælle ligesaa mange Poeter i de sidste Tider, som Studenter — hvis ikke flere. Kunsten maa for alting indsættes igien i sine gamle strænge Fordringer, og hævdes i dens hellige Grændser; Aartusindes evige Monstre maae paa ny henstilles paa den dem tilkomnende Plads; og Ordenens, Simpelhedens, og Fuldendelsens Ideal maa ophænges til Sku for ædru Tænksomhed i det ryddede Smagens Tempel. Men, førend Dinene kunne opklares for den nuværende Skionheds kunstige Tilløkkelser, maae de aabnes for den virkelige Hæsligheds naturlige Modbydeligheder. En reformerende Kritik begynder derfor ikke med Anpreisningen af Det Gode, den vil giøre Plads for; men med Daddelen af Det Glette, der først maa forjages. Kun den ædru Opmærksomhed paa forhaanden værende Justerier kan vække den indslumrede Trang til glemte eller tilkommende Mesterstykker. Der gives maaskee intet sikkrere Middel til at opvække Lyst hos alle Læsere til en Renselse og Forvædling af vort sidste Herligheds-Tempel, end en værlende kritisk Be-

tragtning af den herskende Smags Non plus Ultra til Firen af vor seeneſte Danneſt: Ludlams Hule. Saa dybt dette prægtige Spilleværk i ſig ſelv er under al alvorlig Kunſt-Kritik, ville vi derfor dog taalmodigen paatage os det i alle andre Heuſeender utaknemmelige Arbeide, at udvikle dets fuldstændige Elethed.

Uagtet det, deſværre! er os uafgiort, om det juſt er det ſletteſte af vor ſtore parodiſke Shakespears Stykker — det er for Exempel mindre kiedſommeligt end Kanarifuglen — mindre oprørende end Faruk — og mindre flaut end Madſ Bedebuk — ſaa er det dog, hvad Indretningen for Skuepladsen angaaer — om Plan ville vi ſlet ikke tale — og iſær ſom Syngestykke, det ravgaleſte, der endnu er bleven ſammensat paa vort Theater. Vi ſige med Glid: ſammensat paa Theatret, for ſaa vidt det er et Theaterſtykke. Ikke ſom om Forfatterens egen for to Aar ſiden allerede trykte Sammenſætning paa Papiret var mindre ravgal — tvertimod, den er det indtil Ophævelse af al Foreſtillings Muelighed, i det mindſte paa een Aften, med eet og ſamme Personale — og vi gad tilføie: for eet og ſamme Publikum.

Men, da vi med nærværende skarpe Kritik især tage Hensyn paa det hviddelige Geburtsdagsstykke, kunde Forfatteren falde paa, at fralægge sig Indretningen af samme, og anklage os for at have skrevet Theaterdirectionens Arbeide paa hans Regning. Vi ville, for at forebygge alle saadanne Bryderier, giennemgaae saavel hans egen, som Theatrets Sammensætning af dette dobbelte Sammensurium.

Vi fremlægge først hans egen, saaledes som Stykket ligger for os, med næsten en heel Akt og halvanden Person meere end i Forestillingen, og, som det naturligtviis var plat umueligt, at bringe det paa Scenen. Paa 172 Sider ere her to fra hinanden aldeles forskiellige Spogelsehistorier, grundede paa to forskiellige Folkesagn, der intet have tilfælles hverken i Sted, Tid, Begivenhed, eller (hvad der er det værste) Aand og Betydning, sammentrufne efter Haarene — ikke til een Handling i fem Akter, men til een Aftens Læsning, i fem saa kaldte Handlinger, paa følgende Maade.

I første Handling, der begynder om Aftenen, belave sig et Par stotste Bønderkøse, som Frivillige, paa at gaae i Krig mod Engellæn-

derne, der ere faldne ind i deres Fædreneland, og have opkøstet en "næsviis" Skandse lige for Godsherrrens Dine der paa Godset, hvor alt, efter Forfatterens Anmeldelse, foregaaer. Hvorledes det hænger sammen med denne Krig, er umueligt at iudsee. Den næsviist opkøstede Skandse er hverken meer eller mindre end en "Fæstning" S. 22 "med Mure" S. 156, der skal tages med stormende Haand samme Nat — og denne fiendtlige Fæstning lige for Godsherrrens Dine lader ham og hele Godset saa roligt, som om alt laae i den dybeste Fred, paa Bondeknosens nær. Denne (skiondt han horer til Biergskotte-Corpsset, Hovedsmanden Sir Oliver anfører) marscherer hiemme fra uden Baaben, og faaer underveis det gode Indfald, at lede om et Sværd, det han lykkeligviis ogsaa fin, der, i det han kommer en Hule forbi, hvor en anden dum Knos, der følger ham, gjør ham opmærksom paa Moer Ludlams bekiendte Laane-Institut. Neppe har han imidlertid faaet Sværdet, før han, trods "Hovedsmandens Kald" og "den skælvende Trompeter, der staaer paa Høien og støder Heltetoner i det gule Malm" (thi Fæstningen skal stormes strax) begiver sig op til Ridderborgen, og ved Hielp af en Strikkefuge klavrer op

til den naadige Froken der — igiennem Vinduet — ind i hendes Jomfruebuur, fulgt af hans Kammerat, der styrter ind paa alle fire. Den dydige Froken, (der, vel at mærke, spiller Ustylds Engels Rolle der paa Godset) synes vant til disse Nattebesøg af unge Karle giennem Vinduet — tager venlig Afsted med ham — takkende selv Kammeraten, der fulgte med — og haaber at see dem begge friske og vel igjen. Midt under disse Krigstilberedelser lægger den hvide Kone (et Godsherren og hans gamle Tjener velbekiendt gammel Spøgelse der paa Slottet) det an paa, for at faae Roe i Graven, at gjøre lidt nærmere Bekiendtskab med den unge ustyldige Froken. Hun banker samme Aften, strax efter at de unge Karle ere smuttede ud af Vinduet igjen, paa hendes Dor — hilser den af Skræk gysende Klara (saa hedder Frokenen) med dødsblegt Ansigt og et ved hendes Side hængende Nogleknippe venligt; og Frokenen (saa stærk er Ustylds Magt!) bliver, trods sin Skræk, lige saa lidt bange for Spøgelsen, som for de ind af Vinduet styrkende Soldater. Vel finder hun hendes Haand "besynderlig kold", medens den "Blege" taler med en "huul" Stemme; men det forhindrer ikke, at hun jo bliver rolig hos hende til Klokken slaaer tolv,

og modtager et Stevne af hende "i Ridderfalsen næste Midnat." Næste Midnat vil imidlertid siges saa meget som deene samme Nat lidt tilbage i Tiden, hvilket vi siden faae at see. Bierg-Stotterne, blandt hvilke de to omtalte Knose, marschere strax derpaa forbi, og hun kaster fra sit Vindue Blomsterduste ned til den ene, uden at undre sig over, at hendes gamle Morbroder og Tom (der vare gangne til Sengs) ved denne Leilighed staae ved Siden, og see de Kys, han kaster op igien til hende. Hermed ender den første Handling, hvori fra Klokken slog tre Qvarter til Tolv (S. 19) til den slaer fuldt Slag (S. 38) altsaa i en Fierdendeel Time, Klara har modtaget Besøgene giennem Vinduet — sunget en Duet med William — underholdt sig derpaa i lang Enak med ham og Dick — sunget en Trio med dem begge — besørgt dem ned igien med Strikkestigen — sat sig til sin Harpe og sunget en Arie af fire Stropher, hver Strophe otte Linier lang — modtaget derpaa Besøget af den hvide Kone — aftalt alting med hende, og foresunget hende endnu engang det sidste Vers af Harpesangen! Rigtig nok har et skuespilbesøgende Publikum aldrig oplevet noget længere Qvarterstid paa Theatret (thi alt dette er

uforandret bleset paa Scenen, som det findes i Bogen) men trods de lydelige Klokkeslag synes det dog at have saa lidt stødt nogen af alle Vedkommende, som Tidens fuldkomne Tilbagegang i alt det Følgende.

Anden Handling begynder et ganske splintert nyt Syngestykke, der lige saa lidt hænger sammen med det foregaaende, som hvilket som helst andet af Forfatterens Fragmenter. Her spænder en ganske anden Familie, end den paa Borgen, bestaaende af Mand, Kone og et Barn, vor Opmærksomhed paa noget ganske andet, end en Stormløbning, en muelig Bortførelse, og en midnatlig Sammenkomst mellem en ung Frosken og en toethdig, dødbleg, koldhændet, og huulttalende hvid Kone i en Riddersal. En anden Biergskotte (thi Biergskottes Fædre ere altid Biergskotter) der kun lidt bryder sig om Krigen der paa Godsset (uagtet han boer der, og siden viser, at han kan slaaes endnu, naar det gielder) sidder i en Lænestol og grunder, mens hans Kone sidder og synger en Buggevisse, og det lille Pigebarn i Buggen sover. Vi gøres her paa tyve Sider bekendte med den menneskelige Elendighed, der kan flyde af at laane, og spille bort hvad man laaner — især naar man

maa betale alt til bestemt Klokket, St. Hans Nat, eller Krepere; vi glemme ganske det forrige spanske Epilopstykke, og stemmes til al den spidsborgerlige Medlidenshed, der er muelig i et tydsk grædende Drama. God Nat Storm, Strikkestige, halsbrækkende romantisk Elskov, adelig Epogen i en Ridderfal — kort sagt alt det fantastiske Tryllende, man havde spidset Næsen paa i den forrige Handling. Vi sættes paa eengang ind i den virkelige Verdens kiedsommeligste huuslige Elendighed*), og efter en ny uudholdelig lang Expositionscene, der lærer os, at den ny Helt, Bonden Robin, har forbrudt sit Liv til Moer Ludlam (den samme, der ved det forrige Stykkes Begyndelse i Forbigaaende havde laant den tappre Knos, der gif at storme Fæstningen, et Sværd) hvis han ikke før Solens Opgang bringer hende fire hundrede Kroner — netop som vi troe, Handlingen i denne Egn vil begynde — fores vi med eet tilbage til Ridderborgen, for at være Vidner til en der spillet Comoedie Eftermiddagen før det forrige Stykke begyndte. En tredie Helt (en komisk nemlig) viser sig her i al sin Glands under Navn af John Bull,

*) Det maa paa mange have gjort et Indtryk, som om de pludselig befandt dem hjemme i deres egen Stue.

som Veiler til den unge dybtige Froken, ved et ganske lystigt Aftentassel for sig selv, inden de andre gaae til Bords. Hans paa sexten Sider (hvori han, paa nogle korte Replikker nær af de andre, alleene fører Ordet) vidtloftigt udmalte Karrikatur, forfører Læseren til at troe, at hverken den romantiske Bondenøs William, eller den proffragiske Bonde, Robin, men han er den egentlige Hovedperson — og at Een Aftens Læsningen altsaa i Grunden hverken er et Trylleespil, eller et Grædespil, men et Galstabspil — af det fastelavnste Slags — i Freyas Alcers overstadig snurrige Maaneer.

Men denne Forventning bliver ogsaa til Vand. Møye har denne splinternye Person fuldkommen udvort sin maagelose Originalitet, for han, som forsmaaet Veiler, forlader Scenen — uden at have gjort andet Gavn med Indskikningen af alle disse Opfoier, end det, at laane Robins Kone hundrede og halvfierdsindstyve Kroner, der komme hende til aldeles ingen Nytte. Langt fra at udrette det mindste i hvad det oasaa er, der handles om, tilintetgier denne Biomstændighed Deeltagelsen i den arme Bondefamilies Nød, som man nu troer afhjulpet, og altsaa, da den intet andet interessant havde, ganske glemmer.

Efter denne aldeles for sig selv spillende Episode — i en uendelig Forlegenhed med hvad man dog, efter saa mange afbrudte Begyndelser til noget, skal gjøre af de mange Traadender — opdager man paa eengang med Studsen: at man, langt fra at være kommen videre i det først begyndte Eventyr paa Ridderborgen, tværtimod endnu ikke er der, hvor man begyndte; men har hele Aftenen før det allerede horte Midnatsslag for sig — og altsaa maa have drømt alt det Foregaaende, eller nu drømmer alt det Nærværende — en for enhver Læser, der gierne gad sikkert vide, om han vaager eller sover, meget ubehagelig Følelse. Det maa nu forholde sig hermed som det vil, mod Enden af anden Handling begynder Et. Hansnatten forfra igjen — og der hændte sig endnu manfoldige Begivenheder og Tildragelser baade i og udenfor Borgen før det bliver Midnat for Alvor. Den gamle Borggridder og hans gamle Tiener disputere med hinanden om Spøgelseset, og hvordan det vil løbe af, at den første har givet Klara Lov til i Nat at gaae ind i den et hundrede Aar tilslukte Middersal. Tjeneren finder denne Tilladelse saa meget des betænkeligere, da den for Gartnersens Kone besilte Liigkiste er bleven bragt i Procession op paa Bor-

gen, uagtet Konen ikke døde. Denne høist betydningsfulde Liigkiste "lugter friskt af Fyrretræ — og støder Golt med sine skarpe Kanter, som gaae forbi i Mørke." Men Sir Harry (den gamle Riddec) leer deraf, og foredrager sit fornuftige Raisonnement over Illusioner i Mørke i en Duet med Tieneren, der slutter Handlingen — og hvorved der er det mærkværdige, at denne, trods sin modsatte Tænkemaade, er af fuldkommen samme Meening.

Tredie Handling, eller egentlig Episode, bringer en ny aldeles uventet Person paa Scenen — en fjerde Helt, der kommer, og gaaer igien, uden at gjøre andet end Ulykke — som der dog er mere end nok af i Bondehuset, hvis borgerlige Tragedie spiller for sig selv, uden mindste Forbindelse med Ridderborgens. Robin sidder nemlig i den "kolde Sankt Hans Aftens Nat" og venter paa sin Kones Tilbagekomst (der er gaaet bort for at skaffe Penge) da der i det samme kommer en lystig Broer af landstrygende Soldat forbi, i hvem han gienkiender sin gamle Krigskammerat. Denne trakterer ham med et got Glas Biin af sit Tornister — lokker ham til at spille Tærninger med sig om fem hundrede Kroner, som han har vundet fra en Hestepranger, og synes gierne at

vilde være af med igien. Men Robin, isteden for at vinde hans, taber alle sine. Da Kammeraten fikker Gevinsten til sig og vil gaae sin Vej, bliver han reent desperat, løber ind i Hytten og henter sit Sværd. De slaes, og Robin falder saaret hen paa Bænken, hvor den anden henslænger ham en Snees Kroner til en Feldtskiær, og syngende gaaer bort igien, som han kom. Den stakkels Kone, der var gaaet efter Penge, kommer hjem, og finder ham svømmende i sit Blod. Hun fortæller ham, at hun har faaet, hvad hun gif efter, men da han imidlertid har tabt, hvad han havde, ere de lige nær, og hermed sluttes denne lige saa oprørende og martrende, som for Resten best udførte Episode.

Dog nei! Tiden staaer paa ny stille, og i fjerde Handling fortsættes hun, uden at Forfatteren bryder sig om hvordan det øvrige kan bestaae med denne Fortsættelse. Det er nemlig nu "snart Midnat igien" — egentlig den tredie, der nærmer sig — men til den afgjørende Sankt-Hans-Midnat er endnu langt, som man vil faae at see. Sagen er, at hver særdeles Handling har sin Sankt-Hans-Nat for sig selv, ligesom alt det andet. Imellem den forrige og denne maa nødvendig være gaaet nogen Tid hen, da Lægen, som man

umuelig kan formode i Nærheden, er bleven hentet, og alt har aareladt og forbundet den Saarede, der er bragt til Sengs, og allerede kommet saa vidt, at hans Kone nu kan slaae en lille Sladder af med den snaksomme Doctor om hans Tilstand, og overlade ham til dennes videre Pleie — mens hun tænker paa nye Raad. Hun beslutter at strabe sammen hvad hun har, og gaaer med det, Suk, Laarer, og varme Bønner, til det fatale Laane-Institut, hvor den yderste Termin til Klarering er forhaanden. Desuagtet bliver hun, for at synge en lang Afskeds-Arie til sin Mand og Datter, som ingen af dem hører — og gaaer endelig, efter at have glemt over Arien det meste af hvad hun vilde tage med sig. Paa eengang forvandles Scenen til den underfulde Ridderhal paa Borgen, hvor der staaer "et stort Bord af Ibenholdt med dreiede Sneglebeen midt paa Gulvet" — og nu begynder et mimisk Melodram, en egentlig Ballet med Ord-Accompagnement, først monodramatisk af den med en Boxstabel indtrædende Klara — siden duodramatisk mellem hende og hendes (som hun endelig mærker det) døde Tante — der ender med et stort Divertissement i den katholske Kirkestul, og med underlagt latinisk

Text, hvilken Forfatteren imidlertid har havt den Godhed, at besørge oversat for læg Folk i Rosterne. I dette høist ambiguo-comique Drame pantomime à grand spectacle, mit Accompagnement und Chören, cum notis variorum, belæres vi af gamle Dokumenter und herschaftlichen Urkunden: at den tvetybige Tante, der har givet Frosenen Stevne, til sin Tid var en "let sindig Flane" af det affkyelige Slags," der har ladt sit Barn krepere af Mangel paa Pleie, sin Egetmand staae ihjel af hendes Bøler, og nu til Straf for hendes Udselhed maa trippe op og ned ad Bindeltrappen med husligt Rogleknippe." Af samme Dokumenter erfare vi og paa en Maade Grunden til de forskiellige Midnætter i dette St. Hans-Aftenspil; thi høistbemeldte Tante er efter sin Død ikke blevet til eet, men til flere forskiellige Gienfæcd, medens hendes Liig ogsaa synes at ligge begravet paa forskiellige Steder. Kort sagt, vi erfare hundrede skrækkelige Ting; men aldeles intet til Forklaring af hvad der foregaaer for vore Dine paa Bladet, som paa Scenen. Mindst begribe vi, hvorledes Morbroderen, der, en halv Time før, ingen Anstalter gjorde til noget, i et Qvarteerstid har faaet alle Borgens Folk sammen,

til en høitidelig Procession med en Munk i Spidsen — og allermindst, hvi han (isald alt dette i Forveien var foranstaltet) ikke kommer ind med dem, for han maatte slutte, det var for silde. Det hele Ridersals Trykkespil, fra Klaras Indtrædelse med Vognstriblen til Choret's Udgang igien med Fakterne, er et saa uhyre genialt Daareffektprodukt, at vi, for eengang at vise, hvorvidt Tankeløshed, Følelseløshed, Sandfælseløshed og Smagløshed kan gaae i et privilegeret Theaterdigter-Fusterie, holde det Umagen værdt, at hellige det en egen alt belysende Kritik, i Folge den naturlige Respekt, der skyldes ethvert Non plus ultra*).

I femte Handling bringes Læseren med eet fra "det fæle Gemak" (den store Ridersal) til den endnu fælere Hule, hvor Robins' Kone kommer hen, for, om mueligt, at tilfredsstille Moer Ludlam med hvad hun bringer. Men denne, langt fra at "tage til Takke" med det halve af Be-

*) Vi love Læseren i Forveien, at denne Drostelse, trods sin Udferlighed, skal blive ganske moersom. Den vil desuden retfærdiggjøre vort Forehavende, at underlægge den fortryllende Mensl en anden Text, ved at vise Nødvendigheden af et saadant Arbeide, hvis et af de mesterligste Original-Forsøg i Tonkunsten ikke ganske skal være spildt for Fremtiden.

talingen, vil have hendes Barn, den lille Betty
 (der er paa egen Haand lobet den lange Wei hjem-
 me fra efter Moderen) hvilket bringer denne til en
 saadan Fortvivlelse — efterat have faaet Barnet
 igjen, som frivillig var lobet hen til Spogelsset —
 at hun langt uden for Hulen kaster sig paa Knæ,
 og i en Arie beder vor Herre "sende en Skol
 af sine Engle ned" til Redning. Istedes for
 denne Skol af Engle falder rigtig nok, som ned
 fra Himhelen, en Skol Liigbærere og Liigfølgere.
 Det er nemlig mørk Nat endnu — og denne Gang
 nupaatvivselig den samme Nat, hvori efter Midnat
 saa meget allerede er foregaaet oppe paa Borgen,
 der ligger temmelig langt fra Hulen. Der gif
 hver til sit, som det lod, og uden at faae at vide,
 hvad der skulde gøres, endte Sir Harry med de
 Ord: "Alt kan i Fred man afgjøre siden!" der
 ikke syntes at ybe synderlig Hastværk. Desuagt-
 tet have de der faaet Tid til at høre Documenter-
 nes Indhold af den til sig selv igjen kunne klara —
 gif at faae den gamle Tante opgravet og ud af Ein-
 kisten hun laae i — lagt i den anden (formodentlig
 i den af Fyrretræ, som stod paa Gangen) — til at
 faae Snedkeren hentet og Kisten tilflaaet — og, hvad
 der er det underligste, til at faae gravet en Grav

paa Kirkegaarden — faae hende nedfænket i Jorden, holdt Siælmesse, og komme tilbage igien forbi Hulen — forend Natten er til Ende; og, hvor lang end St. Hans Nat er paa samme Polshoide, som vores, veed den mindst oplyste Læser. Noer Ludlam faaer imidlertid neppe at høre (af Robins Kone) at hun bliver begravet, før hun faar til Himmels og Hulen lukker sig. Men Euden (paa Natten) er ikke endda. Efter nogle paa Himmelfarten følgende Minuters Læshed, hører man en sagte Marsch, ledsaget af et Chor langt borte, der kommer nærmere og nærmere; og Biergskotterne under Sir Oliviers Anførsel komme tilbage med Egelev i Hielmene (de gif ud med Blomster i Hattene) og synge en Sang, hvoraf Meeningen er, at de kom, faae, og seirede i Maanestien, og Maanen skinner endnu. Man fristes virkelig til at troe, efter alt det andet Foregaaende, at Haren har sovet et Par Dage og Nætter borte midt under Stormløbningen, eller man maae antage, at Evigheden, da den fødte Tiden, kom ned med Tvillinger *).

*) Alle de fem Handlinger, fra Dicks og Williams Udvandring mod Fienden S. 1 til Seiersfangen i Slutningschoret med Janitschar-Musik S. 172, spille nem-

Et Slutnings-Divertissement var nu at formode, saa meget mere, da alle didhørende Personer, ved et Mirakel efter det andet, ere nærværende — paa den gvaestede Robin nær, som Doctoren vaager over, der paa samme Maade kunde komme til, som han kommer siden efter. Begge Familierne ere reddede, Ridder salen er rensset, Huln er lukt, den hvide Kone er bleven begravet, Moer Ludlam faret til Himmels, Siælemessen er holdt, Fæstningen er taget, Fienden er forjaget, Seiersfangen er sunget — femte Handling er forbi — hvad, mon troe, kan der endnu være tilbage? Intet mindre, end et tredje nyt Stykke med tildeels ganske nyt Personale, spillende "Morgenen derpaa i en landlig Egn udenfor en Bondehytte" og med alt det endnu i samme femte Akt — hvorfor der ogsaa, som man skal see, følger en syvende bag efter. —

For at giøre ikke blot Læsere i Usmindelighed (der læse Digte, som de læse Noiser), men

lig i den selvsamme „St. Hans-Nat., fra Tusmørket om Aftenen til Morgenen derpaa, som sees iblandt andet af Dicks Replik i næstsidste Scene, S. 151, hvor han i Anledning af Rittbegjængelsen spørger sin Moder: „Er der nogen døde? Alle Menneſker levede jo endnu i Gaar, da vi reiste.“

Skuespil, Censorer — og ikke blot disse i Almindelighed, men dem, der ubeseete antage Herr Dehlsenschlägers Stykker i Særdeleshed, — opmærksomme paa den Genialitet, vi vove, at tage lidt i Skole — for, om mueligt, at aabne Forfatteren selv Øinene for det endog saa blinde Bemærkere stødende i hans senere dramatiske Hexamerier — ville vi Ord til andet her anføre, hvad der, efter hans Mening, endnu burde have været fremstilt paa Scenen i dette tragiske Syngespil. Naar man læser, uden at tænke og sove ved Læsningen, kan man naturligviis udholde hvad det saa er; dette gælder og om Tilhøret imellem Baagen og Soven. Vi ville derfor i Forsveien vække Bedkommende til det Følgendes Bedømmelse, ved at bringe dem i levende Erindring, hvad der er gaaet umiddelbar foran, og hvilken Tone, der paa nogle saa Undtagelser nær, er gaaet igiennem Hidtilsammensætningen af Spilleværket. Fremstillingen, saa vel i det eene, som det andet Eventyr, Forfatteren har blandet sammen, er heel igiennem tragisk med religiøs Anstrøg, og den af ham selv Componisten angivne musikalske Tone er sorgelig høitidelig. I første Handling hedder det:

Sir Harry og Clara:

„Beskiærm, o Gud! din Hesteskare!“ —

I anden:

Robin og Fanny:

„Evide Misfandhed!

Skuer du naadigt ned?

Sværker i Dødens Arm

Fader! din Arm? —

I tredje:

Robin og Fanny:

„Gud, min Hielp i Noden,

Gode Gud tilgiv!

Styrk min Siæl i Døden

„Skaan en Faders Liv! —

I fjerde:

Borgkapellanen:

„Gorbarmes, o Gud! for din store Barm-
hiertigheds Skyld og frels os fra det
Onde!“

Choret:

Amen!

I femte:

Choral af Liigsølget:

Herster over Dod og Liv,

Lad den Neme Naaden finde!

Kjærlighedens Gud! tilgiv
 Støbet af en Synderinde!
 Udslæt hendes Brødes svar,
 Du, som Verdens Synder bar!
 Og naar Graven lukker sig
 Svøve Sielen frelst til dig" —

I denne Stemning, der som sagt vedvarer indtil midt i femte Handling, høre vi den hjemkommende Helteskæres Te Deum, og vente (hvis der endnu skal komme noget) hvad Choralet paa forrige Blad synes at love: (S. 141.)

"Qvidre skal de Dødes Ven
 Venligt om Opstandelsen" —

da — pludselig — i det alle de andre drage forbi Klippehulen, en aldeles ubekendt Person, en vis Sara Rickels styrter ind paa Scenen med en langt derfra liggende Bondehytte i en „sandlig Egn“ bag efter sig, og den ganske forsvilede John Bull foran sig, ved hvilken Leilighed det paa eeygang bliver lys Morgen. S. 144.

"(De i Maanskin hjemkommende Biergstotte drage forbi)"

"Sir John Bull. Sara Nickels.

John Bull

(Kommer ganske fortvovlet ud af Hytten fulgt af Sara.)

Det maa Fanden holde ud! En Fiærdyne
som en Stegemaskine; en Hytte som en Bager-
ovn. Nyggene har stukket mig den hele Nat.
See mine Hænder! De ere saa rødvedlede
som Vindruer.

Sara.

Det gaaer snart over igien Falst! naar I
bare stryger Jer med lidt Blyvand.

John Bull.

Nu for Satan, saa lad mig da faae Noget
i en Hast!

Sara.

Gud hielp mig fattige Enke for Blyvand!
Sid jeg havde Brøndvand, saa fik det endda
være hvad det var.

John Bull.

Sikken en Hex! Er det en Vertinde?
Hvad hedder I?

Sara.

Sara Nickels, min Gaer!

John Bull.

Nickels! Navnet svarer til Kiællingen, og
Kiællingen til Neden.

Sara.

Nu ja Falil! det er jo godt, at det Ene svarer til det Andet. Jeg er en stikkelig Kone. Men jeg har en Søn, det er en stor Mand!

John Bull.

Hvad er han?

Sara.

Han er Baabendrager hos en Soldat.

John Bull.

Det er en hoi Post. Det var bedre han blev hjemme og hjalp Jer med Huusholdningen.

Sara.

Det gjør han ogsaa! Han hjælper mig ærligt med Middagsmaden hver Dag.

John Bull.

Laver han den da?

Sara.

Nei, han æder den Falil!

John Bull.

Hvad er Klokken? Mit Uhr staaer! Alting er i Wilderedede. *)

*) Det er kun alt for sandt! Ikke John Bulls blot, men hele Spilleværkets Uhr staaer, og alting, indtil denne Stilstand selv, er i Wilderedede.

Sara.

Den kan vel snart være henimod fire.

John Bull.

Hvor faaer jeg Ende paa denne Morgen-
stund? Jeg har vredet mig, som en Steeg paa
et Sped, hele Natten.

Sara.

J skulde blevet hos Ridderens, saa havde J
haft det bedre. *) Men nu kommer Jeres Karl
vel snart med den anden Hest, saa kan J reise
videre.

John Bull.

Phrr! Jeg er ganske fastende! Har J ikke
noget man kan styrke Maven paa, i den
kolde Morgenluft?

Sara.

Jo! En Potte Vand, hvis J vil drikke
af Gadekæret; for vi har ikke andet, uden
naar det regner. Men saadan om Morgen er

Tiden nemlig, der hidtil, saa at sige ikke har rørt
sig af Stedet, overløber med eet (som sees af føl-
gende Meylik) sig selv — og et Par Minuter efter
den natlige Liigbegjængelse er St. Hans-Nats-Klok-
ken henimod fire.

*) Der var han endnu i Aftes.

det deilig klart, inden Hestene har været der og
stampet det tykt.

John Bull.

Gid jeg nu havde Een af de Poeter her,
som lyve saameget om Landlivets Behageligheder!
Jeg skulde tvinge ham til at drikke af Pyt-
ten med min Pidsk!

Sara.

J maa dog være glad, at J ikke blev lam
paa det venstre Bagbeen ligesom Ederes
Hest. Saalænge man her Vele Lemmer er det
endda en Trost.

John Bull.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, Du Høj!

Sara.

Gud bevare mig fra at gjøre Folk til andet,
end det de ere.

(Hun synger med svingrende Tremulanter)

Sanct Catrin i Paradis!

Lad mig ogsaa ligeviis,

Stige snart med Lærkeflugt

I den aarle Morgenluft.

John Bull.

Flugt og Luft rimer hun Gud hjælp

mig sammen! Alting er slet her i Huset, lige til
Kimenene. *)

Sara (singer.)

Laad mig som en Rosenbust
Dufte St. Hieronimus!
Falder Bladet fra sin Stilk,
Nu saa er det snart bestilt!

John Bull.

Saaer jeg flere saadanne Kim paa fastende
Hierte, Kiælling! saa staaer jeg Eder ikke inde
for Noget. **)

Sara.

Ak! der kommer Dick tilbage fra Krigen!

John Bull.

Hvad for noget?

Sara.

Ak den kiære Dreng! See hvor han kom-
mer slæbende.

(Dick kommer belæstet med adskillige Hjelme, Skjolde,
Spyd o. s. v., deriblandt nogle Kasseroller, Potter og
Stegespid. Det er sat saa kunstigt omkring ham, saa
man næsten ikke seer andet end en bevægelig Pyramide
af Armatur og Kiøkkenpr.)

*) Det er ligeledes umaadelig sandt — ikke blot i
Saras, men i endeel andre baade paa For- og Bag-
beenene ludelamme Vers — som vi siden skulle vise.

**) Lykkeligviis læse vi Stykket om Aftenen.

John Bull.

Hvad Fanden er det for en bevægelig Trosp hæ?

Sara.

Ik det er intet Fæe! Det er mit kiodelige Varn, som kommer med Bytte fra Krigen. *)

Dick.

Moer Sara!

Sara.

Er Du der igien, bitte Son! O Gud skee lov! Jeg var saa bange, Du skulde kommet noget til, ved Stormløbningen.

Dick.

Lad mig læsse af! Jeg havde aldrig troet, Kobber og Jern var saa varmt, inden det blev smeltet.

(Han kaster alting paa Jorden.)

Sara.

Iha! Hvad bringer Du der altsammen?

*) Man rime derte Bytte med Stormløbningen og alt det øvrige, — i een Nat! Dick har endog fundet Tid til kunstigen at sætte Armaturen og Risikentsiet sammen om sig! Større Offere har neppe nogen Geburtsdags Stuespildigter bragt Galleriet.

Dick.

Bytte! Hurra! Skand sen er bundet!*)
 William og jeg deelte Treen. Han var den Første
 paa Muren, og jeg var den Sidste. Han tog
 alle disse Stormhuer og Pandsere fra Mændene,
 og jeg alle disse Potter og Pander fra deres Qvin-
 der og Børn; thi det er en vigtig Ting i Krigen,
 at man ødelægger Magazinerne. William kom-
 mer om et Dieblif herforbi, med Sir Harry og
 Frøken Klara, samt hele den øvrige Armee. Vi
 traf dem henne paa Kirkegaarden ved
 en Ligtbegegnelse. Er der Noget
 døde? Alle Mennesker levede jo endnu
 igaar, da vi reiste?

Sara.

Tomment min Dreng! har Du nu løbet
 Storm! Fortæl os dog noget! Hvordan gik
 det til?

Dick.

Saa bild Jer ind, her er en Skandse,
 Hvor denne Suppepotte staaer.
 Nu kommer jeg da med en Landse,

*) Nu er Fæstningen igjen kun en Skandse. Hvor-
 for? Fordi det er høist urimeligt, at finde Klok-
 kentoi, Qvinde og Børn der. Jo galere jo bedre!

Og uforfærd i Døden gaaer.
 Nu i Trompeterne de tude:
 Dræng, dræng, dræng, nu uforfagt!
 See nu begynde vi, gib Agt!
 Nu er det snart med Skandsen ude!
 See Moder! I er af de Hule,
 I forestiller en Kanon! *)
 Og Herren der, en tyk Person,
 Han kan vel gielde for en Kugle!
 Nu fyres! hille den Ulykke!
 Nu falder Muren med en Klang
 (Han slaaer Potten itu med Landsen.)
 Det var et stiont Bombardement!
 Ei sandt? Det var et Mesterstykke!
 Nu fyres langt fra med en Morter,
 Nu tages Byen med et Skraal.
 Og ved en Glaske ægte Porter
 Vi drikke Hestemødets Skaal!

John Bull.

Du er en salt Hund, kan jeg
mærke.

*) Shafespearff! Men isteden for „aurum colligere e stercore,“ synes vor Forfatter her: ex auro colligere stercus.

Dick.

Ja vist, det er engelsk Salt! gid det
maa bekomme Jer vel!

John Bull.

Der kommer Jack med den anden Hest. Jeg
er gal at jeg staaer her længer.

Sara.

Han betænker mig dog lidt for Hunsstye og
Natteleie, min Fader! Jeg er en fattig Enke.

John Bull.

Seer I den Guinee?

Sara og Dick.

Ja vi gjør Falil.

John Bull.

Den skalde I faaet, hvis I havde været
artige. Men da I har været grove, saa kaster
jeg den ud i Gadefiæret. Nu kan I fiske den op
i Morgen, naar I drikke Andemad, med Venderne.

Dick (Snapper hans Hat af Hovedet, klavrer op
i et Kræ og siger:)

Seer han den Hat?

John Bull.

Vil Du hid med min Hat, Du Satans
Menneske!

Dick.

Den skal seile ud og hente Guineen igjen.

John Bull.

Vil Du skynde Dig at give mig min Hat,
mit Friheds Tegn! Hvad er en Engellænder uden
Hat?

Dick.

Pung ud! Ellers flyver din Frihed ud i Ga-
defiæret til Bildgiæsfene.

John Bull.

Der er en Guinee! Du Barbar!

Dick.

Giv den til min Moder!

John Bull.

Der, Du gamle Hex!

Sara (tager den og neier).

Tusindtak Galil! Det er dog artige Folk
disse Engelmænd! De har saamange Penge.

Dick.

Og der er din Frihed!

(Han kaster Hatten til ham.) *)

(Man hører en Marsch af de sig nærmende Krigere.)

John Bull.

God dam! der komme de. Jeg forfølges
paa alle Kanter. Men hvad bryder jeg mig om
det? Jeg er riig, og min Borg har Naturen

*) Vi troe Anmærkninger her overflødige.

befæstet. Jeg slutter mig inde paa mit Slot,
spiser Plumbudding! drikker Porter! synger
Britannia leve! og leer ad Jer allesammen!

(Han gaar.)

Dick (som er steget ned).

Kom Moder!

Sara.

Hvor vil Du hen?

Dick.

Lad os see om vi kan finde den anden Guinee
i Gadekæret.

Sara.

Det vil holde haardt, bitte Søn!

Dick.

Det vil for holde blødt, hvis den
ligger i Mudderet.

Sara.

Jeg veed ikke hvor den stakkels Dreng har
faaet alt det Mod fra? Lige fra Stormen skal
han ud i Gadekæret. Han slyr hverken Ild
eller Vand!

Dick.

Vi vil fange nogle Karusser og
lukke dem op, saa finde vi nok Gui-
neen tilsidst. Kan I ikke huske det Eveltyr

J selv har fortalt, om Ringen, der laae i Fisken? *)

Sara.

Go det kan jeg døgtig! Men lad os nu blive lidt først og høre paa den deilige Musik. (**)

(Marsch. Sir Oliver, William, en Trop Biergskotter. Sir Harry Turner, Miss Alara med Følge.)

Men — vi gientage det — uagtet vi have havt to vidtloftige Stykker, sex fuldstændige Akter, Te Deum, Kroningsfest, Brudekrandsning, Ræpelvielse! og Slutningschor — uagtet alle Personer ved et Mirakel endeligen ere blevene samlede

*) Det er ubegribeligt, hvorledes den vittige Forfatter her har overseet Leiligheden til en ny pirrende Vitlighed: „Fisken, der laae i Ringen“ nemlig. Det laae dog saa nær!

**) Hvad der nu især er i Witberede, er Rummet. Hvor — kan man med Rette spørge — er nu Scenen? I den fra Borgen, fra Ludlams Hule, og fra Robins Hytte formodentlig lige langt liggende landlige Egn ved Gadekæret, hvor Sara Nicels boer! Men hvilken Marsag kan vel tænkes til, at alle Stykkernes Personer netop skulde samle sig her til Seiershøitid, Midderflag og og Brædevielse? Den samme, som til alt det øvrige: Forfatterens ublu Trodsen af alle de Love, ethvert ægte Genie giver, og den mindste Flid, i Mangel af dette, adlyder.

paa Scenen, og alle Knuder løste, saa nær som
 Løsningens — for meget er endnn ikke nok,
 og Enden er ikke endda. Tiden, der i de forrige
 Minuter forløb sig til henimod fire, løber tilbage
 (for at giøre det godt igien) til Dagbrækningen;
 og Rummet, der var blevet udstrakt til en land-
 sig Egn, skrumper sig ind igien til Stedet, hvor
 vi forlod Robins Kone tæt ved Ludlams Hule. Her
 optræder Lægen med sin Patient, der i Feber-
 heden er rendt hid, og da han finder Hulen lukket,
 overlader sig til en poetisk Fortvivlelse, der (uagtet
 han kun er en simpel Bonde) i Phraser og Viller
 der kan slaae Spar To til een af Youngs lærdeste
 Mattetanker. „Alceste,“ — siger denne stolste
 Bonde, (saa vidt gaaer hans Feber!) — „Alceste
 „steeg i Hulen for Admet; men deri ligner Ro-
 „bin ei den bløde, den føleløse Konge! Leve ro-
 „ligt og tage mod et slikt Forsoningsoffer! — Rei!
 „ved St. Dunstan! — bliver han ved, og an-
 „mærker i Parenthes, at St. Dunstan er Skot-
 „lands Helgen — „Rei! ved St. Dunstan, Skot-
 „lands Helgen! Rei! min Siæl var fuld af Lyder;
 „men med Bægg har Helvede end ei trykket i
 „dens Grund de søle Ord: Utrøskab, Føles-
 „løshed! O! arme Fanny! (hans Kone, som

han troer indeløst i Hulsen med Barnet) „her,
 „her steg du ned, ned med dit Barn, der, ube-
 „kymret om sin Skiæbne smilte sidste Gang til
 „Maanen, for Mnsmet slugte det. Nu skal du
 „da, som en urolig Skygge, der har glemt sin
 „Halvedeel paa Jorden??? pusle frem ved
 „Midnat; bleg, som Marmoret i Klippen, med
 „Jordbeeg“ (til Forskiæl fra Helvedbeeg!) „og
 „med Flintesteen i Lokken — med en Skif-
 „ning i din Arm, naar Ulferne har staalet Betty —
 „saa skal du staae og smile ved mit Leie, henræk-
 „ke mig en Dodninghovedskal med Lærninger af
 „Knokler, rødpointeert med Hierteblod af et udfyl-
 „digt Barn, — o. s. v. Hvilket Bondesprog!
 og hvilken Lavastrøm af tragisk Bestalenhed! *)
 Rigtignok er det, næst Lægens Præk, det eeneste, der
 røber Studium i Stykket. Han vil for dennes
 Dine stikke sig ihjel, da hans Kone (der synes at
 have lauret paa dette Dieblis) til Lykke springer

*) Naivt bemærker ogsaa Lægen kort Tid derefter, da
 Robin spørger: „hva er om man kan døe af Glæ-
 de under tiden?“, at det med ham „har ingen
 Nød;“, thi

„Jeg har Natur begavet med et Krater,

„Hvoraf J kaster Eders Lavastrøm.“

figer han S. 169.

frem og forhindrer det. Hvi hun ikke har forladt dette gyselige Sted og skyndt sig tilbage til sin Mand — er ligesaa vanskeligt at begribe, som alt det øvrige. Men den ved et Mirakel tillukte Hule, maae ved et nyt Mirakel aabnes igien, og det maae — Doctoren i det mindste see, før han troer det. *) William kommer nu ogsaa til; men isteden for at fortælle sin Moder, at han er bleven slaaet til Ridder, og forlovet med Klara, fortæller hun ham det. Himlen veed, hvor hun har faaet det at vide. Men, ligemeget! naar Tingen er eengang skeet, regner vor Forfatter det ikke saa naie, hvem Fortællingen lægges i Munden. — Hvad nu følger, er en hoist oprørende Profanation af Kirkens Mysterier paa Skuepladsen i al muelig Pomp ved den gemeeneste Leilighed — som vi siden, naar vi komme til Kritiken af det Heles Tendents og de enkelte Mærkværdigheder, nærmere, og alvorligere end noget andet, skulle berøre. Hulen aabner sig nemlig, lader den deri nedfaldne Himmel see, og et Englechor høre, sukker sig igien — og — hvad i al Verden kan vel endnu være tilbage? —

*) Han troer det alligevel ikke, den Thomas! som vi siden ville see at see. Han glemte at stikke Fingrene i Klippen.

„En Epilog af Forfatteren? „ — Nei! — Vi vil
 de give enhver anden, end en forstruet Fantasie,
 Hundrede og een Gærninger frie, og vædde hun-
 drede mod eet, at den ikke giættede det i den hun-
 drede og anden. Hverken meer eller mindre end
 en ny, platud utænkkelig og uforestillelig Scene
 mellem „Lægen og Spectatores „ medens
 Robin og hans Kone endnu ere paa Scenen,
 og forinden alle de øvrige komme „ for at danne
 en Gruppe med disse „ uagtet de ikke vidste at de
 vare der! Hvad siger da Lægen, ved denne høist
 alvorlige Leilighed til bemeldte Spectatores? Da
 han seer Hulens lukke sig, siger han:

„Det maae jeg tilstaae, det er meer, end jeg
 „Endnu har levet op i dette Liv!

„Men udentviisl er det en Drøm. Jeg
 ligger

„Og phantaserer lidt i Morgensstunden.

„Imidlertid — var Drømmen ikke sand,

„Saa var den i det mindste smuk og sindrig,

„Og kan vel veie op mod maangen Time,

„Der kun var virkelig kied sommelig!“

Og hvad svarer Spectatores?

De svare i et Chor med Janitschar-Musik:

„Den truende Nat med sin Skygge forsvinder,

- // Og Morgenen smiler med rødmeende Kinder.
 // Thi Osten sit Purpur har tændt.
 // Sig Sangfuglen svinger fornsiet
 fra Reden! *)
 // Indbildningen viger for Birkeligheden —
 // Og Drømmen er endt! //

Saavidt Forfatterens egenhændige Indretning. Ved den for Skuepladsen behøve vi ikke længe at opholde os, da den blot bestaaer i en Forkortning af denne, hvorved vel den physiske Muelighed til Opførelse er vundet; men hvad Sammenhængen angaaer, heller intet meere. Kritikken bifalder aldeles alle de Bortskæringer, Theatredirectionen har tilladt sig; og med sand Glæde have vi for første Gang bemærket sammes Opmærksomhed paa den vanhelligende Misbrug af Guds Navn, der i den senere Tid er bleven afførelig giængse paa vor Scene.

(Fortsættelsen følger i næste Hefte.)

*) Fra Wildereden nemlig.

Litterariske Nyheder.

Erklæringen i Anledning af de anonyme Freds-
 præliminærier har fra de barbariske Kysmagters
 Side hidindtil ikke foranlediget mindste Procla-
 mation, end sige Manifest. At Fiendtlighederne
 mod Dannished i Poesie og Prosa ikke desto mindre
 bestandig ere blevne fortsatte i adskillige, tildeels
 dramatiske, Makulatur- Bidrag (der udgiore ikke
 blot meer end een Aftens, men meer end to Da-
 ges Læsning) er ingen litterarisk Nyhed. Veir-
 liget i den romantiske Siællands Mandedeel, har for
 Resten fra Aarets Begyndelse indtil nu, havt
 megen Lighed med det physiske, der, som man
 seer af Dagsposten (et ikke dagligdags Dagblad)
 har hersket i hele Europa: Regen Regn og Slud,
 smaa bitte Jordstælv, Winter-Lyn, og umaadelig
 megen Sneer i de høiere Regioner.

Som trostelige Tegn til en med alt det
 muelig Forbedring af Varnassets Finantser, og af
 Kursen i Litteraturen, ere imidlertid udfomne, og
 (hvad der er endnu trosteligere) tildeels med Vi-
 fald optagne tre høist forskiellige Mandprodufter,
 der, hvert i sit Slags, vilde giore enhver litte-
 rarisk Periode virkelig Vere. Det er nemlig
 Ingemanns sande Trykledigt: „Underbar-
 net“ (hvori Kritiken har næsten intet at paa-

anke, uden Trefoldigheden, og Titelen*) — Professor Magnussens fortræffelige Forelæsninger over Edda, i den ved ham afgul til gylden fast forvandlede Athene — og Grosserer Nathansons for meer end Borsens interessante, patriotisk tankerige Meyeriske Biographie.

Den allernyeste Litteratur- og Kunst-Mærkværdighed er hverken meer eller mindre end et sandt theatralst Mirakel, der, efter Anmeldelsen i Adresse-Bladet, synes at ville overgaae alle hidtil horte og uorte Hæxerier paa den Danske Skueplads. At alstensk hele og halve Fjællebods-Spektakler, tydske Brudstykker, ikke blot uantagne, men forkastede Fusterarbejder, musikalske Potpourris, og høist anstødelige Dands-Spilopper — selv ved høitidelige Leiligheder — trods

*) „Trollebarnet,“ eller, i det mindste, „Wunderbarnet“ burde der hedde, for at udtrykke Mening og udelukke Tvetydighed. „Das Wunderkind“ lader sig ligesaa lidt give paa dansk med „Underbarnet,“ som „Das Wunderleben“ med „Underlivet,“ paa Grund af den i flige Sammensætninger uundgaaelige Forverling af Substantivet med Præpositionen: Ligesaa uvilkaarlig, som en Dansk ved Benævnelsen Undermand dunkelt foresjiller sig sammes Overmand, tænker han ved et Underbarn paa dets Overbarn, og Ibee-Associationen er saa nødvendig, som den af en Overdyne med en Underdyne. „Nugæ!“ siger man, „Sed hæ nugæ in seria ducunt!“ siger jeg. Vi tiltroe Herr Jugemanns en Mand, der finder sig hædret ved en Paaante, som denne.

Hoffers og det hele dannede Selskabs naturligviis modsatte Fordringer og Forventninger af en tildeels kongelig National-Forlystelses Anstalt — kunde blive givne, forekom os allerede forunderligt nok; men det var i det mindste dog mueligt. Nu derimod forkyndes os, til Herr Skuespiller Lindgreens Benefits, en Ludlammiade i tre Akter, sammensat (under Navn af dramatiske Forestillinger og Declamationer) ei blot mod alle Kunstens og Smagens, men, fast kunde man sige, mod alle guddommelige og menneskelige Love — og trodsende selv Modsigelsens Grundlov — hvis man ellers skal troe den allerede tre Gange gientagne Anmeldelse i Adresse-Avisen. Første Akt nemlig (thi Akt er for længe siden paa vort Benefits-theater intet andet end Afdeling) kommer efter Programmet, eller Prospecten — hvad man vil kalde det, der siden bliver Placat — til at bestaae i Scener af Shakespears store historiske Skuespil, Kong Henrik den fjerde, og en Baldhorn-Concert af Brodrene Andersen — i anden Akt forestilles Aabenbarelsen paa Horebs Bierg, hvor Moses indvies til sit Folks Frelsermand (hverken af Shakespear eller Brodrene Andersen, men af en vis Klingemann) og Forpagter Christen Madsens Comoediegang (af samme Forpagter Christen Madsen selv) tilligemed et comisk Digt af Dr. O. Wolff — og i tredje Akt

optræder den af Holberg selv forkastede, men af Herr Ridder og Theaterdirekteur Professor Rahbek antagne gamle Geert Westphaler (stykkeviis at sige) og den endnu ufødte Prindsesse med den lange Ræse (heel og holden) — af Herr Ridder og Professor Dehlens schläger. Den hele forestillende Declamation, eller declamerende Forestilling, sluttet med den almindelig yndede Knudens Oplosning i en Epilog — af Herr Theaterdirekteuren selv, Professor og Ridder Rahbek!!!

Vel havde vi i Anmeldelsen af nærværende Maanedskrivt lovet at afholde os fra Theaterkritik; men vi drømte den Gang ikke om Skiærtorsdags Indfalden paa Langfredag. Vi troede dengang endnu paa en Forbedring indenfra, der vilde giøre vor Advaren udenfra overflødig. Men nu maatte vi afholde os fra al litterarisk Kritik, hvis vi aldrig vilde berøre, hvad en Publicist nylig har kaldt „uforbedrelig“ — da det lader som om alstens Poesier herester vilde udkomme paa Scenen for de have forladt Pressen.

Hvis den kongelige danske Skueplads, hvor paa vi nu efterhaanden have seet alle de tragikomiske Spektakler, Optoier, Kiepperyggedandse, og Marresreger, andre Residensstæder overlade deres Fjællebode, såaledes i det Væsentlige — og (da Benefitsforestillingerne bestandigen blive hyppigere) for største Tiden — herester endelig skal være et parodisk Theater, kunde vi næsten fristes

til, at ønske, ved næste ny Decorering, de fire Billeder og Navne: Sophokles, Plautus, Holberg og Evæld, forandrede til Harlekin, Uglspil, Mads Geddebuk, og en Hest med en Pibe i Enden — der, hvor de to hoist upassende kolossalske Muser sees mellem Pillerne, to lange nordiske Kæmper i Portstolpeskikkelser — samt istedenfor den ellers temmelig passende Indskrift: „Ei blot til Lyst“ den endnu passeligere:

„Skal I ha Løier, Piger?

Her er sorte Løier!

Her er hvide Løier!

Store røde Løier!

Store gule levendes Løier!”

Men vi haabe bestandig endnu, at det ikke vil komme til denne Yderlighed; thi vi troe den for Resten personlig ædle og borgerlig hæderlige Theaterdirection forbedrelig — og vore paa ny begyndte kritiske Anmærkninger over Skuepladsen bevise det.

D a n s a a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

April.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brønnich,

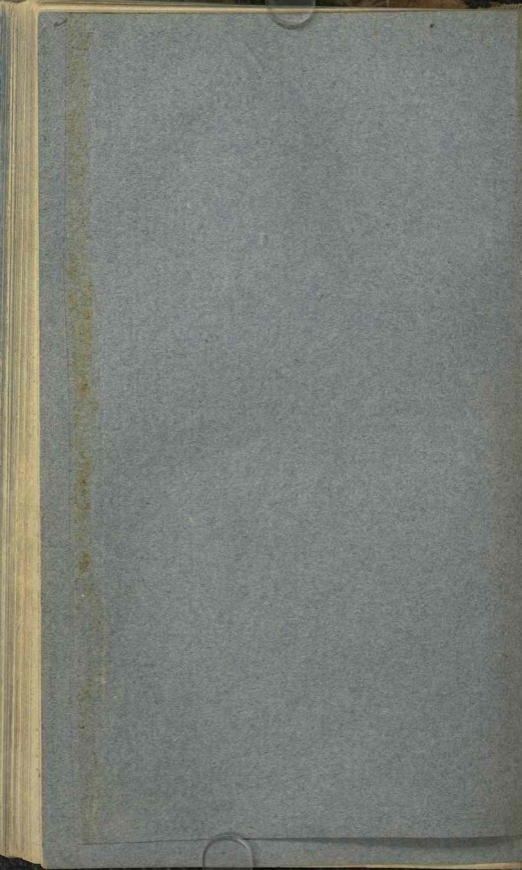
Levstræde No. 128.

14

Leaf 100.

Indhold.

Danfanas Hytte-Vise	S. 289.
Danfana-Digtene	293.
Til Skibet. Ude af Horats.	294.
Til Erkeiseren paa St. Helena.	296.
Til Fru Etatsraadinde D****	300.
Atten smaa Flyvedigte.	303.
Rude og Potte, eller Chrystalline og Charlotte. (Et dramatisk Eventyr i Vinduct.)	325.
Til mit nattegamle Føl.	335.
Kritisk Burdering af Ludlams Hule. (Nøiere Betragtning.)	339.
(Samtlige Stykker af Udgiveren.)	

D a n f a n a .

Fanden's Abestregger.

(Danfanas Hytte-Vise.)

Fanden, fra den Tid han drat
Med fra Himlen i den Mose,
Vi, som beste Verden, rose,
Baglands, hov'dkuls, uden Hat;
Mens han nu, som Amtmand, snyder
Alle Jorderiges Jyder,
Er vor Herres Abekat.

Da vor Herre sagde: „Lev!“
Blev hans Bud, til Fryd for Manden,
Givet samme Stund en anden:
Adam favnede sin Ev' —
Eva knap var ganske færdig,
Før ved Fuskens, Fanden værdig,
Dens og Dens Kantippe blev.

Da vor Herre sagde: „Døe!“
 Skabte han en venlig Engel,
 Der med omvendt Fakkelfængel
 Pegede paa Glemsels Dø.
 Fanden gav de nye Læder
 En formavret Grinebider,
 Der nu æder Kiød som Høe.

Til vor Kummers Medicin,
 Til at nære Elskovs Lue,
 Skabte Gud den ædle Druer,
 Saften fra Garonn' og Rhin.
 Fanden vilde kopiere
 Denne Drif, som andet mere;
 Og det blev til — Brændeviin.

„Ingen Vold uhevet see!
 — Helte Høvere forjage!“
 Naabte Gud i hine Dage,
 Og nu fik man Mænd at see.
 „Det forstaaer sig, hvert et Rige
 Selv i Fred maae evig krige!“
 Brokte Fanden — stod Armee.

„Kaster Naget! vorder friske!“

 Raabte Herren, til Exempel,
 I sin Almagts Alpetempel,
Og der blev Demokratie.

 „Kaster Naget!“ freeg den anden,
 „Vorder alle friske, som Fanden!“

Og hvad fik man? — Anarchie.

„Tal til Tusinde paa Prent!“

 Raabte Herren, „alle Zoned
 Lyttte til din Harpes Toner!“
Strax fik Verden en Skribent.

 „Jeg vil giøre ham en Nage,“
 Raabte Satan; „opad Dage!“

Og der stod — en Recensent.

Ne! omsonst man sang og skrev.

 „Man maae buldre høit til Jorden,“
 Raabte Herren, „lyd min Torden!“

Tordnen lød; see! Luther blev.

 „Rigtig! man maa bande, brøle!“

 Raabte Satan i sin Søl,

Og — Zeloter freeg og skrev.

„Kun for mig, o Tyrste, Kiælv!“
 Raabte Gud, „dig Mængden lyde!
 Fred paa Jorden vil jeg gyde
 Ned i Eenevældens Elv!“
 Fanden hæved og paa Throner
 Fire, fem Napoleoner,
 Og i Midten — hvem? — sig selv.

Danfæ! i din lyse Glæde
 Skælnes Himlens Trykkerier
 Fra den onde Trolds Magier
 Indenrigs og udenlands.
 Alt fra Vestrens Haand os gænger;
 Men for Fjærens Abstreger
 Har din Dyrker ingen Sands.

Perceat al Despotie!
 Perceat hver Grinebider!
 Hver en Menneskeberider!
 Hver en faad Parnassets Spie!
 Døe hver tvileløse Bander!
 Falde hver, som frit ei stænder!
 Døe for alting — Anarkie!

Leve hver Charite her!

Leve hver, selv Dødens Engel!

Blomstre hver en Lilliestengel!

Leve Musers ædle Hær!

Leve, hvo miskiendte bleve!

Alle Dannegode leve!

Leve hver, som Liv er værd!

Leve, Danfan, ogsaa du,

Mens din Præst, hvor Feighed tier,

Sandheds Krands sit Hoved vier,

Er den og af Torne nu!

Selv trods Fandens Abstreger

End hans Sang i Sproget leger —

Og den dør et — lever du!

Danfana = Digtene.

For ikke Læseren i Hast at falde lange,

Vi bede meget om at læses et Par Gange.

Til Skibet,
 som
 førte Virgilius over Havet.
 (Horazes tredje Dde.)

Nu! saa styre dig Cypræ,
 Samt med Twillingehs Helenas Brodrepar,
 Medens Vindenes Fader, hver
 Stormvind fængslende, blot lader Japyr ud,
 Snekke, som min Virgilius
 Ubetroedes! bring, bring ham i trygt Behold
 Hen til Atticas fjerne Kyst,
 Og bevar mig min Siels elskede Halvedeel! —

O! dens barkede Bryst har dækt
 Trefold Malm, der sit Liv forst paa et skrøbeligt
 Klaat betrøede det vilde Hav,
 Uden Frygt for den brat styrtende Lybikers
 Skyekamp med Aquilonerne —
 For Hyadernes Malm — eller den rasende
 Notus's Magt, der, som ingen, snart
 Taarner Adria, snart trykker dens Bover ned,

Hvad Slags Død vel forfærded den,
 Der uskrækket har seet Hvalernes R kæmpe-Svam —
 Afgrundbølgernes Svulpen — og
 Jordensfjeldenes gruerygtige Klippemuur?
 Frugtløst fiernede Land fra Land
 Viist en ordnende Gud ved det usællige
 Hav, hvis dog det forbudne Spring
 Over Sundene frækt vover et Fiællestaad!
 Alting bydende vovsømt Trods
 Styrter Menneskens Slægt frem i Formastelser.
 Ildens farlige Himmelran
 Skiankte Folkenes Sværm Japets forvovne Søn.
 Fra den Tid har fortærende
 Soet, og utallige nye hidlige Febre sig
 Spredt paa Jorden, og brattet os
 Den nedglidende Veis for dum dog længere
 Sikke Bane til Acheron.
 Voved Dædalus ei giennem den tomme Lufte
 Flugt, skiondt ikke med Vinger fød?
 Brød til Helvede selv Herkules ei sig Gang?
 Intet skræmmer en Dodeligs
 Voven; Himmelen selv stormer vort Overmod;
 Og dets Travlhed tillader ei
 Brødehevnerens Arm Hvilen fra Lynildsving.

Medynkskrivelse
til
Erkeiseren paa St. Helena.

„Jeg og et Hierte har saa blødt, som nogen anden;
„Hver Uret gjør mig ondt, endogsaa den mod Fanden.“

At Du end lever, endog ret høit, som Rygtet
beretter,
Løvt seiglivede Helt, over-dig-levende selv,
Sikkert er ei min Skyld, saa lidt som Din, at jeg
aander,
Underlevende mig her (som i Syden) endnu.
Uergerlig saae jeg din Flugt høit over dit Maal og
din Evne;
Tro, jeg bekiender det frie, saae jeg, Forovne,
dit Falb;
Furier vækkede mod dig min Sang, da du trodsede
Himlen;
Tordneren takked jeg taus, da han nedlynte din
Trods.
Uheld ønske jeg dig, (for Vanheld sørger du selv nok)

Graven og undte jeg vel den, som for andre den
grev.

Ja! da man stødte dig ud af Europas giærende
Samfund,

Skjæbte bag efter jeg ei, Stærkere hjælpends, skjød,
Glædte mig dog Retfærdigheds Gang, og dybt i mit
Hierte

Sang jeg: Til Helvede ned med den fordsømte Tyran!
Thi vel reiste sig ei ved Dit Fald høiere hine,

Hvilke du trampede ned, under din stigende Fod;
Vel blev Matten ei Dag, saasnart var sunket din
Stierne;

Vel blev Folkene Fæe, Hyrderne Driv're, som før;
Og vel blev det endog for Enkelte mærkelig værre,
Medens for Ingen maaskee mærkelig bedre det blev;
Dog selv det er, om ei din Daad, dog sikkert din
Udaad:

Kraften i Saaret, dit Hug Folkeforædlingen gav!
Hvis nu Lagen maaskee den Syge med Midlerne dræber,
Skylden er din, hvor det gaaer: Følgen er Gier-
ningens Frugt.

Samtlige Konger, de nye (vil sige, de vendende gamle)
Sikkrere vist er dit Værk, troe mig, end Davens
i Rom:

Derfor, hvis og nu for een Uddreven, de syv i Parabeln

Kom, og hvad fulgte — mit Had følger allene
 dog dig! —

Saa jeg igaar end tænkte, saa sølte jeg, indtil imorges,
 (Ehi, som jeg elsker med Ild, skyer jeg med bræn-
 dende Harm)

Faldne Forgubede! men — nu gaaer det forvidt med
 din Jammer!

Fast mig nu rører din Skam, fast jeg nu ynker
 din Lod!

Pøbelen publigraverer for grumt Siengtsdelsens
 Styrtten

Af sin Opstyven i Dig til Publikuppelens Top:

Dagens de store som smaae Dagunger den styrtede
 Dagon

Haane — det føler du selv, at det var Lon, som
 forskyldt;

Alle tilforu paa dit Vink med din Priis omstyvende
 Binger,

Surrende Fluers og Mygs Vandrerer plagende
 Sværm,

Endle nu jammerlig til det Navn, der fortrængte
 Jehovas,

Færvænes Leve! = Roar doe! = breskefeyer dig nu;

Det af dig selv blodgiødede Træes rydustende Døgn-
 løv

Krandser nu selv indtil den, der dig i Hælen kun
 skal.

Alt det lader jeg gaae — selv meer! Til fuldeste
 Topmaal

Taalser jeg Skuddet og knugt, Maaden Europa har
 fyldt;

Men Adrastea, vort Op: (hvad siger jeg) Medposi-
 tionsblad

(Som — for at dables deri — mangen betaler
 i Smug)

Tager Din Færd med samt en Wofemoses i Forsvar!

Og paa den selvsamme Lap! — Nemesis!
 det er for haardt!

Handelig Naturlov.

So høiere dit Blik mod Himlen opad luer,

So dybere dit Smil nedad paa Jorden stuer.

Til

Frue Statsraadinde D****,

paa

hendes Fødselsdag.

I glimrende Tale,
 Paa Sværmens den mylrende Tillie,
 Hvor Sang og hvor Tale
 Bestemmes af Modernes Villie;
 Hvor Laps og hvor Flane
 Samkjoerer i Kane
 Med Bielder, paa Sneer over Hierternes Jis,
 Der tier min Sangerfæs Prjis.

I hiemlige Huuse,
 Hvor Julens de legende Klynger
 Omsmile den Muse
 Som Varnlighed evig fornyger;
 Hvor Rosen, som Moder,
 Blandt Knepper af Poder
 Udbreder om Skialden Ukyldigheds Dufte,
 Der Kierligheds Tone faaer Luft.

I Gratiers Brimmel
 Om Mønstræt for smilende Dyder
 Sandt eene sin Himmel
 Den Harpe, hvis Bøven nu lyder;
 Hvor mildere Sæder
 Fremelske de Glæder,
 Som have paa Kiærligheds Binger dens Aand,
 Der briste dens jordiske Baand.

Lyksalige Moder!
 Hvis Alter i festlige Dandse
 Ser yndige Poder
 Med duftende Kiæder bekrandsse!
 Din Fødsel, Elise,
 De blomstrende prise;
 Dig, huuslige Dronning paa hiemlige Val,
 Fordopledes Gratiers Tal!

Jeg seer Din Eline,
 Som Jomfru, Din Ungdom gientage,
 Mens skielmskere Thrine
 Dig speiler lidt længer tilbage;
 I Smilet af Nette
 Din Ynde vi giætte,
 Da, svævende mellem et Barn og en Møe,
 Du opsteeg paa Kiærligheds Bø.

Maria, den milde,
 Dig viser, som Barn, os i Skole;
 Mens Mine, den vilde,
 Forraader din Springen paa Skole;
 Men Jultes Lader
 End minde din Fader,
 Hvor veer og venlig, hvor rund og hvor rød,
 Du sad paa hans elskede Skiod.

I huuslige Halle,
 Ved Cypris blandt Gratier lignet,
 Vær hilset i alle!
 Vær dobbelt i alle velsignet!
 Oplev Dig, som Moder,
 I Døttrenes Poder,
 Naar een efter anden sig aabner hver Knop,
 Til Rose paa Kierligheds Top!

Digteren.

Jeg aldrig meer gjør Vers, og slog man mig ihjel!

Musen.

Lad være da! Jeg gjør dem dog alligevel.

S m a a F l y v e d i g t e.

Poetisk Smagdom.

Museerne.

Det Spillende forlyster os i Livet,
 Hvad, giennemsusfende dets tynde Lust
 Med Farveleeg og Trylleklang og Duft,
 Opsvingende sig over Larvens Gruft,
 Forlader Muldet, Fjeldets Moos, og Eivet.
 I Spillerummet, os blev over Floras givet,
 Vi lege helst med Ornithonas Børn:
 Falk, Svane, Lærke, Nattergal, og Due;
 Med allerhøiest Lyst vi Lynildsvingrens Ørn
 At snappe Krandsen os af Haanden skue;
 Dog hylde vi og selv i tunge Flagrenop
 Til Tanketempsets natindhylte Top
 Den gaadefulde Rok og vor Minervas Ugle. —
 Det er vor Smag! I Smaa, hvad siger I?

G r a t i e r n e.

Vi holde meest af lette Vinger, vi,
 Af Amor, Gierdesmutte, Kolibri,
 Og samtlige smaa muntre Sommerfugle.

A p o l l o.

Jer Smag er min, I Ni! Jer Lyst er min, I Tre!
 Jeg efter alt i Lusten, som I see,
 Er selv, som jeg var reent af Lave —
 Jeg ra'r i den, bestandig glad,
 Til Takke med jeg veed ei hvad,
 Indtil den allerfjogtigste Gudsgave,
 Paa mindste lille Flyveblad —
 Kun Tab, og Kløer, og Vinger maa det have.

F o r f a t t e r e n t i l s i n M u s e.

Stegen Alders Liv er ført, min Slut:
 Læg mig Ungdom nu i hvert Minut!

Til
Nordens Urania.

Lær uden ubesindigt Overmod,
Ukasdt, og uden Dødens Hædersstempel,
En Skiald der længes efter Glemsels Floed,
Sig nærme Nordens Sangflugts Kæhertempel,
Og ydmyg knæle for dets Guddoms Fod?

Ak! uanseelig, uden Vingepralen,
Uglimrende, med afkemørke Fier,
Hans Sangfugl svæver frygtfom Thronen nær,
Og jitrer blendt af Pragt i Disarsalen:
Den skuer rundt de Fugle, store, smaa,
Med Perler og med Diamanter paa,
Med Iris's og Auroras Unbefalen;
Og seer i Kredsen, hvor de vinkte staae,
Sig Stakkel eene grim fra Top til Taa.

Men Ukylds Dronning! selv Dit Die saae
(Jeg saae det) ofte mildt til Nattergalen:
Og den er uskion, glimmerløs, og graa!

Ulyntet, næsten som Minervas Ugle
 Blandt Tempes og Olymps udmærkte Fugle,
 Den tryller intet Blik med himmelsk Lyst;
 Men den har Lyd, der dulme Skyldfrie Smerte,
 Der trænge dybt i Veemods aabne Hierte,
 Og den har Edens Gienklang i sit Bryst.

Du, som den sang i neyde hørte Toner,
 Mens Ringred af en mere vældig Klang
 Fra Dybet, hvor din Modgubinde throner,
 Dit kolde Thules Strande, Fjeld og Bang,

Urania! o! lad med stækket Vinge
 Paa dine bedste Døttres Høitidsdag
 Den Syge Dig sit — maaffee sidste — Stag,
 Om tilsmilt ei, dog uforagtet bringe!

Til
 min Ven,
 paa hans Fødselsdag.
 (Med et Exemplar af min Gaade.)

Min ædle Ven! Endskøndt til Hest
 I fuld Galop mod Evigheden
 Paa Sphinx, som jeg har valgt isteden
 For Pegasus — der flyver best;
 Men vender ikke nær saa dygtig,
 Og er mig ogsaa nu for flygtig —
 Jeg standser paa din Fødselsfest
 Mit Ridt igiennem Stjernevrimle
 Bag Melkeveiens Himles Himle,
 Og seer tilbage paa den Præk,
 Som jeg forlød dybt nede under:
 Det Æt og Null, hvorpaa man grunder —
 Hvor første Gang du Livet fik.

Jo mere jeg betragter den
 Med Himmelsiets dybe Blikken,

Vor Jord, at sige, nemlig Prikken
 Herovenfra, min gode Ven,
 Jo meer du synes mig at være
 Den klogeſte blandt dem, ſom gaar
 Lidt hen i Taaget om derpaa:
 Fordi du efter ingen Være
 Gjør Krumspring, ſom du ei kan naae;
 Men nyder, noiſom med det Beſte,
 Og broderdeeler med din Næſte
 Hvad Godt du fik, og end kan faae
 Paa Fødselens og andre Feſte,
 Foruden ſtorre Spring end ſaa.

Derfor har Himlen og hernedent,
 (Hvor det er ellers uſfelt fat)
 Belønnende Beſkødenheden,
 Beſtignet dig med Dit og Dat,
 Der trodſe Krigen kan og Freden
 I den af dig indhegnede Kreds,
 Hvori du langt fra Titelfkimmer,
 Og Luxus, og poetiſk Glimmer,
 Er ufantafiſk veltilfreds:
 Med nemlig ægte Borgerhæder,
 Og noget meer end drømte Glæder —
 Et Huus, ſom Kurſen maa lå ſtaa —

Et Bort, som Sokrates gad giæste —
 Et Bogvalg, som jeg fandt kun faa —
 Jeg taler ei om Bogn og Heste —
 En Viv, som hver en Mand gad ha',
 (At sige, hvad dig ei gaaer fra)
 Syv ægte Børn — etcetera —
 (Til hvem jeg selv gad vær't Papa)
 Et muntert Lune — hopsasa!
 Og det er udentviøl det beste.
 Det beste? nei! hvis og af alt
 Jeg først og fremmest det begiærte,
 Dog — skøndt det af den Lod, dig faldt,
 Herneden blir, som oftest, qvalt —
 Det beste, troer jeg, er dit Hierte.

For Næsten: Gud velsigne saa
 Fremdeles dig og alle dine!
 Da du dog hører til de Smaa
 Med spurvelige Buxer paa,
 Saa seer han ogsaa vel til mine,
 Der, under Taget, Han har bygt,
 I lide forvovent hængte Rede
 Pipippe midt i Stormen trygt,
 Imens Kalkunerne med Frygt
 Paa store Fodder staae dernede —

Naar Gud, som sagt, velsigner dig,
 Der ingenting har nødig længer,
 Saa glemmer han vel ikke mig,
 Der, fiendt med Mod i Anders' Krig
 Og muntert Lune temmelig
 Forsyuet, naar det træffer sig,
 For Næsten fast til alting trænger.

Penneprøve.

Den, som mig føder, det er Gud, min Herre!
 Men den guddommelige Poesie,
 Som Engle leve herlig af, desværre
 For mig, kun lidt Forslag er i!

LII

Terpsichore Schall.

(I et Exemplar af mine poetiske Epistler, der forlod
Pressen paa hendes Fødselsdag.)

Hvis Musen, ofte munter, tidt bedrøvet,
Nu mild og venlig, stundom og lidt vred
I Skiemt og Alvor kunstig veed,
Med Lethed, og maaskee med en Slags Yndighed,
Paa snelle Fod: som knap berører Støvet,
At dandse hen ad Livets trange Stie
Til Evighedens Himmelmelodie —
Den skylder det især en troe Kopia
Af alle Huldgudinders Fagter,
Som den opmærksom, hvor de findes paa vor
Jord,
Paa Tisler i Syd og Tisler i Nord,
Betragted', og endnu studerende betragter. —
O Du, som fører an vor Galeottis Cho:

Mit Hiems Teryschore! som hvert et Die hylde,
 Du, som Thalia selv en Ynde mere fylde:

Laurette: Nina: Juliette: Schall!

O! maatte Du, paa dette Luners Bal,

I Sprogets Dands til Himets Melodier

Gienkende nogle Træk af Amors Pils,

Af Zephyrs Flugt, og Erycines Smil

I de Dig egne Trykkerier!

Eil Bogen.

Velkommen da, min Søn, til Lys og Sang

Og Liv i denne Krog af Jorderige,

Hvor man til Drengene i Digt har Trang;

Endskiondt jeg selv for Næsten, sandt at sige,

Dog heller havde seet, at denne Gang

Det blevet var en lille Pige!

Eil.
Svoger Pan.

(Som Overbringer af den i Hast bestede Bog.)

Min store Skovtrold! du, der veed,
 Som Echo's Mage, lidt Besked
 Om hvad smaa Trolde just ei vide:
 Hvordan min Muse kommer ned
 Gemeenlig til rette Tide,
 Tak skee det Smule Hovedbrud
 I Vers ni Maaneder forud
 Saa vel paa min, som hendes Side!
 Tag denne lille Glut af Bog,
 Som nu just er til Lyset kommen,
 I Hast til Ordruk med i Lommen,
 Og undskyld, at den stakkels Dog
 Saa godt som nogen bliver stikket
 Til Fødselsfesten der, hvorpaa
 Han alt i Moders Liv, som saa,
 Var overordentlig forpikket.
 Hans Moder, Musen, har mig sagt,
 At han med Amors Bold og Magt

(Endskiondt der var endnu tilbage
 For Svangerskabet fire Dage)
 Til Verden vilde Knald og Fald
 Den Dag, hvorpaa blev født vor Schall.
 „Selvsamme Dag“ (var Drengens Ord)
 „Hvorpaa den letteste blandt Muser
 „Som Die, Sind, og Sands beruser
 „Sprang ned fra Pindus paa vor Jord,
 „Jeg have vil, Mama! den Ære,
 „(Hvis og for tidlig) født at være“
 Som sagt, saa gjort! I Morges, Kiære!
 Hvor meget Muser peeb og sang,
 Blev Thiele: Pressen ham for trang,
 Og (som Nvisen dig kan lære)
 Han pludselig til Verden sprang.
 Men ikke nok med det engang!
 Knap var han der med Dien, Drer,
 Med Næse, Mund, og Top og Tip,
 Og alt det øvrige, der hører
 Til en fuldstændig Sperevip —
 Flur, som om Purken havde Binger,
 Med eet han fri for alle Baand,
 Før ret jeg fik ham i min Haand,
 Sig ordentligen fra mig svinger!
 Hvorhen min Dreng? hvad vil du da?

„Til gamle Svoger Van, Papa!“ —

Men Dreng! du er jo ingen Pige!

Hvad vil du ham? hvad skal det sige?

„Jeg i hans Lomme hoppe vil;

„Jeg veed nok, hvem han kiorer til!“ —

Dreng! er du gal da med din Hoppen?

Du har jo ingen Ting paa Kroppen!

Mysødt, upyntet, end ei døbt,

Og knap i Hast en Smule svøbt;

Bliv i din Bugge paa din Pude,

Til du kan blive smukt klædt paa;

Betænk, at der er Stads derude!

„Papa! jeg kan — jeg vil — jeg maa;

„Lad du mig kun med Svoger gaae!

„Man venter intet stivt Besøgen

„Hvor ham man venter, troe du mig!

„Hvis Festen og er stadselig,

„Der bliver sikkert dog lidt Svøgen.

„Du har desuden selv mig sagt,

(I fald man og paa mig gier Agt)

„At Venus selv er uden Pragt,

„Og Amor ganske splitternøgen.“

Hyrde - Floiten.

(Efter Gøthe.)

Morgenvagt af lette Slummer
 Jeg i Marken gik og sang
 Frank og frie og uden Kummer,
 Mens i Skye sig Lærken svang.
 La la la!

Et Par Lam dig skal tilhøre!
 Sagde Thyrsis, for et Kys —
 Smilet syntes ham bønhøre;
 Men jeg sang og loe, som nys.
 La la la!

En med smukke Vaand forsøgte —
 Og en anden Hjertet bød;
 Men jeg sang og loe og spøgte,
 Og om alt mig intet brød
 La la la.

I den stille Aftenrøde

Gik til Skoven jeg engang:

Damons Fløitetoner løde —

Lundens Rattergale sang.

La la la.

Og jeg veed ei hvad mig hænded,

Da jeg nærmede mig, min Varm;

Men den banked, men den bæved —

Og jeg sank ham i hans Arm.

La la la.

Og med eet blev Lunden stille,

Og han kyssede mig saa rød —

Og jeg bad ham atter spille;

Og paa ny hans Fløite lød.

La la la.

Engen nu ei meer mig fryder;

Kun til Skoven er min Gang —

Å! og for mit Øre lyder

Uophørlig Fløitens Klang.

La la la.

 Til

Fruken Elina D****,

paa hendes Fødselsdag.

 (I et Exemplar af mine Digte.)

Den bedste Faders englefulde Datter,
 Hvis Ynde selv hver Uindviet skatter,
 Hvem ogsaa blot i Digtet faldt
 Din ydre skønne Gratiegestalt!
 Vil du tillade denne Bogs Forfatter,
 Der ogsaa skionner fuldt dit indre Vard
 I hver for Verden skjulet stille Færd,
 At skænke dig i denne ringe Gave
 De Blomster af hans Muses lille Have,
 Som hemmelig hans indre Sands
 Opelsted i din Ustylds stille Glæds,
 Og som han nu, mens sødt hans Taarer trille
 Tilbage til den Tid, da han var lille,
 Dig sætter i sit Hierte til en Krands?

Epistlerne

ti

Fru Professorinde D*****.

Hvo laaner i vor Simbulkasser: Bye
 Et glæstfrit, trygt, og mildt og venligt Ly
 Den af en falsk og smudsig guul Athene
 Forfulgte Sandhed sigende Kamene?
 Til hvem, før hendes Morgens Straaler gye
 Dag Simbulvinternatten, skal hun tye,
 Hvis ikke til den ægte, hulde, reene?

Epistlerne til mig selv.

Hvis ingen gider læst os her i Landet,
 Saa trøst dig med, engang en søvnløs Nat,
 Naar paa din glemte Bog du selv faaer fat,
 At du deri vil finde Dit og Dat,
 Der meer vil more dig, end meget andet!

Eil

Fru Justitsraadinde B*****.

(Foran Epistlerne.)

„Dig, som, Uskyldighedens Engel lig,

„Mig aabner atter Barnets Himmerig!

„Dig, som jeg sang i digtede Hyrdinder!

„Dig, som sin sidste Krands min Muse binder!

„Dig, som den nyne skal sin sidste Sang!“ —

Saaledes klang det i den Bog, engang

Jeg tog fra Broderen og Søsteren forægte;

Den samme Mening i den samme Klang

Du flyder af mit fulde Hierte.

Paa Broderen og Tyveriet uer,

Tilfældet er det samme her, som der,

I Aar, som Aftenhundrede og fer.

Læs, hulde Digtoeninde, hele Brevet,

(Der Side to og treds staaer skrevet)

Som Læserinden, jeg har endelig oplevet;

Som Fru Cicilia von X.

Epistlerne til Fru D****.
(Blot hestede.)

Hvis du, hvem Livets yngste Huldgudinder
Selv ung omsvøve trindt i huuslig Dands,
Dit fionne Modersmil os værde finder,
Vi lægge for dig ned hver mindre Krands;
Men tilgiv, upaaklædt vi Stakler nødtes
At ille til din Paphos-Thrones Fod;
For der at knæle paa den Dag, vi fødtes,
Vor Fader ingen Tid til Pynt os lod.

Til Fru Etatsraadinde B****.

Glem aldrig, naar De læser, hvad jeg siger
Lidt smukt imellem til det smukke Kion:
At offentlig jeg holder meest af Piger,
Men, at jeg elsker Koner meest i Lon!
Forstaaer sig, begge Deele, som det sommer
En Digter, der sin Salighed kun drømmer.

Til

Fru N***.

J et Exemplar af mine Poetiske Epistler.

Du, hvis Moderfryd, Madonnas lig,
 Kun i Skionne Træk sin Ynde maler,
 Du, hvis Smil, før Munden aabner sig,
 Engles Sprog med stumme Læber taler!
 For en snaksom Digter vække dig
 I din stille Drøm om Idealer?
 Af! med Linter, der synes mig,
 Nu, Dit Die seer dem, pludselig
 Intet uden blotte Linealer!

Det indre Qvad.

Hvad er Visen, jeg at nynne lærte,
 Mod den Sang, som toner i mit Hjerte!
 Hjerte! Kunde jeg udsynge dig,
 Selv min Vises Fiendes elskte mig.

P a a
 Fru N***s Fødselsdag.
 (Bordviise.)

Der var en Mand i Ostens gamle Dage,
 Der tidt gav Gæstebud, men eet især,
 (Med Suppe, Steeg, og Tærter uden Mage,
 Og usfatteelig Vin) som dette her.

Jeg ellers alt har glemt om samme Manden,
 Skjøndt han var Konge, hvis jeg husker ret;
 Men, Herre Gud! det er saa mangen anden;
 For fræsen Skjald det er ei nok med det.

Hint Gæstebud er alt, hvad jeg mig minder
 Af Krøniken om Majestætenes Liv:
 Han gav det for den deiligste blandt Qvinder,
 Der til hans Lykke var hans egen Viv.

Hun var saa smuk, at ingen vil beklage
 Jeg springer alt forbi paa hende nær,
 Og god, som Lisa; kort sagt: i gamle Dage
 Huldmonstret for en Viv — som Festens her.

Hvad der blev seet i Øster, sees i Vester,
 Hvad for tre tusind Aar, hos os i Dag:
 Et Gæstebud, hvor alle budne Gæster
 Sig fryde kongeligt i Vennelag.

Thi knap en Prinds i Wien kunde smage
 (Trods Ahasvers det store Monarkie)
 En bedre Tarte hist end denne Kage,
 Og bedre Vijn, end her os skænkes i.

Hvad trylled hist især de gamle Gæster,
 Og tryller her den hele Kreds, som mig:
 I Skionheds Skaal, du nye Dronning Esther,
 Vort Chor med spidte Glas velsigner dig.

Rude og Potte,
 eller
 ChrySTALLINE og CHARLOTTE.

(Et dramatisk Eventyr i Bindvet.)

Prolog.

Jeg uden tvivl har drømt, hvad jeg nu vil
 Fortælle Jer, I alt for Gode,
 Der endnu skundom lytte til
 Den lille Muses Sang og Spil,
 Hvis Kunst er ikke meer i Mode:
 Samtalen nemlig, som ved Zuletid i Fjor
 Jeg hørte tydeligen Ord for Ord
 (Trods Vinterstormens barste Tuden)
 I Bindvet, mellem Urteportens Flor
 Og Nilmroftblomsteret paa Ruden.
 Drømt, eller ei, saa vidt kan skionne min Forstand,
 Moralen, som vi jo dog alle søge
 (Paa Tryk fornemmeligen) at forsøge,
 Er derfor ikke mindre sand.

Blomsten paa Ruden.

Du troer, at være Floras Datter, Du
 Der i din Potte,
 Saa got, som i din Bugge, svøbt endnu
 I Sviblen's Blee, reist halv paa Hu,
 Dig langsomt høvende Charlotte?
 Du virkelig en Blomstermøe?
 Du fær, om ikke just et Frøe,
 Dog blot en Pøg, som med uendelig Umage
 Saaer foldet ud en Smule Grønt,
 Der ikke synes mig endda saa saare skönt;
 Og bruger til en Hals tolv fiorten Dage,
 Hvis Hoved (egentlig en simpel Knop)
 Først efter andre fiorten lukket op
 I en Slags Kruseduller og lidt broget
 Skal endelig see ud, som noget?

Bærten i Potten.

Jeg bilder mig just ikke meget ind;
 Dog troer jeg i mit stille Sind,
 Saa vel, som andre grønne Pøder,
 At fylde Livet alle Blomstres Moder.
 Men hvordan veed du der i dit fornemme Slot
 Saa vel Besked om hvad jeg ei gad byrte

Med Dig i min beskædne Hytte
 Trods al din Spot:
 Om min langsomme Boren, og hvad siden,
 Ei værdt at tale meget om,
 (Endskiøndt du siger, at det lader som)
 Der bliver af mig lille Noer med Tiden?

Blomsten paa Ruden.

Jeg veed at det er din Biographie;
 Jeg hørte den i Morges ganske stille,
 Da Læreren i Blomstrevie
 Forklarede dig for den Lille,
 Der fandt naturligviis dit simple Grønt
 Just ikke heller meget kiont.

Bærten i Potten.

Skiondt end, som du, jeg ikke skimrer,
 Jeg vist min Moders Træk med Tiden faaer;
 Men hvordan det med dig saa gaer —
 Alt bliver, troer jeg, ei til Guld, hvad glimrer.
 Vel kan i Glands jeg ikke maale mig
 Med Dig;
 Men skionne Søster! i din Navne
 Mig synes at du stedse blir den samme,

Mens i min Potte mærkelig
Mit simple Grønt udvikler sig.

Blomsten paa Ruden.

Det Navn af Søster, som jeg allerede
Du hører af dig, troer jeg, anden Gang,
Naa jeg for Estertiden mig frabede —
Naturen nægtede dig denne Rang!
Af din Udvikling der kun lidt er vorden;
Og, hvis du vover ogsaa lidt endnu,
Du kommer dog vist ikke langt fra Jorden
Med al din Potte-Stræben, al din Hu.
Jeg derimod, der i min Kamme
Bestandigen er den selv samme,
Jeg vorder ikke (hører du?)
Jeg er, som alt Guddommeligt, min fiære!
Paa eengang alt, og strax, hvad jeg vil være:
Et himmelsk Kiernevæsen, uden Skal,
Udsprungen af Krystaller paa Krystal!
Bevinget Hoved blot, som hver en beenløs Engel,
Jeg blomstrer uden Rod paa Lustens egen Stengel.
Men i dit Fængsel du, kun Leer i Leer,
(Naar man paa det Oprindelige seer)
Hvad troer du Løg, du Svibel, eller Dønne,

Med alle Kruseduller i det grønne,
Du her i Vinduet kan vorde meer?

Bærten i Potten.

Leer var jeg i hans Haand, som Himlen bærer;
Men det var og engang, fra Syd til Nord,
Hver ædel Bært, som blomstrer paa hans Jord
Indtil den herligste, som al Naturen ærer;
Af Leer han danned allehaande Kar —
Og deriblandt hvad jeg i Fjor kun var.
Men — hørte du hvad meer om Bærtudvikling sagde
Han, som den Lille det udlagde,
Da han beskrev mit Levnetsløb
Begyndende fra Spirens første Svøb?

Blomsten paa Ruden.

Nei! jeg vil gierne dig bekiende,
Jeg hader, som Naturgenie,
Det lærende Pedanterie,
Og jeg sov ind før al den Bæv fik Ende —
Men sig mig dog engang for Spøg:
Hvad troede han da vel, der bliver af en Løg?

Bærten i Potten.

„De har jo“ sa, de han blandt andet “seet, min Sødel
Graa Krebs, dygtig Raag, omsider blive røde;

Det deilige Filet, De der om Hov'det har,
 Et Nogle Bomuldstraad for kort Tid siden var;
 Af Eg, De veed jo nok, blir Honer eller Haner —
 Af Svibler, seer De nu; der blive kan en Flor,
 Som den, vi saae hos Gartneren i Sjør,
 Og iblandt andet — Tulipaner!”

Blomsten paa Ruden.

Og det paa Dig anvender du?
 Nu maa jeg see mig reent min Hals itu!
 Du Straa! du der, i knap en Kjøkkenhave,
 Din Planters og din Vanders Slave!
 Du eengang Flora-Nigets Verser-Chan?
 Du Pottesiv! du blive Tulipan?
 Hvad bryder mig hvad en Pedant, der vrøvler
 Om røde Krebs, og Traad og Eg
 Aldeles op og ned ad Væg,
 Med Brillen paa, for Askepotter snøvler?
 Lad ham belære Høns og Gæs!
 Græs, nok saa vorent, er og bliver Græs;
 Og deraf har man nok i Leer-Physiken.
 Der kommer netop ret tilpas,
 Hvad hedder han, den Mand, hvis Suggen og hvis
 Stikken

Ei hører op, før den faaer Haab
 Paa det grønffolde Parnas:
 Giengangeren i Danneblomskritiken!
 Nu skal du see, han gaaer dig reent forbi,
 Og sandser eene mig! hvad vædde vi?

Bærten i Potten.

Kan gierne være! Jeg jo nægter ikke
 Din Glands og dine himmelskionne Træk;
 Du vil, som fleer, og ham i Diet stille!

Blomsten paa Ruden.

Jeg trodser al Kritik, kold, klar, og kæk.

Giengangeren.

(Til Frostblomstret, uden at see til Urtepotten.)

„Bær hilset mig i Nord's krystalne Have
 Hvor af! saa let den andens Døttre døe,
 Du Polens Floras underffionne Møe
 Med dine diamantne Runestave!
 Hvad er imød dit spundne Perlemor
 I Straaler og i Strimer Sydens Flor?
 Fremblomstred nogentid i Engene derude
 En Gloriente paa sin Sommer-Kanapee
 Saa blendende, som du paa denne Rude,

Guddommelige Vintersne?

For i din Skindheds Under mig at tabe

Jeg evig kunde staae for Vindvet her, og gabe!"

Blomsten paa Ruden.

Nu hører du? Han skæner i Kritik

Endog sit eget ei; dog staaer han der og leder

Forgiæves om en Feil, og tier, og tilbeder,

Imens han dig ei værdiger et Blik!

Mig hilser han Naturens Himmeldatter,

Den beste Verdensdeels vidunderskønne Møe!

Du stakkels Siv! jeg kan ei bare mig for Latter —

Hvad siger du, der hans Kritik jo statter?

Hvad siger du? saa tal!

Blomsten i Potten.

Han tænker ei paa Løe.

Blomsten paa Ruden.

Deri bestaaer just mit Genie — det tænker

Opmærksomheden paa dets Glands saa fast

At den paa intet andet tænker,

Om Himlens Hvalving sank, og Firmamentet brast;

Som han, beundrede mig nylig Fruen,
Der og har for det Skønne Sands!

Blomsten i Potten.

Die lidt! den gode Smag end fryser her i Stuen.

Blomsten paa Ruden.

Det bør den giøre her til Lands;
Og du kan troe, den vil bestandig fryse meere;
Thi den vil sikkert rette sig
Til evig Tid fra nu af efter mig,
Til din kuldsfiære Grønheds store Harmel!

Blomsten i Potten.

Mig synes dog, jeg føler nu lidt Varme — — —
Men Himmel! sig, hvad fattes dig, Masør?
Du flister Træk, dit Die jo sig væder!
Mig synes ordentlig, du græder?

Blomsten paa Ruden.

Jeg bliver af din Snak i Hovedet lidt or —
Hold Mund! — — —

Hun neppe havde sagt: Hold Munden!
 For, som et lille Barn den egne Mund hun brød:
 Den skønne Kryskalline flød —
 Og hele Herligheden var forsvunden.

Epilog.

For længe siden saaes et længer mindste Spor
 Af Frostens friske Blomst i Rudens Kamme,
 Mens end i Gaar jeg saae i fulde Flor
 I Urtepotten Tulipanen bramme.

Til Flyvedigtene.

Hjertesugle, flyver af min Lomme,
 Hvor I Smaa
 Hele Vinteren, som Larver, laae,
 Og forkynder mine hulde Saa
 Vaarens Komme!

Til mit nattegamle Føl.

(I Anledning af Himbrevet, m. m., til Jens Immanuel
Baggesen i Nedpositionsbladet.)

Nu vil man høre Skraal og Skrig
 Af Byens Povel og Landets Peder,
 Fordi jeg atter nu paa Dig
 Lar dryffe spildte Vittigheder!
 Nu vil det hedde: „Kiære Ven,
 „Som alt har tabt din Digter-Krone
 „Bed mellem os at gaae igien!
 „Nedstegen fra din Barmethrone
 „Hvor vil du noksom faldne hen?
 „Bil du nu selv i Mudderdybet
 „Kem Havne neden under Krybet
 „Endogsaa tabe selv din Pen?“

Men lad dem povel, lad dem peder!
 Nedvandren til Afgrunden i
 Vor ludlamshule Poesie
 Kan ei Danfanas Præst fornede.

Ham Engelen behøver ei,
 Og Dyrene ham ikke høre.
 Naar Menneskenes Hurlumhei
 Tilstopper og hans Naab sit Øre,
 Han borer under Biergets Elv
 Med Sangens Piiil et Hul i Jorden,
 Og stiger ned med Lysets „Skiald!“
 At prædike for Dævle selv
 I Helvede Kritikens Torden.

I apostolisk Martyrgang,
 For Jøder, Hedninger, og andre,
 Der under dem i Matten vandre,
 At falde med sin Bues Klang
 Fra Dybets til Olympens Sang
 Og fra den Mørkers fule vilde
 Kocyt til Lysets rene Kilde,
 Han bryder sig kun lidt om Rang —
 Selv Navn, som her man nu kan have
 For man her rigtig lært at stave,
 Og, som hvis nok saa høit det kom
 Med noget meer end Døgnets Stempel
 I Mindernes Noeskilde-Dom
 Høit over Kongens Myrors Tempel
 Dog ingen her sig bryder om —

Anseer hans Læsen af et frengt Kapitel
 Saa lidt, som Ridderbaand og Titel,
 Og hver personlig Vind og Hul,
 Der er for ham saa got som Null —
 Ja selv et Egenavn, det være Magen
 Til Pilen-Palens eller Hans,
 Der ogsaa bærer Christians,
 Gjør ham i Digtdom meget lidt til Sagen:
 Hvor end ham smiler mindste Haab,
 At Synderen er end at redde
 Paa vittig Vandvids bratte Bredde,
 Han sparer ei sit Barselraab.

Saa hør da, hvad du hedder — Ole!
 (For Rimets Skyld) dernede, du,
 Hvor andre sidde kun paa Hu,
 Bevinget, saa det er en Gru,
 Min lille kaade Springske Fole!
 Du, som til Bands i Verskunst
 Og Arriighed jeg reed omsomst —
 Der komist lavt holdt op at plærre,
 For dybt og høit at vaase værre,
 Og som forunderlig med alt dit vilde Vaas
 Beviiiser Falkens Blik, din Fugl er ingen Gaas?
 Sig mig, min Dreng — (At Lyden sig maa trænge

Dybt i din Barm, jeg paa dit Dre flaaer,
Som om jeg slog paa Stænger, ei paa Strænge)

Sig mig engang oprigtig, hvor det gaaer?

Sig mig, er Hornet, som du har i Vandet,
Dit eget, medfødt, selvudsprunget, dit?

Hvad, eller har du laant det af en anden,

Og kliner det paa Kullen dig med Rit?

Med andre Ord: har du med Sort paa Hvide
Frivilligen forskrevet dig til Fanden?

Hvad, eller er du blot af Procyon lidt bidt,

Og, som saa mange fleer, af Båndsky fra Forstanden?

Det Riimbrev, du har vrinsket mig

Dernede, hvor endnu med Veksel jeg dig fluer
Smellem sorte Kryb og døde Fluer,

Er Aarsag, at jeg spørger dig

Endnu engang her inden fire Vægge:

Er i din overgivne Perial

Du kunstig eller blot naturlig fuld og gal?

I hvert af disse Fald — ja selv i begge —

Hør du min mindre Svøbes Rikledæge,

(Hvem jeg engang har gjort den Være dog,

At tugte som parnassisk Skolepog)

Stig op af Tødenundermollebakken,

Da gjør dig gal i hver en anden Flod!

Thi — trods din Plærren og din Qvækken —
 Trods Biddet, og paa samme fulgte Skrækken —
 Trods Sparket af min Muses lille Fod —
 Saa dyrt du og mig har betast min Skose,
 Ved min Kritik i dit Lukaf at rose —
 Til denne Læsebagens Urtebod
 Er Din Makulatur uendelig for god!

Kritisk Burdering
 af
 Ludlams Hule.

Nøiere Betragtning.

(See Oversigten i forrige Hefte.)

Foruden den af os, til Retfærdiggjørelse, heel
 og holden anførte Sara Nickels-Episode i
 nærværende for os liggende Ludlammiade, udelod
 Directions-Indrettelsen deraf til et Geburtsdags-
 stykke endnu, med fuldkommen Foie, endeel andre

hoist upassende Scener, tilligemed hele syvende og sidste Akt — og, ved anden Forestilling, endog den ellers i og for sig selv ubetalelige John Bulls Affkeds Scene med Muffen. Ogsaa over et Par alt for brune Grovheder blev slaaet en Streg, og Hr. Ryge tillod sig (om med Forfatterens Samtykke — paabuden — eller paa egen Haand? er os ubekjendt — i al Fald fortienende Tak derfor) at forandre Ridder Johns Frier-Ord til Klara:

„Wil du ha'e mig, saa ta'e mig og grin ikke af mig!“

til det finere:

„Wil du ha'e mig, saa ta'e mig og lee ikke af mig!“ —

den eeneste positive Forbedring i den theatraliske Indretning. Dette eene Træk karakteriserer hele Anstalten.

For imidlertid at erstatte Tabet for Pobelene ved disse betydelige Affkortninger, tilfoiede Forfatteren sin Benefitsforestilling af det Tiloversblevne: Portstolpe-Scenen — Stovleastrækningen — Elserne, og nogle andre Fjellebod-Mariteter af det vel ogsaa forkastede, men formodentlig af Directionen glemtte Marrespil: Freyas Alter — saa kunstigen, at det for os er et Spørgsmaal: om Stykket

heelt og holdent, som det er i Bogen, havde kunnet taget sig galere ud til Galleriets Fornoieelse. *)

Førend vi gaae videre i nærværende nærmere Drøftelse af et Digterværk, der i visse Maader alt er blevet tilintetgjort ved dets Opførelse, og som Forfatteren selv saa paaafaldende, som uueligt, har brudt Staven over, ved at lade andre skære hist og her saa mange Stykker deraf som de vilde, og selv lappe det sammen igien med Fragmenter af et ganske andet — troe vi, at skyldes fornuftige Læsere en Forudmoden af det naturlige Spørgsmaal: hvad der kan bevæge os til at spille ovenkiøbet hist udførlig Kritik paa et afgjort æsthetisk Misfoster? I Sandhed! en Burdering af Ludlams Hule paa meer end eet Ark, synes urimeligere end nogen anden Herman von Keyfows Kommentar i Noter uden Text; og det torde vel endog hænde, at Spilleværket selv var aldeles glemt, før den alvorlige Kritik deraf blev

*) Det hang endog i visse Maader bedre sammen end Cenafrenselsningen — Tal ske Alteret. Mange troede nemlig i deres Godmodighed, da Hulen forvandlede sig til en Grotte med et hvidt Alter — istedenfor en Brønd — at dette var Freias Alter, og at de tre vingede Piger foresillede hendes Møet, hvoriblandt een (som bekiendt) hedder Siofua.

ganske fuldendt. Hvorfor altsaa begynde derpaa?
 og, naar det nu eengang ulykkeligviis er steet,
 til hvad Ende fuldende et saa urimeligt Arbeide?
 De Biomstændigheder, at det var et Geburtsdags-
 Pragtstykke, og at det blev ledsaget af en mester-
 lig Musik, kunne dog neppe retfærdiggjøre en saa
 overordentlig Opmærksomheds Fremkaldelse paa
 alt indtil det mindste "Banartige" deri; thi
 Hvitiden er nu alt forbi, og Musikken horer man
 desværre ikke i Bogen. Den vidtloftige kritiske
 Glennemgaaen af et oehenschlägerst Synge-
 spil synes at fornødre sig til en Elefant-Sondertræden
 af en død Flue!" Upaarvise! Iagen foler maa-
 skee denne Sandhed stærkere end vi selv; og dog
 troe vi at burde gjøre hvad vi gjøre, med Hensyn
 paa det, som vi med hele vor utaknemmelige lit-
 terariske Virksomhed fornemmelig have for Øie.
 Det er ingenlunde denne "af sit eget Vindue selv
 indfaldne" Syngeborg, vi ville nedrive — det er
 ikke engang Bygmesteren selv (der nu nylig er
 bleven færdig med et endnu splittergalere Høf-
 lerie) vi ville korrexe. Det er for længe siden kom-
 met os for Øre, at han holder det for dybt under
 sin Værdighed, at læse noget af hvad vi skrive,
 og vi tillader os at troe det under vores, at spille

Tid og Flid med blot at tage ham i Skole. Uden mindste Hensyn paa hans sikkert nu for sildig, Kunstundervisning, Genie-Opdragelse, og Smagsdanneelse; med ligesaa liden Vendsen af hans Forfatter Individ, som om hans Værker vare lutter Posthuma, skrive vi, hvad vi skrive, og, som vi skrive det, til Kunstens Hævd, Smagens Reenselse, og Advarsel for endnu uskyldige unge Muses, hvilke hans usurpeerte af ingen hidtil bestredne poetiske Autoritet kunde mislede. Men at vi netop have valgt dette for Resten Kritik uværdige Syngevil til Behiæl for vore Betragtninger, har en dobbelt Grund. Vi troe det, deels, vel saa bekiendt, og af Mængden yndet, som noget andet; (det skal efter hans egen Dom være eet af hans modneste Mesterværker; og at han maa have arbejdet usædvanlig længe derpaa, før han fik det ganske færdigt, kunde man i det mindste slutte af den Omstændighed, at han i Enden deraf synes ganske at have glemt Begyndelsen) deels er det, i det hele taget, blevet meere hædret end noget foregaaende: det har nydt den skionnesten Løn, Forfatteren af et Syngepiel kan vinde, ved at være blevet sat i Musik af en stor Tonkunstner; det har undergaaet en trefoldig og næsten treaarig Censur forinden

det blev kronet med Opførelse paa Monarkens Gødselsdag; det synes fra een Side betragtet at have interesseert hoiere, end Danmarks hele øvrige Litteratur — og det kan høist formodentlig ikke blot regne paa en tydsk Oversættelse af Forfatterens egen Haand, men paa en italiensk af en anden. Denne høistheldne fornemme Glorie, foreenet med mangen brav Slagters (eller en anden saadan) høistlydelige Bifald ved Benefitsforestillingen (omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci!) gjør os allerede dets for Resten triviale Knude til en dignus vindice nodus. Men vor fornemste, og i vore Tanker fuldkommen tilstrækkelige Grund til en udtømmende Randsagelse af det Dybe deri, er dets romantiske Fuldstændighed, som Gienstand for den kritiske Skalspel. I denne Ludlams Hule spøger nemlig ikke blot Moer Ludlam og den hvide Kone; men, fast uden Undtagelse, alle den nyere tydske Ep-Poesies mangfoldige Barbarismers ellevilde Gienstand. Vor udførlige Kritik deraf er altsaa, langt fra at være en blot Fægten med Skyggen af et oehenschlägerst ubegravet Arbeide, tvertimod en motiveret Fordømmelse af hele den saa kaldte nyere Skoles Fantasi, Sprog, og Smag fordærvende Høxekunst.

Den er en Opfordring for alle mit Fædrelands værdige unge Studerende til dybere Rigen i den faagende Gryde, hvis Trylledamp alt har gjort saamangen ældre haabefuld Yngling or i Hovedet, og udygtig til alt andet end det uslesse i Verden: maadelig Poesie.

Det stieldne sande store Genie vil sikkert vor Straffedom over Talentets Misbrug ikke afstrække fra den Kunsts Dyrkelse, hportil det kaldtes ved dyb Anen af dens Hellighed, og ved inderlig Lyst til dennes Overholdelse. Jo hoiere Palmen bliver hængt, jo steilere og farligere Veien til Giel-dets Spidse bliver beskrevet, jo mere levende Redstyrtingen af den uforsigtig opstigende males, jo mere fristes den af Guden selv vinkte Helikons Yngling. Kun den af alt det Uvæsnelige loffede, og af den tilsyneladende Lethed stuffede, letfindige Selvtillid, der dyrker Poesien, fordi den ikke gider dyrke noget andet — og selv den overgivne virkelige Genialitet, der indbilder sig, at den intet Studium, ingen Veiledning, ingen moisom Flid, og ingen tænkfom Anstrængelse behøver, for længer end i et Modedagn at overglimre alle sindigere Medbeilere — vil den sig i nærværende Betragtninger aabenbarende Parnassets Nemesis stræk-

ke — og, sandelig! det er os mindre om at giøre, at redde en stor Poet meer (der ikke kan redde sig selv) for vort Fædreland, end at befrie det fra hundrede smaa flere — der under nærværende Omstændigheder lettelig kunde give det sit sidste Stod, ved at snappe det ikke blot Brodet, men Sproget af Munden.

Vi have alt i den forrige Betragtning seet Indretningen af dette Syngeespil i alle tre Skikkelser. Vi ville nu med aabne Døre beskue dets enkelte Deele fra Karakterernes, Sang-Poesiens, og Sprogets Side — og slutte med en Betænkning over Nanden, som hersker i dette Mikmal.

Af Karakterer er nu rigtig nok ikke een eneste deri, hvis man ellers forlanger af disse, at de i det mindste maane være hele, og svare til dem selv. Dog dermed ville vi ikke regne det saa noie — vi vilde ikke engang berøre denne Mangel i et Syngeespil, hvis der var noget andet, og blot noget syngeligt i samme. Men Ukarakterer een gang tilgivne, reent tør de dog ikke ophæve sig selv, som de nærværende; thi vil man og i et flettegnet Malerie tage til Takke med Heste paa tre Been, kan man dog umulig oversee Riser og Saar paa to — især naar deriblandt forekomme nogle

paa fem eller sex, der, naar man seer sig til, skulle være de selsamme — paa Historiemalerier, f. E. hvor Giorden kommer gaaende i Baggrunden og bliver slagtet i Forgrunden. Hvad skal man sige f. E. om Heltinden i denne Hule, der baade er en talende Person, et Gienfærd og en Natur-Mand — en saa rasende Sammensmeltning, at Recensenten i Athene (der sikkert er Forfatteren selv, eller hans Muses hjerteligste Tilbeder) med sin, Himlen veed, dog intet mindre end Philosophie og Lærdom forraadende Theorie om „menneskelige Mander og Naturgeister“ *) selv finder den „uhel-

*) „Den hvide Kone“ hedder det i denne O — Recension i Martshæftet af Athene S. 279. „er et Gienfærd, men Moer Ludlam er eet af de Bøesener, Dvertroen saa mange Steder satte til Naturens underordnede Beherskere. Den første er en menneskelig Mand — (ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ), den anden en Natur-Geist — (ΨΥΧΗ). Den første er løst fra sit Legeme, og troes som en tilsvneladende Skikkelse at vandre om: den anden kommer sjelden eller aldrig tilsvne, og seer dette, saa er det stedse i legemlig Form, ostreft, som en smukt Pige, eller en gammel graahærdet Mand.“ I den Dyngge paa Dyngge af meningsløse heit og dybt klingende Phraser, den hele mystiske Athene-Kritik af vor Digters „Mysterier“ indeholder, er dette saa

dig"; thi mere tor han naturligviis ikke yltre:
 Hvad skal man sige om den levende Heltinde,
 Spøgelssets Frelserinde, Fruen Klara, der fore-

at sige Grundvolden — og hvilke æsthetiske Lustkastel-
 ler kunne der ikke opføres paa en saa mørkt med sig
 selv kæmpende Daage! Et Gienfærd er en menne-
 skelig (dansk) „Aand“, et Opetroens Naturvæsen
 er en naturlig (tydsk) „Geist"! Et Spøgelse er
 anima & spiritus — en personificeret Naturkraft
 er Anima — eller paa reent Dansk: Et Gienfærd
 er baade Siæl og Aand — en Naturgeist der-
 imod blot Siæl! Videre: Gienfærd, *ψυχη και*
πνευμα, anima cum spiritu, er „løst fra sit
 Legeme" — Naturgeisten derimod bundet til sit.
 Gienfærdet vanker om i en „Skikkelse" — Na-
 turgeisten derimod i en „legemlig Form!" En le-
 gemlig Form er altsaa ingen Skikkelse? ikke engang
 en tilsvneladende? ikke engang i Skikkelsen af en
 ung smuk Pige, eller en gammel graahærdet Mand?
 Seer et Gienfærd aldrig ud, som en menneskelig
 Gestalt? og seer Amor (f. E.) eller Helhesten
 (begge personificerede Naturkræfter) "oftest ud, som
 en smuk Pige eller en gammel graahærdet Mand"?
 Mon denne filosofiske Recensent virkelig veed,
 hvad de græske Ord betyde, han har anført? Mon
 han og blot har læst det tredje Vers i Iliadens
 Alpha, hvor net op det fra Legemet løste kaldes
ψυχη: „πολλας δ' ἰφθίμους ψυχὰς αἰδὶ προΐαψεν"?
 Om *φάσμα* og *δαίμων* synes han ikke at have hørt
 noget. Formodentlig en Kaffelovnsstudent, der kri-
 tiserer en Kaffelovnsprofessor?

ner saa at sige Gaasens Enfoldighed med Bior-
 nens Ti Mænds Forstand og Styrke, i den underlige
 Sammensætning af engelisk Ustyld og Corps de
 garde-Væsen? — der med et uimodstaaeligt Hang
 til det Underfulde forener en ægte Mathematikers
 Foragt for Troe paa Spøgesser? — og med sin
 „dybe og i Grunden ustyldige Følelse“ for Bon-
 derknoen, holder for, at de „krumme Linier i Fa-
 miliegang ere de smukkeste?“ — en Møe paa sytten
 Aar, der med Overlæg sørger for, at faae sin
 gamle adelige Families lidt „stoppede og fortørre-
 de Væld frisket op med en paa ny fremspringende
 Kilde“ — og derfor konsekvent, efter et kort Op-
 hold paa Borgen hos sin Morbroder, modtager
 Besøg om Natten giennem Vinduet af raske Bon-
 derknoe? — en, som Perlen i sin Slægt, til
 Mønster for unge adelige Frøkener fremstilt Lillie-
 vand, der „takker den gode Dick, som ikke kan
 see Vinduer aabne med nedhængende Strikkestiger
 uden at krybe ind ad dem, fordi han saa troe føl-
 ger hendes William?“ Mon hun i dette Dieblik er
 mindre stødende, end nogen af Dullerne i de tre
 Galninger? Hvad skal man sige om en Helt, som
 William, der begynder sin Heltebane, som en Kar,
 med en saa sjantet Kammerat som Dick, ledende

først paa Marschen imod Fienden om et jevngot
 Sværd, tar Afsteed med sin Pige, og i een og
 samme Nat voxer op til Ridder — formodentlig
 af Hofebaandet? — om en omt elskende Morbro-
 der, der kan tænke paa at give sin unge Søster-
 datter, sin eeneste Lyst, til et Svinn i halvmenne-
 skelig Skikkelse, som John Bull — og lade hende
 gaae allene i en tilluft Riddersal, hvor han selv
 tabte for tre Aar siden Lysestagen, og flygtede med
 sit Følge i Forsærdelse? — Om John Bull selv,
 denne falskafferte Polichinelli-Bom — Dick — og
 Sara kan man i det mindste sige at det er Farce-
 Karrikaturer. Men hvad er Robin og hans Kone?
 Ulykkelige Esfierlignelser af Kogebues halsbræk-
 de og halsbrukne Salzmanns Glendigheds-Figurer.
 Den første er en simpel Skotte, der har været
 Soldat og nu lever i sin Hytte som Aulksmand.
 Men aldrig har nogen Tragediedigter lagt sin
 purpurbræmmede Helt paa Kothurner høiere,
 sprenglærdere og bombastiskere Sprog i Munden
 end det, denne forgiældede pandtsatte Bonde fører.
 Han taler om „Sodomsæbler,“ om „Admet og
 Alcest“ — om „den skinste Magt, som styrer
 Naturens Kræfter“ — om „et Hierte der føler
 Naturens Skionhed“ — om „Lykkens vildtfor-

bobne Hjul, hvori hans høire Haand var vant at gribe" — om „Østerstjæret, der seirer over Vestens end neppe stulste Skin, naar alt hvad aander i Dynen byller sig for (St. Hans Nats) Morgenfulden" — om hans „Uvo, der voxer, som paa Skibet den salte Død, nagtet Pompen gaaer, og staaer ham alt til Hagen" — om Biergets Heltemaal, det stærke Staal, der skal aabne ham en Vej til Fanny og Betty igiennem Biergets uok saa snevne og forviklede Labyrinter imellem Sværmen af Alferne; thi ingen Underjordist har hans Elskedes Træk og Himmelsine." Det var virkelig at ønske, Korfatteren nobiliterte hans saa meget sine Heltes Bondesprog, og sine Fyrsters og Fyrstinders naturlige Talemaader! — Men hvor blev da Usandsynligheden af? for denne maae Fantasien efter hans Mening, som det laeder, først og fornemmeligen sørge. Den interessanteste Person i Karrikatur-Galleriet er Soldaten George, der optræder i den eeneste poetisk og dramatisk gode Scene — (Spille-Scenen) — som, nagtet den hverken er original i Tanken eller feilfri i Udførelsen, *) upaatvieselig er meere værdt

*) Visen f. E. denne gothiske Kumpan synger, er og intet mindre end gothisk:

end alt det øvrige. Men hvilket affhyeligt Uhyre
viiser sig denne i Begyndelsen saa jovialst godmo-

„Vil du være stærk og frie,

„Præs de røde Druer!

„Vil du staae Fortuna bi,

„Nær din Ungdoms Luer!“

(„Staae Fortuna bi“ er lidt søgt, hvis ikke
reent sandselsøst)

„Fro til Kampen ile vi

„Da naar Faren truer;

„Hilse paa vor Blomstersti

„Jomfuer og Fruer.“

(Soldaterbanen er i intet Fald en Blomstersti,
uden for Nimets Skyld. Den pludselige Pluralis
gjør Veien desuden bredere!)

„Kort kun er den grønne Vaar,

„Livets Timer ile;

„Snart den hvide Vinter spaaer

„Om den lange Hvile.“

(Ret got! men — lader sig en flettere Halvstrophe
hensubde end følgende:.

„Men selv under solvgraae Haar

„Rød kan Rinden smile,

„Og hvor Bacchus Bæger staaer,

„Hænger Amors Pile?“

(Det havde ligesaa got, om ikke bedre, kunnet hedde:
Og hvor Bacchus Pile staae, hænger Amors Bæ-
gre!)

„Lær af Rosen i sin Lund

„Purpurvarm at fryde!

„Lær i Kampens raske Strund

„Kiendens Landse bryde.“

dige Krabat tilsidst at være — eller rettere sagt, til hvilken Skurk gjør ham ikke Forfatteren, imod hans Natur, inden han slipper ham — til Læserens og Tilhørerens store Forundring og Uergrelse! Han kom, en Engel af en Soldat, og gaaer bort som en Dævel, uden mindste Nødvendighed; thi havde han, istedenfor med satanisk Kulde at fore-

(Det er noget sildigt!)

„Jugen Plet paa Jordens Mund

„Reent er uden Lyde;

„Den er lykkelig, som kun

„Det forstaaer at nøde.“

(Kritiken fristes til at nynde ved sig selv i samme Tone:

Jeg vil med et Vers saa slet

Ei min Reensen brøde:

Hver en Lyde her er Plet,

Hver en Plet er Lyde. —

Dg nu Slutningen:)

„Galmer den den skønne Nøe,

„Som du nylig kyste;

„Skal du ei paa Verdens Øe

„Længer dig forløste;

„Blomsten visner, Kib (Reens nemlig)
er Høe:

„Høet maa man høstet!“ —

(Hvilken Sentents i denne Billedfølge! — Den derpaa følgende er desto fatteligere:)

„Engang skal vi alle døe!

„Lad saa der dig trøste.“

synge sin fortvilede saarede gamle Krigskammerad det sidste Vers, og henslænge ham en Snees Kroner til en Geldtskiær — henslængt ham dem alle (i hvilket Tilfælde vi vilde maaskee have tilgivet Forfatteren to tre Guster-Akter for denne eeneste Scenes Skyld) havde Robin ligesuldt kunnet troe sig fortabt i sit Feber Kaserie — ved Hielp af den blotte Forestilling om, at Terminen var udrunden.

Hvi dog sætte saa mange Maskiner i Bevægelse for at drive denne stakkels Bondes Qval til Kaseriets høieste Epidse, naar een var tilstrækkelig? Men det er overalt vor Forfatters karakteristiske Hovedseil i dramatisk Digtning, at rutte med Midler i ofte til Armod grændsende Mangel paa Hensigt og Siemed. Især er han overordentlig ødsel med Dræbe-Midler. Ligere Moer Helas Blotmand, end Melpomenes Ypperstepræst, i sine tragiske Offerfeste, slagter han, med en næssen Upsalsk Grusomhed — og ikke sielden det samme Offerdyr paa forskellige Maader. Ved mindre høitidelige Leiligheder, hvor det ikke saa meget giælder om at myrde de Store, som at pine og plage de Smaa, bruger han den samme Methode, og benytter ikke blot indvortes men udvortes

tes, baade kunstige, naturlige, og overnaturlige Midler, for at gjøre det sine den bittere Død uvar- dige Smaahelte saa suurt, som mueligt. Naar man erindrer sig Complicationerne i de Tilfælde, hans heroiske Blodoffere gemeenligen døde af, og dem, hans ublodige lide under, kan man (lignelse- viis talt) med Foie sige: at han for Alt er et paa eengang stikker og slaaer for Panden sit store tra- giske Dvæg — og i Risikkenet paa eengang kaager og steger sine smaa sørgespillende Giske. Denne til raffineret Grusomhed grændsende poeti- ske Ubarmhertighed hos vor Trylledigter fortie- ner, og berettiger Kritiken til en meer endog end alvorlig — til en, om muelig, bitter Refselse. Thi, sandelig! har den sædeligere Kultur Ret til at fordomme Barbariets Tyrefægtninger og Hanekampe til Pobelens Forlystelse, har den end- nu kraftigere modsatte sig Kannibalsmen paa Skuepladsen, og uden Raade forfølge hvert Spil, der gjør Fantasten og Hjertet fortroligt med blo- dig Myrden, med unaturlig Qual, og kold Legen med moralske Piinsler — aldeles sløvende Sand- sen for det skionne Mennekelige, og forgiftende Kilden selv til al aandelig Forædning. Det er den sambittighedsfulde Kunstom unueligt uden

Bitterhed at berøre, hvad der nedbryder meer end Kunsten, og fordærver meer end Sproget; og vi nægte ikke, at det er især den gyselige Hierte kulde, den faade Spøgen med det Hellige, og den yderlige Mangel paa moralsk Delikatesse i alle vor tankeløse Digters senere fantastiske Værker, der har rirret vor aldeles spildte kritiske Taalmod og Overbærelse til en endelig Strængighed uden Skaansel.

Men meer end nok om Ukarakterernes Urime-
lighed; maaskee har Forfatteren forsætlig opofret
dem alle Hovedkarakteren: Spøgelse — deels
for at sætte dette i desto mere blendende Lys, deels
for ikke at forandre dets Ubestemthed ved alt for
bestemte Omgivelser. Hvor et Spøgelse spiller
Hovedrollen, og hel^l halve Timer er paa Scenen,
gør en dramatisk Forfatter maaskee vel i, at an-
bringe for Resten saa ravgale Personer, som muel-
ligt. Vi vende altsaa tilbage til denne hoistorigi-
nale Hovedperson, denne titulaire Rajade,
der rangerer med virkelige Nereider — der
nemlig baade er en sød Kildenympfe paa Fast-
landet og en salt Havfrue paa Oceanet, og,
som saadan, baade en Trolde kvinde og „et siæl-
løst Væsen,“ — (altsaa blot Materie) — der ogsaa
endelig etsteds bliver kaldet „Støv“, vor Herre

skal tage til sig". Hvad skal man sige om et saa løst og fast Spøgelse, der „flirrer med synlige Regler, er klædt i det fineste Linnet — holder ordentlige Conversationer, udlaaner Potter og Penge, magnetiserer, og kalkulerer" — naar hun er oppe — og ligger deels „dybt i en Hule, under en Brønd, deels „bag", deels under Gulvet i Ridder salen „i en trang Tinkiste", naar hun er nede? — hvad skal man sige om dette alt opofrede Spøgelse, hvis ikke; at det intet Spøgelse er, uden dog at være noget andet. Og nu dette Stov og Skygge-Mikmaks indre Karakteristik! En Glane, der i Live myrder sit Barn, og sin Mand — død, dræber uden Medynk arme Skyldnere, og rober Mødre deres Børn — og endelig, ordentlig begravet, uden videre, farer til Himmels! Kunde en Digter med kun Tien dedeelen af Shakespears Gente, selv drukken, eller i Sovne, sammenfuste noget saa fuldkommen menneskeforstandslost? Man skulde næsten troe, at vor dog vel ikke blot fantastiske Forfatter forsætlig søgte at overtræffe Banvid selv i Urimelighed. Vi kiende i det mindste intet i Litteraturens poetiske Daarekiste, der kan maale sig i Urimelighed, med denne moerludslammelige hvide Kones

Liv, Død og Himmelfart. Man maatte komme sig ved at høre til de tænkende Væsners Klasse, hvis nogen syg Hjerne selv, ufrivillig, var istand til at forestille sig Mand og Stov, Skyggen og dets Legem, Last og Hellighed, som omtrent eet og det samme — og forene Forestillingen af forskjellige Opholdssteder paa een Tid med Begrebet om Individualitet, Personlighed og Selvbevidsthed. Saa dybt kan ingen Fornuft falde, der ikke selv hovmodigen styrter sig. Det er umueligt, at vor Forfatter ikke selv skulde indsee dette; thi det kan gøres et Barn paa syv Aar begribeligt, at Cirkelen er ingen Firkant, fordi den første Betingelse for fattelig Tilværelse er den: at det eene umueligen kan være det andet. Men hans Begreb om Digtetekunst synes deels i den senere Tid at have — skulde vi sige: udvidet eller indskrænket sig — til det blot Modsatte af Fornuft: og Forstands: Værk i aldeles ubunden Fantasieren og billedlig Ord: Sammenvæven — deels synes Banen, at drømme paa Papiret, hos ham at være bleven til en anden Natur — deels, endelig, tænker han maaskee, naar han stundom ikke selv forstaaer hvad han har sammendrømt: „Det er got

noget til de andre!" Hvorom alting er, maa den ringeste Eftertanke, i det mindste ved den anden Læsning af hans Arbejder, spørge ved sig selv: Er der Menneſteforſtand i dette Blendværk?

Men — vil man maaskee ſige — hvilke Regler foreſkriver Menneſteforſtanden Spøgelse- Fremſtillinger? og hvad kan den ſunde Sands beſtemme for det, ſom der ingen Sands er i? Netop alt — fordi Menneſteforſtanden juſt i dettes Dannen har fuld Generaadighed, og beſkrænkes af ingen anden ordnende Magt. De ſynlige Naturligheeder, de hiſtoriske, og ſelv de mythiſke Perſoner, have deres Dannelse forud, og kunne tale til os og røre os, føles og fattes af os, uden videre forſtandig Indflødning eller Tilrunding. Men Vidunderverdenens blot fra Indbildning til Indbildning vandrende Drømbilleder og Skygger oploſe ſig i en Taage, der forsvinder i aldeles Intet, hvis Forſtanden ikke giver dem en for Fantafien uforanderlig, og altsaa til et beſteemt Begreb ſvarende Form. Et uforſtandig ſammensat Legeme er og bliver dog noget, en aldeles uforſtandig ordnet Aand er Ingenting. En Guldmynt har et Bærd uden Præg; en Papiirmynt aldeles intet. Ingen Fremſtillinger viſer ſig Shakespears

folde rolige Forstand saa umiskjendelig som i hans
 Uhyrer og Spøgesser. De svare fra Begyndelsen
 til Enden endnu punktligere til deres Eiendomme-
 lighed, end hans historiske Personer. Paa hans
 Julius Cæsar har han maaskee anvendt min-
 dre Tænksomhed, end paa hans Kaliban —
 gaaske naturligt, da den sidste var aldeles hans
 eget Arbeide, som han eene maatte svare for.
 Sommernatsdrømmen er maaskee den Digtning,
 hvori denne høist logiske Genius mindst har drømt;
 og hvor høit overskyver den lyse Tanke i hans
 forbovneste Billeder Fantasiens meest glimrende
 Flagren! — For, overalt, at naae blot Foden af
 Shakespear, maatte vor Trylledigter have overste-
 get sin Hakon Jarl ligesaa høit, som han er sunk-
 ket dybt under den. Men denne gothiske Eschy-
 los, som han vist meget Ipfelig kiender, og, hvor
 han efterligner ham, noksom viser, at han ikke for-
 staaer, har han i det Væsentlige lige saa lidt taget
 til Monster, som Sophokles, Euripides,
 Voltaire, Racine, eller Schiller. Selv
 vor Ewald (som han neppe var i Begreb med at
 naae, før han erklærede ham for sin blot bebudende
 Forgjænger) forlod han tidlig, for aldeles at over-
 lade sig til en tydst romantisk Blindbukkeleeg med

Juffer Tietz i sin Pavedragt og Mester Sdthe i sin Rathue. *Hinc illae lacrimae!* Herfra alle hans tragiske Spøgelses og Hæxe, alle hans komiske Platheder og Uteerligheder — med eet Ord: alle hans Estergjorelser af den nyere Skoles Ugl-spillerier. Vi sit uu fra hans fantastiske Fabrik Surrogat paa Surrogat for Daraußens *Ex-Poesie* — fra den bundne Krands af Naturens siunkne Kræfters skønne Virkning i *Correggio* og *Kanarifuglen*, til den ubundne af de sundnes hæslige i nærværende Ludlams Hule og Prindsessen med den lange Næse.

Der er i en Rad af Aar blevet snakket uendelig meget af Skolen, og i Litteraturtidender, om vor Digters overordentlige Objektivitet; og vi selv have til sin Tid indrømmet ham en ualmindelig Styrke i hvad man kunde kalde Dialogens Kolorit. Men, hvad den første Egenkab betræffer, da maae vi anmærke, at den hos enhver meget ukyndig, og næsten indtil Raahed udannet dramatisk Forfatter er høist tvetydig — da man let en Tid lang kan forvekle den naturlige Mangel paa udmærket Subjektivitet med kunstig Objektivring af Naturen. Da det ikke her er Stedet, hvor vi ville afhandle denne kildne Materie, lade

vi det beroe med dette flygtelige Bink for dem der
 forstaae en halvqvædt Viise. Men, hvad den til-
 deels berømte Kolorit angaaer, der i poetisk Liv-
 lighed efterhaanden har tabt sig meer og meer, fra
 Aladdin af til Fiskeren, da paatrænger sig
 næsten af sig selv enhver sandsende Læser ved Bes-
 tragningen af Dictionen i Ludlams Hule (hvad
 der allerede faldt os ind ved Læsningen af Hugo
 von Rheinberg, og Røverborgen) det
 ordsprogelige Udbrud nemlig: Forghldningen er
 gaaet af Sankte Gertrud! Thi, sandelig! vor
 dramatiske Forfatters Hverdagsphraser, udspekke-
 de hist og her, deels med flaae Ordspil, deels med
 folde søgte forskruede Svulstudtryk, erindre leven-
 de om den stioldede Kolorit i et Mariebillede, Gul-
 det er skrabet af. Hvor imidlertid noget endnu
 skinner frem, maatte man som oftest heller ønske
 det ræent borte. Det er nemlig i den seener Tid
 blevet vor Forfatters staaende Methode (hvad han
 alt tidlig havde stærkt Hang til) at lægge sine høie
 Personer de lavere, og sine lave Personer de høie-
 re Phraser i Munden — hvormed han naturlig-
 vis tilintetgjor indtil Skinnets af nogensomhelst
 Karakteristik; og man kan (for at gjøre Phanta-
 sien klart, hvad vi meene, med et stærkt, men sandt

og passende Billeder) lignelseviis sig, at hans i Sumpmaleriet anbragte kogte Krebs ikke blot ere fortegnede, men graae. Heryaa ere fast alle de Repliker, vi herester anføre, som Stil- og Sprog-Bommerter, ligesaa mange Beviser; thi er det et sieldent Tilfælde i Ludlamshulen, at noget er rigtig sagt, er det ikke mindre sieldent, at noget er sagt paa sit rette Sted. Hvad den karakteristiske poetiske Figur-Tegning angaaer lader han, indtil Overtræffen af Amnestuens Børnesfortællinger, anvende paa sig det horaziske:

— Velut ægri somnia vana
Finguntur species — *)

og, i Henseende til den karakteristiske poetiske Sprogkolorit, sammes

Purpureus — unus & alter
Assuitur pannus — **)

medens han i det eene og det andet fast bestandigen udsætter sig for denne udadelige Digtdommers Tilraab:

— Sed non erat his locus — ***)

Vi have allerede seet Exempler nok paa den første

*) Der digtes Gestalter, som Billederne i den Syges Dramme.

***) Der tilføies her een Purpurlap, og der en anden.

***)) Men her var ikke Stedet til disse Unbringelser!

Udsøvelse; vi vilde nu anføre nogle Prover af den anden.

Karakteristisk i den hele dramatiske Indklædning er den, saa vidt vi vide, i Klude-Sammenhørfkunsten hidtil uhørte Original-Indretning, at Stykket begynder i Prosa og ender i Vers. Den første Akt er, paa saa Scener nær, ganske i solut Stil — den anden tildeels i solut Stil med Overvægt af bunden — alle de øvrige indtil Enden (den fratagne fratagen) i blot bunden Stil; som om det i Begyndelsen frybende, siden haltende Foredrag efterhaanden havde faaet Fodder at gaae paa, for endelig tilsidst ordentlig at danske. Objektivt gjør dette en Virkning omtrent som Promenaden til Fredriksberg — først over gamle Kongevei, og siden giennem Alleen — men subjektivt betragtet, lader det virkelig, som om Digteren under Udarbejdelsen lidt efter lidt havde lært, om ikke just at gjøre Vers, saa dog ordentlig at rangere sin rimede eller urimede Prosa i omtrent som Vers udseende lange og korte Linier. Denne synderlige Omstændighed er det især, der har bragt os paa den Tanke, at han har været længere om dette Arbeide end om noget andet. Thi vel har Shakespear i sine, som man veed, ikke

faa meget paa en Læseverden, som paa Skueplads-
 Auditoriet beregnede, for en stor Deel blot skizzer-
 te Dramer, hyppigen afvevlet med Vers og Prosa,
 (en Form, som der endnu bestandig kunde siges
 meget om, og som, hvis den endog maatte beun-
 dres hos en alt selv skabende Kunstens Iisbryder
 i en barbarisk Eventyr-Epøke, derfor ikke straf-
 kan tilgives den første den beste Efterseiler i aabne
 Blande) og vel har Tieck, og andre det paa vir-
 felig Barbarisering af Poesien udtryffeligt anlag-
 gende tydske Livendretiere, drevet denne Blanding
 meget vidt; men ingen har dog, for Herr Deh-
 lenschläger, ophævet Afvevlingen selv i Blandin-
 gen, og Blandingen i Afvevlingen. En Harlekin,
 der blot er rudret og mangesfarvet fra Skulderen
 til Beltet, og hvid, sort eller graastribet f. E.
 derfra til Fødderne, kan vel see narrisk nok ud, men
 er ingen Harlekin meere. Vi ville og, hvor det
 skal være, lade selv en ægte Tattovering af
 den menneskelige Hud staae ved sit særegne Skon-
 heds Værd; men ingen Sydsøekultursmag er end-
 nu faldet paa, at tattovere hele Overdeelen af
 Legemet, og lade Underdeelen ganske frie for Stank
 af "Dannished," eller anvendt. Det er med eet
 Ord en Regelløshed, der ophæver indtil Uregel-

mæssigheden; og god Nat al ægte Glitterstads, naar man ikke engang fra Top til Taa kan regne paa det Brogede!

Sir Harry (Ridderen) der for det meeste snakker i Prosa, medens Robin (Bonden) bestandig deklamerer i Vers, fører et Huusmands-Sprog, som følgende:

Ridderen.

„Hvad skal der blive af, Tom? Gud forlade mig
 „min Synd! er hun ikke forelsket i den unge William! —
 „William er en brav Knøs, der mangler ham intet uden
 „et Stammetræ og en Ridderborg, saa kunde jeg selv ikke
 „sufte mig bedre Svigersøn! — Men ikke meer om det;
 „man maa lade, som man intet mærkede. — Jeg har
 „det beste Haab. Her har nu i tre Aar, siden min salig
 „Datters Død, været stille og roligt paa Borgen. —
 „Jeg har lagt Mærke til, at dette Spøgelse søger nuge
 „Pigers Selvfab af min Familie. *) Er det en Mand,
 „saa er det en god Mand, **) og den vil ikke fornærme
 „Ufkyldigheden — — — Hvad hun (Klara) synes? Ah
 „nu, hun synes intet uden got; hun veed at du er rig —
 „hun siger, at hun aldrig kunde sufte sig bedre Mand

*) Hvorledes mon han har kunnet mærke det? da han i næst foregaaende Replik forundrer sig over, at den eeneste unge Pige af hans Familie, der er tilbage, har faaet Nys om den hvide Kone — hvis Tilværelse han desuden selv tvivler om?

**) En underlig Slutning af en Mand, der aldrig tør gaae ind i Dørelset, hvor den skal spøge. Eller er

„end Du — ifald hun vilde giute sig; men da hun sø-
 „nes, at det er for tidligt, og vel i visse Maader og for
 „sildigt — du veed hvordan de unge Piger ere! — For
 „at adsprede hende har jeg tilladt, hvad man ei burde.
 „Hun bad mig saa indstændig og saa venligt, at maatte
 „gaae i Nat til Niddersalen — jeg lovede det — Staffels
 „Pige! hun sad og græd idag den hele Tid! Jeg var
 „lidt haard, maaskee lidt alt for haard. Hvis det
 „kan troste hende! *) o. s. v.“

William derimod (Bondekønsen) fører et
 ganske andet virkelig Slots-Sprog: Man høre!

Bondekønsen.

„Den, som forglemmer Tiden, den maa sættes ud
 „af Tiden, det er billigt! — Mit Ungdomsblod
 „skal aabne mig Herens Bane, eller ende snart et Liv,
 „som ingen Blomster har for mig! — Ved Himlen!

maaskee alt det Underjordiske, der søger Selvfab med
 unge Piger, af en godartet Mandenatur? Paa den
 Maade blev Maren jo til en sand Lysens Engel.
 Rigtig nok var Svøgeslet i Paradiis (den gamle
 Slange) engang en god Mand; men fra den Tid af,
 han søgte Selvfab med Eva (dengang vist endnu en
 ung Pige), blev han dog ikke holdt for at være det!
 Men hvorfor paabyrde den arme Ridder denne umue-
 lige Theorie om Svøgesler, som gode Mander? For
 at forklare, hvorledes han kan udsætte Klara for alt
 det Paafølgende! Een Urimelighed forklarer nu rig-
 tig nok meget got den anden; men det er netop
 den forklarende, vi gad see forklaret.

*) Den eenne Halvdeel af disse Sir Harrys Replikker er
 (i Bogen) trykt, som bunden — den anden Halv-

„Ja! et Sværd, saa got, saa fagert, som noget fra
 „den gamle Heltetid! — Denne maanelyse Nat skal
 „høre Kiærlighedens milde Stemme før aarle Morgen
 „hører Kampens Rost! — Den skjælvende Trompeter
 „steder Heltetoner i gule Malm med Angst og Frygt i
 „Hiertet! *) — Plant da venlig Rosmarin paa Unger-
 „svendens Grav; troe, det er ham, naar Alftenstjernen
 „blinker muntert ned i Taaren — og styrk Diet paa den
 „grønne Laurbær ved Gravens Tisse! **) — Forvoven-
 „hed skal just bekiærme mig — Kun Frygten kunde
 „saae mig til at styrte! ***) — Druiderne slogted
 „ved Præsterens Bøn, og Mona vor Kløve forlød; men
 „Tomfru Marla for Alteret stod nu dobbelt saa
 „skjøn! ****)“

deel derimod, som u b u n d e n Stil. De staae her
 aftrykte Ord til Ord i Sammenhæng, som de følge
 paa hinanden uden Forandring af mindste Tøddel;
 og vi bede nu Læseren giætte, hvilken Hælvte der er
 Vers, og hvilken der er Prosa? Vi have adskilt dem
 med Tegnet: — — — Vi, for vor Deel, vilte blot
 anmærke, at, hvis vor Digerss Kolonne-Linier ere
 Vers, saa har alle de Forfattere i solut Stil, der
 ikke ret have forstaaet at skrive Prosa, skrevet Vers
 uden selv at vide det.

*) Youngsk!

***) Klopstocksk!

****) Lucansk!

*****) Obersten udbryder efter denne prægtige Ode af sin
 Sergeant:

„Dit Ord beviser høviss, som din Daad,

„Min vakke Søn, at du er skabt til Rid-
 der!“

Paa Faderens Bondesprog (Eblet falder ikke langt fra Pæren! som der staaer i Fiskeren) have vi allerede seet glimrende Prøver — og hans Kones Stiil er ligesaa høit ophøiet over Froskens, som hans egen over Ridderens. Naar saaledes al Kunst og Natur i det Dramatiske bliver ophævet, hvilken Bog kan da ikke skrive for vort Theater?

Dette saaledes af os, i dets bagvendte Fortegning, slette Gruppering, falske Kolorit, og urimelige Lys og Skygge, for Dagen lagte Sammensuriums større Masser taale imidlertid endnu mindre Kritikens Blik paa deres mindre Dele, for saa vidt ikke blot Poetik og Dramatik, men Profodie og Grammatik have, saa at sige, faaet deres Bane saar deri. Spilleværket og Sniksnakken er giennebrøbet med Sange og Chore, der i Slethed overtræffe alt det øvrige; og vi maatte afskrive meer end Hælften af hver Side, hvis vi vilde

men os synes det meer end høviste Ord af en Bondens. Vi vilde i Herr Oberstens Sted have sagt:

„Dit Ord beviser seraphisk, som din Daad,
 „Min vakkre Skott, at du er skabt til Duns“ —
 Duns Scotus, hin berømte Doctor Seraphicus
 nemlig.

anføre alle grove og fine Sprog og Stil: Bemærker deri fra Begyndelsen til Enden.

Recensenten i Athenes som vi paa Grund af hans Mening om den sande Åarsag til vor Forfatters Døden i Poesie: „Mangel paa hjerterelig Velkomst, nemlig, og tilstrækkelig Burdering af hans udødelige Fortjenester af hans Fædreland og dets Litteratur *) troe, at være nær ved at være ham selv — da neppe nogen anden kunde falde paa at finde Grunden til hans Fald i Mangel paa Forgudelse — denne med en benndringsværdig og hellschlagerst Naivitet sig selv heel igiennem modsigende Recensent, efterat have bemærket hvorlunde „Sammensmeltningen af den hvide Kone og Moer Ludlam gjør ingen heldig Virkning“ — hvorlunde „det støder al menneskelig Følelse, at den samme Mand efter et tragisk Optrin skal være et mekanisk Redskab i Naturens Haand“

*) De udødelige Fortjenester af Litteraturen indrommede, hvilke ganske andre udødelige Fortjenester af Fædrelandet i det Hele mon Herr Professor og Ridder Dehlschlager have? Vi skulde næsten fristes til at troe, at han hemmelig en St. Hans Nat etsteds maae have erobret en fiendelig Skandse.

— hvorlunde „Stykkets Tøhed ophæver al Eenhed“ — hvorlunde „Manglen af Charakteristik gjør, at hverken Læser eller Tilskuer have fortrinlig Interesse for nogen Person“ — hvorlunde „Knuden løses ved noget ganske Uvedkommende“ — hvorlunde „de fleste Løier og Pudseerligheder høre til Casortis Fjellebod, og synes under Skuespillets Værdighed paa et ordentlig Theater“ — hvorlunde „hele Stykket mangler dramatisk Sammenhæng og Interesse“ — hvorlunde „det flytter Riddertiden ind i vore Tider“ — ganske rigtige Bemærkninger, som Forfatteren selv ved fulde fem Sind er nødt til at gjøre — kommer han til hvad vi nu ville belyse, med følgende Domspring (S. 294).

„Hvad endeligen dette dramatiske Digt's Indretning for Skuepladsen som Syngeestykke angaaer, da bør denne roses, for saa vidt som den paa en smuk og naturlig Maade har givet Herr Weyse Leilighed til at komponere ikke mindre end otte Melodier *) alle særdeles

*) Saaledes gav Schikaneder Mozart Leilighed til at componere flere, ligeledes særdeles genialle Melodier. Men Leiligheden var, theatralisk i det mindste, ulige bedre.

genialste". — og (S. 290.) "Af enkelte poetiske Steder findes naturligviis en Mængde, den store Digter aldeles værdige; især henhøre hertil flere af de indstrøede Romancer og Ballader, om hvilke vi nu ere forvissede, at Text og Musik skulle snart giøre dem til sande Folkesange, hævede over Modens korte Forkierlighed. Vi nævne de vigtigste: Claras Sang S. 31 — Choret S. 39 — Fannys Sang S. 45 — En rørende og høitidelig Duet S. 87 — En ypperlig Drikkeviise *) S. 97 — Claras fortræffelige Sang, S. 120 — Hendes begejstrede Udsagn, S. 122 — En ligesaa stion Ballade om den hvide Kone, S. 124 — Gienfærdets ynknodige Bøn, S. 128 — Ludlams Forslag til Fanny, at omstabe hendes Datter til Havfrue **).

Disse af Recensenten, som den store Digter aldeles værdige, udpegte Sange ville vi, før det kommer videre med den dem spaaede Udødelighed, tage i lidt nærmere Betragt-

*) Den samme, som vi have anført som Mønster paa en Stet.

**) Det blotte Forslag af en Kilde-Nymfe er ubetaleligt!

ning, saa meget mere, da de kunde gielde, som virkelig aldeles værdige Repræsentanter af hele den vohlschlågeriske lyriske Digtning i Almindelighed.

R. 1. altsaa, Claras Sang ved Harpen (S. 31) flinger saaledes:

„Der er en De i Livet,

„Dens rette Navn er Elskovs-De!

Under hvilket andet mon den ellers er bekiendt?

„Af stulle Fjeld omgivet —

Og synes, at unge Karle og Piger — indtil Miss Klara selv — med uendelig Lethed slippe ind paa denne De, saa got, som uden selv at vide det.

„Midt i den bitter Søe.“

Dette er, i reeneeste Forstand, næst det første, det eneste Vers i Sangen der er en Meening i, uagtet man, strængt taget, kunde spørge om Barnealderen, før man elsker, ligesaa vel fortienner at regnes til de Dage, om hvilke du skal sige: de behage mig ikke, som Alderdommen, naar man har ophørt at elske?

„Enhver som hører Dens Fryd.“

Skulde hedde: Enhver, som hører om Dens Fryd; thi den høres ellers ikke let umiddelbar uden paa Dandsboder —

„Sig ønsker derhen, og iler derhen;

„Men kommer snart tilbage

„Med revne Seil igien.“

Ja saa! Det er altsaa dog vel den sirene-
stemmede Elskovsfryd, Sangeren synger
om; thi fra den kommer man rigtig nok, hedder
det, med revne Seil tilbage. Men i saa Fald,
hvilken Pokkers Allarm maa da Elskovsfryden in-
denfor Fjeldene ikke gjøre, for at kunne høres uden-
for, trods Stormen paa det vilde Hav?

„Thi mod den haarde Klippe,

„Følt lyder brudte Bolgers Raab,

„Dog vil ei Hjertet slippe

„Med Ankeret sit Haab.“

Det er at sige: Haabet overlever sig selv. Dette
er eet af de Stæder hvor Tankeløsheden gjør en
sin Bemærkning, uden at vide det.

„Saa mangen Skipper, stolt og vild,

„Om seiled den De ved Nat og ved Dag,

„Indtil han sank i Havet

„Med sonderknuset Brag.“

Os synes, at det er meer i stolte og vilde
Skipperes Natur, hvad den beskrevne De angaaer,
at styre lige til, og lade staae løs derpaa — end
at krydse rundt omkring den.

„Men er man først der oppe“

Der inde skulde det hedde —

„Har overvundet Fjeldets Is,

„Da lag de golde Toppe,

„Grønt smiler Paradiis.

Det er nok første Gang at Jisland eller Grønland
er blevet valgt til Billede paa Elskov!

„Der finder hver en Veiter god,

„I kislige Lund sin kjarlige Møe,

„Og Maanens fulde Lue

„Belyser Glædens Ø!“

Ja! thi varme den kan denne Lue sandelig
ikke. Koldt er det og bliver det.

„Dog i den skonne Have

„Bed Floden er en Kirkegaard —

Dog? naaget Maanen finner?

„Saa mange siunkne Grave

„Med sorte Kors der staaer!“

Hvorledes denne Kirkegaard kommer paa en
Ø, der ligger midt i Livets Sæ, er
ikke blot vanskeligt, men umueligt, at forestille sig.

„O salig den, som hviler der“ —

Paa Elskovs Kirkegaard! Meener Forfatteren
med de siunkne Grave og de sorte Kors
Egteskabs franske ”Tombeau de l’amour” og
ikke fiendne ”Huskors”? Men saa burde det jo
hedde:

Dens rette Navn er Egteskabs-Ø! —

„O salig den, som hviler der;

„Han bleguede med sin Hjertenstroe.

Dette Han er i en Piges Mund saare forunder-
ligt.

„Sig Eviggrønt og Roser
 „Om deres Grave snoe.“ —

Uagtet de ere siunkne? Men de staae jo alligevel! Det klinger ellers løyerligt nok: ”Der staaer en sunken Grab!” Omtrent som: Her klinger en affstrøngt Harpe!

No. 2. Choret. (S. 39) Vi ville blot afskrive de meest poetiske Steder:

„See blege Stierne! Brittens Død!

„Men Sol skal blusse dobbelt rød

„Paa Fjeldet frem af Havets Skib —

Stop! det lader sig ikke giøre! Umuelig kan Solen, ogsaa blot sædvanlig rød, blusse frem paa Fjeldet af Havets Skib; thi Solen giør aldrig Spring paa sin Bane.

„Og Seieren skal drage med,

„Og storme Brittens Skandsø.

Det er Seieren, der skal storme — ikke Stormen der skal seire!!!

„De sorte Skyer dække snildt

„Førræderiske Maanes Lue;

„Kun nogle Straaler falde vilbt —

Det er virkelig en meere vild end snild Bemærkning — især naar man betænker at den sorte Skye er en Sølvsky — ansoben formodentlig (som en Sølvstee der holdes over Lyset), af Maanens Lue! Det hedder nemlig:

„De sorte Skyer o. s. v.

„Ha! det er Fingals Land, vi skue!

„Han sidder paa sin Sølvørstue. —

Sir Oliver (synger udenfor Ridderborgen til Sir Harry, der seer ud af dens Vindue.)

„Net saa, min gamle Ven!

„Snart Fingals Son, i fri Natur,

„Skal hilse dig med Seiersminer,

„Naar først til maleriske Ruiner,

„Forvandlet er den stolte Muur!”

Den gode Ridder maae troe, de ville nedrive hans Borg; thi om ingen anden muret Ting har der hidindtil været hynet. Det hedder videre i dette prægtige Fingals-Chor:

Dick.

„Hvad vil han mig den gamle Strit?

Tom.

„Du ligner i de blanke Vaaben,

„En Budding i en Form af Blik!

Dick (slaaer sig paa Raven.)

„En Marvebudding? Ja med Fre!

„Min Form har Marv, som det sig bør!

Tom.

„Du bliver hængt, som Dessertør!

William.

„Du dyrebare!

Sir Harry og Klara.

„Beskærm o Gud! din Hestefare!”

Et Chor af de sig fra Taarnet i Babylon adspredende Folkelag kunde neppe synge i forstaaeligere Toner. Anraabelsen paa eensgang af Floras,

Fingals og Guds Beskiærmelse deri er imidlertid hverken hedensk eller christelig, men i høieste Grad blasphemisk.

No. 3. Fannys Sang. (S. 45) Da denne Buggevise i visse Maader kan kaldes vor Digters hele Digtning (den gode med iberegnet) i Udtag, forsaavidt den virkelig bærer alle den oehlenschlägerste Muses fortrinlige Præg, vilde vi noie betragte den, som Perlen i den Ludlamshule, der affpeiler os hele Expoesien. Den har nemlig alt det amnestuelig Naive, alt det overgivne Kiække, alt det Sandens kilddrnde, der bestaf Kritiken i hans fordums genialste poetiske Forsøg; men den har tillige alt det Ukle, Flaue, og Tankedræbende, der i de seenerne Produkter drev Naturligheden til reen Gemeenhed. Den har tillige den ved alle vor Forfatters originale Frembringelser væsentlige Egenkab: at lugte lidt af Darauffen.

„Tommeliden var sig en Mand saa spæd,

„I Fingerbøls Harnisk var han klæd.

„Hans Hielm var hvælv et og hvuid, og reen.

„Det var en udbulet Kirsebærsteen.

„En Knappenaal var hans Landsestang,

„Selv var han ikkun en Tomme lang.“

Dette er nu virkelig et vakkert Billede, paa de udmærkede Smaaapletter nær, som, hvis det øvrige

svarte til Begyndelsen, kunde synes blotte Greg-
ner. Selv den følgende Strophe:

„Tommeliden sidder i Tommeltot,
„Der moret han sig saa jevnt og got.
„Tommeliden drager paa Coentor,
„Han vog en Flue, det frygtelige Dyr!
„Tommeliden drager i fremmede Land,
„Han svømmed sig over en MelkEspand,“ —

trods MelkEspanden isteden for en Spand
Melk (thi over en MelkEspand kan Fluen vel
flyve, men dens Banemand ikke svømme) finde vi
særdeles deilig; men nu er det ogsaa forbi med
hele Herligheden. De tre følgende Stropher ere
ligesaa hæslige, som de to første ere smukke, og
ligesaa søgte, som hine naturlige.

„Der var stor Frygt over al den Gaard,
„Af Landværk leed den kongelig Maard.
„Evanhvide sig havde saa liden en Mund,
„Den var et Kirsebær rød og rund.
„De Læger komme med skarpen Tang,
„Den Kirsebærmund var dem alt for trang.

Dette maler upaatvivselig ikke smaa søde Læber,
men en i Krampe sammensværpet saa at sige udir-
kelig Mundlaas; og dog springer igiennem den-
nes Kirsebærspærke (som den skarpe Tang ikke
kunde giennemtrænge) Fingerrislet med Kirsebær-
steen og Knappenaal, som ingen Ting:

„Og hvo, som udbrager den hule Tand,
 „Skal vorde Drot i det halve Land!
 „Tommeliden sprang ind med Hielm og Stang,
 „Hun mærked i Munden det knap engang.
 „Af Sadeln han kasted den frække Siæst;
 „Hun mærked neppe det Landsefæst.“

Hvor uhyre stor bliver nu ikke for Phantaflen den lillebitte Mund! og hvor ækkelt er Billedet af den hule Tand der sidder i Tandkødet, som i en Sadel!

„Der var stor Fryd over al den Gaard,
 „Tommeliden ægted den væne Maard.“

Hvilket Ægtefæb! Sandelig saa urimeligt som en Lilleput-Pens med et Broddignak-Blækhorn! Saaledes parrer kun en Polyp eller Scarabæ-Fantastie — ogsaa blot en firbenet Indbildningskraft maatte denne Parring støde. Men hvad støder vor Forfatters? Ikke engang Helligholdelsen af et saadant Bryllup i Kirken!!!

„Prindsessen ham pynted med Sindalsbaand,
 „Hun bar ham til Kirken paa hviden Haand.“

Man forestiller sig nemlig nu nødvendig: Redkælingen paa Puden for Alteret — Præsten der vier dem — og Ringvekslingen, hvor al Illusion for selv en forstyrret Oldenborres Forestillingssevne maae reent ophøre. Kun Daarekister kunde tage til Takke i det Smaa, som i det Store

med flige Digtninger — og naar man saaledes kan fætte sig over alle Regler for det Fattelige i sit Digt, er det upaatvibelig et langt lettere Arbejde at sye Buggeviiser, end Børneskoe. Vor Frimesters Fornedren af Poesien til det gemeeneste Haandværk (det gemeeneste er uimodsigelig det, der forudsætter den mindste Dygtighed, og uden videre gaaer best fra Haanden) er især, hvad der ærgrer os i hans saa kaldte Mesterstykker.

No. 4. Den rørende og høitidelige Duet. S. 87. Det er den, der slutter den gamle Ridders Disput med sin gamle Tiener, og som vi allerede have omtalt, som et vidunderligt Unisono, der udtrykker to stridige Meninger ikke blot i samme Toner, men i samme Ord. En Duet er det upaatvibelig ikke, med mindre man antager, at enhver Arie, der synges af to Personer paa eengang, er en saadan. Det er egentlig en Aftensang, som det lader til, at Herren og Tjeneren have for Skik at synge sammen hver Aften før de lægge sig, og for saavidt opbyggelig nok, uagtet den aldeles modstiger Herrens Stemning. Vi bede Læsere, der maatte troe, at vor Kritik er alt for streng, før de fordømme denne Stræng-
hed, at efterlæse nok engang i Bogen hele den

sidste Scene i anden Handling. Indholdet af denne er Tjenerens Fraraaden fra at lade Frokønnen gaae allene om Natten ind i den fordægtige Ridderfal, og Herrens Leen af hans Frygt:

Tom.

„J vover meget, Sir.

Harry.

Jeg vover intet —

Tom.

„For hvem er den bestilt?

(Liggisten nemlig, som han i forrige Replik fortæller sin Herre, var bestilt for Gartnerens Kone)

Harry (leer.)

For Spøgelses!

„Jeg haaber, at det alt er Selvbedrag;

„En panisk Skræk, der har indsnegget sig

„I Morgens Krog, som vngler nu i Mørket,

„Og som forsvinder i sit eget Mulm,

„Saa snart vi nærme os med vore Faller.“ *)

*) Kunde Læsere, der skælne mellem Digt- og Avislæsning — eller kunde Læsere, der og blot læse, uden at lade det beroe ved flygtig Giennebladen — oversæe den eene Urnelighed paa den anden i hver Linie af denne Broyl? Tjeneren, efterat have fortalt sin Herre, at Liggisten var bestilt for Gartnerens, den gamle Stoffers Kone, spørger strax derpaa: For hvem er den bestilt? og Herren, der kalder ham en „gammel Gial“ fordi han finder „at den lugtet frisk af Forretræe, og støder Folk med sine skarpe Kanter,“ haaber at det alt (Gartnerens Kone,

Herpaa issemmer nu Vantroen og Over-
troen følgende Afrenpsalme:

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenrøden,
Dg sunker over Dal og Krat,
Da staaer, som Billede paa Døden,
Den høie stjerneklare Nat. —

Det er med andre Ord: Naar Mørket kommer,
bliver det lyst — med mindre Forfatteren antager,
at alle stjerneklare Nætter ere mørke. At den høie
stjerneklare Nat staaer, som et Billede paa Døden
er en splinterny Anskuelse. Døden er hverken
høi eller klar. Den mørke Nat er et Billede paa
Døden, den lyse paa Evigheden.

„En Anelse vi dybt fornemme,
„Der leder Stølen vidt omkring,
„Dg Stormen varsler som en Stemme,
„Der aabenbarer skjulte Ting.

(Dyb Konsens!)

„Men neppe flygter Granens Ugle,
(af Dalen og Krattet)

og Kisten med) er „Selvbedrag!“ Og nu den
„paniske Skræk,“ der har indsnegget sig i Bor-
gens Krog (Midtersalen) som yngler i Mørket,
og som forsvinder i sit eget Mulm! Kan da pa-
nisk Skræk finde Sted, hvor ingen er tilstede? Kan
den yngle i en Krog, som Muns, uden Vidner? og
kan den svinde i Mulm, naar man kommer med Faller?

„For Øiens unge Purparstrib,
 „For listigt alle Himlens Fugle
 „Lilquiddre Hjertet: Haab og nyd!“

(Lutter Morgensøllefer i Aftensangen!)

„O Nat! du Billede paa Sorgen,“

(Den høie stjerneklare Nat er ligesaa lidt
 et Billede paa Sorgen, som paa Døden)

„Hvi skal jeg da din Rædsel ssee?“

„Med Rosen aabner sig i Morgen

„Mit Haab for Straalerne paa ny!“

(Haabet, at det atter bliver Dag, aabner sig altsaa
 først om Morgen; og der maa gaae Syn
 for Sagen, før man haaber noget.)

Dette er den rørende og høitidelige Duet,
 der endnu har den theatricalke Synge-Mærkbar-
 dighed, at den synges af to Oldinger, eene
 paa Scenen, og slutter Handlingen med Re-
 sultatet: (De gaae.)

(Slutningen i næste Hefte.)

Til Læserne.

Gaade-Ordet til *Heautontimorumenos*, eller Spø-
 gselset i Kierteminde, er *Narcissus*.

T h o r a.

Første Sang.

Her, i Skyggen af Døns den tusindaarige Kroneeg,
I Forsædrenes Lund, hvor Mimers hellige Kildes
Solbæk risler endnu til Bøgtopbladenes Raslen,
Nordhavbolgernes Skulpt og Nattergalenes Sange,
Leirer Eder, I Venlige, huldt om den Gamle fra
Danhiem,
Mens han fortkynder et underligt Sagn om Kirken
paa Konhøi,
Skæbnens rædsomme Gang, og Uskylds Kamp
mod det Onde.
Længe gienløb det fra Fader til Søn ved Arnen i
Hyttén,
Giemt til ledsagende Klang af i Maanstrin bævende
Strenger:
Lytter med Lyst til det natlige Qvad, og fornemme
med Andagt
Fortids væslende Lyd fra den huulthendundrende
Harpe!

Vestlig i Skaane der ligger en Gaard affides og
 eensomt,
 Havsgaard kaldet, fra Kæmpernes Tid, omringet
 af aabne
 Marker, og nær ved en vild, vidtstrakt, udsørtelig
 Kratkov.
 Kort Tid efter den Calmarste Krig beboede den
 rolig,
 Glemmeude Verden, og glemte, en brav velhavende
 Lænsmand,
 Med een eeneste Karl, som besørgede Stalden, og
 Husets
 Grovere Dont, og en Lillevand, hans Frønde, der
 var ham
 Eeneste Levning af hele hans Et, den blomstrende
 Thora.
 Sildig en Aften, engang i Efteraaret, da Marken
 Alt stod nøgen, og Træernes Løv laae strødte paa
 Jorden,
 Sad den Gamle, med Bogen i Haand, og Brillen
 paa Næsen,
 Læsende høit om den forrige Tids Vidunder og
 Ferteegn,
 Eventyrer og falsomme Mord, og rødsomme Siens-
 færd;

Medens opmærksom og taus, tidt flyttende nærmere
 Koffen,
 Spandt ved Oldingens Side den attenaarige Thora.
 Fader! udbrød hun omsider, hold op, læg Bogen
 til Side
 Nu for i Aften! Jeg veed ei hvordan; men det
 heftige Nordvind
 Suser saa sælsomt derude; hvor gierne jeg hører,
 jeg troer dog,
 At jeg fik ordentlig ondt, hvis I vedblev. — Gierne,
 min Datter!
 Svarte han mild, tog af Glarsinene, lagde dem ind i
 Bogen, og lukkede den. Du har Ret, vedblev han,
 for dig er
 Disse Historier alt for alvorlige. Lad os da snakke
 Sammen om muntre Ting! Det er sandt, du
 lever et tungt Liv,
 Naar jeg betænkter det ret, i din Næveaar, her
 med mig Gamle
 Midt i en Udsøk, eene, saa langt fra Stæder og
 Landsbyer,
 Uden den mindste Forlystelse reent affondret fra
 Selskab!
 Himmelen eene kan lønne dig det, min Thora!
 det vil den

Sikkert! jeg beder derom, det er eene min Dags
og min Natbøn.

Thora ham svarte: min Fader! hvis dig jeg noget
erstatte

Tabet af alt hvad dig ellers var kjær, er jeg rige-
lig lønnet.

Ulgiv, om jeg imellem lidt svag dig synes, jeg er det
Underlig ei; jeg er rolig tilfreds, og opfylder med
Glæde

Her i dit Huus min kæreste Pligt. Det var
kun et Vindstød,

Nys, som mig gjorde lidt moed. Nu gaaer jeg,
at hente dit Qvel-Ol.

Det som hun reiste sig op, ham onsfavnende, rum-
lede selsomt

Uden for Gaarden en Vogn, og en Haandkno pik-
ked paa Vindvet.

Thora nu gyste paa ny; men paa eengang fattende
frit Mod,

Gud er med den, som frygter kun ham! hun
mumlede hastig,

Gilte til Vindvet, og aabnede det, og spurgte: hvem
er der?

Underlig huul, skændt bønlig, og suckende, svared
en Stemme

Giennem den susende Vind: Kulsvier er jeg, fra
 Skoven
 Næstved kommen med Kul, for at age til nærmeste
 Kjøbstad.

Bognen veltede for mig, det varede længe, før eene
 Løftet jeg fik den igien; da paafaldt Matten, og
 nu jeg
 Finder ei meere min Vei; Gud signe Jer! under
 mig Hunsly!

Gierne! fra Stolen tilraabte ham lydt den Gamle,
 mens Thora,
 Takkende Gud, udbrod; Saa har vi dog Selvskab
 i Aften!

Og løb hurtigen ud, for at aabne ham Laagen i
 Porten.

Ind med hende nu treen Kulsvieren, svøbt i en
 hvidgraa
 Badmelskofte, bestøvet af Kul, i Haanden en Knort,
 Kiep,

Tyk som et Haandleb, om Hov'det et Lams Uldhue,
 med Uvskind

Foret, ulystig at see, rødskægget, og Vinene dybt i
 Hunkningen under hvert Bryn paa den bratsfrem-
 tærnende Pande.

Thora forfrællede noget i Førstningen; men, da
 han aftog
 Huen, og bad Guds Fred, fremvisende Hovedets
 Sølvhaar,
 Frygten forvandlede sig snart til Erbødigheds Agt
 for hans Alder.
 Medens hun hentede en Stol, og med Venlighed
 bad ham at sidde:
 Et end beder jeg om, udbrød han, før jeg mig
 sætter;
 Regne nok vil det i Nat, og jeg har i min Karre
 derude
 Fem Par Sække med Kul, som fordærvedes, hvis
 de blev vaade;
 Gerne jeg bragte dem skyndig i Lye, blot inden for
 Døren.
 Hurtigen svarte derpaa den giæstfrie værdige Gubbe:
 Hjertelig gerne! hvis Karlen ei sov, han kunde
 Jer hjælpe.
 Men du kan vække ham, Thora! — Hvad Karl?
 det gøres ei nødvendig,
 Afbrød hin, saa gammel jeg er, jeg alt dem har
 læstet
 Tene paa Bognen i Dag to Gange; det er en
 smal Sag;

Sligt er jeg vant til, jeg. Som I vil! Læns-
manden igientog.

Gæsten tilbage nu gik, aflæssende Sækkene, stilled
Op dem i Portindkørselen, fem med Bæggen paa
hoire,

Fem mod den venstre Bæg, og luffede Porten,
og, det gjort,

Kom han igien, og satte sig, træt. Nu først er
jeg rolig,

Sagde han, nu har jeg bierget mit Kul. En
Pibe Tobak nu

Herlig vil smage! Dog først med Forlov! Kan
Jomfruen taale

Damp af Tobak? — Hun? svarte med Smil den
ærlige Lænsmand,

Selv hun tænder min Pibe hver Dag. Bring
Daasen, min Datter!

Thora bragte nu Daasen af Sølv. Paa det
kunstige Laag sad

Hævet, som op af Bølgernes Skum, en smøgende
Havmand;

Halen, den skælledede, tiente til Greb; om Randen
var anbragt,

Smaa Sælhunde; men Vesken var selv omsvømmet
af Fiske,

Haier, og Hvaler, og Kraker, og vildt sig holtrende
 Marsvin.
 Høit beundred dens Vægt Kulsvieren, medens dens
 Arbeid
 Barten ham roeste. Med stirrende Blik han stop-
 ped, og stirred
 Utter, og stopped endnu, da Thora tændte den
 Gamles
 Pibe ved Ovnen, og, spruttende først, hun rakte
 den venlig;
 Men for den andens en Glød hun hentede kun paa
 et Fyrfad,
 Bringende skyndig en Kande med Ol, og et Solv-
 og et Zinkruus.
 Begge nu smægende sad, og i Snak om eet og om
 andet,
 Prøvede Gubberne der, tide løstende Kruset fra
 Bordet,
 Ollens opvarmende Kraft, og hinandens Klygt, og
 Erfaring,
 Mens i en Krog sad spindende taus den lyttende
 Thora.
 Stormen nu havde sig lagt. Klart giennem Hier-
 tet paa Skuddet

Troede hun Naanen at see, som hun sad i Hjørnet
ved Vinduet.

Dr af Dampen og Heeden (thi gamle Papa var,
som Olding,

Kuldstær, og havde det gierne saa luunt) lidt kied
og af Snakken

Om den forbigstrede Calmarske Krig, og om Sigten,
og Dyrtid,

Dnskte hun, medens de Gamle saa got ved Ollet i
Wrat sad,

Udenfor Porten at gaae, for der at aande den frieLust,
Og at adsprede sig lidt de mørkt opstigende Tanker,

Eene med Naanen, Hun elskede høit dens ven-
lige Selskab,

Stirrende tidt med et kjaesent og inderligt Suk paa
dens Nafsn,

Naar den smilende selv gik hen sin eensomme Bane
Taus; hun kaldte den ofte sin troe Veninde paa

Himlen.

Ogsaa vilde hun see, om ordentlig Porten var
tilluft,

Hvilket den fremmede Gjaest, ukiendt med Skodden,
i Mærke

Mueligen havde forsomt. Hos sig selv betænkende
saadant,

Stod hun forsigtigen op, og, fyldende Randen paa
 ny først,
 Satte hun den for de snakkende hen, og smutted
 af Dørren
 Ud. Vortgangen var mørk; og i det hun vendte
 til høire,
 Gled hendes Fod. Udstrækkende flux, for at støtte
 sig, Haanden
 Henimod Bæggen, hun greb i en Tot, og følte
 med Gysen,
 Famlende nærmere til, et Ansigt under dens Krøl-
 haar.
 Hjertet i Barmen blev Tis, hvert Lem flask,
 Knæerne, zittred,
 Og nær havde hun tumlet omkuld. Da hæved en
 Engel
 Pludselig hendes forfærdede Stæl til den høieste
 Fatning
 Over sit Røns naturlige Kraft; den Engel var
 Uffylt:
 Skriger du, er du fortabt, og vender du bævende,
 Døer du!
 Hvisteb i Hjertet den zittrende lyd en varende
 Stemme.

See! og hun tvang sig, og loe; og beslutted, at
 nærme sig Porten,

Undersøgende hver af de Sække der rolig i Mørket.

Gangen var snever; ved næste hun lod, som om
 Foden igien gled,

Pladskende hastig i Renden, mens, strækkende
 Haanden til høire,

Nok eet Hoved, hun greb. Jeg vil see dog om
 Porten er tilluft!

Mumled hun høit; treen atter saa feil, forsætlig,
 til Siden,

Famsed, og greb om en tredie Tot med glødende
 Vand.

Det er dog vel, at de Sække jeg har, at støtte
 mig paa her,

Sagde hun, leende, sikkert jeg troer, jeg ellers
 omkuld faldt —

Og udglidende greb hun, som før, og fælte den fierdes
 Dre: Den Sæk er nok lappet med Skind! hun

mumlede halvlydt,

Gled, og fornam i den støttende Haand varmt
 aande den femte.

Skodden nu traf hun for Porten i Laas, og sagde
 med høi Røst:

Nu vil jeg holde mig midterst i Renden; min Fod
 er dog vaad alt;
 Men paa den nærmeste Sæf hun støttede Haanden,
 som forhen,
 Her til den modsatte Bæg, og den flette berørte
 hun varsomt,
 Følende Tippen af Næsen. Derpaa den syvendes
 Haarrop
 Gik hun i Haanden; og siden den ottendes blussende
 Kiæve.
 Kullene, troer jeg, er varme! hun smaaloe, da hun
 paa Læben
 Følte den niende, Skyndende sig, og, famlende hastig
 End en eeneste Gang, den tiendes Hage berørte. —
 Thora! Thora! din Drøm er forklart: den røde
 somme Portgang
 Giennem et Helved du gik; og i Stuen er Helveds
 dets Fyrste!
 Saa hun talede dybt i sig selv, opslukkende Dørren
 Atter; og ind hun i Stuen nu treen saa bleeg som
 en Dødning.
 Skottende hen med et myrdende Blik, Kul-
 sulerens Die
 Kastede sig paa den bævende Næse. Hvor var du,
 min Datter?

Spurgte den Gamle. Besindende sig, hun hurtig
 gen udbrød:
 Ak! min Fader! i Stalden jeg var, for at give
 mit Føl Høe;
 Døren var aaben; det var der et meer; nu løber
 det sikkert
 Bilde i Marken, og fryser ihjel! jeg er saa bedrøvet.
 Kærester Fader, du gav mig det selv til Forøring
 min Byrdsdag!
 Turde jeg sige det Karlen, og sende ham efter det?
 tør jeg?
 Hende nu svarte med Smil den gamle værdige
 Lænsmand:
 Neppe vil Grimer forlade sin Sæng, og maaskee
 til i Morgen
 Løbe paa Marken omkring, for at stille, min Datter,
 din Uro;
 Har han dog tørstet i Dag! For mig du gierne
 for Resten
 Maa det forsøge, hvis lykkes dig kan, at røre hans
 Hjerte;
 Men sig intet fra mig, hvis han ei godvilligen
 gjør det;
 Thi for et Føls Fortiølelser Skyld afbrød jeg dog
 neppe

Selv min natlige Slum, end sig, min modige
Huuskarls.

Føllet desuden er løbet til Skovs, to Meil i det
mindste

Herfra Gaarden, til Moderens Gang; og førend i
Morgen

Kommer han neppe tilbage dermed, hvis ogsaa han
faaer det.

Herpaa svarede høit, med sin Nands Nærværelse,
Thora:

Grimer for mig gif gjerne til Lapland selv, om jeg
bad ham;

Har han og tørstet i Dag, hvad siger vel det for
en Mandbjørn,

Der, som, min Fader, du veed, har ti Mænds
Styrke til Arbeid?

Medens de-talede, sad Kulsvieren, malende Krumsving
Med den befullede Fingerr paa Disken i Krusenæs

Blispor,

Gnavende, Hovedet vendt, med Tænderne rolig sin
Stoffnap.

Dog, nu først, da hun gif, for at sende fra Huset
saa langt bort

Karlen, hvis ti Mænds Styrke ham lidt i Hoves
det omløb

Blev og inderlig roligt hans Sind. Han beslutted
ved Midnat

Nu at udføre sit Værk, først tæt tildrifvende Værten,
For ham at lokke til Snak om Husets skjulede
Forraad,

Eller og Datteren selv, som ham lod trofskyldig og
snakksom.

Thi let slutted han, saadant et Sted, affides og
eensomt,

Rigt paa Sølv, om ei Guld, var forsynet med
lønlige Stemmer.

Neppes var ude paa nye Husesengelen, før til
den Gamle

Enu han sig vendte med høi Lykønskning over en
Datter

Saa beskeden, og skøn, livsalig, munter, og flygtig,
Ganske, som hans, kun uendelig meer uddannet og
oplyst;

Af! thi hans ringere Raar tillod ei, som han det
ønskte,

Barnets Opdragen til Giint; var dog alt paa Jor-
den det Barn ham,

Siden han mistede Mod'ren, hvis Tab han aldri-
gen glemte.

Snart indtog han, forslagen, med Snak den Gamle,
 hvis Hierte
 Kildredes sødt af den Roes, han saa gaymild lagde
 paa Thora.

Kruset nu lettedes tidt; og den giæstfrie værdige
 Lænsmand

Glædte sig over sin Giæst, der var ei saa gemeen,
 som han lod til.

Mens de nu smaged derinde, kom Thora gien-
 nem en Bagdør

Ud til Stalden, og aabnede tyft, at ei man i Porten
 Hørte det ringeste, Kammeret der, hvor Grimer
 i Røe sov.

Studsene gav han et Skrig, da den rødmenende Røe
 han i Maanskin

Daae for sin Seng; thi han drømte: han laae
 fastbunden i Helved,

Øg at en Engel ham løste hans Baand. Nu stod
 den der for ham.

Stille! vinkte hun, stille! for Guds Skyld tie dog,
 og hør mig!

Huuset er fuldt af en heel Trop Røvere; Mesteren
 sidder

Ukæ:ndt inde hos Fader, som troer, han handler
 med Kul kun;

Og i vor Portgang ligge de ti Kulsække, med Hov'der,
Som jeg har alle berørt med min Haand, hen
følende for mig,

Da jeg i Mørke gik ud, for at see om Porten var
tilluft.

Ekynd dig, og har du os kjær, og handle vi mod
dig, som Ret er,

Sving dig paa Traveren, flyv, som en Pils, til
nærmeste Landsbye:

Kald der Bønderne sammen i Hast, søg lad dem
med Røller

Bæbne sig skyndig, og tils herhvid, omringende Huset;
Men du giv mig et Bink med et eeneste Smæk
paa vor Bagdør,

Naar du har alting bereedt! Flyv! flyv! Gud
give dig Vinger!

Saa Huisengelen. Medens i Hast han Koften
sig omslog

Brogen og Trøien, hun sadlede selv, og grimede
Hesten.

Snart i Galop han sprængte derfra. Tilbage nu
Thora

Gik til det smøgende Par, og raabte med Smiil,
da hun indtreen:

Fader! nu faaer jeg mit Føl! mig Grimer har
 svoret, hvis og han
 Kende der skal til i Morgen, at bringe mig heelt
 det og holdent;

Og jeg veed, at han holder sit Ord. Du er jeg
 igien glad!

Eet Kun had han mig love sig først: at ei du vil skænde,
 Hvis lidt sildig han kommer; thi hvile sig vil han
 en Smule

Henimod Dag hos sin Broder, som boer i Kanten
 af Skoven;

Og det loved jeg ham. Du nægter dog intet din
 Thora?

Men det er hsi Tid, troer jeg, til Nadveren!
 Kloffen er ni alt!

Hende nu svarte med Smil den Gamle: Dæk
 os da Bordet

Hurtig, og bring af min Nød, den attenaarige,
 to Kruus,

Føllets Sundhed at drikke deri! Vor Gæst er en
 brav Mand;

Veed hvad en Datter betyder, som du; han og har
 en Datter!

Pumskelig smilede i Skægget den hvidgraa
 Søkkens Eier

Alt som de talte. Det flækker sig skönt, han
 tænkte, den Misd skal
 Snart mig fortælle, hvor Guldet er skjult! Naar
 Klokken saa tolv slaer,
 Kommer hvad jeg har giemt; og en god Savn
 lover jeg begge.
 Thora nu bredte med skælvende Knæ den reenslige
 Borddug,
 Trippende frem og tilbage saa vims, nu herhen,
 nu derhen,
 Leende tidt, for at skjule sin Angst. Med bævende
 Hænder
 Hentet hun Gaffer og Knive. Ved hver, hun lagde
 paa Bordet,
 Foer i det varme sig bølgende Dryst et isnende
 Staalsting.
 Maden derpaa hun frembar, omhyggelig skærende
 selv Brød;
 Ordnet saa hver sin Tallerken, og fyldte de mægtige
 Sølvkruus
 Med den beruofende Misd, og bad Gud, doppelt
 at sædme
 Honningens Smag, for at slukke den Nordbegjær-
 ges Blodtørst

Medens han drak, og forhindre hans Daad til
 Bøndernes Komme.

Derpaa kaldte hun begge til Bords; og lagde paa
 Fad'rens
 Armstol Hyndet, det bløde, ham hielpende ret i sit
 Sæde.

Samtlige tre de nu sad; og med Graadighed
 slugte den Hvidgraa
 Skinken, hun lagde ham for, og et Kyllingelaar
 paa det andet;

Medens hun selv blot lod, som hun spiste, til
 Hunden i Løndom

Med under Bordet hver Vid henkastende. Men
 uophørlig

Kalte hun Kruget med Smil den tilsidst trygt
 drikkende Morder.

Talen nu dreied sig meer og meer til det sigtede
 Formaal;

Endelig kom den paa Gang om Formuenhed. Hun-
 drede Spørgsmaal

Gjorde den Boet beundrende Giæst, og hundrede
 Svar gav,

Faderens Rigdom med Vink ham forraadende, vil-
 ligen Thora,

Pralende med, at hun Nøglerne selv forvarte til
 alting.

Smidskende sagde hun halv den Lyttende noget i Dret
 Om et besynderligt Sted, hvor hun troede, den
 lønlige Skat laae,

Spændende Morderens Siæl. Alt nifte den Gamle
 ved Kruset,

Erucnde Søvn. Dødsangst nu greb det barnlige
 Hjerte,

Fuldelig eene med Gæsten, hvis hin ved Vordet i
 Søvn faldt.

Elleve Klokken alt slog, som om hvert Slag
 Hjertet itu slog;

Men i det ellefte Slag slog ned i Fortvivlelsens
 Natmulum,

Himmelens Lyn i en Tanke: Velan! Kulsvier,
 udbrød hun,

Vil I fortælle min Fader i Søvn, ved endnu et
 Kiuus her,

Indtil han snorker, og lover I mig, at bringe Jer
 Datter,

Som jeg saa gierne gad see, saa skal jeg i Uften
 til Siengjeld,

Førend I lægger Jer, vise Jer Ting, som I
 aldrig har seet før!

Dette hun hvisked ham tyft, og lod, som hun zit-
 tred af barnlig
 Lyst til en Spas, med den dirrende Haand ham
 klappende Skuldren.
 Sterne! tilmumled han hende med Griin, og skot-
 tende hen til
 Seierværket i Krogen; men, alt den nikkende Gamle
 Skuende halv derhenne: du snart kan vise mig alting,
 Soied han til, før Kruset er tomt du hører ham
 snorke!
 Gaae kun og hent nu Nøglerne strax! Min Datter
 skal komme
 Næste Søndag, det lover jeg dig! Den skielvende
 Thora,
 Mens han prated paa ny for den ei meer svarende
 Gamle,
 Gik i sit Kammer ved Kioffenet ud, og lod, som
 med Iver
 Rundt hun søgte; kom atter igien; oplukked et
 Glasflab,
 Udtraf Skuffen, og vimsed omkring, med Dinene
 henvendt
 Snart paa Bærket, og snart paa Gubberne. Hvert
 et Sekund blev

Time den Ventende; men naar hun saae paa den
nikkende Fader,
Hensloi Timen som Lyn; da med eet hans frygtede
Snorken
Naglede hende til Bordet igien. Lidvinden var
alt, hvad
Vonsede hendes urolige Barm. Da saae hun af
Kosten
Bludselig flyde sig frem en skarp Haandøre med
Blod paa.
Men paa den Bsegnendes Løber forvandlede hurtig
til Smilen
Angestens Krampe: Hvad har I dog der for en
underlig Muursee?
Spurgte hun mildt: den er ikke, som den, vi har
her i Huset!
Det er min Kulkniv! brummed han huult; da
just i det samme
Tolv slog Barket. — Saa klæver I Kul med
Knive? vedblev hun,
Medens den snorkende Gamles ærværdige Hoved alt
nedfank
Dybere ned mod Dissen ved hvert Uhrværkets
Igtenslag —

Levende Kul! green Morderen lydt, i det han af
 Varmen
 Øren tog frem med det ellefte Slag; men o! med
 det tolvte,
 Lad det saa ængstelig ventede Smæk paa den gial-
 dende Dagdør.
 Øren af Haanden den høvende faldt; med Hurtig-
 hed Thora
 Greb den, og iilte dermed, opspringende, Grimer
 imøde,
 Der med en Kulle bevæbnet, og taus, nu pludselig
 indtreen.
 Alt er i Orden! han hvissede tyst, imens fra sit
 Sæde
 Næste sig, klappende lydt, Kulsvieren; dog ved det
 andet
 Klap alt Kollen ham traf den bratsfremtørnende
 Vande,
 Knusende med eet eeneste Slag Mordtankernes
 Hvelving.
 Steendsød laae han paa Gulvet. Hans Fald trods
 Væggenes Stienlyd,
 Vakte den Gamle dog ei, som vedblev rolig at
 sove.

Mens alt dette saa Skyndigen gif derinde,
 var ude
 Heller ei seen Straftimen. Indlistede samtlig i
 Mørket
 Snørede tyst Portposerne til ti stærke, med Prygle
 Velbevæbnede Karle fra Landebyen, komne med
 Grimer.
 Disse, saasnart var fanget, som saa, det lurende
 Baghold,
 Løssede hver sig paa Nyggen en rødsomt hvæsende
 Kulstæk,
 Og bortbare dem alle paa Stand til nærmeste Domsted.
 Her blev forsamlet i Hast Bytinget paa Fors
 vet, hvor Troppen
 Een hos den anden, i hver sin Jernbaandtænde,
 blev opstilt
 Mængden til Sku, der med Gysen end saae de
 vrængede Mundes
 Skærende Tænder, og Dinenes Bred i gnistrende
 Blikke,
 Medens stod reist hvert Haar paa de ti fremgri-
 nende Hov'der.
 Flux blev begyndt et Forhør i bestandig voxende
 Stimmel

Inden end Rødsfiag kom, og ofte blev løsnet og
 furret
 Hver omlykkede Hals med paa Stedet quælende
 Trudser;
 Dog var umueligt at vriste dem ud af de snævre
 Struber
 Mindste bekiendende Lyd; haardnakkede nægted de
 samtlig.
 Først da den Ventedes Ligt, der mod Dagingen
 kom, og blev fremstilt,
 Røved dem Haab om Redning, betog dem dødelig
 Rædsel,
 Og de bekiendte nu pludselig Ting, som rystede
 Nettet
 Selv med Forfærdelse. Samtlige Ti var Søner
 af Rødsfiag,
 Atterkommeren ogsaa benævnt, og den evige Nat-
 mand:
 Egnen en Skrak fra umindelig Tid, som ufangelig
 Røver,
 Og med hans Trop for usaaarelig holdt, af troldeilig
 Afkom.
 Stor var Glæden ved samtliges Fangst; Henrettels-
 sens Høitid

Kaldte tilsammen fra Stæder og Byer lyde jub-
lende Skarer.

Faderens Pitt blev først halshugget, og Sønnernes
Hovder

Samtlige satte paa Steiler med hans i Midten.
Man paastod

Længe, de grinede høit hvert MaanesKiste paa
Dakken,

Og hver elleve Nat, naar tolv slog Klokken i Udby,
Lød med det sidstudrungende Slag i Luften „Jeg
kommer

Atter!“ med lydelig Klang i et Drol af elleve
Røster.

Endelig vaagned han op, som i Skrak, med stud,
sende Blikke,

Rundtomskuende vildt, og raabte: min Thora!
min Thora! —

Her! min Fader! udbrød hun, og hang ham løs
lent om Halsen,

Gud ske Lov! saa var det en Drøm! vedblev han:
en Engel,

Syntes mig, slumrede sødt i dit Skiod, og du
saae paa den Engel

Ned, som den hellige Moder i Skilderiet derhenne
Paa den livsalige Søn, vor Frelsere — da den
med eet blev : : *

Dog jeg vil ikke forkrække dig! — nei! det var
dog en Drøm kun!

Selv jeg vil glemme den reent! — Min Faderi
smilte hun venlig,

Ogsaa jeg har en skrækelig Drøm at fortælle;
men lad os

Glemme det alt til i Morgen! du trænger til
Sengen, og jeg med;

Klokken er alt paa Slaget af to. — Men, spurgte
den Gamle,

Seende rundt sig omkring paa ny med klarede
Blikke:

Hvor er vor ærlige Gæst, Kulsvieren? — Han er
i god Noe,
Svarte hun hurtig; den Staffel var træt; han
sover i Stalden

Alt to Timer; forlad dig paa mig: for ham er
der sørget!

Gaae nu, og læg dig, min Fader, som jeg! I
Morgen ved Davren

Ville vi muntre fortælle hinanden de toffede Drømme!
Medens hun talte, hun førte ham hen til Koven i
næste

Kammer; og selv hun sig skyndte til sit. Den
qvægende Sønn snart

Begge modtog i sin Favn, og til seent om Morger-
nen sov de.

Solen alt høit var stegen paa Himmelen, da
giennem Vindvet

Ud til Haven dens skraalende Blik Huusengelen vakte,
Der nu styrket opstod, og i Hast fik alting i Orden
Først i Stuen, saa Davren beredt, og vakte den
Gamle.

Mens han klædte sig paa, hun taus i Raad med
sig selv gik:

Om hun ham skulde fortælle det Nædsomme, som
det var tilgaaet,

Dermed jagende Skræk i den Roliges Blod unød-
vendig?

Eller ham hellere følge det nu, paalæggende Grimer
Tausshed saa længe til alt var endt, hvis Retten
det tillod?

Dette tilsidst hun beslutted, og bød den Gamle,
som indtreen

Rolig, omfavnende ham, God Morgen! Gæsten er
bortkøret

Henimod Dag alt, fødte hun til, men Grimer er
end ei

Kommen med Følket; dog venter jeg dem her begge
for Middag.

Du maa du smukt mig fortælle din Drøm, min
Fader, saa vil jeg

Siden fortælle dig min. — Lad Drømmene være
nu Drømme!

Svarte den Gamle med Smil; de forfærdende
komme fra Gud ei!

Hellere tale vi lidt om Grimer, imens han, den
Stakkel,

Løber nu efter dit Føl! Hvad Løn for ham har du
tænkt paa?

Sig mig, min Datter! hvad synes dig? om jeg
stænkte ham Gaarden?

Rødmende kyste ham Thora hans Haand: Min
 Fader! du drømmer
 Baagen nu, hører jeg her, en Drøm, som kommer
 fra Gud vel,
 Da den har intet forfærdende just for din zittrende
 Thora.
 Grimer er virkelig kjær mit Hierte, hvorvel jeg har
 aldrig
 Drømt om det, som dit snurrige Smil mig synes
 at slaae paa;
 Men er din Villie sligt, og glædte det dig, om
 jeg gav ham
 Cengaa med Tiden min Haand, adlyder gjerne din
 Datter.
 Fra jeg var lille var Din min Villie stedse; du
 veed jo
 Bedre hvad er til mit Vel, end jeg selv. I det
 hun sin Tale
 Sluttede, ventende taus hans Svar med stigende
 Rødme,
 Saae hun fra Stalden sig nærme med Skridt,
 som vaklede, Grimer,
 Oleg, som et Liig, snart blegnende selv, og bange
 for Uraad:

Die, min Fader! jeg gaaer, for at hente dig
 noget, hvoraf du
 Let vil skionue, hvad Løn jeg selv for Grimer har
 tænkt paa!
 Sagde hun skyndig, og smuttede vims, før Faderen
 saa ham,
 Ud ham imøde. Kom med mig, min Ven, i dit
 Kammer! udbrød hun,
 Skræk ei Fader, som intet end veed, ifald det er
 galt fat,
 Som jeg befrygter. — O nei! det er alt got!
 hastig han afbrød;
 Lidt kun jeg har mig forkiøst, i Dagingen, da jeg
 saa gloheed
 Stod der, og blev til Forhøret var endt. Men nu
 er jeg rolig!
 Samtlige Ti har bekiendt. Den længe lurende Hevn
 har
 Hele sin Fangst fuldstændig, og slipper ei mere sit
 Bytte.
 Men jeg maa lægge mig strax; thi jeg har paa
 Døden, og svædte
 Blod fast under dens Vægt. Dog haaber jeg,
 noget at drikke,
 D D

Bragt mig af Thora, vil styrke mig snart det
 kvalmede Hjerte!
 Saa han talte. Men Thora-hans Haand med
 inderlig Omhed
 Tog, og trykte den varmt, og sagde med bævende
 Stemme:
 Feberen ryfter dig; læg dig, min Ven! jeg iler
 at varme
 Sammelt Bl dig og Miød. Ifald forinden min
 Fader
 Kommer, saa tal kun om Føllet til videre! Hurtig
 til Røfnet
 Fløi hun, og laved den qvægende Drik, og skyndte
 sig med den
 Af! til den alt Natgispendes Seng. Den Ven:
 liges Omhu
 Bragte ham lidt til sig selv; men da snart igjen
 han i Afmagt
 Sank, løb hen hun, og kaldte paa Faderen. Gri:
 mer er dødsyg!
 Naabte hun til ham i Vindvet, og ilede selv for
 at hente
 Lægen fra nærmeste Dye; men paa Veien mødt af
 en Huusmand

Sendte hun ham, og kom skyndig igien tilbage til
Gaarden.

End eengang slog Dinene op den smilende Huuskarl,
(Som alt Oldingen havde fortalt den Løn, ham
var tiltænkt)

Da hun sig nærmede Leiet, og trykte ham kiærlig i
Haanden;

Men før Løgen, den hentede, kom, opgav han, i
Englens

Kys paa den smilende Læbe, sin Hand, henstumrende
salig.

Thora begræd den Bakkre. Hun elskede ham, som
en Søster

Elsker en Broder. Den Gamle begræd, som en
Fader en Søn, ham.

Eene nu vare de to paa Gaarden, af fattige
Huusmænd,

Dagviis leiede, tjente, som før; men ofte forlegne,
Bante til ryggtende Hielp af en alt paapassende
Huuskarl.

Vel indstilte sig flere; men et den første, den beste,
Fastede gierne den Gamle, der viis beregnede Følgen
Af et uslykkeligt Valg. Saa gik tre Maanedes
hen alt.

Endelig meldte sig een med et Ansyn, lignende
 Grimers,
 Koller kaldende sig, vildfremmed, fader- og mo'erløs,
 Men ualmindelig sruuk, med en sær godlidende Mine,
 Flux anstaaende begge. Han blev antaget, og anviist
 Grimers Plads; og endskjøndt kun eet Aar ældre
 end Thora,
 Fandt man i Alt ham et sandt Vidunder af Flid
 og af Troskab
 Efter adskillige Maaneders Løb. Snart mærkede
 Thora,
 Trods hans beskedne Gemyt, og undseelige Væsen,
 hvor kjær hun
 Var ham, thi flink paa det flygtigste Vink han
 fløi, hvor hun vilde.
 Snart blev og inderlig kjær han hende. Den værdige
 Lønemand
 Saae det, og skuede glad mod sin Grav, udkaarende
 de Koller
 Alt til sin Arving i Tanker, og vis paa sin elskede
 Thora's
 Lykke med saadan en Mand. Han ei tog feil i
 sin Tillid.
 Koller var virkelig god, med en høi Siæl; kun
 for en Yngling

Lidt for alvorlig, og underlig bly, for Mennesker
 halvveis

Bange, saa lod det, og hadende Spøg, og Latter,
 og Selskab.

Smil var hans høieste Grad af Munterhed, og i
 hans Smil selv,

Var meer Beemod synlig end Fryd. Han elskede
 Thora;

Men — han sagde det ei. Med eet so-andrede
 Skiebnen

Tingenes vanlige Gang. Den syvtiaarige Lænsmand,
 Følende Døden sig nær i en let angribende Sygdom,

Sendte til Præsten, og medens i Graad for Ol-
 dingens Leie

Knælte det elskende Par, han begges Hænder med
 sine

Greb, og, dem søiende sammen, velsigtede dem.
 Pludselig løsladt

Udbrød Flammen i Unglingens Barm fra taffende
 Læber;

Og, omfavnende Thora, den rødmende, tændte dens
 Udbrud

Livet igien i den Døendes Lyst til begges Foreening.
 Præsten, den kaldede, kom, og fuldendte den; men

til den Gamles

Alder blev lagt et Aar, der var meer ham værdt,
 end de firri
 Samtlige, siden han misted sin Viv, den aldrig
 glemte.

Glæden nu byggede tyst i den trefold salige
 Hytte,
 Langt fra Verden i Roligheds Ly sit himmelske
 Paulun.
 Stille med Smil paa Smil henrislede klart, som
 en Sølvbæk
 Mellem Violers og Lillers Flor, det huuslige
 Landliv;
 Hver Dag blomstred en Fryd dig, Thora, mens
 under dit Hierte
 Spirede Kiærligheds Knop. Den hver Dag mun-
 trere Koller,
 Deels for at lette sin Viv Arbeidet, og deels for
 i Huset
 Selv at passe den Gamle, naar hun ei kunde det,
 antog,
 Huusbond selv nu, en Karl, og en Huusmandsenke
 til Terne.

Saa svandt Aaret til Enden af Høst, da
 Thora blev Moder,

Kronende samtliges Haab med en Søn, huldskion
som en Engel.

Nu vil med Glæde jeg døe! brød ud en Aften den
Gamle,

Buggende ham med den svindende Kraft i de sig-
nende Hænder.

Halv alt slumred han selv i den sagte salige Døds
Favn,

Skuffende Thora med Glimtet, det lysende, hvilket
end eengang

Luer gemeensligen op, før Lampen sluktes for stedse.
Koller var ude. Den Smilende tog hun Sønnen

af Armen,

Læggende ham paa sit Skib, nedstirrende, tabt i
sin Glæde,

Med den lykkelige Moders Henrykkelses hele Beundring
Paa hans uskyldige Smil. Da foer i Leiet den

Gamle

Pludselig op, og, stirrende stivt paa begge, han
udbrød:

„Thora! Thora! saa see dog ei meer paa Sa-
tan!“ og hensank

Pludselig død. Et Gysende foer igiennem dit Hierte,
Salige Moder, og BARNET dig faldt af Skibdet i

Buggen,

Hvilkens for Fødderne stod; dog uden at vaagne ved
 Faldet.
 Trøstet ved Smilet, det drog, og besindende sig
 paa den Gamles
 Aldrig fortalte forfærdende Drøm, blev Mester af
 Skrækken
 Hendes Forstand; og betænkende slur, hvor let i
 et Krampflag
 Kaldtes igien for det bristende Syn et Billed af
 hin Mats
 Noksom forklarede Drøm, bortflog hun Angestens
 Angreb.
 Hurtig til Leiet hun gik med Fasthed, og løftede
 langsomt
 Haanden ham op, der var alt iiskold. Med strøms
 mende Taarer
 Vøied sig over ham hen den kære, lufte med
 varme
 Læber den blegnende Mund, mens de bløde bævende
 Fingre
 Trykte ham Dinene til, og, paa Knæ nedkastet,
 hans Hænder
 Holdende smukt, hun kysste dem taus, befalende Gud
 ham.

See! og nu laae han der smilende mildt med salige
Miner;

Men det uskyldige Barn sov sødt og roligt i Buggen.

Knælende mellem de to Huldbrødre: Sønnen
og Døden

Vad hun en Stund, alleene med Gud i hellige
Tanke

Taus paa Gulvet, af Englene seet, som bare til
Himlen

Oldingens Stal, mens en Lilleduft udbrededes
rundtom.

Saa mellem Buggen og Sengen paa Knæ
nedkastet med Andagt,

Fandt sin livsalige Viv i Kammeret, mat kun af
Maanekin

Oplyst, Koller, der, efter et Ride til Skoven, nu
hiemkom.

Lidt kun drømmende, hvad der var seet, omfavnte
han hende

Skyndig; men studsende snart ved en stor nedruk-
kende Perle

Paa den af Kys opglødede Kind, adspurgte hans
Uro,

Stirrende taus, med ængstlige Blik den smilende
Beemod.

Rosler nu ere vi een! hun udbrød, trykte ham
 Haanden,
 Og, paa det elskende Liig henpegende: Han er i
 Himlen!
 Raabte hun hulkende høit. Henvendende pludselig
 Blikket
 Selv, udbrast han i Graad, og blandte de sønlige
 Taarer
 Dint med hendes; mens begge nu sank i Favnen
 hinanden,
 Tømmende Høitidskalken af Samsorgs elskende
 Veemod.

Stille, som var henrunden hans Liv, blev
 jordet den Døde,
 Længe begrædt af det elskende Par, der Himlen paa
 Jorden
 Nød i voxende Lyft, hver Dag meer kiære hinanden,
 Stærkere bundne med Engelen's Vaand, som be-
 gyndte at stamme
 Fader og Moder, opblomstrende huldt, og lignende
 begge.

Saa nu sneg sig et Aar, som en let henfly-
 vende Maidag;
 Kun imod Enden bemærkte med lidt Urolighed Thora

Slagrende Skygger af Sorg paa sin Mand's alvor-
lige Pande,

Flygtige vel, og svindende let, men mørkere hvergang,
Efter en Reise til Byen især, de truende gienkom.

Ofte hun spurgte med Smil, hvad der trykte ham,
ofte med Taarer;

Men hans bestandige Svar var: Thora! Himlen i
din Arm,

Den kun trykker mig, elskede Biv, hvis noget mig
trykker!

Intet veed jeg af virkelig Sorg; jeg har, hvad jeg
ønsker;

Du og mit Barn er mig alt, og den øvrige Jord
er mig intet!

Ofte hun trøstede sig med, at han alt ved første
Bekjendtskab

Hadde forraadt et alvorligt Gemyl, og Hang til
lidt Tungvind;

Men tilsidst gik denne for vidt. Han søgte bestandig
Eensomhed meer og meer, og fiernede tide sig med

Paaskud,
Der blot vare det. Ofte han reed om Morgenens

tidlig
Bort fra Gaarden, og kom der igien først sildig

om Natten.

Eengang, da hun mod Qvel udgangen i Marken
 igienkom
 Før han det ventede, saae hun paa Kræe ham sidde
 ved Buggen,
 Uden at sees, og listet sig hen bag Dørren, og lytted.
 Hukkende hørte hun høit ham bede til Gud, ham
 at lette
 Steenen, paa Hiertet ham laae; hun hørte ham
 bede for hende,
 Saa for Barnet, og saa for sig selv — tilsidst for
 „den Grumme.“
 Kun den eeneste Lyd hun skælneede (strømmende
 Taarer
 Qvalte de følgende reent) og hun sneg sig atter
 tilbage.
 Ladende, som om den yderste Dør hun aabnede,
 treen hun
 Ind, som sædvanlig, med Smil, og omfavnte ham
 munter og venlig.
 Beste! begyndte hun, sættende sig, du skuler din
 Thora
 Noget; mig skuffer vist ikke mit Blik: dit Die
 har nylig
 Grædt! jeg besværges dig høit, ved Englen som
 sover i Buggen,

Og ved den Engel, som vaager for ham, udgyd
 mig dit Hjerte;

Kæbenbar mig din Sorg i Fortrolighed; eller og
 see mig

Svindende døe; thi mig nærmer sig alt en hvils
 lende Slange;

Drøb den, min Ven, for den stikker min Varm,
 og forgifter mit Hjerte!

Hvad det og er, der er intet for mig meer råd-
 somt end Uro!

Sig mig det, elskede Mand! og, ham trykkende
 Hænderne, grød hun.

Medens hun talte, han stirrede ned mod
 Jorden, og, længe

Grublende taus, udbrød han tilsidst: Min Thora!
 velan da!

Ja! jeg har dulgt dig en hemmelig Sorg, dog af
 liden Betydning,

Som du vil dømme det selv, naar du hører den!
 Fattig jeg hidkom,

Da mig din værdige Fader, den salige, fæsted til
 Huuskarl;

Ham jeg fyller, og dig, hvad jeg har; mig intet
 tilhører,

Da jeg har intet dig bragt. Dog lever et Bæsen
 paa Jorden,
 Som jeg, ifald jeg var rig, vist skienkede halve
 mit Eie,
 Da det har skienket mig Livet: min Moder!
 elskede Thora.
 At jeg din Fader og dig har dulgt, hun end er i Live,
 Reiste sig deels af en falsk Undseelse, deels og af
 Frygt for
 Aldrig at faae dig, ifald blev belienkt at min Fa-
 der var Tigger,
 Og at for hver Mands Dør gaaer om med Posen
 hans Enke.
 Hør mig kun ud, min Thora! jeg veed hvad alt
 du vil sige;
 Men nu kommer, hvad trykker mig meest: Min
 Moder er vant til
 Tiggeren fra Bårnsbeen af; men hun er, i sit een-
 somme Skovhul,
 Med sin Pose, paa muggene Straae, saa stolt, som
 en Dronning
 Midt i sin herlige Pragt paa den guldbroderede
 Throne;
 Dertil egenfindig, og streng, og urimelig nidsyg.
 Thora! kan du tilgive mig det? saa reent dig uærdig

Ogsaa hun er, og saa meget jeg selv mig skammer
ved Tuggen,
Sundhed og Slid har aldrig behov — jeg elsker
min Moder!

Det er til hende, jeg rider saa tidt. Hun boer i
en Hytte

Fiernt i Skoven, og truer mig med Forbandelse daglig,
Hvis ei, førend hun døer, jeg bringer derhen dig
med Barnet.

Selv hun ikke vil komme til os, før hende det første
Stadsbesøg du har gjort, som Sønneløse. Hun
paastaar

At, hvis du og var en Dronning, du fyldte det
hende som Moder! —

Og hun har Det! indfaldt i Taler ham, grædende
heftig,

Glad, men og inderlig rørt, den i Hjertet rystede
Thora;

Roller! Roller! hvi taug du mig sligt? saa lidt du
da kiender

Thoras inderste Barm! Næst dig, og Barnet, der
ligger,

Var og den usleste hun blandt Usle, hun, som har
baaren

Under sit Hjerte min Mand, din fattige Moder,
 min Koller,
 Er og skal være min sømmeſte Sorg! hvor længeſt
 din Thora,
 Haſtig at kyſſe den Haand, hvis Fingre foldede dine,
 Lærende fromt dig at bede til Gud! o! lad os i
 Morgen,
 Hvordan Veiret og blir, trods Storm, og Byger,
 og Sneefog,
 Nge derhen! jeg ikke har Noe, før hendes Velsignen
 Trykker ſit Segl paa vort Baand, og kroner vor
 huuslige Lykke.
 Hovedet ryſtende, ſvarte han mildt: Nei, kæreſte
 Thora!
 Veien er lang, og om Vintren til Bogns ufrem-
 kommelig ganſke;
 Med det uſkyldige Varn og med dig er Reifen umuelig
 Før Foraaret, naar Iſen er tørt. Men, vil du til
 Vindſdag,
 (Og før venter hun ei vort Komme, da, kiendende
 Veien,
 Vel undſkyldt hun dig veed indtil den Tid) er jeg
 fornøiet.
 Det blev aftalt. Ganſke nu ſvandt den elſkede
 Huusbonds

Tungfind; munter han blev, og fiendnere bleve hans
Udrikt.

Blomstrende voxed i huld Livsalighed Engelen
Grimful,

Altsaa benævnt af sin Fader, og døbt; endskiøndt
ham et andet

Navn tide ønskede Thora, det hæsligt findende længe,
Til hun blev vant at kalde ham saa; men Fad'ren
var for det,

Som et Familienavn; og alt nu klang dem i Dret
Sødt dets selsomme Lyd; thi den Lille, henimod
to Aar,

Syntes at elske det selv, og igientog daglig det ofte.
Pindsen nu nærmede sig, den forønskede. Men
med dens Nærmen,

Vendte tilbage paa ny til den elskende Thoras For-
undring,

Rollers saa lang Tid spredede Mulm i mørkere
Skyer

Selv end tilforn, og en underlig Angst stod malt
paa hans Pande.

Thora! betænk dig! har du og Kraft til at bære
den Samles

Rnurren og Gnaven, naar endelig nu vi komme
saa sildig,

Og, som jeg frygter, hun finder dig fin, og fræ-
 sen, og fornem,
 Ak! hvad hun hader, som Pest? Mands Moder
 veed du desuden,
 Sønnefone var aldrig god! min Thora, betenk
 dig! —
 Saa han talte den tredie Dag før Festen. Men
 Thora
 Giorde sig færdig til Reisen, uroffelig i sin Be-
 slutning.
 Favne maa jeg din Moder, og skulde jeg tigge
 mig selv frem,
 Med mit Barn og med dig, til en Braa i det
 yderste Lapland!
 Svarte hun, kysfende ham; og tilsidst gav efter
 hans Begren.
 Hver nu besørge sit; og i Hast blev Vognen af
 Skuret
 Bragt for at pudses, og alt gjort klart til Reisen
 paa Pindsdag.

S m a a d i g t e.

Protophium.

Læs, Yngling, her paa dette Blad
 Min Gravskrift over Een i Live,
 Der gaaer paa tynde Been, som Nad,
 En Skygge mellem dem, som hive!
 Læs den; og bliv ei saadan een!
 Du vorde kan, hvad han er bleven,
 Hvis Traaden paa din Styrkes Teen
 Du snoer med altfor iilsom Leven!

Med Hovudet fuldt af Fantasi,
 Som ingen Tomme kunde lænke,
 Det med hans Sandsen var forbi
 Før han begyndte ret at tænke.
 Han ødslede sit Hierte bort
 Før han med Omhed elske lærte;
 Han kom i Elskov selv tilkort
 Før han med moden Lyst begiærte.

Som Varn han, alt sin Ungdom nød;
 Som Ungersvend begrov han Manden,
 Nu lever han, skændt neppe fød,
 En Olding alt, med Horn i Panden,
 Af den Pension, som i hans Nød
 Ham forskudsvis betaler Fanden,
 Indtil hans endelige Dod.

Thi kommer een af disse Dage
 Den paa det samme, saa god Nat
 Den Usles Pine selv og Plage:
 Selv Fanden faaer ei mindste Klat
 For al hans Arbeid og Umage.

Som han i Livets vilde Ruus
 Med Krop og Siæl, med Hovd' og Hierte
 Har uden Maade her holdt Huus,
 Naar eengang reent er slukt hans Kerte,
 Der bliver Hud ei paa hans Hæl
 For Ormes Tand tilbage længer,
 End siige mindste Tip af Siæl
 For Dævlens glohede Tænger.

Glem, Yngling, er du tryk, mit Blod!
 Men føler du dig lidt i Fare
 For Livets genialste Snare,
 Saa læs, og lær det udenad!

 Correy med en Trumf paa.

 Til og for Esterflægten.

At lyve med Anstændighed
 Lidt for de Folk, man lever med,
 3 Vers, ja selv i pyntet Prose,
 Til Morsskab, og for daglig Brød,
 Tilgives kan maaskee til Nød,
 Endskiøndt man bør det ikke rose.
 Vornæser dem at sætte paa,
 Hvis Næver kunne vores naae —
 Og, fort: at have lidt til Beste
 Sig selv, sin Samtid, og sin Næste,
 (Naar der er Maade med, som faa)
 Det vil jeg ogsaa lade gaae;
 Det kan jeg selv maaskee, trods mangen,
 Endskiøndt jeg kappes ei om Rang.

Men, naar en altfor nærvilts Pen
 Vil narre selv ufødte Slægter,

Der (som man dog vel ikke nægter)
 Et kunne narre den igien —
 Som sandhedskiærlig Børneven,
 Min Harm jeg ei at styre mægter;
 Jeg uden Skaansel Lognen slaer
 For Panden, hvor den staaer og gaaer,
 Trods alle Qvæstedes Indtægter;
 Det er at sige, fiære Ven,
 Jeg kort og got modsiges den.
 Som om vi alle skudfrie bleve,
 Jeg blir frimodig ved at strøe,
 Hvor Halmen knaktes, Sandheds Frøe:
 Fordi det Qvæstede skal leve
 Skal derfor ei det Heele døe.

Blid altsaa du, hvis Uskyld smiler
 Ved Brystet, paa din Moders Skiod!
 Og du, som end derunder hviler!
 Og du, hvis Hæer end ei blev sød!
 I, hele den endnu saa spæde
 Fremtidens Læseverdens Smaa,
 Der alle neppe kunne græde,
 End sige: skionne, staae, og gaae,
 Og trække Dannebuxer paa!
 I, hvem mig tidt paa Hjertet laae,

Med Sort paa Hvidt engang i Tiden,
 Naar ingen af Jer meer er liden,
 At more lidt, paa den Maneer,
 Hvoraf man her en Prøve seer,
 Ja selv at nytte meer end more!
 Jer vare sagt — naar I blir store —
 (Hvad jeg Jer, søde Sluttes spaaer,
 I blive vist, om Danmark staaer
 Endnu og blot et hundred Aar)
 At I Jer ikke bør forlade
 Blindt hen paa hvert et Dokument
 For Eders Fædres Dyd paa Prent
 I disse Fædres egne Blade —
 Selv ei, naar findes meer dert
 Af evangelisk Harmonie,
 End Moden ellers med sig bringer
 Smellem Dyr med Fuglevinger
 I døgnhistorisk Poesie.

Skald I læse, for Exempel,
 I Jer Tids Klub *) tilfældigviis,

*) Det er at formode, at vore Dages Heltens-
 kringsla da vil ligge opslaaet i det mindste paa
 alle offentlige Steder, var det og blot for at læse
 Heltens Bedrifter, her tales om.

De mange Vers til Mandens Priis,
 Der ei fik blot paa sig sat Stempel,
 Men med en patriotisk Flid
 Og stemplide sin hele Tid —
 Saa tiener Jer til Esterretning:
 (Trods Ingemanns og Soersoms Sætning)
 At iegode Manden, som
 I samme Vers, der quædes om,
 Som alle Musers Vegte-Hane,
 Som „Kampens Skjald“ og „Vinter-Svane,“
 Som „Sarpens Olding-Drot“ i Dan,
 Og Fyens og Siøllands Ossian —
 Kort: som „Skjoldungens gamle Barde,
 Og „Minnisangens danske Skjald“
 Der quad i Kiel, i Fredrikshald,
 Bærløse, Bordingborg, og Warde —
 Var Mester vel i Gøglespil,
 Var stor, var herlig, om man vil,
 Var alt, hvad være kan paa Jorden
 En feed og fylsbig Mand i Norden
 Af hans Natur, og meere til —
 Stak hver en munter snovst Brøerlil
 I Soemand's Høitids-Diehlkke,
 Ja selv Knud Siøllandsfar, Kallil,
 I Kongens Skaal og Hurra-Hikke —

Knud Siællandsfar det nægter ikke —
 Han upaatvivleligen stak
 I komisk, Spil og Sang og Snak
 Hver Uindviet og Indviet,
 Og, som Klør Knægt i Monarkiet,
 Thalias hele Pif og Pak —
 Han stak de største Patrioter,
 Ei blot i Fiskemad, han aad
 Paa Havets Bred, af Tangsalt vaad,
 I Badmelsskofte, klædt, som Høther —
 Ei blot i gammelholmske Soter,
 Og bremerholmsk medynksom Graad;
 Men selv i ægte Borgerdaad,
 Og ædel Stræben, trods den Veste,
 For sin ulykkelige Næste,
 Hvorfor jeg haaber, Himmerig
 Vil nu ham lønne rigelig;
 Thi fligt, saavidt som jeg kan skionne,
 Kan dog vor Herre kun belsune.
 Han stak, kort sagt: hvad stak han ikke?
 Hvad kunde han ei stikke her,
 Hvor ingen stærk i Velten er —
 (Jeg griber i min egen Filke)
 Han alle Smaafolk i vort Land,
 I hver en Klasse, Kreds og Stånd

Etak ud, som Mænd, der ei bar Vand
 Mod ham — den Døes er evig sand;
 Maaskee han, selv til Punkt og Drikke,
 Og kunde hver en Stormand stikke
 I Dyd og Wiisdom og Forstand — — —
 Men Digter var han, min Sial, ikke,
 Og heller ingen gammel Mand.

Til Kiøbenhavn.

(Ved en Skuespillerligbegiængelse.)

Stands, Arelstad i Sort, paa Gravens Mand,
 Og tænk dig om, før selv du ligger:
 Høvd er dig, svar mig! Konge, Folk, og Land,
 Naar du begraver, som din største Mand,
 Din første Gøgler og din beste Tigger?

Til Sangerinden, Minna Becker.

(Efter hendes første Concert paa
vort Theater.)

Sonetryslerinde! vellystør,
Som i Sangens offentlige Have,
Udenfor Cecilias Conclave,
Psyches Sanger aldrig var det før,
Gaaer hans Muse ganske fra Forstanden.
Synger Du for os endnu engang
Her, hvor man har Hjertesands for Sang,
Troer jeg, gaaer den samme Bei hveranden.

Hvis ei Alle følge disse Fied,
Skylde det den Diomstændighed,
At til Lykke du kun Becker hedder;
Hed du Beccarini, Skrak! jeg vedder,
Hele Verden fra Forstanden gif,
Fra den Kiender, der dig fik at høre,
Til den Midas, der med eget Dre
Blot dit Tryslenavn at vide fik!

E l e g i e

til

Fru Professorinde Rahbel, fød Heger.

(I Anledning af en mig fra Hendes Haand
for Nie kommet Afskrivt af mit tydske Af-
skedsdigt til Grevinde Bombelles.)

Eer mit Hierte jeg i dette Speil?

Smile mine Tanker mig imøde?

Opstod, himmelluttret, uden Feil,

Deres Aabenbaring fra de Døde?

Dragte fra Teutona Hiemmet's Haand

Hid tilbage til mit Danmarks Have

Mine Runer, i en Engels Haand

Skriftforvandlede til Trykkestave?

Drømmer jeg? er end ei visnet reent

Kransen, mine danske Sangveninder

Huldt mig bandt af smilende Kiærminder?

Blomstrer her den tidlige mig seent?

Har, trods Storm og tordenlumre Dage,

Dybt i Skialdens Floras Efteraar,

Friske Blade den endnu tilbage,

Sødt erindrende den soundne Vaar?

Er mig Nordens Himmel meer ei vred?
 Hader Afers Vt mig længer ikke?
 Smiler Freia selv i disse Blikke
 Fra sin lyse Stel mig atter ned?
 Lør jeg troe mit Die, troe mit Hierte,
 Stirrende paa disse Staves Lyst?
 Deeler end min Belyst og min Smerte
 Nogen Hiemmet's Afsynes Bryst?

Hulde Bink af Nordens Yndes Hand!
 Glimt af fordums fædrelandske Smile!
 Herthalandens Amors kydske Pile:
 Træk af Charis Margaritas Haand!
 Skrift, hvori sig Dannisheden maler,
 Som den svæver for en Engels Sands:
 Med Kiærminde: Runers Idealer!
 Du har laant min Beemod huld din Glænde?

Haanden, for hvis kælne Krystens Favn
 Rosenknoppe selv er ei for ymme —
 Som jeg tidt i Venfjæbs bittre Savn
 Elskovssyg har kyst i søde Drømme —
 Den har værdiget et Blomstersuf,
 Som i den forladte Sangers Smerte
 Rosenblodigt udsprang af hans Hierte,
 Meer end blot et fingerslygtigt Pluk!

Den har nektarbægerrundet sig
 For det Spæde moderømt at vugge,
 Let berørende dets mindste Snugge,
 Morgenrødens Rosenfingre lig!
 Den har foldet ud hvert Blad, med Dvaalen,
 I dens Lilieviftens Zefyrluft,
 Og for Diet selv udpyntet Klæden
 Rosendukken i sin Bærneduft!

O! nu først min Sang mig synes færdig
 Yndemoden, elskelig, og skøn,
 Som jeg ønskede den saa dybt i Løn
 Engles Engel, Sangens Ida, værdig!
 Du, som aldrig glemt jeg eengang-saae!
 Du, hvis Rose duster i mit Hierte,
 Lindrende de gamle Tørnes Smerte,
 Du har lagt den sidste Haand derpaa.

Kritisk Burdering
af
Ludlams Hule.

Tredie og sidste Betragtning.

(See forrige Hefte.)

Vi gientage for Læsere, der maaskee have meer end nok af vore foregaaende Betragtninger, til aldeles at bryde Staven over sammes Gienstand, hvad vi derom strax i Begyndelsen yttrede: "at vi nemlig, for eengang at vise, hvor vidt Tankeløshed, Kolesløshed, Sandfelsesløshed, og Smagløshed kan gaae i privilegeerte Theaterdigter: Tuskerier, holdt det Umagen værdt, at hellige Ludlamshulen en egen alt belysende Kritik, i Følge den naturlige Respekt, der skyldes ethvert Non plus ultra." Da den fortryllende Musik

formodentlig endnu længe, trods Textens dramatiske Urimelighed og poetiske Glanhed, vil holde dette smitsomme Spøgerie — saavel som den fra Sprogbehandlingen Side ikke mindre forargelige Svøvedrik — paa Skuepladsen; er den fuldstændige Holden af vort Lofte saa meget meere nødvendig. Vort Arbeide gaaer nemlig ud paa, vi nægte det ikke, at vække i Fremtiden en almindelig Modbydelighed for slige Blandinger, og advare mod Misbrug af den himmelske Tonkunst til Forgyldningen af smagdræbende Piller. I en saa lille Litteratur-Republik, som vores, er det ikke ligegyldigt, hvorledes Sproget bliver behandlet i den Region, hvorfra det paa eengang meest taler til Dret og Hjertet. Sædt si unge Dumheder og Uansændigheder indliste sig lettere, og beholdes længere i den desuden let tiltakketagende Ungdoms Memme og Hukommelse, end slet pludrede. Tak skee de henrivende Melodier ville Studenter saa længe synge Drikkeviiser som Georgs, og Smaafrokener Kiærlighedsviiser, som Klara's, til de første "staae Fortuna bi" og de sidste lade "Maanens Lue lyse" i daglig Tale.

Det bliver omsider ikke Umagen værdt at skrive grammatikalsk rigtigt, end sige poetisk skiont

for et Publikum, der har ladet sig fratrylle den menneskelige Tale, og fraagbidde indtil Sprogets første Elementer. Jo galere jo bedre! vil endelig blive Stilens høieste Rettesnoer, indtil det tilsidst, for at overtræffe Bosemoseriet i Fiskeren og Nanderens Masquerade, vil blive nødvendigt, at drive det lige saa vidt i fürgterlig Ildbrands-Kragemaal, som sammes hidtil uopnaaede Monster, salig Mesteren: Stads-Chirurgus og Professor Carl Frederich Keiser. Til Forebyggen af derte Barbarie ville vi, for vor Deel, gjøre hvad vi kunne. Lykkes det, og blot at standsee et eeneste virkeligt Genie paa Weien til Odeløggelse, har vor Kritik dog i det mindste udrettet meer til sand aandelig Nytte, end samtlige Herr Dehlenschlägers romantiske Digtninger.

Vi begynde altsaa igjen, hvor vi slap i Drøftelsen af de anbefalede "Folkesange," hvis No. 5 („den ypperlige Drikkevise" nemlig) vi allerede have vurderet i en Anmærkning — og komme til

No 6. eller, hvad Athene-Recensenten kalder „Klaras fortræffelige Sang om de gamle Fædres svundne Vælde." Vi ville i Udledning af den, og derpaa følgende, her

anbringe vor lovede noiere Belysning af Kiernes Scenen.

Lidtbemeldte Froken synger denne mærkelige Sang alleene midt i Ridder salen. Forfatteren, der mindre sætter sig i sine Personers, end sine Personer i sit Sted, har syntes, at det kunde tage sig artig ud, at synge noget; denne store "hvelvede," formodentlig særdeles sonore Sal. Klara maa altsaa synge, enten hun (i hendes Sted) vil eller ikke, og — hvad maa hun synge? En Drikkeviise! Naar maa hun synge den? Strax — efterat have seet paa Gulvet den eengang i Forstrækkelse af Haanden tabte store selvvarmede Stage, og bemærket, at „selv det Skrækkelige har en egen Pirren“ — en saa uendelig kold Bemærkning, at man dobbelt undrer sig over den varme Begeistring, hvormed hun paa eengang istemmer:

„Her sad de gamle Fædre
 „Med bredem Bord,
 „For Dagens Fæst at hædre
 „Med Sammensord. (Punktum.)

Den Indledning har vi hørt mange Sange; men nu kommer det originale:

„I Staal, som halve Guder,
 „Med Blus paa Kind,

„Fra farvebrændte Ruder
 „Flod Solens Ekin.

Solens Ekin flod i Staal, med Blus paa Kind,
 fra Ruderne som halve Guder! Underledes kan
 det i det mindste ikke klinge i Sang.

„Det kunstigskaarne Bøger
 „Med Druesaft
 „Som Hjertet vederqvæger,
 „Gav dobbelt Kraft.

Bægret, der var kunstig skaaet med den Drues-
 saft, som vederqvæger Hjertet, gav dobbelt Kraft!
 Det kan man sagtens tænke; thi det var Wiin i
 Wiin, altsaa dobbelt styrkende.

„Hoit for den hulde Kone
 „Da Skialden sang,

(Nu synger han kun lavt)

„Og mellem Harpens Toner
 „Lod Bægrets Klang.“

Mellem Violintoner (med mindre de skakateer-
 tes) lod det sig ikke giere

„Hvor er den gamle Valde?

Ja det maa hun nok sporge, naar hun seer den
 i Forsværdelse tabte Lysskage paa Gulvet.

„Mon Kraften doer?

Denne metaphysiske Reflexion midt i den lille Trø-
 lens Drikkevise er yderst pudseerlig!

„End staae de stærke Fielde
 „Saa hoit, som for!

Deraf skulde man dog slutte, at Kraften ikke
doer saa let; men det er da rigtig nok ogsaa en
Steenkraft, der er naturligtviis meget seigli-
vet — derimod:

„Men længe sank i Dalen

„De visne Løv —

Kraften i visent Løv er uden tvivl mere for-
giængelig en Kraften i stærke Fjælde. (Vi
maa i Forbigaaende anmærke: at visent Løv syn-
ker ikke paa Grund af den det egne specifikke
Lethed.)

„Nu sørger Riddersalen

„Bedøkt med Støv —

(Af det smuldrne visne Løv formodentlig.)

„Mon jeg vel sørge skulde

„For her var skient?

Nei! hellere skulde hun sørge, synes mig, fordi
der ikke mere er skient; thi hvad skader
det at noget har været smukt, var det og for nok
saa længe siden?

„Af Vintersneens Kulde,

„Staaer Vaarens Grønt.”

Denne Sentents forstaae vi aldeles ikke. Hvor-
ledes kan det Grønne staae af Kulde? Mener
Korfatteren stivner? Haaret staaer rigtig
nok paa Hovedet af Skræk, og Græs kan lige-
ledes staae ganske stivt af Frost; som dog „Win-

ter sneen" netop betrygger Græsset for. Men kan nu ogsaa det Grøne staae af Kulde, hvad mener Frøkenen med denne vinterlige Landhuusholdnings Anmærkning, St. Hans Nat, her i Riddersalen?

„Hvi klynke blandt de Døde,

„I Gravens Læ,

„Naar nye Frugter gløde

„Paa Livets Træ?“

Deri har hun vel Ret! Men hvor kommer hun paa det Indfald, at lade sig levende begrave? Kun i dette Tilfælde kan man klynke (og neype nok) i Gravens Læ blandt de Døde. Det er os plat umueligt, at udyne mindste Mening af denne som Drikkevise begyndte, og som Liigpsalme endende „fortræffelige Sang om de gamle Fædres sunkne Bælde.“ Den deri omtalte sunkne Bælde bestaaer i dobbelt Druesaft og vissent Lov; og hvis Klara ikke siden efter forklarede, hvad hun mener, kunde man umuelig udbringe det af Wisen. Af hendes derpaa følgende Declamation see vi rigtig nok, hvad det „visne Lov“, og „de ny glødende Frugter paa Livets Træ“ vil sige; men uden denne Kommentar er hendes Sang dunklere end Pergamentets. *)

*) Hendes Overgang til denne Kommentar er meget uai-

No. 6. Den „ligesaakionne Ballade om den hvide Kone“ (S. 124). Her er nu rigtig nok Forfatteren paa sin Poesies aller-egentligste egen Boldgade, for saa vidt Halvparten af denne Ballade er aldeles uafselig, og den anden Halvpart for det mæeste utydelig. Klara siger selv, ved at finde den „udflettet paa mange Steder“:

— „Det vil koste meget
„At faae en Mening ud deraf.“ —

Dg deri har hun fuldkommen Ret! Den begynder nemlig saaledes:

„Hør du, som finder Tiden lang,
„Ved Lampens blege Lue!
„Jeg songer dig en gammel Sarg
„Om Borgens første Fru.

„Ja William! du skal atter høre dig
„Fra Dalens Hytte til den stolte Borgsal“ —
hvad der umuelig (da han hidtil var og blev en simpel Bondesnøs) kan betyde andet end: „Du skal nok engang krybe op til mig ad Strikkestigen,“ som vi har seet, han alt har gjort
„Og mine Stammefædres Helteffogger
„Skal glæde sig, at Livet ei er dødt;
„Men-at en Kilde springer frem paa ny,
„Naar gamle Væld er stoppet og fortorret.“
Det er klart, at hun tænker paa en ganske anden Engel, end hin af „den paniske Skræk“ i Krogen.

At Sangen nu er gammel, sees af det plettede Pergament den er skrevet paa; men var den ogsaa gammel, da den blev skrevet?

- „ Hun glimred rigt i Edelsteen,
- „ Nu ligger hendes more Been
- „ I linnedhvvide Klæder
- „ Bag Gulvet, hvor du træder.

(Hiatus in manuscriptis)

- „ Da hendes Barn nu døde snart,
- „ Fordi hun ei det hænged;
- „ Og da med hendes Flaneart
- „ Hun Hjerterne bevænged;

(Dengang bevængede man Hjerterne med Flaneart! det har været en endnu værre Tid end den man nu flaner i! Hiatus og Pause — medens Klara „gætter sig til Resten“.)

- „ Fik-Dven hen til bratte Strand
- „ Henlokked hendes Egtemand.
- „ Nu ligger han begravet,
- „ Hvor Steenen staaer i Havet.
- „ Retfærdigheden slumrer ei —

Det er en splinterny Sentents i en gammel Sang.

- „ Snart følte hun det værre —
- Hun følte det altsaa først kun slemt!
- „ Hun maatte gaae den samme Vej
- „ Som hendes Egteherre —

(Det-maa vi vel alle tilfidsst.)

„Her Boleren i Nidfiærhed
 „Har hende stød med Dolken ned —

En indtil Nidfiærhed retfærdig Boler! — men
 hun kom jo altsaa langt fra ikke „den Bei hun
 maatte gaae“ eller er Beien til „Steenen i Havet“
 og den til „bag Gulvet i Salen“ den samme?)

„Hun laae med blege Miner
 „Bag blodige Gardiner“ —

(Da Boleren stødte hende ned med Dolken.)

„En Kiste nu bag Altret staaer,
 „Kun fyldt med Gruus og Etene; —

Hvor hendes Liig er kommet hen er, ikke got at
 blive flog paa; man seer kun, at det i al Fald er
 kommet bag om: „bag Gulvet“ — „bag
 Gardinerne“ — „bag Alteret“ — o. s. v.)

„Men hver en Nat Fru Klara gaaer
 „Sørgmodig og allene.

(Sir Harry havde dog lagt Mærke til at hun
 søgte unge Pigers Selskab.)

„Til Straf for hendes Odselhed,
 „Af Vindetrappen op og ned,
 „Arvaagent maa hun trippe
 „Med huusligt Nøgleteknippe!“

Ifke til Straf for hendes Boler, eller Myr-
 den; men til Straf for hendes Odselhed.
 Nødvungen Huuslighed er vist en svær Straf
 for Glaner; men en egen Sag er det dog, at
 skildre unge Frokener den, som en saadan, og

faae dem ordentlig til at gysc for Huusmodersforretninger.

„Dg dybt i Hulen, hvor hun først
 „Sin Boler satte Stevne,
 „Der maa hun nu med blodig Tørst,
 „Letfindigheden hævne. —

Blev hendes Odselshed med Barnemord og Mandemord paa den ene Side straffet lidt for mildt med „aarvaagen Omtrippen“, saa bliver paa den anden Side nu hendes Letfindighed straffet uendelig meget for grusomt med uophorlig „Blodtørst.“ Denne sataniske Straf ophæver alt indtil Grundbegrebet i Retfærdighed, og Forestillingen om nødvendigheden Pinen af andre til Røvelse for egen Forbrydelse, maae oprøre den hierteløseste Fantasi, da den i reneste Forstand vender op og ned, ikke blot paa al Moral, men paa alt nok saa gemeent menneskeligt Skionne.

„Maa give hver, som give bød,

(Hvad vil det sige?)

„Men straffe strax med bedske Død
 „Den dvælende Betaler,
 „Naar Liden han forhæler.“

(En smuk Pleonasm!)

„Først naar en Møe af hendes Slægt,
 „Paa denne Borg vil bygge —

(Bygge nemlig i den Betydning, Frøknens Plan
gaaer ud paa.)

„Som tager i sin Varetøgt

„Den arme blege Skygge;

(Borgen eller Frøknen?)

„En Møe uskyldig, huld, og reen,

(En Møe med den omtalte Plan nemlig.)

„Som lader hendes trøtte Been

(Nylig var de mere.)

„I Christen Jord begrave,

„Da —

Hvad da?

„Da faaer hun Møe i Graven!”

Men hvor er Christen Jord? naar den hverken
er bag Gulvet, bag Gardinerne, eller bag Alteret
i Kirken? Spøgelseset klager jo desuden selv ikke
saa meget over Jorden, som over Maaden, hun
ligger paa deri: „Her” hedder det nemlig S. 128,
ligger jeg med Strikker sammensnort, mit arme
Hoved stændigt bundet ned mod Halsene. Ein-
fisten er saa trang!” — Uagtet hendes Jorde-
færd er det, hvorom alt i Stykket dreier sig, er
det ligesaa umueligt, her at blive flog paa den
gale, som siden paa den rigtige Begravelse.)

No. 7. „Gienfærdets ynkmodige
Bøn.” (S. 128.) Den lyder saaledes:

„ Klara frogter du en lustig, let,
en ulyksalig Skygge?

„ O skænd mig atter Noe!

„ O skænd mig atter Noe! *)

„ Du kan, Du kan!

„ Begrav de trætte Been. **)

„ Her ligger jeg med Strikker sammensnort,

„ Mit arme Hoved bundet ned mod Hælene.

„ Tinkisten er saa trang! ***)

„ Begrav i Christenjord din Stammemoder!

„ Du rædder mangt er Liv! ****)

„ Thi nede dybt i Hulen kold og grum, som Ha-
vets Bølge, der har dræbt min
Husboud i Morgendæmringen, jeg
myrde maa, som følesløs Natur,

„ Mens Hjertet brænder i sin Skærtild. *****)

„ Forløs mig!

*) Naar mon hun skændede hende Noe før? og hvor
tidt vil hun have den?

**) De trætte Been af en let og lustig Skygge! Eller,
meener hun de mere Been bag Gulvet, hvoraf ere
de trætte?

***) Man sparer gemeenlig mere paa Tin end paa
Fyrr naar det gielder om Bygningen af det sidste
Haus; men at den Tranghed saa meget skulde genere
en, smækker" ved Kone, er høist underligt.

****) Vor Forfatters til alt det andet svarende Forsom-
melse af Orthographie, glemmer at rædder er et
stærkere Udtryk for skræmmer.

*****) Den ulykkelige Frue er græffelig adspillettet. Hen-
des Skygge tripper op og ned ad Bindeltrap-

- „Bring mine støvbedækte Been til Graven!
 „Lad Siælmesseer synges over mig forbi den fæle
 Ludlamshule!
 „Men skynd dig før Morgenhanens Gal, skal ei dit
 Smil forvandler sig til Taarer!
 „God Nat!
 „Jeg kommer aldrig meer, naar selv du vil.
 „Red mig en Seng af fire lange Siæle! *)
 „Jeg er saa træt.
 „Farvel! (Hun synker i Jorden.)

Vi bede blot, at betragte denne ynkmelige Bon fra Bersenes Side med Hensyn paa Bequemheden til Melodie, og Muligheden, ved Hielp af samme at giøre den til "Folkesang" — som Recensenten er forviffet om, den vil blive!

No. 8. "Ludlams Forslag til Fanny, at omskabe hendes Datter til Havfrue." (S. 139.)

ven — hendes Si en færd sidder ved Brønden — hun selv myrder dybt nede i Hulen — hendes Hoved ligger bundet ned mod Hælene i Tinkisten — hendes møre Been ligge bag Gulvet — hendes trætte Been under Gulvet — hendes Hierte brænder i Skiarsild for sig selv, og hendes Siæl er et andetsteds i Graven. (som man maa slutte af Sangen 142.)

**) „Brede" skulde hun sige.

- „ Vi elste Born vi Kildens, Florens & Mander.
 „ Jeg vil opdrage hende til en Havfru' *)
 „ Forvandle hendes Halvdeel til en Fisk **)
 „ Med smukke Sølvstækl. Men hendes Haar
 „ Skal blive grønt, som Søegræs ***)
 „ Ansigt beholder hun, samt Arm, og Bryst og Hæn-
 der ****)
 „ Smukt vil hun synge for dig maaret et Qvel *****)
 „ Ved salten Strand. Du vil gienkende Betty
 „ Om Aftenen under Grædepilens Green; *****)
 „ Men hun vil stirre følesløs paa dig; *****)
 „ Thi Havets kolde Nøse har ingen Siæl! *****)

*) Forvandlingen af alt, paa Overdeelen nær, med
 Worttagelse af al Siæl, kalder Forfatteren Dy-
 dragelse! Saaledes har han rigtig nok opdra-
 get sin Muse.

**) Omvendt vilde have givet en fatteligere Meening.

***) Vi skyldte Forfatteren Tak, at han ikke her, som paa
 andre Steder har taget Tilflugt til Spansk-
 grønt. Denne Local-Farve hos ham har saa stærkt
 irret en yngre romantisk Digter, at han endogsaa
 synger "Spanskgrønne Baar!" o. s. v.

****) Altsaa dog kun een Arm.

*****) Hvad mon det er for et Havamaal?

*****) Ja nu skal man see, der vore Grædepilse paa
 Skotlands salte Strandbredde!

*****) Hvilken Sirene! hvor overtalende for et Moder-
 hjerte!

*****) Og dog er et saadant Væsen *ψυχη* i egent-
 ligste Forstand (efter Recensentens Meening) og

Hvilken frivillig Stokblindhed horer der ikke til at finde denne Sludder "Sang" — og oveniisøbet "Sang, den store Digter aldeles værdig!"

No. 9. endelig: "Robins fortviolede Udbrud ved at see Hulen tilluft." (S. 166.) Vi have allerede anført det, som Prove af svulstigt Feberraserie paa en Digters Læber, end sige i en Bondemund — og ville her blot tilføie Enden deraf:

— — "En lysblaa Kloft (i Hulen nemlig)
 "Skal aabne sig; og Raaden oven over
 "Skal dale mod vor Afgrund paa sin Skye
 Og hæve os i sine Fader arme!" —

Man kan med høieste Grad af Sandhed sige, at Bonden i sin Feberhede og Fortviielse bliver saareent catholisk, at han endog glemmer sin Catholicisme. Thi selv vanvittige Catholikere forestille dem Raaden med Moderarme paa Grund af noget i den blot dyriske Forestillingsevne, der aldrig, saa længe den ytrer sig, ganske kan forstyrres. Ophævelsen overalt af den sidste Betingelse for Forestilling i Forestillingen selv er kunstlet, og ikke

istand til at fare til Himmels (sefter Forfatterens). Hvad mon begge forstaae ved Siæl?

naturlig; selv i en Daarekiste vil man aldrig høre
 en ravgal Sang, som denne! Vi appellere i dette
 Punkt til den gemeeneste Psychologie, som i vor
 hele nærværende Kritik til den blot sunde Fornuft
 og Menneskeforstand. Til en Poetik kunne vi des-
 værre ikke appellere i et Litteraturvæsen, som vort
 nærværende, hvor denne Videnskab er saa aldeles
 gaaet til Grunde i Romantik, at offentlig optræ-
 dende Recensentere kunne kalde Soluststil-Lingester,
 som de tre sidste her anførte Nummere: "Ro-
 mancer og Ballader." Man see blot til-
 bage paa dem endnu engang fra dette Synspunkt,
 og paa dem alle, som anbefalede "Folke-
 sange!" Det er rigtig nok noget ganske andet,
 end disse Pramske, Thaarupske, Rahbek-
 ske, Trojelske, Zetlitziske, og Bagge-
 senske Viser og Sange — der, hvis de ikke
 bleve fortrængte, ordentlig kunne vænne Bedkom-
 mende til at tænke og føle ved hvad de sang —
 hvorfra Himlen bevare et Folk, som vores, hvis
 egentlige Mandskultur dog i Grunden eene kan
 gaae ud fra Spanien formedelsk tydske Transit —
 og hvis baade længste og korteste Dag i Poesien
 upaatvivelig kun Tusind og een Nats-Lampen
 fuldkommen kan opklare! Skulde Forfatteren,

eller Recensenten af Ludlamskulen håndseftvild
 faae Dine paa denne sidste Uttring, tiene den eene
 som den anden til Efterretning, at den er ironisk,
 og at det ironiske maa tages tvertimod
 Bogstaven.

Den af vor Kritik saaledes i alle Kringelkroge
 med alle „sine grønne Pletter af en usund Fug-
 tighed“ belyste oehlenschlägerske Kunst, Smag, og
 Sprog-Begravelse er imidlertid af vor æsthetiske
 Hof- og Stats-Ret *) i Litteraturtiden (tilligemed
 den hele Række Vindehuse: Hugo von Rhein-
 berg, Faruk, Kanarifuglen, Erlighed
 varer længst, og Digtningernes anden
 Deel) blevet tilkiendt Hævd paa en hæderlig
 Plads mellem Smagens offentlige Bygninger, og
 anbefalet, ikke blot, som Trylleflot, men som
 Museum. „Ludlams Hule“ er, efter
 vor indtil videre afdøde Digters afdøde Recen-
 sents Dom „et saa ualmindeligt Syngespil, at
 man deraf kan fordre alt;“ og paa „een eeneste
 Betænkelighed nær“ (Lægens nemlig) finder denne
 uendelig meget fordrende Kunstdommer ogsaa om-

*) En Høieste Ret har det aldrig været, man tør der-
 for appellere fra dens Domme.

trent alt deri, hvad den største Kræfthed i Poesie kan forlange. „Det er, ligesom Faruk, „siger „han,“ beregnet paa at gjøre det største muelige „Indtryk, ved Hielp af en mangfoldig Thea- „termusik og et got Maskinerie.“ *) „Imidlertid „vedbliver han,“ kan Stykket be- „staae ved egne Kræfter, og nydes saavel ved „Toilettet, **) som selv i Studerekamme- „ret; ***) ja man bør endog ønske, at det til- „lige nydes paa denne Maade, da Tanker- „nes Fiinhed og Poesiens Friskhed „ufuldkomment fattes under Opførelsen. ****) Er

*) Den første Regning slog godt ind; men den sidste blev gjort aldeles uden Vært.

**) Det kommer an paa hvorledes Toilettet er; ikke at tale om hvad Kaper-Madamer og rangstegne Sara-Nickels-Døttre kunne læse ved deres Toilett.

***) Ja! men hvilket Misfoster lader sig ikke betragte i et Anatomiekammer?

****) Vi opfordre ikke blot denne Recensent, men alle hans recenserende filosofiske og æsthetiske Colleger, at opvise een eneste forsvarlig grø, end sige sijn Tanke i den hele fantastiske Væv, naar vi undtage den af os allerede bemærkede S. 31 hvor „Hiertot ikke vil slippe sit Haab med Ankeret“ -- en Tanke, der paa en os ubegribelig Maade har forvildet sig ind i denne Hule. Hvad Poesiens Friskhed angaaer, da spnes den os heelt igien-

„derfor Herr Dehleschlåger end afvegen
 „fra den idylliske Tone, som Svald og Thaarup
 „have lært de Danske saa inderligen at elske i
 „Syngeespillet, saa er han dog, som de nysnævnte
 „Digtere, en affagt Fiende af Sydlæn-
 „dernes forkeerte Smag: at skrive Ope-
 „retter efter Balletmesterens eller Komponistens
 „Ordre, i den Tanke, at skion Musik og glim-
 „rende Decorationer her skulde være Hovedsagen.
 „Han haandhæver med sine Forgiængere den
 „Koes: at hans Syngeespil ere sand Poesie,
 „og kunne folgelig ei alleene sees og høres, men i
 „Tausched læses og giennemtænkes med
 „Fornoielse.“ Vi overlade til vore Læsers
 Skionsomhed, efter at have betragtet Ludlams-
 hulen noget nærmere, at bedømme, om denne
 Koes ikke har nogen Lighed med den, Jesper giver
 von Lyboe, naar han siger: „Herren er en Herre,
 som er beqvem til alle Ting — thi jeg vil sige
 Herren: Eet er at svare, et andet er, at give et
 got Svar, som man ikke har betænkt sig paa?“

nem „at lugte stærkt af Fyrretræ.“ En vis
 Friskvrighed svores rigtig nok hos næsten alle
 Personerne, især hos Klara; men den fattes netop
 fuldkomnøst under Opførelsen.

Det er os i det mindste umueligt, at bare os for Latter over den Anstrængelse, hvormed vor æsthetiske Oldfux stræber, at indstille det usyngelige Syngepil for den tause Lærnings Lankedomstoel. Som affagt Fiende af al Smag, er Herr Dehlens schläger naturligviis ogsaa „en affagt Fiende“ af den, at digte Syngestykker med Hensyn paa Kompositionen; men hvorledes en Kunstdommer kan finde dette Smagfiendskab priisværdigt, er hist, besynderligt — især en Kunstdommer, der ovenfor har forsikkret, at dette Syngestykke er beregnet paa, at giøre det størst muelige Indtryk ved Hielp af en mangfoldig Theatermusik? Upaatsiødelig er der noget forkeert i den italienske Smag, at opoffre Sungen, saa at sige, alt andet i Syngestykker; men er det ikke dog endnu forkeertere, at opoffre denne med? I et Syngestykke er og bliver dog vel det Syngelige Hovedsagen, og en Forfatter, der ikke kan eller vil lempe sig efter den Søsterkunsts Regler, han her foreener sig til eet og samme Total Indtryk med, bør ikke skrive Syngepil. Men lad nu ogsaa Sungen, og Musikken, og alt det øvrige, hvad der kan høre til et musikalsk Trylledrama, opoffres — lad dette's Text eene og alleene opføres paa den indre tause

Tankens Lillie i Studerekammeret — lad os ikke blot tilgive Digteren, men rose ham for, at han f. E. i følgende „Sange — Romancer — Val-lader,“ eller hvad det er, aldeles intet Hensyn har taget paa Mueligheden af musikalsk Komposi-tion; hvad Siælesføde, hvilken Aandsnydelse mon Recensenten finder i det abstracte Studium af samme? Her er Arjen. (Den hører, vel at mærke, til de den store Digter aldeles værdige „herlige“ og „sande Folkesange,“ hvoraf vi kun anførte de „ni vigtigste“ i vor forrige Be-tragtning; men, for ikke at stifte noget under Sta-gen, ville vi nu anføre den med.)

Dick.

„Han gif til Ludlams Hule *)
 „I mørke Midienat,
 „Mens Maanen hist, den gule,
 „Saae giennem Buss og Krat.

„Laan mig en Kobberbolle,
 „Sang han i Hulens Grund,
 „En tinner Kasserolle *)
 „Til næste Midnatstund.

*) „Peter Trimp“ nemlig, „som laante den store Suppetædel til sin Bryllupsfest.“ Denne Omstændighed fortælles i Forveien i Prosa.

„ Hiem gik den tappre Peter
 „ Med Bollen paa sin Bag;
 „ Der stodtes i Trompeter,
 „ Det var hans Bryllupsdag.

„ Der var stor Lyst og Gammen,
 „ Han gik med Bruden seent;
 „ De flumrede tilsammen;
 „ Han glemte Ludlam reent.

„ Man fandt ham næste Morgen
 „ I Sengen ganske død.
 „ Dig her at skildre Sorgen,
 „ Naturen mig forbsd.

„ Man bragte den tilbage,
 „ Der staaer den, hvor den stod!
 „ Hun vil den ikke tage,
 „ Den er betalt med Blod.

„ Man bragte den tilbage,
 „ Der staaer den, hvor den stod!
 „ Hun vil den ikke tage,
 „ Den er betalt med Blod.

William.

„ Der staaer den virkelig, den gamle Riædel,
 „ Spanstgrøn af Jrr, halv sænket ned i Sandet. —

Hvorpaa der er taget Hensyn her med den overordentlige specielle Indretning, at den foregaaende Replik er i ganske simpel Prosa, den anden i sangvisforfattede Riim, den tredje i riimsfri jam-

bisse Vers, vide vi saa lidt, som Hensigten overhovedet med hele Stykket. Men ligemeget, vi ville ved den natlige Lampe, langt fra al forstyrrende Musik, Mimik, Spil og Decoration studere Ariens „sande Poesie.“

Det første, der støder os i vor stille tænksomme Nydelse, er „den gule Maane midt i den mørke Midienat;“ thi sligt maa Tanken virkelig see med andre, end dens egne Dine, før den troer det. Paa et grundmuret eller fællesbyggt Theater er det maaskee mueligt, at anbringe en gul Maane i en mørk Midienat; men hverken paa Naturens ydre eller indre Skueplads, hverken under Himmelens eller Hiernens Hvalving lader det sig giøre. Den Omstændighed, at bemeldte gule Maane „seer giennem Buss og Krat“ forekommer os og lidt betænkelig. Det maae have været noget ganske andet Guult, der har svævet Digteren for Die.

Det andet Tankeforstyrrende er den gode Karls Sang i Hulens Grund. Vi begribe ikke, hvorledes han er kommet til Bunden end sige til Grunden af Brønden eller Hulen i levende Live, eller uden i det mindste at blive vaad? Sangen selv er simpel og forstaaelig.

„Laan mig en Kobberbolle!“

er i høieste Grad ukunstlet, umetrisk, unuskalt, og, for saavidt, aldeles fornøstlig indre Sang; men, desværre! denne gyldne Simplicitet forvandles paa eengang til den græsseligste Bravura-Svulst, der for Tankens Dre lar sig ophvirvle til Lyrikens obligateste Kandenivold, i Løbet af Kobberbollen nemlig til tinnet Kasserolle. Denne Phantasiens underlige Klugt i den saa inderlig begyndte jævne Sang kan Tanken ingenlunde følge.

Det tredje, vor Tanke snubler over, uden mindste klar og tydelig Nydelse, er Peters Hiemgang med den igien til Bolle forvandlede Kasserolle paa sin „B a g.“ Vi anstrænge forgæves vor Tænkraft, for at udfinde, hvi han, forudsat, at han og virkelig kunde bære den paa denne Maade, ikke heller bar den paa enhver anden? Os synes at, hvis han ikke har surret sig den fast om lænderne, den nødvendig i Gangen maatte dumpe af. Og, surrede han den fast, hvi saa lavt? hvorfor ikke paa Nakken, Skuldren, eller Ryggen, naar han nu eengang ikke vilde bære den under Armen, i Hænderne, eller paa Hovedet? Men (vil man maaskee sige) en saa ualmindelig Bolle kunde heller ikke got bæres paa en almin-

delig Maade. I Prosa var det en Suppekædel, i Sangen blev det af en Bolle til en Kaffe-rolle, og i Jamberne atter til en simpel gammel Kiædel; hvad det i sig selv har været er ikke let at afgjøre? Skulde dette tvetydige Huusgeraad ikke egentlig have været et Stikbækken? I dette Tilfælde kunde Peter, formedelt den lille Sloise, som gemeenligen er anbragt i Enden af Skafet, have bundet det fast til sin lille Pidsk i Nakken; og det var da saare begribeligt, hvoreledes han gik med Bækkenet paa Bagen.*) Men saa rigtig og nu bemeldte Bag paa denne Maade lader sig forklare, ja retfærdiggjøre, saa meget synes dog sammes Omtale overflødig, og Forfatteren havde maaskee gjort bedre her, at beholde den in mente — saa meget mere, da umiddelbar derpaa stødes i Trompet, uden at man strax veed hvor Stødet kommer fra:

„Hiem gik den tappre Peter
 „Med Bollen paa sin Bag;
 „Der stødtes i Trompet; —

*) Da Ringesten staaer her endnu, kunde Herr Mind gjerne under Sangen, for at gjøre Forestillingen om Peters Hiemgang desto mere levende, liste sig til at gjøre dette Experiment, der sikkert vilde have den forønskede Virkning.

Med dette Der, som synes at maatte henføres til „Bagen,“ fristes man (især i sit Studerekammer, hvor man ikke generer sine Tanker for den store Verden) til at forestille sig Peter Trimps egen, og ikke en ganske anden Trompeters Stod — en Forestilling, der paa den med Kobberkiædler, Kasseroller, Boller og Bøkkener opfyldte Indbildningskraft gjør en meget skraldende Virkning.

Den fjerde Tanke lidt vel haarde Nød at knække, er den derpaa fortalte Bryllups Omstændighed, at Peter, trods al Lyst og Gammen, ikke gik hurtig, men seent med Bruden; thi lad ham og være gaaet med hende saa sildig til Sengs, som man vil, desmeere maatte han jo skynde sig — i det mindste i en Gang efter Naturrens Orden. De slumrede sammen, vilde en anden have sagt; men vor Digter siger heller tilsammen — i den Tanke formodentlig, at dette til gjør Samlingen tættere. *)

At man fandt Peter næste Morgen ganske død i Sengen, er i og for sig selv en ganske sund

*) Heri tar han dog feil; det gjør den kun mangfoldigere. Hvis alle Gæsterne, f. E. vare gangne med til Sengs, kunde det hedde: de slumrede tilsammen.

Tanke; og jo længere man tænker efter, jo meere vil man finde, ved en fortsat Analysis, at det er meere fornuftigt, at kalde en hvilken somhelst død Person ganske død, end nogen i Live ganske levende; men man vil ogsaa indsee, at dette Udtryk er her meget ufornuftigen anbragt, med mindre det var Forfatterens Hensigt at giøre det fortalte Dødsfald latterligt. Men er dette Tilfældet, saa veed en tænkende Læser ikke meere hvad han skal sige om hans sunde Sands.

„Dig her at skildre Sorgen,
„Naturen mig forbød.“

Mig forbyder Kunsten at skildre, hvad jeg føler ved slige „den store Digter aldeles værdige poetiske Steder.“

„Man bragte den tilbage
„Der staaer den hvor den stod; *)
„Hun vil den ikke tage,
„Den er betalt med Blod!

For Tænkeren i Studerekammeret tager denne Fortælling sig underligt ud. „Der staaer den (Bollen, Kafferollen, Riædlen, Stikbælle

*) Theater-Meglen har, da den skal staae et Steds, sat den paa Landeveien uden for Hulen, med rigtig Skienksomhed og fuldkommen Føie. Vi forsvare den i saa Henseende naar og hvor det skal være mod al Paanale, trods Forfatterens egen aabenbare Modsigelse.

net, nemlig) hvor den stod" hedder det. Men staaer den, hvor den stod, saa har jo Mor Ludlam den igien, og umiddelbar derpaa hedder det: „hun vil den ikke tage!" Laane: Institutets Oplag, eller Mor: Ludlams: Assistentshuset, hvad man vil kalde det, maa nødvendigvis forudsættes, at være under Jorden, og det synes, som om den eeneste Ind- og Udgang var Brønden, hvoraf det „jævnngode Riddersværd" jo og siden med megen Forsigtighed opskydes. Det noksom omtalte Stikbækken stak formodentlig dernede mellem det øvrige Skramlerie, før Peter kom og, forlangte det under Raven af Bolle og Kasserolle; thi Navnet gjør her intet til Sagen; selv i Tilfælde, at det var en Kiædel, maatte det efter al aandeverdlig Sandsynlighed stikke der, hvor Sværdet, og alt det andet Laanegods stak. Det burde altsaa hedde:

„Man bragte den tilbage,

„Der staaer den, hvor den ikke stod" —

Rigtig nok var det eene masculine Vers saa blevet længer end dets foregaaende Kammerater; men hvad havde det skadt i den sidste Strophe? Beisse var nok kommet ud af det her, som paa andre Steder, hvor Forfatterens faade Metrik gjør meget større Bukke: Spring.

Den sidste Linie: „Den er betalt med Blod.“ (Kobbertingesten nemlig) vil heller ikke ret glide ned og fordsies, end siges nydes med nogensomhelst filosofisk Belyst i Studerekammeret. Af det Foregaaende har man nemlig ikke mindste Grund til at troe, at Peters, eller nogen andens Blod har slydt ved denne Leilighed. Men Forfatteren gjør gierne sine Katastrofer, indtil de allermindste, saa blodige, som han kan, for Fantasten, fra den datterlige Giennemskyden af en opgravet Faders Liig af, til den fuldkomneste gemeene Straadod.

Vi have saaledes med al muelig Anstrængelse for at finde det „Fiine i Tankerne“ hin trompetende Recensent har blæst om i Litteraturtidenden, giennemgaaet eet af Ludlams-Kabinetstykkerne for Toiletten og Studerekammeret. Vi opfordre enhver tænkfom Læser fra den mindste til den største kritiske Philosoph, at finde noget andet deri, end hvad vi have fundet: Stof til Latter nemlig, og Leilighed til advarende Blotten af vor Digters hidindtil i lutter Rogelse af poetiske Chordrenge hylte Afgudsbillede, i en moersom Recension, som (for Exempel) den, vi hermed slutte. Hvad Sprogmisshandlingen i denne, med alt det fra de øvrige Sider taaleligere, Ludsammiade betræffer, da til-

skaae vi, at vor Kritik, da den i Begyndelsen lo-
vede, fuldstændigen i nærværende Burdering (der
maaſtee allerede overſkrider en morende Længdes
Grændſer) at blotte ſamme, gjorde Regningen
uden Bert. Vi troede nemlig dengang ikke, det
ſtod i vor Forfatterſ Magt at drive Kragemaalet
videre, og tænkte derfor, at kunne ſlutte vor
Fremſtilling af alle begaaelige Synder mod Kun-
ſten, fra denne Side, med en lidt udførlig Udpegen
blot af de ludſamſte Bommerter.

Men midt under vort Arbeide udkom den nye
Skoleſ poetiſke Kragemaals ſande Thesaurus i
det dramatiſke Eventyr: "Fiskeren", til hvis
urandsagelige Dyb af Digt- og Skriv- Feil Lud-
ſamshulen forholder ſig, ſom en vøhlensſlågerſt
Geburtsdagsviife til et vøhlensſlågerſt Geburts-
dags-Syngestykke. Med vor Reſpekt for det over-
trufne Non plus ultra var det alſaa forbi —
ikke at tale om Foraarets, vel ſildige, men dog al-
tid tidligere og blidere Ankomſt, end vi havde for-
modet. Thoras, Flyvedigtenes og Gaadens Muſe
maa til kritiſke Arbeider have Vinteren for ſig,
og kan ſaa lidt, ſom Naturen, dræbe Inſecter paa
den Tid, Sydvinden blæſer.

Resultatet indtil videre af denne Burdering er for Resten allerede: Ludlams Hulens — og der med alle den meer eller mindre lignende Dohlsenschlägerste Digtningers kritiske Fordømmelse. De udholde ikke den mindste dvælende Be-ragtning, end sige fuldkommen Belysning og streng Provelse. De ville derfor ogsaa forgaae med Døgnen, der under Kritikens Fraværelse, paa en Tid, da al til Rød undværlig Tanke og Estertanke, saa at sige, blev bortbombarderet, bragte dem i Mode. Vi ende med følgende Reflexion af en sandelig intet mindre end pedantisk streng Genialitets-Burderer:

Det heldigste Genie vil neppe hænde,
 Med blot Natur og blot Instinkt engang
 I Digt at naae det Ugemeenes Rang.
 Kunst bliver Kunst! Hvo den sig ei til Ende
 Har grundigt giennemtænkt er Fusser blot;
 Her hielper Famlen ei: for man gjør noget got,
 Man maa med Sikkerhed det Gode kende. *)

*) „Dem glücklichsten Genie wird kaum einmal gelingen,
 „Sich durch Natur und durch Genie allein
 „Zum Ungemeinen aufzuschwingen.
 „Die Kunst bleibt Kunst! Wer Sie nicht durchgedacht
 „Der darf sich keinen Künstler nennen.
 „Hier hilft das Tappen nichts: eh man was gutes macht
 „Muß man es erst recht sicher kennen.“

Lil Boreas.

Du, som kær, med koldig Kande
 Dræber giftigt Allehaande —
 Du, som i de store Byer,
 Og i alle Landsbykroge,
 Med din muntre Kamp mod Taage
 Damp og Døs og dovre Skyer,
 Luften renser og fornyer —
 Du hvem ikke blot den fule
 Liiglugtfulde lumre Hule
 Nødig har, for ei med Vest
 Strax at dræbe hver er Gæst,
 Der igiennem sammes Stænger
 Blot og stikker Næsen ind;
 Men til hvem og stundom trænger,
 Hift i Haver, her i Bænger,
 Lille, Rose, Bøg og Lind —
 Hvil dig lidt, bevingte Dommer,
 I den listige Skærsommer!
 Nu, din yngre Broder kommer,
 Pustende med vneligt Sind

Op den lille Børnekind,
 Nu lad buntet, eller broget,
 Fantasien uden Baand,
 Aande: Massen uden Aand,
 Søsteren, og saadant noget,
 Holde, som dem falder ind,
 Huus med Smagen og med Sproget!
 Nu lad Qvinden hedde Qvind!
 Nu lad Blomster hedde Blommer!
 Nu lad Skin kun nævnes Skind!
 Hvis og selv saa vidt det kommer,
 At dem Pindus blir en Pind —
 Skal dog ud af mine Lommer
 Nu, vi har den fiære Sommer,
 Blæse lutter Vestenvind!

Til Læseren.

Trykfeilen, S. 469, hvor den sidste Strophe
 af en Visse (der just ikke hører til dem, man ei
 kan synge for tidt) er sat doppelt, bedes at maatte
 gunstigen oversees.

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

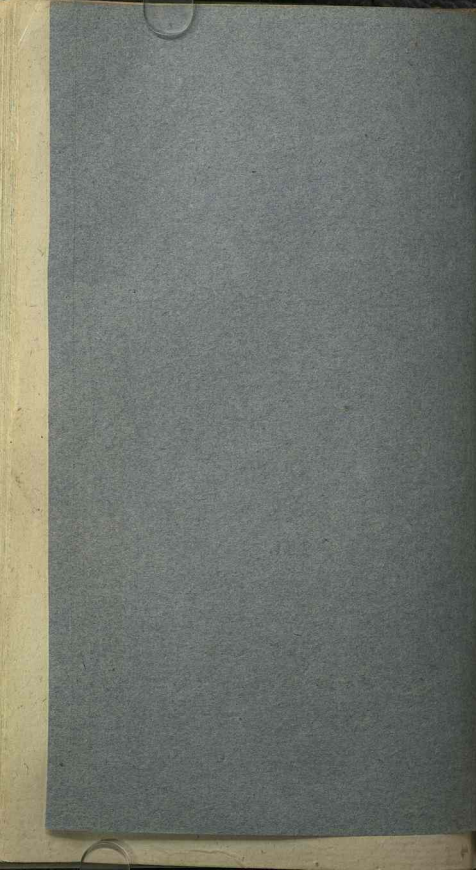
Jens Immanuel Baggesen.

Juni.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brännich,

Lovstræde No. 128.

I n d h o l d.

Thora,

Tredie Sang	S. 481.
Fjerde Sang	500.
Femte Sang	519.

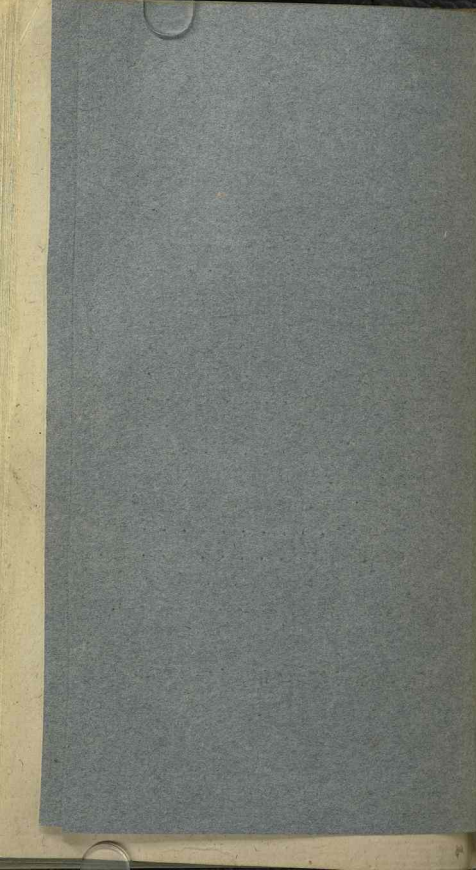
Sommerdigte:

Digtarterne	541.
Ode til Fru Henriette *****	553.
Lil Fru H*****	556.
Min Handelsstor	558.
De atten Eller	560.
Won, d. zote Juni	565.
Den døende Harpeklang. Til Adelaide, Grevinde af Bombelles, ved hendes Afsælse	566.
Min Digtarlob	571.

(Alle disse Stykker af Udgiveren.)

Til sin Psyche. (Af Just Thiele)	575.
--	------

Fortsættelse af Thora følger i næste Hefte.

S h o r a.

Tredie Sang.

Pindsemorgen, før Solen oprandt, stod færdig i
Gaarden

Bognen, en Løvsal lig, med nysudsprungene Qviste
Fletted' i Faddingens Vidiekurv, Bagsmækken med
Krandse

Festligbehængt, og Bunden bedækt med glindsende
Langhalm.

Aggestolene begge, med bløde befryndede Hynder
Volfstrede, Thoras især, og maibeskryggede trindtom
Prangte, som to Lystbænke; thi med besynderlig Om-
sorg

Havde det Koller saa stadselig smukt indrettet og
udført,

Uden at sove den Nat. I Kistnet malede Ternen
Kaffeen alt til et Vers af Pindsepsalmen; i Stal-
den

Striglede Hestene Gorm, indflettende Mankerne
Blomster,

Som ham det Husbond havde befalt. Alt tidlig
var Thora

Færdig, og iført Dragten, hun bar den Dag, da
hun Brud stod.

Medens den Lille bestandig end sov (saa længe som
muligt

Trak hun sig i, ham i sødeste Egvn at tage fra
Buggen,

Hvor han saa godt laae) gisb hun i to reentfyllede
Flasker

Melk og Fløte, med Misb i en Dunk, og i Ler-
gelen got Ol;

Fylde saa Kurven med Brød, med Saltmad, Kæ-
ger, og Honning.

Dagen tilforn hun et rummeligt Skrin med Uls-
dent og Linner,

Næsten saa godt, som nyt, fuldpakt alt havde ber-
sørget.

Nu hun et mindre fylde med Stads til festlig
Foræring:

Deriblandt og en Bibel med Messingspænder, en
Psalmbog,

Og et Klenodie, steldent og skönt, af kosteligt Arbeid,
Hendes Moders engang, tidt kyst med barnlige

Taarer:

Nemlig et Hovdvandææg af Sælv med ægte For-
gyldning.

Gierne havde hun putted i Skrinene, sankende
sammen

Af hvert Glemme, hun havde, den Venlige, halve
sit Ele.

Medens i Stenen hun vims saa puslede, klædte sig
Roller

Brudgomstadselig paa, sin vidlevundene Svøbe
Runde omviklende selv med Stedmoersblomster og
Hvidtorn.

Men af sin Brystkost tog, ham skuende smille saa
blomstfroer,

Thora Halvten, og stak i hans Hat, og kyste ham
Skuldren.

Ind nu blev Kasseen bragt af den gamle trips
pende Terne;

Hanerne goele; for Vognen alt spændt de vællige
Hopper

Brinskede høit; og den Lille, nu vakt, paa klædte du,
Thora,

Skyndig i hele sin Stads; mens Roller, der selv
vilde fløre,

Lod fremage for Døren den færdig pakkede Lystvogn.

Kasseen drukkert i Hast, han Moderen satte med
Barnet

Paa Vagsædet, og, skopt om Gødderne hende det uldne

Stribede Dækken, med Kappen, den blaa, tilhyste
han begge.

Fernen, som Dinene tørred, derpaa befalende Huset,
Og den forsigtige Gorm, der stod, med Huen i
Haanden,

Rækkende Tømmen ham, . kiste han til, med smel-
dende Svøbe.

Udstrakt laae nu foran dem en viid udørkelig
Slette,

Skoven i Grunden, og Taagerne sank; en skudren-
de Luftning

Spredte de sunkne; da pludselig op sig hævede blodrød
Solens voxende Brand fiern bag den braanende
Kratstov.

Rødere saae den stige med andagtgyfende Stirren
Thora, rødnet af Straalerne selv, end aldrig hun
forhen

Hidtil havde den seet, og lagde det ud som et Varsel
Om ualmindelige Held paa den skönt begyndende
Reise;

Zvivelende fast ei meer om et got forønsfeligt Udfald,
Blandte hun glad sin Sang med Morgenlærkernes
Qvidden,

Mens paa Skidde, udstrækkende taus de barnlige
Hænder,

Efter den glimrende Blomst tidt greb den smilende
Grimful.

Alt een Time nu havde de kiort, og Hestene
stummed;

Ehi rask gif det i Trav fremad: alt Skælnedes klarlig
Træerne, Bøg og Eg og Ask og Birk, fra hin-
anden

I den nu nærmede Skov; alt rullede mellem dens
Udkrat

Og smaa Buske den raslende Vogn, da Thora,
forundret

Over sin Mand's Stilhed, og aldrig vendede Fremblif,
(Som hun i Forstningen havde kun troet tilfældig,
og, muligt,

Blot for at passe paa Tømmen og Hestene) klappede
sagte

Denne paa Skuldren, og mildt udbrød: Min
Koller! hvor er du?

Her er jo Veien dog god, see lidt om til mig og
smak dog!

Ogsaa din Søn du har glemt! os begge Skylder
du, troer jeg,

Morgenkysset endnu! hold stille, hvis ellers du
frygter

Nykker af Blys, naar du vender dig om! O see
 dog, hvor Grimful
 Smiler mod Solen, og hopper, og leer, og gri-
 ber derefter,
 Liggende bønlig at hæve ham op til den deilige
 Trille!
 Hvorfor fisrer Du og saa forfærdelig? Gud om
 nu Vognen
 Belte! tænk paa dit Barn! jeg sidder med Livet
 i Haanden.

Uden at vende sig, svarede but, tilspidskende, Koller:
 Lad mig i Roe! sid stille! hold fast paa Dren-
 gen! vor Ankomst
 Haster! det gik kun i Trav; nu først vil jeg fis-
 re for Hvor.
 See! og med smeldende Snert skumpidskende Hops-
 pernes Bove,
 Kørte han til i Galop. Bildt over Tuer og
 Grønsvær
 Giennem de lavere Buske det gik i raslende Tverfart
 Henimod Trærnes tykkeste Mulm, hvor enkelte
 Smaasteen
 Mødte paa tørrere Grund i det veilsøe brede
 Smaakrat.
 Hjulene gnistrede. Thora sig holdt med Nøie paa Vognen,

Trykkende røt det uskyldige Barn til Brystet; og
uhørt

Hver hendes Von i den raslende Larm sig tabte,
med Grimkuls

C frig, i de smældende Smek — til endelig ind i det
Trykke

Mellem Bogenes Greene de kom, hvor Egenes
Kodder,

Slyngt i hinanden i knudrede Lag, lide standsede
Farten.

Kjæreste Mand! udraabte hun her, med Sønnen
i Armen

Grædende høit, hvi kører saa vildt din rædsomme
Slynding?

Hvad har du for med os to? tal! sig, hvad er
det? hvad er det?

Intet, gientog han rolig paa ny, med blidere Stemme,
Intet, min Thora, jeg hasted kun lidt. Forfei-
lende Veien,

Kiorte jeg til, for at vinde ved Fart, hvad jeg
tabte ved Omvei.

Nu er vi snart ved vort Maal! Tre Steenkast
blot fra den gamle

Skaldepande, du seer med det sorte levrede Marys-
blod

Dybt i den lynildsplittede Barm, hist henne, der
boer hun.

Thora beroliget lidt, henvendte pludselig Diet
Til Skovkrogen, i hvilken en huul bultraadnende
Korkeeg,

Topastlovet, med halv afbarkede hvidlige Greene,
Grinede mellem de frodige Træers tyklovede Qviste.
Did nu førte han sagtene hen, til standset i Risorålen
Af en ugiennemtrængelig Hæk, bag hvilken den
grimme

Greenrad hævede sig, han holdt, og raabte forundret:
Hvordan har jeg da ført? End eengang har jeg
forfeilet

Veien! det Helvedes Træ har narret mig! her
er umuelig

Giennemfart med en Vogn! Tag Tømmen, fik:
reste Thora,

Mens jeg speider i Buskene her, til jeg finder en
Nabning!

Saa han talte med venlige Blik, steg af, og i
det han

Rakte Tømmen, omfavnte han varmt med bræn:
dende Kysse

Moderen først, saa Barnet, der sov, af Rumme:
len dyffet,

Rølligt i Moderens Skød; og efter utallige Kiær-
 tegn
 Sled han sig endelig løs, henlæggende Vidſken i
 Vognen,
 Foran, under ſin Stol. Dog pludſelig, ſom han
 i Buſken
 Trængte ſig fremad, vendte han om, kom atter til
 Vognen,
 Og bad Thora, ham række det Skrin, hun ſidſt
 havde tilpakt,
 Det med Klenodier i. Til Lokke falde mig i Tide,
 Sagde han, ind, at min Moder, i alt lidt un-
 derlig, hader
 Overraffelse; naar jeg et Sted har fundet til Ind-
 fart,
 Vil med det ſamme jeg ſpringe derhen, os melden-
 de ſamtlig,
 At hun kan pynte ſig lidt, og alt faae færdig i
 Hytten
 Inden vi komme. Hvis derfor ei ſtrar jeg vender
 tilbage,
 Bliv kun rolig du her; men ſlip ei Tommen, min
 Thora!
 Og pas trolig paa Hopperne! Bliis har Nykker,
 det veed du.

Hiertelig alt bifaldende gav ham Skrinet med
 Favntag
 Thora, ham bedende hilse med Kys fra hende den
 gamle
 Snurrige søre Mama. Paa ny nu giennem det
 tykke
 Bussværk brød han sig Vej fremad, og svandt mel-
 lem Løvet.
 Neppe var borte han reent for de huldt ham føl-
 gende Blikke,
 Før hun dem sænkede ned paa det næst ham fiere-
 ste, Barnet,
 Om og fiælen, og underlig rørt, og selsomt tilmøde,
 Her, nu allene, forladt, i den rundt uveifomme
 Skovorf.
 Som hun nu bøjed sig over det smilende, syntes en
 Stemme
 Giennem de stille Løv og den dybe hvalvede Tausked,
 Suuse den veemodstirrende lydt i Øret, hvad eengang
 Alt henrallede huult den Gamles dragende Dødsuf:
 "Thora! Thora! saa see dog ei meer paa Sa-
 tan!" Af Angest
 Foer hun i Veiret; og Barnet, der trygt end slum-
 rede, rullede
 Med under Agestolen foran, hvor Faderens Pidsk laae,

Lykkeligviis i Halmen, og uden at vaagne ved Faldet.
 Hævet i Bognen hun saae bag Buskene, hvad hun
 i Sædet

Ei havde seet, en Plet, bedækt med flueste Skov-
 græs,

Og paa denne, med Ryggen imod de uærmere Buske,
 Koller. Paa Sædet hun steg, for at hvine sig, og
 med et frit Blik

Over de øverste Qviste saa grant, som mueligt, at
 skue

Hvor han gif hen? Men med eet han standsede.
 Ryggen bestandig

Vendt mod hende, hun tydelig saae ham stampe paa
 Jorden

Trende Gange med Magt, men uden hørelig Giens-
 lyd.

Pludselig sank paa Stedet han ned Unævnelig Rødsel
 Giennemlynte den Stirrendes Barm. Rødspringende
 hurtig,

Greb hun Tømmen igien med Behændighed, surrede
 samme

Skyndigen fast; og, ladende trygt i Halmen den
 Lille,

Sprang hun af Bognen, og foer giennem Buskene,
 banende Veie sig

Tvers ind giennem den raslende Hæk. Snart
 naaede hun Stedet,
 hvor han forsvandt, og en Lem paa Skraa, be-
 dækket med Græstøv,
 Halv stod aaben endnu. Hun standsede. Dybt
 under Jorden
 Hørte hun Stemmer, og lyttede til. Snart kiendte
 hun Røllers,
 Uden dog ret at skielne hans Ord; men da hun,
 med Dret
 Nærmest til Manden af Nabningen, holdt tilbage
 sin Nænde,
 Hørte hun klart en græffelig Røst udraabe: "Saa
 skynd dig!
 Skynd dig da! bring mig paa Stand den Forban-
 dede! Her er din Faders
 Dø, den tolvte, den største, den skarpeste! din er
 for rusten! —
 Meere hørte hun ei. Sig skyndende hurtig tilbage
 Giennem Bussene, spændte hun flux fra Bognen
 den ene
 Hoppe, den stadigste; svang sig derpaa; greb Vær-
 net, og Svøben,
 Og, først pidskende Blis, som afsted foer efter den
 anden,

Reed hun foran i Galop, sig befalende Gud, uden
Standfen

Til hun kom ud af den vildsomme Skov. Snart
splittede Bognen

Blis, der bestandig nu løb bag efter med raslende
Skagle.

Hoppen, hun reed paa, kiendte sin Vei. Snart
vined hun Gaarden.

Endelig naaede hun den; men, uden at stige fra
Hesten,

Rakte hun Ternen det sfigende Varn, lod Gorm,
sig at svinge

Strax paa Blissen, betydende ham den yderste Skyn-
ding;

Og, da han, blindt adlydende strax Husmoderens
Hastvink,

Fulgte, forklarte hun først den Forundrede Sagen
paa Veien.

Ridtet nu gif i flummende Trav til nærmeste
Landesby,

Brakke, den samme til hvilken i hin Kulsækkens
Mordnat

Grimer med lignende Fart reed hen at hente de ti
Mænd.

Her hun i Hast fik alt i Allarm; og de samlede Byfolk

Væbnede flux til et Tog mod Noverkulen i Skoven,
 Andre til Fods, og andre til Hest, Heltinden i
 Epidsen,
 Ilte til Næden med Gorm. Alt heldede Dagen,
 da Toget
 Endelig naaede det Sted, hvor den splittede Bogn
 i en Kratbusk
 Laae, men plyndret; thi Skrinet ei blot, Mads
 kurven og Leglen,
 Flasker, og Dunks, men Hunderne selv var borte.
 Den nøgne
 Korkeeg viste nu Thora, dem vilsende Veien til
 Pletten.
 Her steg af hun nu tyst med Rytterne. Hestene
 bundne
 Først i Nærheden, listet sig, taus, een efter den an-
 den,
 Giennem Buskene, Thora foran, den væbnede Skare.
 Lemmen var luft; men en Regn var falden, og
 ledende, fandt man
 Spor af Fodder, som førte derhen. Du stode de
 samtlig,
 Fyrretyve, med Gorm, i en Kreds, raadslagende
 længe,

Hvordan bedst de dem sikrede her, at ingen dem
undgik

Af Rovfuglenes Sværm den underjordiske Rede?

Ehi heel talrig troede man end Blodhynglen af
Rødsfiag.

Bludselig lød som et huult hendundrende Brag
under Jorden,

Neppe dog hørligt, men dybt fornummet i Hier-
ternes Uro.

Trætte desuden, især Fodgængerne, nær nu det
fundne

Troldhiem, skuddrede hver, og almindelig Rædsel
betog dem.

Mærkende dette, skøndt selv mat aandende, smis-
lede Thora,

Erødende mellem dem frem, og, den rundtomgivende
Laashed

Endende kiæk, med lydelig Røst til Skaren hun
udbrød:

Er vi gaae ned, hvor det neppe har Rød, saa
mange som her vi

Ere, bevæbnede, synes mig best, at speide hver
Bulshegn

Rundt om Pletten; vor eeneste Frygt maa være
for Baghold.

Sporene her af forskellige Fied, og den plyndrede
 Vogn hist
 Lykke mig, tyde paa sigt. Hvad om de Mødige
 her sig
 Leirede, hvilende noget med mig, mens de, som
 til Hest kom,
 Sprede sig tyft, hver lyttende, rings, og færdig
 til Anstrig
 Om der sig nærmer en Trop? Jeg selv vil nærmest
 ved Lemmen
 Stiddende mellem de Hvilede her, uvæbnet, men
 uråd,
 Trodse dens Nabning; med een efter een faaer
 Gorm ved min Side
 Lettelig Bugt. Hun skønnede det, og segned til
 Jorden,
 Medens de øvrige, dybt i Hjertet den deilige Qvin-
 des
 Klogskab og Mod beundrende, flux adløde. Den
 halve
 Hob adspredte sig taus, og den blivende, leiret
 om Thora,
 Bogtede Hulen. Den dalende Sols fulgloende Skive
 Stennem en Nabning i Krattet mod Vest bag rød-
 nede Stammer

I den omskyggende Skov bestraalte den segnendes
 Hals, Mens, Bagtengelen lig ved det lukte Helvedes Mulm-
 port,
 Op mod den blaanende Himmel hun saae, med foldede
 Hænder
 Samlende hele sin Kraft i en Bøn. Af Angest og
 Gien
 Dødelig mat, og forsmægtende fast, med de zittrende
 Fingre
 Græsregnyperlernes Dug sig omsonst opsamlende,
 sad hun,
 Martret af brændende Torst. Da spredte sig syv af
 de blevne,
 Sogende rundt en rindende Bæk, selv smægtende,
 fandt den,
 Fyldte med Vandet en Flint, og ilte tilbage til Englen,
 Som af det myrdende Rør nu drak med diende
 Læber
 Livet, imens Flintløbet, en lurende Jæger paa Rov lig,
 Gorm holdt ludende ned. Rundt om dem herskede
 Stilhed;
 Neden under var tyst. En eensom slagende La trost
 Qviddrede sient, og Solen nu sank. Een efter
 den anden

Vendte tilbage de Speidende, reën paastaende samtlig
 Skoven i een Mills Kreds; og nu ordned i Skaren
 Heltinden,
 Lov udsøgende sig, med Gorm, til Følge, mens oven
 I en om Lemmen sig sluttende Ring med ladte
 Geværer
 Færdige holdt sig de andre. Hun selv, uvæbnet,
 den første
 Vilde nedstige foran, saa Gorm med en Hammer,
 og derpaa,
 Tæt bag hinanden, med Røller, de tolv. Trods samtlig
 liges Fraraad,
 Selv sig at vove derned, og Gorms indstæn'ige
 Bøn om
 Gangen foran, blev fast den Uskyldiges høie Be-
 slutning;
 Og man adlød hvert Bink af den Herlige, som af
 en Engel.
 Alt var nu aftalt. Jnden paa Wei med den
 hentede Skare
 Hun sig til Hulen begav, hun alt dem samtligen
 havde
 Taget i Eed, at skaane hvert Liv, fornemmelig
 Røllers
 Og den usalige Qvindes, ifald de fandt dem dernede!

Bindende blot med dygtige Reeb dem Hænder og
 Fødder,
 Skulde de, ladende hende der selv med Gorm til
 Bevogtning,
 Melde den sikrede Gangst til Retten i nærmeste
 Domsted.
 Saa var bestemt, og forsigtigen lod hun her nu
 dem alle
 Lyde gientage høitidelig hver det hellige Tilfagn.
 Men før vi aabne den sluttede Lem, fortællende
 Thoras
 Nedgang, og alt hvad fulgte derpaa, vi vende til-
 bage
 Først til Kollers og Grimlas endnu os skulte For-
 handling
 Hele den Tid, vi dernede dem lod. Vi lade Helte
 inden
 Oven i Himmelsens Vold, og berette nu Helvedes
 Anstalt,
 Dragende selv lidt Aande forud; thi Rædsel paa
 Rædsel
 Har at behude vort Qvad, før igien os Engelen
 smiler.

T h o r a.

Fierde Sang.

Medens den Fromme, med Gorm og de Forrettyve,
paa Pletten
Maadflod oven i Kreds, sad dybt i den inderste
Hule
Moder og Son, forfærende trygt den hentede Mad-
kurs
Indhold, drillede Rodstiags Skaal, og, een paa
den anden,
Samtlige Sækkes, ved hers hinanden sværgende
Blodhevn.
Efter en lang Steid først, af hvilken Thora det
første
Blot havde hørt, mens Koller endnu sig vægrede,
Mod'rens
Hevn at fiøle, forsøgende snart med Dønner, og
snart med
Taarer, at røre den Grusommes Sind, blev en
delig afgjort:

Livet at spare den kommende Biv tre Dage dernede.
 Koller, i Haab, at den Gamle maaskee, bevæget
 af Thoras
 Himmelske Venlighed, vilde fra Tid til anden for-
 unde
 Ham og hende sin Hevns Opsættelse, vendte til-
 bage;
 Men fandt Vognen ei meer. Omsonst han raabte;
 kun Ekko
 Svarte hans Raab. Som en Rasende løb i Sko-
 ven han rundt om.
 Endelig fandt han den splittede Vogn. Imedens
 han uvis
 Stred med sig selv, om han ilede did tilbage, til
 Havsgaard,
 Eller og hid, kom løbende vildt, med Øren i
 Haanden,
 Moderen, efter omsonst at have ventet hans Gien-
 komst
 Utaalmobig en temmelig Tid. Med Studsen hun
 fandt ham
 Gene; men da hun den splittede Vogn saae ligge,
 begreb hun
 Hurtigen alt, og beviste ham snart, at Tanken
 paa Redning

Nu var nødvendig, da Thora, ham vist mistæn-
 kende, havde
 Flugten taget fra Skoven til Hest. Kun dybt i
 vor Hule
 Finde vi Sikkerhed nu! dens Indgang veed hun
 dog ikke!
 Blev hun betænkkelig ved: for, alting maae vi nu
 Toiet
 Bringe derned; bertil har vi Tid. Her ligger en
 Kiste;
 Tag du ved een Hank fat, jeg tar ved den anden.
 Han adlød
 Stum; og de slæbte nu begge til Rulen det samts-
 lige Tvi hen,
 Gangen gientagende, bringende ned af Trappen
 med Nøie
 Kisten, og faldende til den tunge nedfaldende Jernlem.
 Denne var foret med Plader af Træ, bedækte med
 Gransvær
 Neden, som oven; og, sluttende tæt i Hvelvingens
 Lufthul,
 Skuffed den Speiderens Blik, selv nærved, lige
 med Jorden,
 Naar den var luft. Et heelt Aarhundrede boede
 derunder

Rollen Atterkommerens Et, nu soundet til Enken,
 Grimla, berygtet, som Her, der kun kom fielden
 for Dagen,
 Og een eeneste Søn, den sidste blandt Brødrene,
 Koller.

Her nu betryggede, skulde for hvert opledend
 Jordblik,

Sloge sig begge til Taals, og betænkte det kom-
 mende roligt.

Som nu allene de sad, og den Gamle Kisten og
 Skrinet

Havde forvart hos det øvrige Gods (thi uendelig
 Forraad

Var der i Hulen dernede) og dækt det fugtige
 Streenbord

Med Maaltidet af Thora beredt, brast Koller i
 Taarer

Da hun ham rakte med grinende Smil det fyldede
 Sølvkrus:

Moder! Moder! dit Helvede her har offret en
 Himmel

Lift din usalige Søn! Hørt! hørt med Kruset!
 jeg drikker

Engelens Blod i den listige Misd! — Du er
 dog og bliver

Ewig en Klællingepreft! gientog hun, evig en Nølling!
 Mig, som med Smerte har baaret engang dig un-
 der mit Hierte,

Mig, som har ammet dig, mig, din Moder, vo-
 ver du skamløs,

Min henrettede Mand's og elleve myrbede Sønners
 Morderfke lydte at prise med Navn af Engel?

Hvis cengang
 Østere, blot een eeneste Gang, jeg hører dig Engel
 Kalde den Fiendernes Land, ved Helvede! her med
 din Faders

Øre, den tolvte, jeg fløvet dig selv din trodsige
 Vande! —

Nøller, den uheldfælige, Kialv. Med uimodstaaelig
 Underlig Vælde beherskede ham den rædsomme Moder.
 Bant til at lyftrø hvert Vink af den lydende, tang
 han, og kysste

Bævende hendes fortørrede Haand; men midt i
 hans Uroe

Hadde ham gjort opmærksom et Ord i den truende
 Tale:

Nemlig de elleve Sønners. Jo meer han drak, for
 at døve

Slangen i Varmen, jo meere ham stod for Hovedet
 det Udtryk:

Elleve myrdede Sønnen! kun ti han før havde
hørt om.

Efter en lang Hensalden i visde omslyvende Tanker,
Spurgte han Moderen lydt: Hvem var min
ellevte Broder?

Kiendte jeg ham? — Du kiendte ham ei; dog
kiendte du meere

Til ham, end selv til de øvrige ti! han svarede
Grimfa;

Men, vil du lyde mit Raad, lad den Fugl flyve!
du tidsnok

Saaer det at vide, min Søn, min tolvte, min
eeneste! — Moder!

Moder! igientog stærkere spændt hans skielvende
Fritten:

Nei! jeg vil vide det strax: Hvem var min ellevte
Broder?

Hvem har, uden at kiende ham her, jeg levende
kiendt til? —

Det er en Hemmelighed, vedblev han, meere end
endnu kan

Være, min Søn, dit umandige Bryst! hie, til du
kan see det —

Hie, til du kan see Blod! og til Røllingen bliver
en Røller!

Grimla! raabte han vild, og med stæmpende Fod,
 og med Diet
 Sunklende, truende fast, som hun aldrig før havd
 de seet ham,
 Knyttende Hænden: hvis ei paa din Ryg mig
 bitted en Skovtrold,
 Da du til Daaben mig bar i den blodige Grøft,
 du har talt om,
 Hift bag Dødningsetræet, saa sig (jeg bæver for intet
 Uden for hvad det er dulgt) hvem var min ellevor-
 te Broder? —
 Vel! du vil vide det! vel! hun svarte med Kulde:
 den ældste!
 Men meer siger jeg ei, før med Eed du lovet mig
 Thoras
 Hoved engang paa et Hæd. Beruust af Misden,
 i Hiernen
 Heed, og i Hiertet bespændt, han svor paa den
 hentede Vi'el,
 Som han, udpakkende nys, selv havde giemt i en
 mørk Krog:
 Vel! ved denne! for mig, og, for dig, ved den
 blodige Skovdaab!
 Og, for min Fader, ved Dren jeg tog! jeg bringer
 dig Thoras

Hoved engang paa et Fod! Sig frem! jeg spørger
dig, Moder,

Sønligen nu: Hvem var den ældste, den Ælteste? —
Grimer!

Svarte hun, grinende lydt. Hvad synes dig? Kiender
du til ham?

Bleg, som et Lig blev Koller af Skræk; et frygtelig
Lys gif

Op i hans Siæl; thi længe tilforn var sage ham,
at Grimer

Ikke var død Straadsd, men hemmelig bleven for-
giftet.

Lidet havde han drømt sin Broder denne sin Formand
I Havsgaarden, den troe Huuskarl, der knuuste
hans Faders

Pande med Kollen, og bar paa sin Ryg til nærmeste
Tingssted

Liget — om hvem han havde saa tidt hørt tale med
Beemod

Thora. Det alt løb om i hans miødberuufede Hierne.
Moderen saae det, og søiede til: Ham dræbte din Engel
Efter hans Daad; det var Lon, som forskyldt! dig
venter det samme;

Naar min Pande du først har fløvet. Om Grimer,
min ældste,

Længe mig kæreſte Son, jeg kunde fortælle dig meget;
Men jeg maa først ſee fiolet min Hevn. Kun eet
vil jeg ſige
Strax dig. Jeg var nærværende ſelv, da han bragte
din Fader
Ved det forbømte Forhør. Det Syn vil Helvedes Kulild
Aldrig af Dinene brænde mig ud, da jeg midt i
Forhøret,
(Hvor de, ſom Skient, paa mit Bud, forkſtarte det
natlige Kulſpil)
Saae ham giennem den ſtimlede Hob med Fad'ren
paa Ryggen,
Uden at kende ham, trænge ſig frem for Retten,
og alting
Nabembare, forinden mit Vinſk ham ſtandsede Tungen.
Doller! Doller! min yngſte! nu hør, hvad Helvedes
Indvold
Selv vil ryste! Jeg Edmmer igjen! var mit og
din Faders
Stikord, Griner bekiendt, ſom vor Wets flægtar-
vede Anne;
Men mig kende han eens derpra; thi han troede
mig Enke.
End var Forhøret i Gang, da mig lyktes, at nærme
mig vaerſomt,

Og mit: Jeg kommer igien! at tilraabe ham;
 men i det samme
 Brød man det pludselig af. — — Som end hun
 taled, giengialdt
 Dybt i Hulen et pludseligt Slag, og: Jeg Kom-
 mer igien! løb
 Ovenfra, mens Rosler i Hast greb Øren, og opfoer
 Larmen imøde, som nærmede sig i voxende Bulder.
 Thora var det; i Spidsen af Gorms bevæbnede
 Skare
 Steg hun af Trappen i Helvedet ned, den første,
 med Uffylde
 Alting trodsende Mod og igiennemvandrende trende
 Hvelvingers Mulm foran, indtreen i den inderste
 Kule,
 Mat af en Lampe belyst, den Uvæbnede, Røvernes
 Stiford
 Blot gientagende lydt. Forsteent stod Rosler med Øren
 hævet; og Grimla, som reiste sig op, sank, truffen
 af Lynet
 I den Uffyltiges Blik, som død, tilbage paa Steenen.
 Vinder den Gamle! befalede høit med herskende
 Stemme
 Thora, betragtende hende med Gru. Hun sad der,
 en Dødning,

Stum, blaalæbet og bleg, ei dragende mere (saa
 lod der)
 Hænder; dog bandt de paa Stand den Rædsomme
 Hænder og Fødder.
 Dig vil jeg sikke mig selv, vedblev hun, hæftende
 Blikket
 Guldt af elskende Smerte paa ham: Lad Thora dig
 binde,
 Koller! lad andre dig ei her frelse fra Synderes
 Afgrund,
 Fængsleude dig, end din Liv! ræk Øren mig! Øren
 han rakte,
 Hvilken hun hengav Gorm, modtagende Nebet, som
 denne,
 Lykket til Surring, af Barmen fremdrog. Meds
 stirrende, maalløs,
 Uden at røre sig, stod den Forsteenede. Laallig
 han lod sig
 Armene snøre paa Ryggen i Kryds. Ham ledende
 hen til
 Nærmeste Bænk, og Fødderne selv ubindret hun
 bandt ham.
 Hans er og mit Liv! vendte hun sig til det stude
 sende Folge,
 Der med Kollerne sankede stod, adlydende hvert Bink

Af den i Hjelvedes Mulm end meer kun lyfende
Kerub.

Tænder, I Mænd, nu Lygterne her, vedblev hun,
og spejder,

Var og Var fordeelende jer, Rovhulen derude,
Rundt i hver Braa randsagende hvert opsporeligt Luffe,
Hver en Krog, og hvert Hul, mens her jeg vogter
de Bundne!

Gorm! tænd Lampen du selv i den nærmeste Kule
ved denne!

Siden du gjør, hvad jeg alt dig har sagt! Med
Lygterne tændte

Spredte sig Mændene; Gorm gik ud; og i Kullen
allene

Blev hos de to Skrækstumme, paa Knæ sig fasten-
de, Thora.

Efter en kort Bøn reiste hun sig, og, uden at ændse
Grimlas synlige Død, stivt stirrende paa den for-
steente

Smertelig Elske: Jeg kommer igien! udbrød hun,
min Koller,

Hører du ei? Jeg kommer igien! tal! trynger dit
Hierte

Blodskyld? Uden at løfte sig Blif han svarte med
Sandheds

Tonsegl: Vei! Ham omhassende flux, og, med
 smilende Løber
 Kyst, til den bankende Barm ham trykkende, løste
 nu Englen
 Alle Forsteenelsens Baand. O! Thora! Jeg kom-
 mer igien nu!
 Dig tør Trolden nu troe, Troldinde! Døden er
 Liv mig
 Nu; thi din Koses den giftige Dolk er soundet i
 Luften,
 Og du har svoret den Eed, som Hjerterne binder
 i Troldhiem!
 Du vil aldrigen dansse med Lyst paa min blodige Vande!
 Det er en anden, som dræber den Ellevre! det er
 en anden,
 Alrun! Hører du det? som har bygt Domkirken paa
 Runhøi!
 Saa med Himmelens Fryd i hvert Blis han
 jublede henrykt;
 Men hun forstod kun Jølelsens Tegn; hvert Ord
 var en Gaade,
 Mens han blev ved: O Thora! nu frygt ei mere
 min Moder!
 Sig, naar hun vaagner, igien kun det Ord, som
 Troldene binder,

Og som i Østen mig binder til dig! Jeg haaber at villig
 Nu hun vil vandre med mig, hvorhen de seirende
 Fiender

Føre den yderste Rest af vor Æt. Saa leve vi hisset,
 Ventende dig. Herneden er dog kun Jammer og Uro.

Før end aabnede Munden til Svar den over
 hans Tale

Meer og meer, i et dybere Mulm, sig undrende Thora,
 Kom til sig selv den Gamle, med eet. Opfuddrende,

flog hun

Diet paa Thora, der glemte sit Ord. Henslirrende
 længe

Stivt paa den nu først bævende Biv, udbrød hun
 med Kulde:

Var nærværende du, da Grimer døde paa Havsgaard? —

Ja! var Svaret. Og husker du da, vedblev hun,
 at spørge:

Hvad han til Afsked sagde dig der? — Jeg glemmer
 det aldrig

Bittrede Thora; dog tog han i Eed mig, aldrig at sige
 Hvad han mig sagde, før lyde en anden i lignende

Tone

Sagde det samme. Du brød dog dit Ord! udstødte
 den Gamle —

Ja! jeg brød det en eeneſte Gang! — Naar? —
 Her! — Og hvorfor da? —
 Rødsomme! kun for at vække din Søn! — Jeg
 kommer igien! blev
 Grimla ved, og spørger dig end. . . Jeg kommer
 igien! gav
 Thora til Svar — og paa ny ſank hen, ſom truſ-
 ſen af Lynild,
 Død paa Steenen den Bundne. Men nu kom, een
 efter anden,
 Spiderne, Kulen opfyldende ſnart, tilbage. Med
 een Mund
 Alle forſikkrede rings i ſamtlige Huller og Kroge
 Ned, den underjordſke, reen. I en dybere Kule,
 Tæt ved den forreſte, laae henſtablet rigeligt Forraad.
 Denne havde, ſom Thora det hød, i Mændenes
 Paafyn
 Gorm tilluſket, og Nøglen dertil nu rakke han hende.
 Men til de Tolv ſig vendende nu med venlige Blikke
 Talte den herlige Biv, fremkaldende blandt dem en
 Olding
 Som hun med Agt bad mærke hvert Ord, og melde
 det oven.
 Her modtager, I Mænd, min Tak! i det hun
 af Halsen

Løste sig Kiøden af Guld, den tækkende hen til den
Samle:

Seenere venter enhver, indtil den mindste, som fulgte
Sid fra jer Vy mig til Guds som til Hest, en
Skællig Belønning.

Herten tilhører, hvad nu er forvart; begiver med
Nog'en

Flux jer tilbage nu vendende hjem! Mig lader allene
Her, med min Karl, hos de to Fastbundne, hvoraf
jo den eene

Neppes dog rører sig meer, og den anden, som jeg
nu fuldt veed,

Er saa uskyldig, som jeg, eller J. Jeg borger med
L'vet,

Og med mit Cie for ham. Beretter Skovens og
Hulens

Tomhed; og sørger kun for, hvis J vnde mig, at
det for andre

Bliver en Himmeliqhed, hvad Her mig Anden befaler
At udføre med Englenes huldt beskærmende Vistand.
Her vil en Tid lang skilt for de Levende boe, som
i Graven.

Thora. Mig Gorm skal hente mit Barn, og ganske
hans Troskab

Overlader imedens jeg tryk vort Cie paa Havsgaard.

Ønsker I Guds Barmhertighed selv mod Eder og
 Eders,
 O! saa betrygger mig her, I Mand, til siden jeg
 sender
 Nærmere Bud ved Gorm, et uforstyrreligt Fristed I
 Dig, ærværdige Gamle, betroes her Nøglen til Hulen
 Inden for denne, hvor alt er forvart. Hvis Ket-
 ten og strax vil
 Nydde den, kan det jo skee, foruden vor levende
 Grav her
 Grumt at forstyrre. Det lover mig høit og helligt,
 I Gode,
 Gud vil engang jer lønne det hist! Saa talte den
 Edle,
 Helligt heundred af alle, som Helgeninde med Andagt
 Fast tilbedet; og Oldingen svor, med Taarer i Die
 Tøgende Nøglen, at, før der kom Bud, han in-
 gen den hengav,
 Selv Domsidder i Ketten, og Landværnhøvding i
 Brakke.
 Tryghed for Efterspørgsel til ydere loved han hende,
 Billig endog, med sin Søn at følge Gorm, for at
 her te
 BARNET, og hvad hun sig ønskede bragt fra Gaarden
 i Stilhed.

Hjertelig takked ham Thora derfor; og Skyndigen
 gik han
 Ud med de Tolv, steg op af Nabningen, kaldte de
 andre
 Sammen, og meldte dem alt, hvad Løvet til hende
 hans Klogskab
 Ei bød følge, befalende dem, at vende tilbage,
 Hver tilsigende, naar de kom hjem, en Kiællig
 Belsønning.
 Samtlige løbde den Værdiges Bud, og glade ved Hulens
 Tomhed og Egnens sikrede No, hiendrog de ved
 Maanstin,
 Prisende Havsgaards herlige Biv, den hellige Thora.
 Selv reed Oldingen, fulgt af sin Søn, med Gorm,
 til den Guldes
 Be, for om Natten endnu at hente den Lille;
 thi fast var
 Thoras Beslutning, at blive, til Alt opklæret, i
 Hulen
 Hos de Fortabte, hun havde forraadt. Hvem Dioller
 og Grimla,
 Heude saa nære dog, egentlig var, blev, Sæge paa
 Sæge,
 Meer kun og meer indhyllet i Mulin; og Angesten
 selv d. og

Ind i dens Hvirvel den Gysendes Frygt for Opdagsens Rådjel.

Saa nu sad der eene de Tre steenstille, hinanden
Længe betragtende stumt i det underligt dæmrende
Tusmørk,

Lampen i Hvelvingen halv, og halv en Lygte paa
Gulvet

Spredte; thi Grimla var vaagnet igjen af sin
dødlige Dvale.

Langtid vorte Forsærdelsen, nært af den gravlige
Løshed,

Strækgiensspeilet i Blik kun paa Blik. Tre natlige
ge Gaader

Bare hinanden de, frygtende hver Oplosningens
Morgen,

Her i den samlende Kule, hvor nu vi lade dem
skulte

Gysende selv for hvad kommer 'igien med Gorm og
den Gamle.

T h o r a.

Femte Sang.

Inden vi videre gaae paa den fremad mørkere Bane
Til det endnu sig fiernende Maal i Sagnet om

Thoras

Skiebne, der tidsnok, frygte vi, heelt udfolder
sig for os,

Vende tilbage vi lidt, for eet og andet i Grimers
Liv, og den selsomme Rollers især, til større Be-

lyening

Uf vor Histories inderste Gang, udførlig at melde.
Gaae vi dog hidtil blot, hvad kom for Dagen paa

Havsgaard,

Ikke hvad, Kulen alleene bekendt, end hyltes i
Mørket.

Lange havde det natlige Tog til den rige Her-
kullers

Sensomme Gaard, sit kronende Værk, besluttet i
Hulen

Rådskæg, drevet af Skiebnen, hvis Blindheds
styrende Hersker

Sandt ham moden med hele hans Ret. Af andres
 Beretning
 Kiendte han Gaarden, og Folkene der, men uden
 at vide
 Hvem Lænsmanden egentlig var, end sigte hans
 Huuskarl,
 Eller den der i Kolligheds Skied opblomstrede
 Thora.
 Hvis ham var lykket hans Plans Udførelse, havde
 han dræbt dem
 Alle, derpaa gjort ryddeligt Huus, og vendt med
 sit Bytte
 Kolligen hjem. Men, som vi har hørt, den
 Ufkyldiges Kiækhed
 Giorte til intet hans Tid, og styrtede ham og
 hans Nordtrop
 I den Grube de grov. Saa gaaer det seent eller
 tidlig
 Hver Retfærdighed trodsende Vold, Tak Himlen,
 herveden.
 Kun oprykkes ei let med samtlige Nodder det Dinde
 Her eller der; det kommer igien, og voxer paa ny
 frem,
 Hvis ei quæles i Fødselen hver dets pippende Spire.

Halv kun, og utro, havde fortalt til Koller
 dernede
 Sammenhængen med Grimer den blodhevnstørstige
 Grimla.
 Ikke var Thora Skyld i hans Død. Det stær-
 feste Hierte
 Havde vel knuust, hvad ham hendtes den Nat,
 han stønnende slæbte
 Til Domstedet den levende Trops aflivede Formand,
 Lidt kun anende Læffet han bar. Paa Beien, et
 Steenkast
 Blot fra Byen, han ilede til, med Liget paa Ryggen,
 Langt bag efter de Ei, blev Dødens Byrde for-
 tung ham.
 Op mod et Grøvt-Steengierde den stillende, satte
 han selv sig,
 Pustende lidt, med et Lin, ham havde kasted om
 Halsen
 Thora, der havde det revet fra sin, sig rørende
 Eveden.
 Allerbest som han sad, Kraas for den skablede
 Dødning,
 Uden at tænke paa noget, i det han kasted et Blik
 hen,
 Forekom skinbarligen ham det blodige Hoved

Dreie sig pludselig, grinende fæst i den dalende
 Maanes
 Mat oplysende Skin. Lidt længere hen, til den
 anden
 Side, han satte sig, fæd af dets Griin; men
 Hovedet syntes
 Dreie sig atter; og ei var i Stand hans ængstlige
 Stræben
 Blikket at vende derfra. Tilfældt han satte sig lige
 For det, stirrende kiækt i de Bryn, hvis truende
 Hvelving
 Havde med eet Slag nyligen knuust hans ram-
 mende Kølle.
 Haarene blot var levede lidt om Panden; men
 under
 Jffens den blodige Snee, vidaabne, blikkede rædsomt
 Dinene, Stirrerens Blikken imod. Om hans ban-
 kende Hierte
 Blodet blev Jis; thi han troede med eet at flue
 sin Faders
 Ansigt, hvilket han end sig erindrede, skøndt han
 som Varn kun
 Havde ham kiendt, og troede ham længst hensmul-
 dret i Graven.

Selv sin Moder og holdt han for død, skionde
 længe derefter,
 Stiernt i Stesland. Han vidste kun lidt om begge,
 da tidlig
 Ud af Hulen han kom. og ei meer vendte tilbage.
 Set kun havde han aldrig glemt: sin Faders
 engang ham
 Eruende Blik, og de Hilsenens Ord, hans Moder
 bestandig
 Førte paa Tungen: „Jeg kommer igien!“ dog
 uden at vide
 Sammes Betydning. Om Brødre ham ei det
 mindste var kundbart.
 Altid havde ham skilt, og især sit blodige Haand-
 værk,
 Faderen, frygtende hvad ham engang var spaaet af
 en Troldhex,
 Hvis ei blev til sit Yderste fide den ældste for
 Blodskyld.
 Derfor gav han i sovende Aar med Moderens Biden
 Grimful, Navnet forandrende lidt, i Kost til en
 Huusmand
 Stiernt, og paa tredie Haand. Som Varn fra
 Fremmed til Fremmed,

Vogtende Hornqvæg, Saar, og Gies i Vlekin og
Halland,

Kom han i Tieneste, voren, tilfodst hos den ærlige
Lønsmand,

Uden at kiende sin Slægt, og selv ukjendt af sin
Husbond.

Uf og til blot havde han seet sin Moder i Slaane,
Kommen fra Siælland (sagde hun ham) med Po-
sen paa Ryggen

Hvergang vendende did tilbage, truende hvergang,
Aldrig at see ham meer, hvis nogen han nævnte
sit Næde;

Men sit: „Jeg kommer igien!“ ham høit til-
raabende hvergang

Hun ham i Sloven forlod. Da syv Aar siden
ham henrandt,

Uden at see hende meer, begræd han hende, som
bortdød.

Du, det forskædende Blif, som et Lyn, opklarte
hans Fortid,

Du løb om i hans Hoved, hvad alt fra spædeste
Barndom

Mærkt han erindrede sig. Jo meer han stirrede, suste
Dybt ham i Dret „Jeg kommer igien!“ og skar
ham i Diet

Faderens gjoende Blik. Dog samfende hele ſie
 Mod, treen
 Nærmere han, og tvang ſig at troe, ham ſkuffede
 Windens
 B ſten, og Maanſkinbævringens Spil. Med kiæm-
 pelig Krafttrods
 Strakte han Armen, og haved en Tot med Finga-
 rene langſomt,
 Underſogende næie hvert Træk. Ham ryſtede Hiertet
 Angestens foldt omgribende Klo; den blodige Sveed
 ſprang
 Ud af hans iisrede Bryſt, da han rørte ved Død-
 ningens Iſſe.
 „Fader! Fader!“ udbrød han Kiælvende; men ſom
 han trykte
 Tæt ham Dinene til, green ſælt Landgabet; med
 eet ſtod
 Morderen for ham igien, og hvert Glimt af Fæ-
 deren bortſvandt.
 Lettet om Hiertet han aandte paa ny. Sig ven-
 dende baglænds,
 Greb han Sækken, og læſſed igien ſig Liaget paa
 Ryggen,
 Skyndende ſig til det Sted, hvor Guds Retfærdig-
 hed vinkte.

Der forhøredes, fængslede strax, i voxende
 Stimlen
 Af de tilforn alt purrede Folk, de nægtende Brødre,
 Hver i sin Sæk end, surrede blot med dygtige
 Hampræb.
 Mellem de rundt Tilstimlede var, med Posen paa
 Ryggen,
 Grimsa, der anende havde forladt Rovhulen, da
 Rødsflag
 Efter sit Tog ei vendede hjem. Hun nærmede sig
 Grimer,
 Habensbarende pludselig sig den arme, hvis Hierte
 Halv alt længe var knuuet. Den Lyd: „Jeg kom
 mer iaten“ foer
 Ind ham i Øret, i det han med kold og rolig
 Bestemthed
 Endte for Retten, i trængende sig Iks Voabøren, sit
 Udsagn.
 Alt bekræftende, hvad af de ti forhørede Byemand,
 Svend han kom, samstemmende var berettet med een
 Mund.
 Studsende vendte han sig. „Din Fader,“ hoiffed
 hun tilfomt,
 „Var du herhid, og de Ti, mod hvem du vidner,
 er eet Ruid,

Dine Brødre! Min Søn! bryd ud i pludselig Latter &
 Raab: det er alt kun et Spil, og jeg staar inde
 for alting."

Men i det samme bekiendte de Ti. For Dinene
 Grimer
 Sortnedes Alt; en Spindel betog den bævendes
 Hoved;

Og, som i Blinde, han ravede bort af Trængselen
 maalloes.

Uden at vide hvorhen, han ilede Skyndigen hjemad,
 Først nær Havsgaard kommende lidt lidt igjen ti
 sig selv, og

Følende Døden. Den følgende Dag blev fuldelig
 opløst

Retten, og samtlige dømt. Ukiendt var stedse til
 Enden

Grimla nærværende, mærkende sig hvert Vidnes
 Beretning

Om Kulsækkenes Fangst, som Grimer havde fortalt
 dem,

Og taus sværgende Hævn den af alle prisede Thora.

End var tilbage den ynaste blandt samtlige
 Søunnerne, Grimkul

Kaldet, som hin, i Helvedes Daab; men oven paa
 Jorden

Koller, en Yngling nu alt, men end afordærvet, der
stedse

Bogtede Huln omhyggelig skult for den øvrige
Verden,

Og som aldrig endnu med havde været paa Rov-
fangst.

Ynglingens Aar han fyldte den Dag, Henrettelsen
skete.

Didtil stedse havde ham holdt tilbage med Omhu
Fra Deeltagen ved Nat og ved Dag i det farlige
Haandværk

Fader og Moder, af Frygt for at miste ham; thi
han var begges

Lieftæen, sin Moders især. Af Skikkelse deilig
Var han, og inderlig from af Gemyt, og skionde
ham en Bane

Var fra Buggen alt blevet, at see bloddrybende
Brødre,

Høre fortælle de blodige Mord, og lege med Ører
Hvorpaa klæbede Myrdedes Blod, faldt aldrig ham
ind dog

Dusket, at gaae med de andre paa Jagt, som det
faldtes dernede.

Uflags Arbeid eskede han, og meest til sit Morstak,

Kravlen i Træer, men Læsning for alt, der og
 blev forundt ham,
 Uden i Biblen, som aldrig han fik det ringeste
 Nys om;
 Thi, ham bestemmende, naar han blev stor, til
 noget i Verden
 Udenfor Hulen, ham Faderen selv alt tidlig at
 læse
 Lærte, ham øvende flittig især i Skrivning og
 Regning.
 Tidt blandt Byttet, man bragte tilhuls, i mangen
 en Ruffert
 fandtes Papiere og Bøger, og Grimful slugte
 dem graadig,
 Ledende dog, som han voxede til, fornemmelig efter
 Steder, der pegte paa himmelske Ting. Endskiønde
 ham var aldrig
 Yttret om Himmelsens Herre det ringeste, skiøndt
 ham at bede
 Der end mindre blev lært; skiøndt kun i Eder og
 Bander
 Lød for hans Øre den Helliges Navn, indsneg
 hans Hierte
 Dog sig en Lyft til at vide, hvad best Uskyldighed
 aner:

Noget om Gud. Om Spøgelse kun og varslende
 Gienfærd,
 Birgtrøldruner, og Herenes Dands paa Toppen af
 Blokberg,
 Først og sidst om Helved især, og Fanden, og
 Bøddlen,
 Hørte han natlig; men sielden et Ord om Himme-
 lens Undre,
 Der ham dog og blev forraadt, naar tide man
 kialede for ham,
 Enjel ham kaldende, Jesus endog ham nævnende,
 selsomt
 Blandende hellige Lyd og gudsbespottende Mundheld
 I den berusede Snak. Lig vildt henflammende
 Kornmod
 Slukte sig selv i hans Dre de stegne Helvedes
 Dunster;
 Men hvert Himmelens Lyn slog ned i det elskende
 Hierte,
 Tændende det. Tidt frittede han ved Nokken sin
 Moder,
 Kyssende paa den fortørrede Haand, og riggende
 bønlig,
 Dog at fortælle ham meer, naar hun sagde ham
 lidt eller intet

Om et tilkommende Liv, og om Lysets Rander og
Mørkets;

Thi lidt vidste hun selv, og det lidt forbad hende
Nædsel,

Eller den onde Samvittigheds Orm, at bringe paa
Læben.

„Det er kun Drømme!“ hun svarede vred, „gaae
Fanden i Vold med

De barnagtige Griller om Ham! hvor tidt har jeg
sagt dig,

At der er Navne, som ingen forstaaer. Jeg
Kommer igien! er

Alt hvad jeg veed, naar du spørger om sligt, og
jeg svarer dig aldrig

Andet! er ikke dig nok din Moder? sørger jeg ikke
for dig ved Nat og ved Dag? bryd du dig aldrig
om mere!

Nei! nu see mig den diævelske Dreng! nu tviner
han, troer jeg:

Grimful! Grimer! jeg kommer igien!“ og hurtig
med Niset.

Dænged hun ham saa længe, til endelig, fastet paa
Knæ han

Bad om Forladelse, kysfende det. Af troldeilig
Udfom,

(Altsaa troede hun selv) var Grimla, fostret i
 Urugt,
 Vildt opdraget i Krig af en vildt omslakkende Moder,
 Tidlig foreent med en Røver, et halvt Aarhundrede
 næsten
 Hærdet i Rædseler, grum af Natur, og Helvede
 tilfagt
 I en forfærdelig Nat, hvis Daads Bekiendelse
 Retten
 Afbød, da den begyndte de Ti. Hvad Under en
 saadan
 Moder ei torde fortælle sin Søn om den himmelske
 Fader,
 Hende kun frygtelig Dommer, hvergang det lyned
 og tordned?
 Og dog elskte den Onde sit Barn, og ønskede frelst
 ham
 Af den usalige Vold, sig selv hun havde hengiven.
 Faderen voved han aldrig om Gud at spørge; det
 indfaldt
 Et hans Uskyld, andet for ham, end Zittren, at søle,
 Blindt adlydende, hvad han ham bød; dog bød
 han ham aldrig
 Ubaad. Brødrene selv, indtil han sødte de tolv
 Aar,

Havde den Venlige Fær; men vrantne blev de til-
 sidst dog
 Over Forældrenes stedse dem meer paafaldende
 Forhuld.

Snart Misundelsen vorte til Rid, og, da han blev
 stor e,

Hadede de ham, tidt holdende Raad, hvordan han
 i Løndom

De fik skaffet af Dage; men Moderen passed for
 godt paa,

Mærkende Brødrenes Mag, og bevarede Livet sin
 Yndling.

Saa blev midt i Helvede selv opdraget en
 Engel,

Uansukken af Lasternes Pest, skiondt alt, hvad
 ham omgav,

Kandede Synd, skiondt alt, hvad han saae og
 hørte, var Brøde.

Skoven alleneffe var ham bekiendt, i hvilken om
 Natten,

Sielden forladt af sin Moder, han løb; thi Dagen
 i Hulen

Sønnen var indviét meest; som Barn kun sielden
 han Solen

Saae; thi dens Dvgang skulde, til høit paa Him-
 len en Skovbrink.
 Stelden kun havde han Mennecker seet: thi næsten
 en Udsøik
 Var i en vild Omkreds den slemte berygtede Kratskov.
 Byerne rundt om havde han blot af Brødrenes
 Udsagn,
 Sær naar i Fuldskab mangent et Ord om dit og
 om dat faldt,
 Saaet et Nys om. Heste var ei ham fremmede;
 selv han
 Tidt fik Lov dem at ride til Vand; thi fiernt i en
 Landsby
 Havde sit Tilhold Troppen, forklædt, Kulsviere troede,
 Hvor de ved høilys Dag henagede. Hiemme paa
 Græs gif
 Hestene, tørede Sommer og Høst om Nabningens
 Falddør.
 Grimful elskte dem høit, og Lam, og Fugle, hans
 Barndoms
 Troe Staldbrødre, beklagende kun, at blot paa
 Gebærden
 Han dem forstod, og de ham. Bestandlg længtes
 han efter
 Noget, uvidende hvad, og drømte sig talende Fugle,

Svungende Lam, omløbende Træer, og smilende Heste;
 Gladende dog i den hele Natur det beste sin Moder,
 Trods hendes heftige Sind og ham tidt forskæ-
 dende Truen.

Reent Uhyre var hun og ei; hun pleied sin Ungel
 Trolig; naar een eller anden var syg, hun selv en
 Slags Ombed

Viiste, der rørte, som fielden, desmeer, og blid lig
 afftaf

Med Troldfaderens aldrig af Sorg, og aldrig af
 Glæde,

Smeltede Barm's blodhårdebe Staal. Hun græd
 og engang, da

Grimful, efter et skrækkeligt Fald, laae gisp ude
 dødbleg,

Hovedet i den Forbindendes Skid; og aldrig hans
 Fierte

Glemte de Taarer der strømmede ned paa hans
 blødende Pande.

Verden han troede paa hendes og Faderens Vtrin-
 ger opfyldt

Af blodtørstige Qvinder og Mand i speidende Ledtog
 Mod hans uskyldige Slægt. De Folk, om hvilke
 han læste,

Sagde man ham, var længer ei til. Afstyvelige
 Skarer
 Komne fra fremmede Skove, dem havde samtlig
 udryddet,
 Paa hans eene Famlie nær; hans Fader og Brødre
 Førte med disse nu Krig. I den Troe blev han,
 til Havsgaard
 Blev ham bekendt, og et klarere Lys i Livet ham
 opgik.

Du, som ei veed blot alt, hvad, værdt at min-
 des paa Jorden,
 Hendes herveden, men Himmelen selv paa spei-
 dende Binger
 Giennemflyver; og, lyfter dig, dybt til Helvedes
 Afgrund
 Duffer, det giftige Mulm randsagende; lyttende
 henrykt
 Snart til velsignende Tanker, som Englene hviffe
 hinanden,
 Snart, med Rædsel, belurende Raad, som Dævlene
 skule,
 Muse! fortroe vor barnlige Tiid til din venlige Smilen
 Hvad du kun Digterens Harpe betroer: hvad i
 Eingenes Tidspil

Nander kun see, det usynlige Baand som dem bin-
 der! Fortæl os
 Hvordan den Fromme paa Veien blev ført til
 Forbrydelsens Afgrund,
 Trods sin Uskyldighed! Neppe var meer den summe-
 ste Medynk
 Værdigt paa Jorden et Bæsen end han; o! viis
 os de skjulte
 Nædsomme Traade, der bandt ham til Qval! lad
 Ører, som høre,
 Fatte den Misflangs Værd, hvis Støvmodsigelse
 hæver
 Tvivl om Udødelighed, og gjør i Smerternes Dybmulm
 Synlige Himmelens Stærner, de høieste, hvilke
 vort Jordlivs
 Vanlige Nat ei lader os see, knap lader os ane!
 Salig er den, der i Live har udtømt Lidelsens
 Væger!

Paa Henrettelsesdagen erfoer den speidende
 Grimla
 Grimers Død strax efter hans Gang tilbage til
 Havsgaard,
 Ei paatvivlende, Thora ved Gift den havde befor-
 dret.

Under Jorden i Huln, forladt, allene med Søn-
 nen,
 Uden at aabne sin Mund, hans Urolighed dølgede
 længe
 Hvad der var skeet, hun modnede dybt i Hjertet
 en uørt
 Helvede kun optænkelig Herrens ufeilbare Mordplan.
 Samme besluttende, kaldte hun frem den skælvende
 Grimful,
 Der nu paa tredie Nat vred Hænder, angst og
 fortviolet
 Over sin Moders levende Død; thi naglet til
 Stolen,
 Uden Spisen og Drifken, hun sad urokkelig steen-
 taus.
 „Grimful! hør mig i“ udbrød hun med eet „nu
 lever i dig kun
 Eneste Søn, min Alderdoms Grav, min eneste
 Støtte,
 Hele min Et! o! har du mig kjær, saa hør mig,
 og lyd mig!
 Atterkommeren kommer ei meer, din Fader, tilbage;
 Aldrig min Førstefødte, din ellevte Broder, den
 ældste;

Aldrigen komme tilbage de ti. Dem samtlig for-
 raadt har
 Bore Siender en Mæe, dig lig i Alder, og deilig,
 Som hun er listig og ond, af Had til Troldenes
 Affom.
 Lang Tid frygted jeg Thora (saa hedder hun)
 siden jeg eengang
 Saae den Elendige, da kun et Barn, paa Veien
 til Malmøe
 Springe mig hurtig forbi, og den gamle Kone,
 jeg gik med.
 Matten tilforn en skrækkelig Drøm mig havde for-
 tumlet
 Hovedet reent. Du kiender det Træ, som kneiser
 i Skoven
 Greenløst, skavet, og høit, som en Mast, hvori jeg
 dig altid
 Strængt Opklavren forbød. I dette, syntes mig,
 saae jeg
 Stige din Fader ved Hielp af sin Kulkniv, som
 han ved hvert Trin
 Hugged i Stammen, opsvingende sig til øverst paa
 Toppen.
 Her sig stillende, slængte han ned Haandøren paa
 Jorden;

Og een efter den anden nu steg, indhuggende Trin
 sig,
 Dine Brødre; men højere selv end Toppen af
 Træet.
 Op paa hans Iffe sig stillede kiæl den første, paa
 dennes
 Atter den næste, til samtlige ti hinanden paa
 Hov'det
 Stode, mig lidet forkrækkende dog; thi de
 Foggred af fuld Hals.
 Dig omkrampte min Arm; men tilsidst var reent
 mig umuelig
 Holden paa dig; du blev mig for stærk" — — En
 pludselig Afmagne
 Afbrød her i Spændingens Flugt den Spændendes
 Tale.
 Men i den lyttende Søn's dybt giennemborede Hierte
 Var nu plantet det rædsomme Træ, der, bærende
 Dødens
 Orm i hver urosoulmeude Frugt, rodnæret af
 Lungesind,
 Boyer, og hver omblomstrende Fryd let myrder i
 Livet.

S o m m e r d i g t e.

D i g t a r t e r n e.

E p o p e e n.

Naar Mand, som Brudgom, Viv, som Brud,
 Gjør et Sølvbryllup: Gæstebud,
 Og rundt om veldækt Bord med Gammen
 Familien nu sidder sammen
 I Skion fortrolig huuslig Nøe,
 Mens Fader ene høit ved Bordet
 Om sundne Dage fører Ordet,
 Og selv de Mindste lytte frøe —
 Mig synes, at et episk Digt
 Har noget Lignende med sligt;
 Naar nemlig hint og dette, Kiære!
 For Resten er, som det skal være.

Spuespillet.

Naar om i Verden man maae slaffe,
 Til Fods, til Bogns, til Waads, til Hest,
 Med Tassel aabent for hver Gjaest
 Man tar afveylende til Takke;
 Men vil man stadig paa vor Jord,
 Med bundet eller stækket Binge,
 Ved saadant eet i Kost sig tinge,
 Maa Værten holde sluttet Bord.
 Dog de:te gjør (det veed vor Herre)
 Blandt Spiseværterne de færre;
 Den Slagter, til hvis Spisehold
 Her hiemme tyer hver sulten Knold,
 Han gjør det allermindst, desværre!

Fortællingen.

Det maa være
 Smaa Parabler,
 Simple Fabler
 Om de fiære

Bier og Myrer;
 Eller søre
 Eventyrer
 Om Mirakler,
 Og Spektakler,
 Og Uhyrer;
 Hvordan, Kiære!
 Saa de ere,
 Bør de være
 Smagelige,
 Og for Sandsen
 Uen Standsen,
 Saa at sige,
 Let nedglide;
 Slaaer tillige
 Lidt til Side,
 Hvad der gled
 Artigt ned,
 Kan ei skade,
 Som paa Kade,
 Saa paa Blade.
 Mig behager,
 For min Deel,
 I et Fad
 Ristingvelling

Med Kaneel;
 Og mig smager
 Paa et Blad
 I Fortælling
 Saa omtrent
 Og paa Prent
 Samme Mad.

D d e n.

Jeg ligner Ober
 Især, som dine,
 Min gamle Broder
 I gamle Rom!
 Med stærke Vine:
 (Sid det om mine
 Dag hine Floder,
 Hvor nye Moder
 Sig Lyricine
 Lidt bryder om,
 Var og Din Dom!)
 Dem ret at smage,

De maa forvares
 Til Høitidsdage;
 Paa dem maa spares
 I Vaar og Sommer,
 At lidt tilbage
 Deraf kan blive,
 Naar Høsten kommer,
 For at oplive,
 Hvor seent den kom,
 Med gyldue Straaler
 I Hebes Skaaler
 Vor Alderdom.

W i i s e n.

Vel faaage kun Flammer af Solen
 En Nektar af Druernes Saft;
 Dog Bærrenes nærmere Polen
 Har og vederqvægende Kraft.
 Den større Begeistring vi prise,
 Den mindre man ikke forsmaa!
 For Mængden er Ode hver Viise,
 Mens Oden er Viise for Faa.

S a t i r e n.

For Manden qvægsom Drikke,
 Lidt underligen blandet,
 (Hvorfor den her i Landet
 Og gielder eller ikke,
 Den er dog intet andet)
 Nu Eblemost, nu Biin,
 Nu Saft af Bær, og Blade,
 The, Kaffe, Limonade —
 Men alt, som Medicin.
 Den bedste har dog Lugten
 Og Smagen, kiære Ven,
 Af ædle Mokkafrugten;
 Og virker og som den.
 Som den og bør den være,
 Bor Ewalds Ord i Ere,
 Lig Venkskab selv, det mærk!
 Reen, umisbrugt, og stærk.
 Lidt Bittert er den eget,
 Sær naar den brændes meget,
 Som den, af salig Svift,
 Der smagte fast, som Gift.

Men, for paa det at bøde,
 Deri man komme bør
 (Iser til Jer, I Søde!)
 Lide Sukker og lide Fløde —
 Som frit jeg sige tør,
 Min Muse stedse gjør
 I den, og, vel at mærke,
 Venskabeligen stærke,
 Jeg laver, nu, som før.

E l e g i e n.

Naar i et bestandigt Smil
 Legende med Ufsylds Duffer,
 Eller selv med Amors Pils,
 Af og til din Veemod sukker,
 Lad et vaadt jeg veed ei hvad
 Flyde paa det tørre Blad!
 Men skal det ei blive Luge,
 Skal det og din Læser smage
 M m 2

Som en listig Elegie,

Maa din Taare blot ei flyde,

Maa dit Smil og kraftig gyde

Lidt Citron og Sukker-i.

Epigrammet.

Et Epigram

Er ligt en Dram,

Som du har uddig,

Naar du er mædig,

Og, med Forlov!

Naar du er flau.

Læredigtet.

Men Dram og Dram

Er mangehaande,

Som Hand og Hande

Som Nam og Nam:

Der gives Dramme
 Fra Gammel Rhum
 Til Brandium;
 Med Epigrammer
 Er det det samme,
 Fra hine Flammer,
 Der Fienden ramme,
 Lynkiler lig',
 I aaben Krig,
 Til de Iudlamme,
 Haandtrykte, flamme,
 De trufne Trold
 Bag Sneens Bolde
 Fra Smutbagholde
 Tilkyle mig.

E p i s t e l e n.

I det jeg spørger Læseren med Ilen,
 Og uden Tankens alt for lange Filen,
 Hvad Lighed en Epistel har med The?
 Jeg triver een i min Maneer maaskee.
 Min Læser veed nok se'v, jeg har den Ære,
 Deri saa simpelt, om just ei saa kort at være.

C a t u l l i a d e n,

eller

Flyvedigtet.

Snart i Kopper, snart i Kummer,
 Snart i Kruse, snart i Glas,
 Let det bruser,
 Let det skummer,
 Straalespillende, som Gas;
 Og, om det just ei bruser,
 Som de mindre lette Drikke,
 Fryller det i Dieblikke
 Dog tilpas.
 Men for ikke reent at svinde
 Bort med Dieblikkets Minde,
 Ligt hvert andet Fryllerie,
 Der med Drømmen er forbi,
 Maa der være noget i —

Maa det meer end kunne sandes
 Af en flygtig Fantasie;
 Som Komet i Poesie
 Maa det sandes!
 Det er uden Theorie;
 Men dets Stempel
 Dog bekræftes
 I hvert ægte Smagens Tempel
 Af de Ni.
 Kiendre I,
 For Exempel,
 Mester Grandes
 Vin d Ai? *)

K e n i e n.

Kunstens Afmagt Os he gav og Schiller,
 Helvederte Helveder i Draaber,
 Og so dyvlet Dyveledræk i Piller —
 Mindre givr det her, hos os, jeg haab.

*) Champagner. — Du Vin d' Ai la mousse petillante.
Voltaire.

 Riæmpeviisen.

Man har meget Smukt fortalt
 Om den underlige Spise,
 Som engang i Orken faldt —
 Manna, troer jeg, dengang faldt —
 Der, i Mangel af en bedre,
 Smagte sødt de gamle Fædre:
 Man den gamle Riæmpeviise,
 Som de nye Dværge prise,
 Ligerviis bør ogsaa hædre;
 Men ei lade sig forføre
 Til at dyrke Korn med Sveed,
 Der kan eene regne ned.
 Hvo, som Dre
 Har, han høre:
 Gammelt Qvad er Klønt og stort;
 Det er got, naar det er giort;
 Men det lær sig ikke giøre!

D d e

Lil Frue Henriette C*****

Paa hendes 27de Fyrdagsdag.

(Over en samme Morgen af Ratten dræbt Kanarifugl.)

Fuld mig Digtterrusens fulde Maal,
 Nektar, som i Hebes rakte Skaal
 For den evig unge Sanger bruser,
 Fryl mig ind i Rosens skionne Vaar
 Hvis i Dag nu fulde Blomstrens Nar
 Gratter formeerede med Muser!

Lad mig paa den doppe'tsignte Fest,
 Som de tolv Hulbinders budne Gæst,
 Glemme glad, at i dens Morgenrøde
 (Just som, vaagnet, al Naturen loe)
 Bytte for en morderff Tigerkloe,
 Mens omsonst Auroras Taarer fløde,
 Min Eurydice blandt Fugle fik
 Af et grusomt Slangegiftigt Stik
 Sangerlivets Vanesaar, og døde!

Lad mig tømme Glædens Bæger ud
 Før jeg paa den yndigste blandt Dage
 Hyllet mig i Flor paa Sorgens Bud,
 Og begynder Sangens smukke Klage!
 Und mig, Hebe! frie kun denne Dag
 For hver Støvets Qual og jordisk Smerte!
 Dø i Festens fulde Dronnings Hjerte
 Hver en Kummer, til det mindste Nag!

Lad din fromme Søsters søde Smil,
 Ligt dit eget, der Alciden væger,
 Naar du krandser ham Olympens Bæger,
 Dølg mig i Varmen Dødens Pæl!
 Tænkende kun paa den Skat i Livet,
 Hendes Huldreds blev i Hende givet,
 Lad den Aand, som du forhynger mig,
 Blot i Dag i Himlen drømme sig!

Siden skal den, Thrakers Orpheus lig,
 Med sin kælne danske Lyra stige
 Ned i Skyggers underjordiske Rige;

Og, hvis der og ei en Tigerkat,
 Eller, hvad for Sangen er det samme,
 Kvinds Moder, Furiernes Amme,
 Nu behersker Plutos gamle Nat,
 Skal det lykkes den, hvert Helvedsøre
 Med en Sang og med et Harpespil,
 Alle Tolv begejstrede den til,
 Paa Cocytus Svovelbred at røre.

Og hvis Burets tabte Minna selv,
 Som vil troe, sin Navnes Rost at høre,
 Den kan ei til os tilbageføre
 Triumferende fra Dødens Elv,
 Skal den dog paa Sangens Sejervinge
 Budskab fra den Elskelige bringe;
 Og i dette skal hver Sangens Ben,
 Skuffet af de Toner, som mig lærte
 Fugles Salighed og Fugles Smerte,
 Troe et Dieblif, at høre den.

Til Fru H*****

(Efter Tilsendelsen af en Blomsterkor for et Vers paa
fire Linier.)

For et lille Digt, saa stort
Knap som Enden af min Finger,
Som den lille Purk har gjort,
Deres eget Smil gav Vinger —
Han, der nemlig i mit Bryst
Har, naar Veiret er lidt stille,
Intet andet at bestille,
Og, der tidt gjør ganske tyst
Vers imellem, vel saa lange
Som min Arm tre fire Gange,
Eene for sin egen Lyst —
For et saadant Intet, ak!
Der fortiente neppe Tak,

Sender De mig, søde Frue,
 Hid en Skof af Floras Smaa,
 Hver, som Hende Selv at see,
 Hver med Amors Piil og Bue,
 Hver med Cypris Velte paa?

Hvilken yndig Bellugthimmel!
 Hvilken Blomsterbørnevrimmel?
 Røde! gule! hvide! blaa!
 For hans Fiirblads lille Larve
 Deres store Haves Flor!
 For hver Linie selv en Farve!
 Og en Klynge for hvert Ord!
 For hvert Bogstav fra den Vengel,
 Der dog aldrig, som jeg troer,
 Bliver, hvis han og blir stor,
 Net til noget paa vor Jord,
 Duster paa sin skønne Stengel
 Mig en yndig Blomster - Engel —
 O! jeg er ei meer i Nord!

M i n H a n d e l s f l o r .

Til vore Ridsmænd.

(I samme Anledning.)

J, der haane, som en ussel Grille,
 Den: at sætte Do med lutter Bers!
 J, der eene det erkjende ville,
 Som er lagt til Grund for Jer Commerz!
 Stille kun, J Herrer! stille! stille!
 Jeg har og en Handel og et Do;
 Jeg er og Grosserer i det Lille;
 Jeg og veed min stegne Kurs at snoe.
 Jeg med hvad der klinger ogsaa handler;
 Jeg er ogsaa rig paa præget Mynt;
 Jeg til Bexler og hvert Blad forvandler;
 Og mit Bankpapiir er fint og tyndt.

Naar Naturterminen, Vaaren, kommer,
 Naar det gjælder Glædens Mit og Dit,
 Naar d. t. lakker hen ad Elfskovs Sommer,
 Og til Høsten hver vil have Sit,
 Gaaer jeg ud, med Bers i mine Lommer,
 Til hvert Eden, som mig smiler blidt,
 Og der faaer jeg Kirsebær og Blommer,
 Og selv Yduns Æbler paa Kredit.
 Sølv og Guld for hver en rimet Daler,
 Med mit lille Jensestempel paa,
 Hver en Biv og Mø mig huld betaler
 Flux i Tutter fyldt af Floras Smaa.
 Vindsejler er mig Sølv; Kurikler,
 Gyldenlakker, Roser, er mig Guld:
 O! hvad er mod mine Børs-Artikler
 Andre Handelsvares usle Muld?
 Intet Handelshuus, som mit, floerer;
 Hver en Bank paa Jorden giør Goddag
 Himlens Hofagent, der indkasserer
 Smil af Heber, Huldblik af Cyherer,
 Lilliers Rys, og Rosers Favnetag.

De atten Eller.

Til Froken Ellina paa Ellekov. *)

Som Rimsvar paa det søde Profabrev,
 Du mig, min Elskovs Egtemuse, skrev,
 (Hvori du gav mig Ellen: Nummer Atten,
 Paa hvilken her saa længe suurte Katten,
 Der under Navn af Musers Maans fik Lov
 At gaae paa Ellejagt i Ellekov,
 Og som ved sine Træer ret at tælle
 Fik hvad han vilde færdig faae, sin Fælle)
 Modtag den sidste Sang, hvori min Pen
 Blev meer end nogensinde, langt fra Hove,
 Blandt andre Vinge-Noer i Ellekove
 Til overgivent lille Darn igien.

*) See Noten i Poetiske Epistler S. 401.

Min Seiersfang om Muskattens Svimmel
 I min, og Musernes, og Attens Himmel,
 Den lyder til den gamle Melodie,
 Den første Barne-Dands begynder i,
 Naar ikke Foden bløt, men Hjertet hopper
 Ved søde kielne Juleleegs Spilopper,
 For dig og alle Sangen hulde Smaa
 I atten overgivne Vers, som saa:

Elleviisen.

Atten Elletræer, atten Elletræer, atten!

Atten Eller gjør en Skov!

Hvad har en Digter mere behov?

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Ellerødder, atten Ellerødder, atten!

Atten Spirer i hver Rod,

Alle paa god og paa sikker Fod!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Ellestammer, atten Ellestammer, atten!

Atten er to gange ni —

Det er dobbelt Elskoverie!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

N n

Atten Elleqviste, atten Elleqviste, atten!

Atten Fugle paa hver Qvist!

Hør, hvor de gødre nu her, nu hist!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellereeder, atten Ellereeder, atten!

Atten Englenoer i hver,

Kjærlighedsengle med Næb og Fjær!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Elletoppe, atten Elletoppe, atten!

Atten Guder paa hver Top!

Elkøvs-guder tilhøbs, hop! hop!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellekilder, atten Ellekilder, atten!

Atten Kilder gjør en Væk —

Den fylder al min Bekymring væk!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Nættigheder, atten Nættigheder, atten!

Atten Eller i min Skov!

Veed I hvortil jeg med dem fik Lov?

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Herligheder, atten Herligheder, atten!

Atten hele Skatten spaaer!

Hører, I Muser, hvori den bestaaer:

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Fingerbøller, atten Fingerbøller, atten!

Atten Bøller er en Skat,

Naar man faaer ret paa Fingrene fat!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Guldringe, atten Guldringe, atten!

Atten Ringe spundet Guld!

Tag hvo der vil det øvrige Muld!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Silkesløifer, atten Silkesløifer, atten!

Atten Sløifer gjør et Vaand!

Giat hvor det løses af Amors Haand!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ørefigen, atten Ørefigen, atten!

Atten Ørfign Smæk i Smæk!

Naans er i Musernes Klappfrig fiæk!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Pisserier, atten Pisserier, atten!

Atten Pisser er min Nands!

Sukker og Peber er Mad for Maans!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Venligheder, atten Venligheder, atten!

Atten Snister gjør en Glød!

Snart bryder ud den Lue saa rød!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Villigheder, atten Villigheder, atten!

Atten Smaanss gjør et Kys —

Ni Gange sødt, og ni Gange — tøs!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Himmeriger! atten Himmeriger! atten!

Atten Himle gjør en Seng —

Der ligger jeg med Muser ifleng —

Muser i Sengen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Bildereber! atten Bildereber! atten!

Atten Ellers Elfvovild!

Himmel! hvor bliver jeg ellebild!

Tommer mig Muser! I Muser i Fællen om Katten!

Atten Snurrepiber, atten Snurrepiber, atten!

Atten Pibers Harmonie!

Salige Snurrepiberie!

Dandser, i Muser, i Muser i Fællen om Ratten!

B o n.

(d. 30te Junii.)

O! mit Hiemlands korte Sommerflor,
 Sildig komme, skionne, varme Dage!
 Gid af Eders Ynde nogle Spor
 I Dansanalunden, hvor jeg boer,
 Var, naar Vintren kommer, end tilbage!
 Trende Blomstre bringer jeg endnu,
 For mod Høsten længer frem vi vandre —
 For det sidste Skyld bønne du,
 Fader Phœbus, Bønnen for de andre!

Den døende Harpeklang. *)

Til Adelaide, Grevinde af Bom-
bellez, fød Brun.

— Ved Hendes Afreise, den 6te Mai 1816. —

Om en Yngling i en Dal herreden
Svæved, som om Ulykks Par i Eden,
Huldt en Trylliefugl i Blomsterham;
Sang ham, midt i Floras stumme Brimmel,
Med til Jorden sødt den hele Himmel;
Var saa munter, vever, from, og tam.

O! hvor elskte han dens underfulde
Dybe, rene, milde, søde, hulde
Hiertetoners inderlige Klang!
Ak! men neppe var hans Vaar udrunden,
Før den himmelske ham var forsvunden,
Og et meere lod den elskte Sang.

*) Efter det lille tydske Afskedsdigt, som en dansk
Muse bæarede med egenhändig Afskrift, see Elegien
i forrige Dansanahæfte S. 444.

Med sin lille Hyrdestav i Haandan
 Vandrede han ud saa moed i Manden,
 Sogende sin Sangfugl overalt;
 Men, forgæves! ingen Stemme svarer!
 Ingensteds sig for ham aabenbarer
 Meer den blikfortryllende Gestalt.

Vee mig! vee mig! raaber han, forvildet,
 I en Labyrinth af Torne hildet
 Midt i Orkens uvejsomme Krat:
 Ak! omsomst, af Eden ude, leder
 Efter Paradisets Herligheder
 Uskyld af sin Engel selv forladt!

Ingen Bæk i Sandets Torke vinder,
 Taaren standser selv paa mine Kinder,
 Neppe føler jeg mit Vandedrag;
 Rundt omkring mig Orken sig fordunkler;
 Ingen Stjerne meer paa Himlen funkler,
 Og mit Hjerte slaer sit sidste Slag!

Segnet hen, opgav sin Mand den Gode —
 Ida! — som den Segnende tilmode,
 Da sit sidste Suk han drog i Sang,
 Segner her, i din forladte Have,
 Mellem sin Begejstrings stunkne Grave
 Harpen, som af dig omsvøvetklang.

Du, som der, hvor Uskylds Chor sig svinger,
 Hsiere, paa dine Toners Binger,
 Over Vindus, og Olympens Sal,
 End hver anden Tryllereft af Eden,
 Der bevinger Harperne hernelen,
 Hævede mig Sangens Ideal —

Du, min Siæls Tilbagekverinde
 Her i Støvet af hvert Himlens Minde
 Fra den Tid, jeg var et Barn endnu —
 Fra den Tid, da paa sin Uskylds Stengel
 Blomsten, der nu visner, var en Engel,
 Elsket, from, og elskelig, som du —

Du, som, ubevidst, i stille Lunde,
 Medens mine taase Taarer runde
 Hylende Naturen i din Kunst,
 Lønnede det yndektæle Hierte
 For enhver opofret Elskovs Smerte
 Med en Huldgudindes sidste Gunst —

Du, som, uden selv mig nær at drømme,
 Lod mig Livets Belyst = Bæger komme,
 Naar jeg henrykt aandede den Luft,
 Morgenrøden i dit Smil forgyldte,
 Og som dine Læbers Myn mig fyldte
 Med Cytheres Kysses Nektarduft —

Du, som himmelsk foresang min Stemme,
 Hvad mit Dan engang vil meer ei glemme,
 Charis = Tonen i min Harpes Klæng —
 Datter af min Ungdoms Erycine,
 Digtrens yngste, sødeste Seline!
 Du forlod mig — og nu dør min Sang.

Dog i Døden selv, du Elskelige,
 Skal dens Veemod Jda = salig stige,
 Som dens Glæde paa din Fødselsdag!
 Hør det, Kiærlighedens lyse Stierne!
 Og I Nattegalen i det Stjerne,
 Slaaer igien mit Hjertes sidste Slag!

Tryk den Hulde Hift, Teutonas Eden,
 Med et Venkabs Paradiis herheden,
 Som den danske Haves, hun fløi fra!
 Spirer, Himmel = Blomstere, hvor hun træder!
 Signer hende, Jordens beste Glæder!
 Favner hende, medens Hertza græder,
 Hymen, Amor, og Cecilia!

M i n D i g t e r l o d.

Da Parnassets Marker her i Landet,
 Der ei ligge hvide, som man veed,
 Sankt Apoll paa Pegasus indbreed,
 Hellig Anders lig i det og andet —
 Kendte Klepperten i fulde Spring,
 Medens Guden sov, saa vidt omkring,
 At den rundt om Ringsted dragne Ring
 Slutted ind en Mængde selv af Vandet —
 Al vor Torv — og hele Fløvesandet.

Da han vaagned op igien (paa Spraa,
 Hvis jeg mindes ret) tilsidst, og saae
 Meget meere Mose, Krat, og Steene,
 End, især saa langt fra Hippokrene
 Han til Dykken havde regnet paa —
 Maatte han, nødtvungen, og indbyde
 Hver en Keul og Trevl i Eng og Gyde,
 Heel, og halv, der end i Spiren laae —
 Kierne, Svibel, Græs, og næsten Straa, —
 Kort: hvert Fyn-Fæs, Siøllands-Korn og Lyde. —

Til at gjøre Sit, og blot som Noer,
 Til den grændseløse Haves Flor,
 For de hastig talte Vaarens Dage,
 Der for Spiring var endnu tilbage —
 Og de kolde Nætters sidste Spor
 I den tæde Snee der faldt i Fjor —
 For den første Dannelsse henrunde.

Neppe lod Apols forlegne Bud,
 For en Klæ, der sig allenstunde
 Reiser, troer jeg, af for megen Slud,
 Foer i hvert, indtil det mindste Skud;
 Og de skyndte sig af Hiertens Grunde
 Her og der i Jorden, Dag og Nat,
 Hvor de paa lidt Fugtighed fik fat
 Med de nedadvendte spæde Wunde,
 Dog at høre sig en lille Klat.
 Snart de pipped frem i Enge, Lunde,
 Selv i Heder og i Mosegrunde —
 Somme halvveis høit, og somme plat —
 Hin, som Melde, den som Vaddehat,
 Mogle ligefrem, som Nevl og Krat,
 Andre neppe selv som dit og dat —
 Alle, Herre Gud! saa got, de kunde;

Ehi, som sagt, dem selv paa Maa og Faa
De smaa Stakker havde maattet saae.

Da nu Tiden kom, Parnasset Kulde
Plantes af hvad der var spiret op,
Mønsted Phobus selv den hele Trop,
(Erods sin Jldpels zittrende af Kulde)
Spørgende de store med de smaa:
I hvad Dragt, og hvor de vilde staae?
Ehi han vidste nok, at Voesten
Maa sig bane selv sin egen Stie,
Og, hvad Formen angaaer, være frie,
Versom der skal være noget i 'en.
(Efter seeneſte Philoſophien
Dufter og hver Sial sig selv sin Krop,
Og ei Flaſken blot, men, ſaa at ſige,
Som dens Wiin udfordrer det, tillige
Flaſkens korte eller lange Prop)
Mængden vilde være Tulipaner,
Hyacinter, eller Enzianer,
Lilier, eller Roſer — med et Hov —
Een iblandt dem: alle i een Knop,
Bludſelig i fulde Pragt luſt op —

Faa kun vilde være hvad de vare;
 Ingen hvor de var. Den hele Skare
 Vilde bramme paa Parnassets Top.

Da kom Phobus og tilfidsf til min
 Lille, men af Hiertet sprungne Spire,
 Det i det forsøerke Slots Ruin
 Med sin Kalks udsprungne Serafin
 Onsked og hans Have lidt at jire:

Du, den mindste næsten blandt de Smaa,
 Graaliggren, men himmelvieblaa,
 Sig hvad vil du paa Parnasset være,
 Og hvor vil du i min Have staae?
 Hvad du vil, (ham svarte jeg) min Vre
 Lad i hvad dig synes got bestaae;
 Fiern mig eene lidt fra hine Høre,
 Og lad mig, Kiondt liden, ei fergaae!
 Plant, som Lillie, hin, og den, som Rose,
 Selv paa Toppen af den slagne Bei;
 Men, hvor det, der blander, kommer ei,
 Var det og paa Randen af en Mose,
 Lad mig smile, som Forglem mig ei!

Til sin Psyche.

(Af Just Thiele.)

Snart er jeg din, du søde, fromme Muse!
 Snart er jeg din, som Himlens Fugle fri!
 Naar da omkring mig dine Vinger susse,
 Skal de, som nu, ei slagre mig forbi;
 Thi i din Nektar vil jeg mig beruse
 Og følge dig i alt dit Sværmerie,
 I alt dit Haab, din Tro, din søde Gammen,
 Indtil af To til Eet vi smelte sammen.

Thi vi var' Eet, som Lys det var og Skygge,
 Før Solens Straaler skillede dem ad;
 I Livets Dæmring kunde du ei bygge:
 Du soæved' bort som Duften fra sit Blad'
 Du blev den søde letbevingte Psyche,
 Der bragte mig det længselsfulde Qvad,
 Saa tidt jeg dig, og du mig kunde finde
 I Waanens Skin og milde Aftenvinde.

Og ofte fandt jeg dig i tause Lum,
 Du kom, som Kjærligheds Egeria,
 Med Kys, naar mine Længselstaarer runde,
 Og hviskede saa sødt: „Fra Lydia!“
 Men tidt, naar jeg dig der ei finde kunde,
 Da vanked' jeg med tunge Skridt derfra,
 En Elsker der til Stevnet fro mon hige,
 Og finder Træet vel, men ingen Pige!

Ja, himmelreue Psyche! fromme Muse!
 Snart er jeg din, som Himlens Fugle fri!
 Jeg hører ofte dine Vinger susse,
 Men, vil jeg gribe dem, er det forbi;
 Jeg føler Drixt til dybt i Kraft at bruse
 Med alle Længslers søde Sværmerie —
 O! Kjænk mig nu, som før ved Lundens Stammer,
 Et lønligt Møde paa mit lille Kammer!

Vol. 36526

